

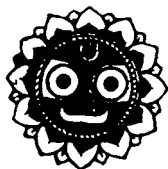

ଶେଢ଼ି ମହାହା

ଦୁମେନ୍ତ ମହାପାତ୍ର

“ଯୁବ ଜୀବନର କେତୋଟି ମୁଖ୍ୟ ପ୍ରଶ୍ନବାରୀ ଉପରେ ଆଧାର
ଏକ ଅନ୍ୟ ରଂଗର ପାରଂସ୍ପର ନାଟକ”

ଯୋଡ଼ି ମହୁରୀ

ନାଟ୍ୟକାର:—ହେମେନ୍ଦ୍ର ମହାପାତ୍ର

ଯୋଡ଼ି ମହୁରୀ (ନାଟକ)

ନାଟ୍ୟକାର — ଶ୍ରୀ ହେମେନ୍ଦ୍ର ମହାପାତ୍ର

ସୁନହଟ, ବାଲେଶ୍ଵର

ପ୍ରକାଶକ — ଶ୍ରୀମତୀ ସୁଷମା ମହାପାତ୍ର

ସୁନହଟ, ବାଲେଶ୍ଵର

ପ୍ରଚ୍ଛଦ — ଶ୍ରୀ ନିତ୍ୟନାରାୟଣ ଷଡ଼ଙ୍ଗୀ

ଲିପିକାର — ରଘୁନାଥ ପ୍ରେସ, ବାଲେଶ୍ଵର

ପ୍ରଥମ ପ୍ରକାଶ — ତା ୧୮୧୯୮୩

ଦ୍ଵିତୀୟ ପ୍ରକାଶ — ତା ୨୧୧୯୧୧୯୯୨

ମୂଲ୍ୟ — ପନ୍ଦର ଟଙ୍କା ମାତ୍ର

JODI MAHURI (Play)

Written by — **Hemendra Mohapatra**

Published by — **Smt. Susama Mohapatra**

Printed by — **Raghunath Press, Balasore**

First Edition — **1-1-1983**

Second Edition — **21-11-1992**

Price — **Rupees Fifteen only**

ଅସିଦ୍ଧ
ଓ
ଶାଶ୍ୱତୀ

ତୁମ ଯୁଗ୍ମ ଜୀବନର ସାଫଲ୍ୟ ତାମନା କରି ଏ ଯୋଡ଼ି ମହୁଣକୁ
ତୁମର ସଂଯୁକ୍ତ ହାତରେ ଉତ୍ସର୍ଗ କଲି ।

ଇତି
ତୁମର 'ନନା'

ଯତ୍ନ କିଂଚିତ୍

ଅନେକ ପ୍ରଶ୍ନ ଓ ପ୍ରଶଂସାରେ ଜଡ଼ି ସତ୍ତ୍ୱ ହୋଇ ପୁଣି ଥରେ “ଯୋଡ଼ିମନ୍ତ୍ରଣ”କୁ ଆତ୍ମପ୍ରକାଶ କରିବାକୁ ପଡ଼ିଲା । ପ୍ରଥମ ପ୍ରକାଶର ମାସ ତେତୋଟି ମାସ ଭିତରେ ଯୋଡ଼ିମନ୍ତ୍ରଣ ସାର୍ବ ଓଡ଼ିଶା ତଥା ଓଡ଼ିଶା ବାହାରେ ଯେଉଁଭଳି ଭାବରେ ପ୍ରସାର ହେଉଥିଲା, ତାହା ଅନ୍ୟସ୍ଥ ଦୃଷ୍ଟିରେ ବରଳ । ଓଡ଼ିଶାର ବିଭିନ୍ନ ପ୍ରକାଶକ ତଥା ନାଟ୍ୟପ୍ରେମୀମାନେ ଯୋଡ଼ିମନ୍ତ୍ରଣକୁ ଆପଣାର କରିବାର ବହୁ ପ୍ରୟାସ କରିଛନ୍ତି । ମୋ ପାଖକୁ ପ୍ରାୟ ଯୋଡ଼ିମନ୍ତ୍ରଣ ଯୋଗାଇ ଦେବାପାଇଁ ଓଡ଼ିଶାର ବିଭିନ୍ନ ଅଞ୍ଚଳରୁ ବହୁ ଚିଠି ଆସିଛି । ସେଥିରେ ବ୍ୟସ୍ତ ହୋଇ ମୁଁ ପୁଣି ଥରେ ଯୋଡ଼ିମନ୍ତ୍ରଣର ଶୁଭ ପ୍ରକାଶ କଲି । ଯଦିଓ ଆଜିର ନାଟ୍ୟ ସାହିତ୍ୟରେ ସେହିନଭ ରୂପକୁ ଓ ସ୍ୱାଦର ପ୍ରସାର ସେତେଟା ନାହିଁ ତଥାପି ଯୋଡ଼ିମନ୍ତ୍ରଣର କଥାବସ୍ତୁ ସମସ୍ୟା ଓ ସଂଳାପ ଏ ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ଓଡ଼ିଆ ସମାଜରେ ବେଶ୍ ଲିପିଲବ୍ଧ । ତେଣୁ ଓଡ଼ିଶାର ଅଗଣିତ ନାଟ୍ୟପ୍ରେମୀଙ୍କ ଅନୁରୋଧରେ ତଥା ଓଡ଼ିଆ ନାଟକକୁ ସମୃଦ୍ଧ କରିବା ଆଶାରେ ପୁଣି ଥରେ ଯୋଡ଼ିମନ୍ତ୍ରଣ ଆତ୍ମପ୍ରକାଶ କରୁଛି । ଆଶା, ଆପଣମାନଙ୍କ ସହଯୋଗରେ ସଫଳତା ଅବଶ୍ୟ ମିଳିବ ।

ପ୍ର କା ଶି କା

(ଯୋଡ଼ିମନ୍ତ୍ରୀ ଓ ସୁବେହ୍ନିକର

ମନ୍ତ୍ରପୁରରେ ପରବେଶ ଦୁର୍ବ୍ ଗନ୍ତୀର...ପରଦା ଘୁସୁ
 ଘୁସୁ ଯାଉଥାଏ...ସୁବେହ୍ନିକ ବବାହ ମଣ୍ଡପ ଘୁବକର
 ହାତ ଉପରେ ଯୁବକର ହାତ ଅରୁଥାଏ ମନ୍ତ୍ରପୁର
 ପୁରୀରେ ହାତ ଯୋଡ଼ିକ ବାନ୍ଧ ଯାଉଥାଏ, ହାଲୁକା
 ସ୍ତରରେ କେଉଁ ଏକ ଗନ୍ତୀର ସ୍ତରରେ ଗୀତ ପଢ଼େ
 ବେଳେ ବେଳେ ଶୁଣା ଯାଉଥାଏ ।

“ଶୁଭ ଶଙ୍ଖ ବାଜେ ରହି ରହିକା ଲେ

ବାଜୁଛି ଯୋଡ଼ିମନ୍ତ୍ରୀ

ବାପଦର ଝିଅ ଯିବ ଶାଶୁଘର

ଆସିଛି ନୂଆ ସବାଣି”

(ହଠାତ୍ ଅନ୍ଧକାରର ଟାପୁଟିକ । ସମାଜ ସମ୍ରାଟର
 ଅଳ୍ପଦାସ୍ୟ, ଅଭୁତ ସେ ସମାଜ, ଲମ୍ବା ଲମ୍ବା ହାତରେ
 ରଜଦଣ୍ଡ, ମସ୍ତକରେ ରଜମୁକୁଟ, ବସିପରେ ଧାବଣୀୟ ଦୁର୍ଗା
 ଓ ଅଜ୍ଞାତର କାହାଣୀ । ସମାଜର ବକଟ ଅଳ୍ପଦାସ୍ୟରେ
 ସମସ୍ତେ ଥରି ଉଠିଲେ ଉପରେ—

ସମାଜ — ବନ୍ଦର, ବନ୍ଦର ଏ ଯୋଡ଼ି ମନ୍ତ୍ରୀ !

ସୁବେହ୍ନିକ — (ଆଶ୍ଚର୍ଯ୍ୟରେ) ତୁମେ କିଏ ? ?

ସମାଜ—ମୁଁ ଅଟେ ସମାଜ ସମ୍ରାଟ,
 ପା'ର ବନ୍ଧେ କିନେ ନାତିଥିଲୁ—
 ନେପୋଲିୟନ ସୁନେଲୁ ପ୍ରପନ୍ନରେ,
 ହିଟଲର ହଜିଥିଲୁ—
 ହିଟ୍ଲର ସୀମାନ୍ତରେ
 ରକ୍ତଗଂଗା ଡେଇଁଥିଲୁ ଦୁର୍ଯ୍ୟୋଧନ—
 ଦୌପଦୀକୁ ବଦସନା କରି,
 ସେହି ସମାଜ ମୁଁ—
 ଅନ୍ୟ ଏକ କୁରୁକ୍ଷେତ୍ର ଅପେକ୍ଷାରେ !

ପୁରୋହିତ—ଅପରାଧ ଶମାକର ପ୍ରଭୁ !

ସମାଜ—ମମରଜ୍ୟେ ହୋଇ ପୁଣି ଜାଗ୍ରତ ପ୍ରହରୀ
 ଲଂଘନ କରୁଛ କଥା ଗାସନ ନୟମ ?

ପୁରୋହିତ—ଗାସନ ନୟମ ମୋତେ ଅଜଣା ମଣିମା !

ସମାଜ—ଯୁବକକୁ ହତ୍ୟାକର—

ପକ୍ଷଛେଦ ବେକାଶ ଖଡ୍ଗରେ
 ଯୌବନକୁ ଜାଳିଦିଅ ଯୌତୁକ ଅଗ୍ନିରେ,
 ଆଉ ଯୁବକର ସୀମାନ୍ତକୁ,
 ଭରିଦିଅ କଳଙ୍କ କଳାରେ !

ଯୁବକ ଓ ଯୁବତୀ—(ଚିତ୍କାର କରି ଉଠିଲେ) ନା !!

ସମାଜ—ଯାଅ, ଧୂସକର ମହୁଣକୁ—

ବେକାଶ ଖଡ୍ଗ ଆଉ ଯୌତୁକ ବଜ୍ରରେ !

ପୁରୋହିତ—ଶିରେଧରି ତବାଦେଶ, ଯାଉଛି ମଣିମା

ପ୍ରବୁଦ୍ଧ କରିବି ନୁଆ ସମାଜ ନୟନ !

(ସମ୍ମାନ ଦେଖାଇ ଚାଲିଗଲେ)

ଯୁବକ — ଆମେ କିନ୍ତୁ ମଜ୍ଜନ କରିବୁ ତୁମ ରକ୍ତ ସମୁଦ୍ରକୁ ।

ଯୁବତୀ — ଭବିଷ୍ୟ ସୀମନ୍ତ ଆମ ସମୁଦ୍ର ତଳରେ,

ଯୁବକ — ଶିଶୁବତ ଦଳାଦାତେ ଦୁଃସ୍ବବ ବେକାର ।

ଯୁବତୀ — ଆମେ ହେବୁ ବସ୍ତ୍ର, ପ୍ରିୟା ପ୍ରତିଷ୍ଠିତ ବୈକୁଣ୍ଠେ ।

ଯୁବକ — ପୀୟୂଷ ପିଇବୁ ଆମେ ଅମରର ପାଇଁ ।

ଯୁବତୀ — ଆଉ ତୁମେ ?

ଯୁବକ — ରକ୍ତ ହସ୍ତେ ଫେରିଯିବ ବସ ପାନ କରି ।

ସମାଜ — ପ୍ରବଧ ହୁଅ ପ୍ରଗଳ୍ଭ ଯୁବକ !

ଜାଣିନାକ ସମାଜର ଶକ୍ତି ପ୍ରସଙ୍ଗମ ।

ଦୁଇ ହସ୍ତ ଯା' ର ବେକାର ଯୋତୁକ

ଜାତକ ଇନ୍ଦ୍ରିଜିତ ସମ ବୀର୍ଯ୍ୟବାନ

ତାର ବସ ପରେ ପୁଣି ଗର୍ବ ଅଭିମାନ ?

ଯୁବକ — ଆତ୍ମା ନାହିଁ ଆମ ସମାଜ ଶାସନେ ।

ଯୁବତୀ — ଭୟ କରୁନା ମଧ୍ୟ ଜାତକ ଖଡ୍ଗ ଗୁଳୁ ।

ସମାଜ — କୃଥା ବାକ୍ୟାଳାପେ ନାହିଁ ପ୍ରୟୋଜନ

ତେଣୁ କର ତିଷ୍ଠିବାକୁ ସମାଜ ସମ୍ମୁଖେ !

ଆସ ହେ ବୀର ଶ୍ରେଷ୍ଠ ପ୍ରବଳ ପ୍ରତାପି —

ବେକାର ପ୍ରବର !

(ଅଳ୍ପଦୀର୍ଘରେ ଚାଲୁଛନ୍ତି ଆସିଲା ବେକାର ବସପ)

ବଦଳର ଉଦ୍ଭିତ ଯୁବକେ —

ପକ୍ଷ ଭାର ଛେଦକର ଶତ୍ରୁ କଷାଦାତେ !

ବେକାର—(ଚକ୍ରାର କରି ଉଠିଲା ହସକୁ ନେଇ)

ଆସନ୍ତେ ଯୁବକ !

ସମାଜର—ସ୍ୱର୍ଗପରେ ହୋଇ ସ୍ୱର୍ଗବନ୍ଧ-

ସହକ ରାଷ୍ଟ୍ରର କଣକିତ ଚାକର, ପ୍ରହାର

(ଯୁବକକୁ ବେଢ଼ାପ୍ରମୁରେ ବାନ୍ଧିଦେଲା)

ଯୁବକ--ତଥାପି କଣ୍ଠରେ ଥିବ ନିର୍ଭୀକ ସ୍ୱେ।ଗାନ

ଯୁବତୀ--ବିଜୟ ନିଶ୍ଚୟ ହେବ ଯୁବ ସମାଜର !

ସମାଜ--କାହିଁ ଗଲ ଯୌତୁକ ଜାତକ !

ତୁମ ବିନା ବିଶେଷ ସଜର ଆଜି

କରେ ଆର୍ତ୍ତନାଦ

(ଅନ୍ଧକାସରେ ଚାକରଧର ଆସିଲା ଯୌତୁକ ରାସସ)

ବନ୍ଧ କରି ଉଦ୍ଧତ ଯୁବାକୁ,

ସୀମନ୍ତରେ ଭରିଦିଅ ଯାବତୀୟ କଳା,

ଯୌତୁକର ନାଗପାଶେ ବାନ୍ଧ ତା ଯୌବନ -

ନିଷେପ କରି ତାରେ ଚୂଷାର୍ତ୍ତ ସମୁଦ୍ରେ !

ଯୌତୁକ—(ଚକ୍ରାର କରି ଉଠିଲା ହସକୁ ନେଇ)

ଆସ ହେ ଯୁବତୀ !

ଯୌତୁକ ଶକ୍ତି କଷାବାଦେ—

ରକ୍ତେ ତୁମ ଭରିଯାଉ —

କଳଙ୍କର ଅନେକ କାଳମା

(ଦେବା ପ୍ରମୁରେ ଯୁବତୀକୁ ବାନ୍ଧିଦେଲା)

ଯୁବତୀ--ତଥାପି ଭୁଲିବୁ ନାହିଁ ଆମର ପ୍ରହର !

ଯୁବକ—ଭାଙ୍ଗି ଦେବୁ ସମାଜର ଏକଛତ୍ର ବାଦ ।

ସମାଜ—ବେକାର ! ! !

(ଗର୍ଜି ଉଠିଲେ ଶୁଭୁକ ମାରିବାକୁ ଇସାରା ଦେଇ)

ଯୁବତୀ—ମାନବୁନ ସମାଜର ଅନ୍ଧ ସମ୍ବିଧାନ !

ସମାଜ—ସୌଭୁକ ! !

(ଗର୍ଜି ଉଠିଲେ ଶୁଭୁକ ମାରିବାକୁ ଇସାରା ଦେଇ)

ବେକାର—ମୁଁ ବେକାର ! (ହସରେ ଶୁଭୁକ)

ଯୁବକ—(ଯନ୍ତ୍ରଣାରେ) ଇନ୍ଦ୍ରେବ !

ସୌଭୁକ—ମୁଁ ସୌଭୁକ ! (ହସରେ ଶୁଭୁକ)

ଯୁବତୀ—(ଯନ୍ତ୍ରଣାରେ) ଜନ୍ମବାଦ :

(ଏହି ପରି ସନସନ ଚାଲୁକ ହସ ଓ ସ୍ତୋଗାନରେ ମଞ୍ଚ
ପାଟି ପଡ଼ୁଥାଏ । ଯୁବକ ଯୁବତୀ ରକ୍ତ ଜର୍ଜର
ହୋଇ ସ୍ତୋଗାନ ଦେଇ ଦେଇ ଢଳି ପଡ଼ିଲେ)

ସମାଜ—(ହସିଉଠିଲେ ଶୁଭୁ ଉତ୍ସବର ଭାବରେ)

ମୁଁ ସମାଜ ହସୁଛି; ହାଃ ହାଃ ହାଃ

ଅଂଧାର—

ଏ ଅଂଧ ସମାଜର ନିର୍ଜ୍ଵାଳ ଓ ନିଷ୍ଠୁର ବାସ୍ତବତାକୁ
ଦେଉଁମାନେ ଉପଲବ୍ଧ କରିଛନ୍ତି, ସେମାନେ ହେଲେ—

Casting,

ସମାଜ ସମ୍ରାଟ—

ମହାମନ୍ତ୍ରୀ ବେକାର—

ଦୁର୍ଭିକ୍ଷ ସେନାପତି ଯୌକୁଳ—

ଶିଶିର—

ସୁବୋଧ—

ଅମର— ଓ

ସୁରେଶ—

ଯୋଗେଶ— ଲତା

ଶଙ୍କର— ସାବିତ୍ରୀ

ମହୁଷ—

ସୋମନାଥ—

ଇନ୍ଦ୍ରଜିତ—

ରବୀନ୍ଦ୍ର—

ପ୍ରସାଦ ଏବଂ

ଆପଣମାନେ—

ପ୍ରଥମାଙ୍କ

(ପ୍ରଥମ ଦୃଶ୍ୟ)

(ସୁକର୍ଣ୍ଣରେଖା, ଖୁବ୍ ମନ୍ଦର ଗଡ଼ରେ
ଡଳି ଡଳି ଚାଲି ଯାଉଥାଏ, କୁଳରେ ଏକ ଗ୍ରେଟ୍ ଏବଂ
ସୁରୁଣୀ ମନ୍ଦର, ଉପରେ ଜଳ ଆକାଶ, ପଥରରେ
ଅଗ୍ରଗାମୀ ସୂର୍ଯ୍ୟ, କିନ୍ତୁ ସେଦିନ ଥିଲା ପୂର୍ଣ୍ଣିମା ।
ସଂଧ୍ୟାର ସୌନ୍ଦର୍ଯ୍ୟ ପରିବେଶଟିକୁ ଖୁବ୍ ହାଲୁକା
କରୁଥିବା ବେଳେ ନାହିଁ ସେଥା ଦଳର ଗୀତ ସେଥରେ
ବାଧା ପୂର୍ଣ୍ଣ କରୁଥାଏ ସଂଧ୍ୟା ଅରଣ୍ୟର ଘଣ୍ଟାରେ
ପରଦା ସୂକ୍ଷ୍ମର, ଗୋଧୂଳର ଜ୍ୟୋତ୍ସ୍ନାରେ ମଞ୍ଚ
ଆନେକିତ ହେଲେ ଦେଖାଗଲା ଶଙ୍ଖର ଓ ମହୁଆ
ମନ୍ଦର ତଳେ ଗହ୍ଵର ଟାଣିବାରେ ବାନ୍ଧୁ ।
ନୌକାରେ କିଏ କଣେ ଯୁଦ୍ଧ ଓ ଯୁଦ୍ଧେ ନର
ବନ୍ଧରେ ଆନେଇ ଗଲେ । ଗୀତ--

“ମନତୋ ହସେରେ” ମନ୍ଦର ଭିତରୁ ଅସିଲେ
ମିଶ୍ର, ପ୍ରତ୍ୟେକ ଛନ୍ଦରେ ଧର୍ମ ପରାୟଣତା ଓ
ନୈଷ୍ଠିକତାର ସ୍ପଷ୍ଟ ଚିହ୍ନ, କିନ୍ତୁ ? ତାଙ୍କୁ ଡର
ଶଙ୍ଖର ମହୁଆ ଲୁଗେଲେ, ଏବଂ ବାହୁରୁ ଅସିଲେ
କନ୍ଦୁକିତ, ବିଦେଶରୁ ଫେରିଲେ ନିଜ ଜନ୍ମଭୂମିରୁ ।
ଚନ୍ଦ୍ରା ଅଚନ୍ଦ୍ରା ସ୍ଥାନରେ ଖୋଜିଲେ ନିଜର ଅଗତ ।
ତାଙ୍କୁ ଦେଖି ମିଶ୍ର ବୁଝିଲେ)

ଇନ୍ଦ୍ର—(ଦେଖିଛନ୍ତି ଚତୁର୍ଦ୍ଦିଗ) ଏଇ ନଈ... : ଏଇ ମନ୍ଦିର...
 ବୋଧହୁଏ ସେଇଠି ସେ ଅଜ୍ଞାତଟା । ତେବେ...
 ଏଇଟା କଣ - ରଂଗପାଟଣା .. ?

ମିଶ୍ର—ହଁ ବାବୁ ! ଏଇଟା ସେହି ନୁଖୁର ଟାଙ୍ଗର ରଂଗପାଟଣା ।

ଇନ୍ଦ୍ର--(ଅନ୍ୟସ୍ଥର ଶୁଣି ଅପ୍ରସ୍ତୁତ ହେଲେ ଏବଂ ପରିଚୟ
 ରୁହଁଲେ) ଆପଣ... ?

ମିଶ୍ର—ହରିହେ, ରାଧେଗୋବିନ୍ଦ, ମୋ ଘର ଏଇ ଗାଁରେ, ପର
 ପାଇଁ ଠାକୁରକୁ ଡାକିବା ମୋର ନିତଦିନିଆ କାମ,
 କିନ୍ତୁ...ଆପଣ ?

ଇନ୍ଦ୍ର—ଜଣେ ବିଦେଶୀ, କିନ୍ତୁ ଜନ୍ମ ମୋର ଏଇ ମାଟିରେ ..

ମିଶ୍ର—(ଆଶ୍ଚର୍ଯ୍ୟରେ) ଏ ! ଏଇ ଗାଁ ର ପୁଅ... ?

ଇନ୍ଦ୍ର—ହଁ, ଜଗନ୍ନାଥ ମହାନ୍ତିଙ୍କୁ ଜାଣନ୍ତି ?

ମିଶ୍ର—(ଭରିଗଲେ) ଜଗନ୍ନାଥ ମହାନ୍ତି... ? ଓ, ବିଚର
 ଜେଲରେ ସଢ଼ି ସଢ଼ି ମଲା ।

ଇନ୍ଦ୍ର—ହଁ ସେହି ଖୁମ୍ବ ସ୍ମାରକରୁର ଭବିଷ୍ୟତ ମୁଁ, ସୁରକ୍ଷିତ
 ମହାନ୍ତି । ଆଉ...ସୋମନାଥ ମହାନ୍ତିଙ୍କୁ ଜାଣନ୍ତି ?

ମିଶ୍ର--(ଅପ୍ରସ୍ତୁତ ହେଲେ) ହରିହେ, ରାଧେ ଗୋବିନ୍ଦ...

ଇନ୍ଦ୍ର—ତାଙ୍କର ପ୍ରାଥମିକ ଚେଷ୍ଟାରେ ମୁଁ ଆଜି ଜଣେ
Established Engineer ମା'ର ଖୁମ୍ବ ଓ
 ବାପାଙ୍କ ଜେଲ୍ ପରେ ମୋତେ ନେଇ ସେ
 ଅନାଥାଶ୍ରମରେ ରୁହୁଥିଲେ ଏବଂ ତାଙ୍କର ତତ୍ତ୍ୱବଧାନ
 ରେ ମୁଁ **Scholarship** ପାଇ **Foreigner** ହଲି ।

ଗଲା Week ରେ Indiaକୁ ଫେରିଛି । ତାକୁ ଅନେକ ଚିଠି ବେଢ଼ିଛି, କିନ୍ତୁ ଉତ୍ତର ପାଇନ । ତେଣୁ ଆଜି ଖୋଜି ଖୋଜି କୃତଜ୍ଞତା ଜଣେଇବାକୁ ଆସିଛି । ଘର ପତର ବର୍ଷ ହେଲା ତାଙ୍କ ସହିତ କୌଣସି ସମ୍ପର୍କ ନାହିଁ । ତାଙ୍କ ଖବର କିଛି କହି ପାରିବେକ ?

ମିଶ୍ର--ହରିହେ, ଧୂପେ ଗୋବିନ୍ଦ, ଯୋଡ଼ି ଜମାଦାର ତୁମ ବାପାକୁ ଜେଲ ଭିତରକୁ ନେଇ ଯାଇଥିଲେ, ସେହି ସୋମନାଥକୁ ଖୋଜୁଛ ?

ଇନ୍ଦ୍ର--ଆପଣ ତାହାଲେ ଆମର ଅଞ୍ଚଳକୁ ମନେ ରଖିଛନ୍ତି ?

ମିଶ୍ର--ବାପା ! ତମେ ସିନା ଏ ମିଶ୍ର ମଉସାକୁ ଭୁଲିଗଲ, ହେଲେ ମୁଁ, ତୁମର ବଣ ପାଇଁ, ଏ ମନ୍ଦିରରେ ସାପ ଜାଳି ଜାଳି ବୁଡ଼ା ହୋଇଗଲ ।

ଇନ୍ଦ୍ର--(ଆନନ୍ଦରେ ଚାହିଁଛନ୍ତି) ମିଶ୍ର ମଉସା !

(ଜୁହାର ହେଉଥିଲେ)

ମିଶ୍ର--ବୁଢ଼ାଟିଏ ହୋଇଥାଅ ବାପା ! ଏତେଦିନ ପରେ ଏ ଟାଙ୍ଗର ଭୂଇଁ କଥା ମନେ ପଡ଼ିଲା ?

ଇନ୍ଦ୍ର--ନା ମଉସା ! ମୋର ଆଉ ଏଠି କାମ କଣ ?

ମିଶ୍ର--ଏ ! କି କଥା ? କାମ ନାହିଁ ? ପୁଣି ରଂଗପାଟଣା ଗାଁରେ ! ହରିହେ, ରାଧା ଗୋବିନ୍ଦ ଯେଉଁ ଗାଁର ଧୁଳି ମାଟିରେ ତୁମ ସପ୍ତ ପୁରୁଷେ ରକ୍ତ ମିଶିଛି, ସେହି ଗାଁରେ ପୁଣି କାମ ନାହିଁ ?

ଇନ୍ଦ୍ର--କେବଳ ସେ ଅଞ୍ଚଳଟା ଛଡ଼ା ଏଠି ଆଉ ଅଛି କଣ ?

ମିଶ୍ର--ଏତେ ଶିଘ୍ର ଏତେବଡ଼ ଅଞ୍ଚଳଟାକୁ ଭୁଲିଗଲ ସୁର !

ଇନ୍ଦ୍ର— ସତରେ କି ନିର୍ମମ ସେ ଦୃଶ୍ୟ ! ଏଇ ନଈକୂଳରେ,
ଏଇ ନଦର ନିକଟରେ ଅମ ଅଶତର ବାଲିରେଟା
ଭୃଷୁଡ଼ି ପଡ଼ିଥିଲା ।

ମିଶ୍ର—ତେବେ, ପୁଣି କାହିଁକି ସେ କୁନ୍ଦୀର ପ୍ରୀତି ?

ଇନ୍ଦ୍ର—ମାନେ ?

ମିଶ୍ର—ଘର ଭିଜି କୁନ୍ଦୀର ନୁହେଁ ତ ଆଉ କଣ ?

ଇନ୍ଦ୍ର—ମୁଁ କିଛି ବୁଝି ପାରୁନି ମଉସା !

ମିଶ୍ର—ତୁମ ବାପାବି ବୁଝିପାରି ନ ଥିଲେ, ସେଥିପାଇଁ ସେ
ସୋମନାଥ ମହାନ୍ତିର ଚନ୍ଦ୍ରାନୁରେ ପଡ଼ି ଏତେ ବଡ଼
ବଂଶଟାକୁ ଧ୍ବଂସ କରି ଦେଲେ ।

ଇନ୍ଦ୍ର ଏ କ'ଣ କହୁଛନ୍ତି ମଉସା ?

ମିଶ୍ର—ହଁ, ସେହି ମଉସା, ବାପକୁ ଜେଲରେ ଠୁଙ୍ଗି, ତୁମକୁ
ଅନାଥାଶ୍ରମରେ ଭସେଇ ଦେଇ ଆଉ ତୁମ ଭଉଣୀ
ଗୀତାକୁ ..

ଇନ୍ଦ୍ର—ମଉସା ! ଗୀତା...

ମିଶ୍ର—ବଂଚିଛି, କିନ୍ତୁ ପୋଲିସ କୋଠିର କଣ୍ଢେଇ ସାଜି ।

ଇନ୍ଦ୍ର—ସୋମନାଥ ମଉସା ! !... (ସ୍ଵପ୍ନର୍ଥ ଅଧ୍ୟେୟ ହେଲେ)

ମିଶ୍ର—ମୁଁ କିନ୍ତୁ ତାକୁ ଛାଡ଼ି ଦେଇନି, ତାର ସବୁସବୁ ନେଇ
ତାକୁ ଦାଣ୍ଡର ଭିକାରୀ ସଜେଇଛି । ମୁଁ ତେଣୁ ପାଇଁ
ସେ ଦାର ଦାର ବୁଲୁଛି ।

ଇନ୍ଦ୍ର—ମୁଁ...କିନ୍ତୁ ନା ନା...ଏ ସବୁ...ମୁଁ କିଛି ବୁଝିପାରୁନି ।

ମିଶ୍ର — (ନଈରେ କାନ୍ଥକୁ ଦେଖି) ସବୁ ବୁଝିବ, ଟିକିଏ
ଆଡ଼ୁ ଆଳକୁ ଚାଲିଆସ । ଆମ କାମର ଯୋଜନା
ଭିତରେ ସ୍ବାଧୀନତାକୁ ସ୍ବାଧୀନତାକୁ ଅଧୀନ
ଦେଖିନେବା । ହରିହର, ରାଧା ଗୋବିନ୍ଦ ?

(କନ୍ଦୁକିତରୁ ନେଇ ମନ୍ଦିର ଆଡ଼ୁ ଆଳକୁ ଚାଲିଗଲେ, କନ୍ଦୁ କୌକାରୁ
ଓହ୍ଲାଇ ଆସିଲେ ସୁବୋଧ ଓ ଲତା)

ଲତା — ସୁବୋଧ ଭାଇ ! ଏଇ ମନ୍ଦିର...

ସୁବୋଧ — ଆମ ଅଙ୍ଗର ଖେଳଘର

ଲତା — କନ୍ଦୁ ...ଆଜି ?

ସୁବୋଧ — ଆମ ଆଶାମୀ ସ୍ବପ୍ନର କେନ୍ଦ୍ର ବିନ୍ଦୁ

ଲତା — ଏଇଠି ବସି ଆମେ ସ୍ବପ୍ନ ଦେଖିବା ।

ସୁବୋଧ — ଆଜି ତା'ର ଭିତରେ ବାଲି ଘରଟିଏ ତୋଳିବା ।

ଲତା — ଏ ଅମାନିଆ ସୁବର୍ଣ୍ଣରେଖାଟା ସହି ପାରିବତ ?

ସୁବୋଧ — ତା'ର ଉଜ୍ଜ୍ୱଳାସୁଅ ଉପରେ ଝୁମି ଝୁମି ଝୁଲି ଝୁଲି
ଆମେ ଶାସିଯିବା ଖୁବ ଦୂରକୁ, ହାୟ ଗୋ ଘୁମନ୍ତ
ଆକାଶର ସେପାରିକୁ ।

ଲତା — (ଆବେଗରେ) ଯେଉଁଠି ନ ଥିବ ଜୁଲନ୍ତ ସୂର୍ଯ୍ୟର
ଉତ୍ତପ୍ତ ରଶ୍ମି ।

ସୁବୋଧ — ଥିବ କେବଳ ଜ୍ୟୋତ୍ସ୍ନା, ଆଉ ଜ୍ୟୋତ୍ସ୍ନା ବାଦଲ
ତଳର ଅନେକ ଜ୍ୟୋତ୍ସ୍ନା ।

ଲତା — ଯେଉଁଠି ନ ଥିବ ବୈଶାଖି ଝୁନଜାର ଅସହ୍ୟ ଯନ୍ତ୍ରଣା ।

ସୁବୋଧ — ଥିବ କେବଳ ପ୍ରଗୁଣର ହାଲ୍‌କା ହାଲ୍‌କା
ଅନେକ ବାସ୍ନା ।

ଲତା—ଯେଉଁଠି ନଥିବ ପ୍ରତିବନ୍ଧକର କଂସି ଟକର ପାତେଣ ।

ସୁବୋଧ—ଥୁବ କେବଳ ମିଳନର ମୁଠା ମୁଠା ଅନେକ ସ୍ୱପ୍ନ ।

ଲତା—ଆଉ ତା'ର ଭିତରେ !

ସୁବୋଧ—ଆମେ ରହିବା ଆମ ଜୀବନର ତାଳମହଲ ।

ଲତା—ଜ୍ୟୋତ୍ସ୍ନାରେ ନୁହେଁ

ସୁବୋଧ—ନିବିଡ଼ ଅଂଧାରରେ

ଲତା—ଏ ଜ୍ୟୋତ୍ସ୍ନାଟା ସହି ପାରେ ନା

ସୁବୋଧ—କିନ୍ତୁ...ତମସାଟା ତ ଅନ୍ଧ

ଲତା—ତେଣୁ ସେ ନିରାପଦ ଅନ୍ଧାର ଭିତରେ

ସୁବୋଧ—ଆମେ ହଜିଯିବା

ଲତା—ନିଶୋକ ନିଶ୍ଚର ସେ ପାରିରେ...

ସୁବୋଧ—କିନ୍ତୁ ଖୁବ୍ ନିବିଡ଼ ଭାବରେ...

(ଦୁହେଁ ମିଶିଗଲେ, ଓଠର ସ୍ପନ୍ଦନରେ ଅନେକ କଥା
କହିଗଲେ, ହସି ଉଠିଲେ, ହଠାତ୍ ବନ୍ଦ୍)

ସୁବୋଧ—ମାଂସ ଆଉ ତମଡ଼ା ଉପରେ ସମସ୍ତେ ଶମତା
ଜାହର କରିପାରିବେ, ହେଲେ...

ଲତା—ମନ ଓ ହୃଦୟ !

ସୁବୋଧ—ସିଏ କଣ ଏ ଲାଲ୍ ଆଖିର ଧମକରେ ଦବିଯିବ ?

ଲତା—ଯେତେବେଳେ ତମଡ଼ାଟା ରକ୍ତ ମାଂସକୁ ଜାଗୁଡ଼ି ଧରି
ପାରିବନି, ସେତେବେଳକୁ ହୁଏତ ମନଟା ମରିଯିବ
ବା ହୃଦୟଟା ସିଝିଯିବ ।

ସୁବୋଧ—ଲତା ! ତୁ ଯଦି ମୋର ଶିର ପ୍ରଶିରକୁ କାଟିଦେଇ
ପାରିବୁ, ତେବେ କେଶିବୁ ମୋର ପ୍ରତ୍ୟେକ ରକ୍ତ

ବିନ୍ଦୁ କପଟ ଶୋଭାପାଶା କରି ମନର ଉପକୂଳରେ
ମଥାବାଡ଼େଇ ତୋର ଜଂଦାବାଦ୍ କରୁଛନ୍ତି ।

ଲତା--ପୃଥ୍ବୀ ଓଠର ଉପକୂଳକୁ ସମୁଦ୍ର ଚରଂଗ ହଜାରେ
ଥର ରୁମିଯାଏ, କିନ୍ତୁ ସେହି ଉର୍ମି ବକ୍ଷରେ ଜ୍ୟୋତ୍ସ୍ନାର
ଦୁର୍ଜ୍ଜ୍ବଳ ଥର ଉଠିଲେ ?

ସୁବୋଧ —ତୋ ଭାଷାରେ ସେମାନେ ଫେରି ଯାଆନ୍ତି ।

ଲତା—ସାଙ୍ଗରେ ବି ଓଠରୁ ସେ ଲଳିମା ଗୁଡ଼ାକୁ ଲୁଚି ନେଇ
ଅତଳନାଳରେ ମିଶାଇ ଦିଅନ୍ତି ।

ସୁବୋଧ — କିନ୍ତୁ ବିପ୍ଳବୀ ରକ୍ତ ବିନ୍ଦୁ ?

ଲତା—ସମାଜର ଲଠିଚୁର୍ଯ୍ୟରେ ସେମାନେ ସଂଜ୍ଞାହୀନ ହୋଇ
ପଡ଼ନ୍ତି ।

ସୁବୋଧ — କାରଣ ?

ଲତା—ସମାଜ ଗୁଡ଼ି ହଜାର ହଜାର ଟଙ୍କାର ଯୌତୁକ
ଆଉ ମୁଁ ?

ସୁବୋଧ--ମୁଁ ଗୁଡ଼ି ତୋତେ !

(ଲଟାଗୁଦା ଆକୂଆଳରେ ଅମର ଦେଖାଦେଲା ।)

ଲତା—ସୁବୋଧ ଭାଇ ! (ଆଶ୍ଚର୍ଯ୍ୟ ଆନନ୍ଦ)

ସୁବୋଧ—ହଁ ଲତା; ଆଜିର ଶୁଭ ବେଳାରେ ମୁଁ ପ୍ରତିଜ୍ଞା
କରୁଛି ମୋ ଜୀବନରେ ଆଉ ଦ୍ବିତୀୟ ନାପୁଂସକ...
ଅସମ୍ଭବ !

ଲତା—ଏଡ଼େ ସହଜରେ ଏତେ ବଡ଼ ପ୍ରତିଜ୍ଞାଟା କରିଦେଲା,
ସୁବୋଧ ଭାଇ !

ସୁବୋଧ—ତୁ କଣ, ପାରିବୁନି ?

ଲତା— (ଛଳଛଳ ଆଖିରେ) ତୁମର ସ୍ବାକ୍ଷରରେ ମୋ ସୀମନ୍ତ
ଲଲ ହୋଇଯାଇ, ତୁମେ ମୋ ଜୀବନର ପରମ
ଉପାସନା, ଏ ମୋର ପ୍ରତିଜ୍ଞା !

ସୁବୋଧ—ଛୁ ! ଲତା ! (ନିଜ ହାତରୁ ମୁଦି ବାହାର କଲେ)

ଲତା—(ଆଶ୍ଚର୍ଯ୍ୟରେ) ଏ କଣ ?

ସୁବୋଧ—ମୋ ଜୀବନ (ଲତା ହାତରେ ପିନ୍ଧାଇ) ତୋ
ହାତରେ ବନ୍ଧା ରହିଲା ।

ଲତା—(ଲଜରେ ତଳକୁ ମୁହଁ ପୋତିଦେଲା)

ସୁବୋଧ—(ସିନ୍ଦୂର ପଛୁଆ ବାହାର କରି) ମୋ ସ୍ବାକ୍ଷର !

ଲତା—(ଚମକ) ସିନ୍ଦୂର ? ?

ସୁବୋଧ—ହଁ, ମୁଁ ଭିତରେ ଅଛି ମୋର ପ୍ରତିଟି ରକ୍ତ ବନ୍ଧୁର
ସ୍ବାକ୍ଷର ।

ଲତା—ସେ କିନ୍ତୁ ମୋ ଜୀବନ (ପଛୁଆ ନେଲା, କିନ୍ତୁ ମିଶ୍ର
ଆସିଛନ୍ତି ଲଣ୍ଡନ ଜଳେଇ)

ମିଶ୍ର—ହରିହେ, ସ୍ବଧେ ଗୋବିନ୍ଦ, ମୋତେ ବାପା ଭଲ
ଦେଖାଯାଉନି ବୁଢ଼ା ଲୋକକନା, ପୁଣି ଛୁଇ ଆଲୁଅରେ
ହେଁ ହେଁ (ଲଣ୍ଡନଟେକ) ତମେ କିଏ କି ?

ସୁବୋଧ—ମଉସା ! ଆମେ...

ମିଶ୍ର—ଓ...ହେଁ ହେଁ ପଞ୍ଚନାୟକ ପୁଅ ! ହରିହେ ସ୍ବଧେ
ଗୋବିନ୍ଦ ଆଉ ତୁ କିଏ ଲୋ ମା ! ଓ, ଆମ
ଜମାଦାର ଝିଅ କି ? ଏ ଜହ୍ନସ୍ବତରେ ନଈ କୂଳରେ

... ପବନ ଖାଉଛ ? ଖାଅ, ଖାଅ ଏ ସୁବର୍ଣ୍ଣରେଖାର
ପବନ ଗୁଣ୍ଠ ସୁଆଦିଆ ହେଃ ହେଃ (ସୁବୋଧ ଲଭା
ଗୁଲିଗଲେ) ହରିହେ ଗୁଣ୍ଠ ଗୋବିନ୍ଦ ଏ ଆଖି କଣ
ନ ଦେଖିଲା, ଏ ଗୁଣ୍ଠ କଣ ନ ସହିଲା ? ଛୁ ! ଛୁ !
ଗାଁ ମଝିରେ ସେ କି ଲାଲା !

(ବାହାର ଆସିଲେ ଗନ୍ଧକିତ, ହସ ହସ ମୁହଁରେ ବୁଝତାର
ଗୁରୁକମାଡ଼, ସତେ ଯେମିତି କାହାର ଯାହୁ ସ୍ପର୍ଶରେ ସେ
ସଂପୂର୍ଣ୍ଣ ପରିବର୍ତ୍ତିତ)

ଇନ୍ଦ୍ର—(ଗୋଛାଏ ନୋଟ ବଢ଼େଇ ଦେଇ) ମୁଁ ଗଜି,
ଆଜି ଠାରୁ ସୁରକିତ ନୁହେଁ ଇନ୍ଦ୍ରକିତ କହୁ...ଗୀତା ?

ମିଶ୍ର—ତା ପାଖକୁ ଗଲେ ତୁମ ଖାନ୍ଦାନ ତଳକୁ ଗୁଲିଯିବ ।

ଇନ୍ଦ୍ର—ତଥାପି (ସିଗାରେଟ ଲଗାଇ) ଏତେ ଦିନପରେ
ଭଉଣୀକୁ ପାଖରେ ପାଟବି...

ମିଶ୍ର—ଧୀର ପାଣି ପ୍ରଥର କାଟେ, ତୁମ ଭଉଣୀକୁ ସେ ନେଇ
ପୋଲିସକୁ ଭେଟି ଦେଲେ, କିନ୍ତୁ ମୁଁ ତାର ଏଇ
ଭବଣୀକୁ ତୁମକୁ ଭେଟି ଦେବି ।

ଇନ୍ଦ୍ର—ମୁଁ ଗୁଡ଼େଁ ପ୍ରତିଶୋଧ ।

ମିଶ୍ର—ହେଃ ହେଃ ଖାଲି ସିଗାରେଟରେ ନିଆଁ ଧରେଇ ଦେଲେ
ସେ ଭେଣିକ ଆପେ ଆପେ ପୋଡ଼ିଯିବ ।

ଇନ୍ଦ୍ର—ମୁଁ କାଲି ଯେମିତି ଖବର ପାଏ ! ସେ ମୋର
address (Address ଦେଲେ ।)

ମିଶ୍ର—ଲୋକ ପଚାରି ପଚାରି ଗୁରୁଧାମ ବୁଲି ଆସୁଛନ୍ତି, ମୁଁ
ଏତକ ଗାରିବନି ?

ଲଜ୍ଜା—ମୁଁ ତେବେ ଆଜି ଫେରିଯାଉଛି ।

(ସିରାରେଟ ପାଦରେ ଚାପି ଦେଲେ)

ମିଶ୍ର—ହଁ ହଁ ମୁଁ ଏଇ ସମ୍ପ୍ରାନ୍ତକ ଭିତରେ ଯିବି, (ବାଟେଇ ଦେଇ ଟଙ୍କାତକ ଦେଖିଲେ) ହେଃ ହେଃ ଟଙ୍କାଃ !

କଥା ପଦକର ଦାମ୍ କିଛି କମ୍ ନୁହେଁ, ହେଃ ହେଃ ହରିହେ ଗୋବିନ୍ଦ ।

(ଟଙ୍କା ଧରି ଭଗବାନଙ୍କ ଉଦ୍ଦେଶ୍ୟରେ କୁହାର ହେବା ସମୟରେ ଅମର ଛପି ଛପି ଆସି ଟଙ୍କାତକ ହାତକୁ ନେଇ ହସି ଉଠିଲେ ।)

ମିଶ୍ର—(ଅସହାୟ ହୋଇ)ଏଁ ! ଏଁ ! କିଏ ? କିଏ ?
ଅମର—ଚନ୍ଦ୍ର ପାରୁନା ବୋଧହୁଏ ?

ମିଶ୍ର—କିଏରେ, ବାପା ! ମେହେନ୍ଦ୍ରକ ? ଦେ ସେରୁଡ଼ା ପର ଟଙ୍କା !

ଅମର--ପର ଟଙ୍କା ? ମୋଟଟ ଦେବନି, ଚୁଲିଲି,

Bye (ସିବାକୁ ଉଦ୍ୟତ)

ମିଶ୍ର—ଆରେ, ଆରେ ନେଇ ଗଲୁରେ, ଏ ମେହେନ୍ଦ୍ର !
ବାପା ଅମର ! ଦେଇଯା'ରେ ବାପା !

ଅମର—ଅମର ପାଥରେ ବାହାରିଗଲା ବିଜୟା ଟକିକକୁ !

ମିଶ୍ର—(ହତାଶରେ) ମୋର ସବୁ ନେଇ ଲେରେ ଅପଦାର୍ଥ ! ଗୋବିନ୍ଦ (କାନ୍ଦ ପକେଇବା ସମୟରେ ଅକ୍ଷର)

॥ ଦିବ୍ୟ ଦୃଶ୍ୟ ॥

(ରଂଗପାଟଣା ଗାଁର ସବୁ ରାସ୍ତାଟା ଦୌଡ଼ି ଯାଇଛି ଏ ମୁଣ୍ଡରୁ
ସେ ମୁଣ୍ଡ ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ । ଅପରାଧରେ ଚପଳତାକୁ ନେଇ ଅସିଦ୍ଧ ଅମର)

ଅମର—ବୁଢ଼ାକି ବୁଝିବ ମନର ବ୍ୟଥା ! ଆରେ ! ଆଜି ତ
ଡ୍ରାମା, ମୋ ଗୀତ, ରହାତ୍ତ କରିନି, ଏ ପାକା
ବସ୍ତାରେ ଥରେ ଦେଖିନେଲେ (କାଗଜ ନିଏ ଧରି
ନାଟକୀୟ ଭଙ୍ଗୀରେ ପୁର କରି) ଦେଖି ହିଅକ
ବୁଲି, ଟୋକା ହେଲେ ମାତାଲି ରଖିଲେ ଲମ୍ବାକଲି,
ଗଲେ କଲେଜ ବୁଲି, ସେ ଝୁଲି ଝୁଲି (ପଛରୁ
ଆସିଛନ୍ତି ମିଶ୍ର, ଅମରକୁ ଦେଖି ବରକ୍ତ ହୋଇଛନ୍ତି)

ମିଶ୍ର ମେହେନ୍ଦର ! ଏ ଦାଣ୍ଡ ମଝିରେ ସେ କି ପାଲ !

ଅମର—Oh father ! ତୁମର ଟିକିଏ Prestige ନାହିଁ !
ମାନେ ଇଚ୍ଛା !

ମିଶ୍ର - ଆ, ହା ! ଇଚ୍ଛା ବାଲଟା

ଅମର—ଆଉ କଣ ? ଅମର ଦାଦା ବୋଲି ମୁଁ ବଣ୍ଟ famous
ହେଲି, ଅଥଚ ତୁମେ ମୋର father, ତୁମ ପାଟିରେ
ସେହି କଦର୍ଯ୍ୟ Language, କି ଲଜ୍ଜାର ବିଷୟ !

ମିଶ୍ର—ଆ, ହା, ... ଲଜ ଲାଗୁଛି ? ଗୁଣବନ୍ତ ସୁଅ ମୋର ?

ଅମର—ସେହିଟା ତୁମର ସୌଭାଗ୍ୟ ବାପା

ମିଶ୍ର—ଯା, ବାହାର ! ମୋ ଆଗରୁ ।

ଅମର--ଯାଉଛି, କିନ୍ତୁ ଆସିବି, ଦରକାର ହେଲେ କିଛି ନେବି ।

ମିଶ୍ର — (ରାଣିଧାଇ) ମେହେନ୍ଦର ! (ଅମର ରାଣିଧାଇ ମାରବରେ
ରୁଲିଗଲ) କୁଳବୁଝିଯିବାବେଳେ କୁଳାଙ୍ଗାରର ଜନ୍ମ,
ହରିହେ ଶୟେ ଗୋବିନ୍ଦ

(ପାନ ଖାଇବା ସମୟରେ ଅସିଦ୍ଧନ୍ତ ଅବସର ପ୍ରାପ୍ତ
ପୋଲିସ A. S. I. ସୋମନାଥ, ଦେହରେ ସୁରୁଣା ଖାଲ
ପୋଷାକ, ମୁହଁରେ ଅନ୍ଧତା ଦାଢ଼ୀ ମୁଣ୍ଡର ନୁହୁର କେଶ
ଅନ୍ଧତାରେ ଝୁଣ, ହାତରେ ଖାଲ ବ୍ୟାଗ୍, ନିରାଶରେ
ରୁଲିଥାନ୍ତି, ମିଶ୍ରଙ୍କ ପ୍ରତି ଲକ୍ଷ୍ୟ ନାହିଁ)

ମିଶ୍ର—କ'ଣ କହେ, ଜମାଦାରେ ନ ଦେଖିଲ ପର ରୁଲିଯାଉଛ
ଯେ ?

ସୋମନାଥ—(ଭାବନାରୁ ଫେରି) ପେଟକୁଳାରେ ଆଖି ଶୁଖି
ଯାଉଛି ନନା, ମୁଁଠାଏ ଭାତ ଛଡ଼ା ଏ ଆଖି ଆଉ
କିଛି ଦେଖି ପାରୁନି ।

ମିଶ୍ର—କଣ କରବ ଜମାଦାରେ, ସେହିଟା ତୁମର ଦୁର୍ଭାଗ୍ୟ
ସୋମ —ଦୁଇଦିନ ହେଲ କେବଳ ମୁଁଠାଏ ମୁଁଠାଏ ତୋରାଣି ପିଇ
ବଢ଼ିଛି । ଅନେକ ଆଶା ନେଇ ସକାଳଠୁ ଯାଇଥିଲି,
ରୁଲି ରୁଲି ପାଦ ଅବଶ ହୋଇଗଲା, ମାଟି ମାଟି
ଚର୍ଚ୍ଚି ଶୁଖିଗଲା, ଶେଷରେ ଖାଲ ବ୍ୟାଗ୍, ଖାଲ
ହାତରେ ଭରକୁ ଯିବି କପରି !

ମିଶ୍ର—ହଇହେ, ରାଁ ଆଡ଼େ ଦେଖିଲନି, କାହାଠୁ କିଛି ନେଇ
ଦିନଟେ ଚଳିଯାଆନ୍ତି ।

ସୋମ—କେହି ରୁଣ୍ଡିବେନି ନନା, କାଲି ଦିନଯାକ ବୁଲି ବୁଲି
ନିରାଶରେ ଶେଷରେ ଆଜି ମନ୍ଦିରକୁ ଯାଇଥିଲି ।

ମିଶ୍ର କେମିତି ଚାହିଁବେ ? ତୁମେ କଣ ଚାହିଁଥିଲ ? ଚାହିଁ
ଥିଲବେଳେ ତ ଛନ୍ଦ୍ର, ଚନ୍ଦ୍ର, ମାନିଲନି, ଏବେ
ତୁମ କଥା ଶୁଣିବ କିଏ ?

ସୋମ — ନନା କଳାଟାକୁ କେମିତି ଧଳା କରିଥାନ୍ତି ?

ମିଶ୍ର — ହେଃ ହେଃ ପଇସା...ପଇସା ସବୁ କରିପାରେ, ତମେଯିନା
ଛାଡ଼ିଦେଲ, ହେଲେ ତୁମର ସାଥୀ ପଞ୍ଜନାୟକେ,
ସେ କଣ କଲେ ? ତୁମର ଶ୍ରାବ୍ୟକୁ ଟାଣିନେଇ ସେ
ଆଜି ଲକ୍ଷପତି ।

ସୋମ — ସେ ଲକ୍ଷପତି ହେବାର ଗୌରବ ତାରୁ ଉପାସରେ
ଆତ୍ମଦାତ କରିବାରେ ବରଂ ଶାନ୍ତି ଅଛି ।

ମିଶ୍ର — ଶାନ୍ତି ? ଜମାଦାରେ, ପେଟ ନିଆଁରେ ତୁମ ବୁଦ୍ଧି ସବୁ
ପୋଡ଼ିଗଲଣି ।

ସୋମ — କଣ କରିବ ? କେବଳ ଝିଅ ବାହାଘରଟା ମୋତେ
ସବସ୍ଥାନ କରିଦେଲା ।

ମିଶ୍ର — କାହିଁକି ? ପରଝିଅକୁ ବେକରେ ବାନ୍ଧ ନିଜ ମେନ୍ତୁଦଣ୍ଡକୁ
ବକେଇ ଦେଲ ?

ସୋମ — ନିରାଶ୍ରୟା ବିତର୍କ, ବାପ ଜେଲରେ ମଲା, ମାଆ
କେମିତି ମଲା ଭଗବାନକୁ ଜଣା, ପିଲା ଦୁଇଟାକ
ବକଳ ସହିପାରିଲାନି...

ମିଶ୍ର — ହେଃ ହେଃ ଜମାଦାରେ, ସେ ଯୁଗକୁ ବାଦ ଖାଇଗଲଣି ।
ସେ ମାତକୁ ନେଇ ଦୁନିଆ ଆଉ ଚାଲୁନା ।

ସୋମ - ଭ୍ରତ୍, ଯାହା କରିଛି, ତାହା ଭବିଷ୍ୟତ ଆଉ ଲଭ ନାହିଁ ।
ପୁଅଟାର କହି ଗୋଟାଏ ହୋଇଗଲେ, ମୁଁ ଟିକିଏ
ନିଶ୍ଚାସ ମାରନ୍ତି ।

ମିଶ୍ର - ହରିହର ଶପଥ ଗୋବିନ୍ଦ, ସେହି ଆଶାରେ ପଡ଼ିଛ ?
ହେଁ ହେଁ ଜମାଦାରେ, ପୁଅ ଆଶା ଭ୍ରତ୍, ବରଂ
ତୁମ ପାଇଁ ଚେଷ୍ଟା କଲେ ହୁଏତ ହୋଇପାରନ୍ତା...

ସୋମ କଣ, ରୁକ୍ଷ ?

ମିଶ୍ର - ଚେଷ୍ଟା କରିବା, ହେଲେ ସଜ୍ଜିତ ? କାରଣ ଏ ଯୁଗରେ
ତୁମେ ଭଗିଆଣୀ ।

ସୋମ ତୁମେ ପାଠ ପଢ଼ିଛୁ ରୁକ୍ଷ କରିବ, ପୁଣି ସଜ୍ଜିତ
ଅବସ୍ଥାରେ ପ୍ରଶ୍ନ କାହିଁକି ?

ମିଶ୍ର ନାନା, ତୁମେ ନେ ରୁକ୍ଷ କରିବାଟାକୁ ଅନେକ ପସନ୍ଦ
କରନ୍ତି ନାହିଁ ତେଣୁ ହେଁ ହେଁ ତୁମର... ଯଦି...

ସୋମ ନା ନନା, ତଥାପି ପରିସ୍ଥିତି ପାଇଁ ଅନେକ
ସାହାଯ୍ୟ କରିବ ।

ମିଶ୍ର - ତା' ଦୁହେଁ ତ କଣ ? ହଉ ମୁଁ ଚେଷ୍ଟା କରୁଛି ତେଣିକି
ତୁମର ସ୍ୱାଗତ ।

ସୋମ - ତୁମ ଗୋଡ଼ ଧରୁଛି ନନା, ମୋ ପାଇଁ ଏତିକି
କରିବୁ ।

ମିଶ୍ର - ହଁ ହଁ, ଥାଉ ଥାଉ, ହରିହର ଶପଥ ଗୋବିନ୍ଦ, ମୋ
କଥା କଣ ତୁମେ ଜାଣିନା ? ଶର ଆଖିରେ ଲୁହ
ଦେଖିଲେ ମୋ ଛତି ପାଟିଯାଏ, ମୋତେ ପୁଣି

କହୁଛ ? ହାତର ମାମଲଟା ହାତେ ହାତେ ଯଦି
ହୋଇଯାଏ, ଶତ କଣ ? ହଁ ଜମାଦାରେ, ମୋ
ପାଖରେ ତ ସିମିତି କିଛି ନାହିଁ ଦୁଇଟା ନା କେତେ
ଟଙ୍କା ଅଛି ନେଇଯାଅ, ଯାହାହେବ ଗଣ୍ଡେଖାଇ
ପେଟ ଓଦା କରିବ (ବହୁ ଯତ୍ନରେ ବନ୍ଧା ଯାଇଥିବା
ମୁଣିରୁ ଟଙ୍କା ବାହାର କରି ଦେଲେ)

ସୋମ—(ମନ ଖୁସିରେ ନେଇ) ଯାହା ହେଉ ନନା ତୁମ୍ଭ
ଦାନ ଆମ ପାଇଁ ଅନୁତ ।

ମିଶ୍ର—ହେଃ ହେଃ ସବୁ ସେଇ ହେଃ ହେଃ ରୂପେ ଗୋବିନ୍ଦ,
ତାଙ୍କର ଇଚ୍ଛାରେ ସବେ ଆତଯାତ । (ଦୂରକୁ ଦେଖି)
ଜମାଦାରେ, ପଟ୍ଟନାୟକେ କ'ଣ ସିଧାରେ ଆମ
ଆଡ଼େ ଧାଇଁଛନ୍ତି ।

(ଆସିଲେ ଯୋଗେଶ ପଟ୍ଟନାୟକ, ଅବସର ପ୍ରାପ୍ତ ଫୋଲସ
S. I ପ୍ରତ୍ୟେକଟି ଭଙ୍ଗୀରେ ଭିନ୍ନତ ଅଭିଜାତ୍ୟର ନିଶ୍ଚୟ
ହେ)

ସୋମନାଥ— ନମସ୍କାର ଆଜ୍ଞା !

ମିଶ୍ର— ନମସ୍କାର ପଟ୍ଟନାୟକେ !

ଯୋଗେଶ—(ମିଶ୍ରଙ୍କ ନମସ୍କାରରେ ପ୍ରତି ନମସ୍କାର ଜଣାଇ)
କଣ କହେ, ସୋମନାଥ ବାବୁ ଦେଖାନାହିଁ ସେ !

ସୋମ— ନାହିଁ ଆଜ୍ଞା ! ସମୟ ପାଉନି,

ଯୋଗେଶ— ଦେଲୁବେଳେ ସମୟ ମିଳେନି, ବୁଝିଲ ?

ସୋମ— କଣ କରିବି ଆଜ୍ଞା !

ଯୋଗେଶ— କରିବ ଆଉ କଣ ? ଥରେ ମାଘ ବୁଲିଗଲୁ

ବୋଲିବ କମ୍ବଳଟାକୁ ହଜେଇ ଦେଲେ, ଆଉଥରେ
କଣ ମାଧ ଆସିବନ ?

ସୋମ—ବୁଝି ପାରିଲନି ଆଜ୍ଞା !

ଯୋଗେଶ--ସେତେବେଳେ ବେଢ଼ାରୁ ବର ଉଠେଇ ନେଇଥିଲେ
ଭଲ କରି ବୁଝି ପାରିଥା'ନ୍ତି ।

ସୋମ—ନାହିଁ ଆଜ୍ଞା, ସେ ପରିସ୍ଥିତିରେ ମୋ ଚିତ୍ତ ବଦଳି
ଦେଇଛି, ସେ କଥା ମୁଁ କଣ ଭୁଲିଯିବ ?

ଯୋଗେଶ—ଖାଇପାରି ହାତ ପୋଛି ଦେଲେ ପାଶୋରିଯିବା
କୁମର ଅଭ୍ୟାସ ।

ସୋମ—ସେ କଥା ମୋର ଅନ୍ତର ମନେ ଅଛି ଆଜ୍ଞା ! ବର
ଫେରି ଯାଇଥିଲେ ମଙ୍ଗଳାହିଁଅ ମୋର କଣ କରି
ଥାନ୍ତା ? ଆପଣଙ୍କ ଦୟାରୁ...

ମିଶ୍ର—ହରିହେ ସଧେ ଗୋବନ୍ଦ, ସେ ଯେଉଁ ଯୁଗ ଖଣ୍ଡେ
ଯାଇଛି, ତାକୁ କଣ ସହଜରେ ଭୁଲି ହେବ ?

ଯୋଗେଶ—ବୁଝିଲ ମିଶ୍ର ! ସେହିଟା ମୋର ଅପରାଧ ।

ମିଶ୍ର—କାହିଁକି ? ସେ ଅତ୍ୟୁତ କଣ ଆହୁରି ଛୁଣି ନି ?

ସୋମ—ଘର ଖଣ୍ଡିକୁ ତ କବଳ କରି ଦେଇଛି ଆଉ କେମିତି

ଯୋଗେଶ—ତଣ, ଖାଲ କାଗଜ ଖଣ୍ଡେ ବଢ଼େଇ ଦେଲେ
ହୋଇଯିବ ? ପାଖିଡ଼କାର ଟଙ୍କା ଦବତ ରୁହ,
ନହେଲେ ଗୁଳିମାସ ଭିତରେ ଘର ଛୁଡ଼ି ଚାଲିଯାଅ ।

ସୋମ ପାଞ୍ଚ...ହ ଜା ର !!

ଯୋଗେଶ—ହଁ, ବରପଣି, ଆଉ ତୁମ ଜୋଇଁର ଡମାଣ
ମୋଟର ସାଇକେଲ, ନହେଲେ ସେ ତୁମ ଝିଅକୁ
diverse କରିବ, ବୁଝିଲ ?

ମିଶ୍ର—ହଁ ହଁ, ଆଜିର ଯୁଗ, ପୁଅ ଗୋଟାକୁ ଲକ୍ଷେ, ଦୋଃ ଦୋଃ
ହରଦେ ସ୍ବପେ ଗୋବିନ୍ଦ, ମେହେନ୍ଦରଟା ଆମର
କୁଳାଙ୍ଗାର ହୋଇଗଲା ।

ସୋମ—(ଦୁଃଖ ଓ ଚିନ୍ତାରେ ଭ୍ରାନ୍ତି ପଡ଼ିଲେ) ଜୋଇଁ
କହିଲେ...ମୋ...ଟ...ର...ସାଇ...କେଲ !!
(ପଡ଼ିଯାଉଥିଲେ)

ମିଶ୍ର—ଆହା ... ହା ... ଜମାଦାରେ (ଧରିନେଇ) ଛୁଡ଼
ପଞ୍ଜନାପୁକେ, ବିଚର ଦୁଇ ଦିନ ହେଲା ଉପବାସ ।

ଯୋଗେଶ—ସେହିଟା ତାଙ୍କର ଅକ୍ଷମତା

ସୋମ—ହଁ, ଠିକ୍ କଥା, କଳାଟାକୁ ଧଳା କରି ପାରିଲାନି,
ତାହାହିଁ ମୋ ଜୀବନର ବ୍ୟର୍ଥତା ।

ଯୋଗେଶ—ତାହାହେଲେ ଆମେ କଣ କଳାକୁ ଧଳା କରି ଚକ୍ଷୁଛୁ ?

ମିଶ୍ର—ଛୁଡ଼, ତାଙ୍କ ମୁଣ୍ଡ ଶରପ, ଯାଅ ଜମାଦାରେ ପରେ
ଆଲୋଚନା କରିବା ।

ଯୋଗେଶ—କିନ୍ତୁ ମୋ କଥା ଯେମିତି ମନେ ଆଏ ! (ମିଶ୍ର
ସୋମନାଥଙ୍କୁ ବାଟେଇ ଦେଲେ) ବୁଝିଲ ମିଶ୍ର !
ତୁମର ଯୋଗୁଁ ଏତେ ସବୁ ନାଟ ।

ମିଶ୍ର—ନାଟ ? ଦୋଃ ଦୋଃ ପଞ୍ଜନାପୁକେ, ନାଟ ଲଗିନି, ଏଇ
ଲଗିଲା ଆଉ...ଲଗିବ...

ଯୋଗେଶ—ସେ ନାଟରେ ମୋର ଯାଏ କେତେ ଆସେ
କେତେ !

ମିଶ୍ର—ହେଃ ହେଃ ଯିବନ, ଖାଲି ଆସିବ, ଘର ପୁରୁଷଟିଏ ।

ଯୋଗେଶ—କଣ ଆସିବ ? ଘର ପୁରୁଷଟିଏ ? ମୁଁ କିଛି ବୁଝି
ପାରୁନି ।

ମିଶ୍ର—ବୁଝିବେ, ଘର ଭାସିଗଲେ ବୁଝିବେ ।

ଯୋଗେଶ—କଣ କଥା ? ଖୋଲି କହୁନା ?

ମିଶ୍ର—ସାନବାରୁ ଜାଲରେ ପଡ଼ିଲେଣି କେବଳ ବାଜିଅଛି
ତୋଳ ମନ୍ତ୍ରଣ ।

ଯୋଗେଶ—(ଆଶ୍ଚର୍ଯ୍ୟ ହୋଇ) ମିଶ୍ର ! କିଏ ? ସୁନାପ ?

ମିଶ୍ର—ହେଃ ହେଃ ଆସଣ କିଛି ଜାଣୁ ନ ?

ଯୋଗେଶ—ମୁଁ ତ ଭୁମ କଥା ବୁଝି ବ ପାରୁନି ।

ମିଶ୍ର—ଭୁଲନ୍ତୁ, ଘର ପଡ଼ିଅଛି ବାଟରେ ପବୁ ବୁଝି ସାରିଥିବେ ।

ଯୋଗେଶ—ମୋତେ ଆଶ୍ଚର୍ଯ୍ୟ କରେଇଲି ମିଶ୍ର ?

ମିଶ୍ର—ଭୁଲନ୍ତୁ, କିଛି ହୋଇନା, ଆହୁରି ଆଶ୍ଚର୍ଯ୍ୟ ହେବେ ।

(ଭୁଲିଯିବା ନ୍ଦରେ ଅଧୀର)

॥ ଭୂତାତ୍ମ ଦୃଶ୍ୟ ॥

(ସୋମନାଥ ମହାନ୍ତଙ୍କ ଘର ଅଗଣା ସିମେଣ୍ଟ କଂକ୍ରିଟ
କରା ଦରଭଙ୍ଗା ପୁରୁଣା ଘର, କେବଳ ଗୋଟିଏ ଦ୍ଵାର,
ଦୁଇଟି ଝରକା ଥିବା ଗୋଟିଏ କୋଠରୀ ସେବା ଯାଉଥାଏ
ଦକ୍ଷିଣ ପଟରେ କରଭଙ୍ଗା ପକ୍କା ଭୂଲସୀ ଚଉରା, ବାମପଟେ
କୂଅ, କାନ୍ଥରେ କେତେଗଣି ଅସନ୍ନ ଫଟୋ, ଅଗଣାରେ
ଦୁଇଟି ପୁରୁଣା ଗ୍ଲୋବ ଓ ଗୋଟିଏ ଟେବୁଲ ପଢ଼ାଥାଏ ।
ସମୟ ସନ୍ଧ୍ୟା, ସଂଜବନ୍ଧୁଟି ଧରି ଧୀରେ ଧୀରେ ଭୂଲସୀମୂଳକୁ
ଆସିଲା ଲତା, ଠିକ୍ ଏହି ସମୟରେ ଅଦୂରରୁ କୌଣସି ଏକ
ରୁଷ କଣ୍ଠରୁ ଟୀକା ଗୋବିନ୍ଦରୁ ପଦେ ଜଣାଣ ଶୁଣାଗଲା,
ଲତା ଶଙ୍ଖ ଫୁଲିଲା ଆସିଛନ୍ତି ପାବନୀ ଅଛ, ଲତାର ମାଆ)

ପାବନୀ— ତୋ ବାପା ଫେରି ନାହାନ୍ତି ?

ଲତା— ନା,

ପାବନୀ— ସକାଳଠୁ ଗଲେଣି... ଆସି ଫଳ ହେଲା । ଏ ବୈଶାଖ
ଶରୀରେ ତଣ୍ଡି ଶୁଖି ଯାଉଛି । ଲତା ଘରେ କ'ଣ
କିଛି ନାହିଁ ?

ଲତା— କୋଉଠୁ ଆସିବ ? ଦୁଇଦିନ ହେଲା ତ ହାଣ୍ଡି ଚୁଲ
ଉପରକୁ ଯାଇଛି ।

ପାବନୀ ନହେଲେ ମୋତେ ଟିକିଏ ଦାଣ୍ଡକୁ ବାଟେଇ ଦେ,
ହାତ ଗୋଡ଼ ଧରି କାହାଘରୁ ହେଲେ କିଛି ଆଣେ ।

ଲତା— ବୋଉ ! ବାପାଙ୍କ କଥାତ ଜାଣୁ, ଏକଥା ଦେଖିଲେ
ମୁଣ୍ଡ ପିଟିଦେବେ ।

ପାବନୀ— ମୁଣ୍ଡ ପିଟିଦେଲେ ପେଟ ପୁରୁବନି, ପେଟ ପାଇଁ ସ୍ଵାଦ
ଦରକାର ।

ଲତା—ତଥାପି... ବାପା ଭାଇ କଣ ସହିପାରିବେ ?

(ଅସିଦ୍ଧନ୍ତ ସୋମନାଥ)

ସାବିତ୍ରୀ—ନସହିଲେ ମୋତେ ବାହାର କରିଦେବେ...,
ମାରିପକେଇବେ ସେଥିରେ ବରଂ ମୋ ପେଟର
ଜ୍ୱାଳା ଲିଭିଯିବ । ମୁଁ ଆଉ ସହି ପାରିବନି,
ମୋତେ ଖାଇବାକୁ ଦିଅ (କାନ୍ଦିପକେଇଲେ) ମୁଁ
ଆଉ ପାରିବନି ।

ଲତା—ବୋଉ ! ତୁ ଏତେ ଅଧୈର୍ଯ୍ୟ ହୋଇ ଯାଉଛୁ ?

ସୋମ—ପେଟ ପୋଡ଼ିଗଲେ ସବୁ ସରିଯାଏ ମା !

ସାବିତ୍ରୀ—(ସୋମନାଥଙ୍କ ପାଟିଶୁଣି ଅପ୍ରସ୍ତୁତ ହୋଇ ତୋ
ବାପା ଆସିଲେଣି କି ? ଦିଅ କ'ଣ ଆଣିଛ ? ମୁଦଏ
ପାଣି ପିଏ ! ମୋ ଚକ୍ଷୁ ଶୁଣି ଯାଉଛି ।

ସୋମ—କଣ ଆଉ ଆଣିବି ? ଦିନସାରା ବୁଲି ବୁଲି ଏ ଛୁଟିତକ
ପାଇଛି, ଖଣ୍ଡେ ଖଣ୍ଡେ ଖାଇ ଅନ୍ତତଃ କିଛି ସମୟ
ବଢ଼ିବା ।

ସାବିତ୍ରୀ—(ବ୍ୟସ୍ତରେ) ଯାହା ମିଳୁଛି ମିଳୁ, ଲତା ପାଣି
ମୁଦଏ ଆଣ !

ଲତା—ଆଶୁଛି, ବାପା ! ଭାଇ... ?

ସୋମନାଥ—ସେ ପିଲାଟା ବି କେତେ ଘୁରିବ ? ବ୍ୟସ୍ତ ହ'ନା,
ତା ସମୟ ହୋଇନି, ଆସୁଥିବ, ତୁ ଯା ପାଣି ଆଣ !
(ଲତା ଯାଉଥିଲା, ସାବିତ୍ରୀ ବ୍ୟାଗରୁ ରୁଟି ବାହାର
କରୁଥିଲେ ଏହି ସମୟରେ ବାହାରୁ ପାଟି ଶୁଣି ସମସ୍ତେ
ବାହାରକୁ ଚାଲିଲେ)

ସୋମନାଥ—ଆଲୋ, ମା ! ଦେଖନା, କିଏ ଆସିଲେଣି !

ସାବିତ୍ରୀ—କିଏ ?

ଲତା—ମଉସା ତ ଆସୁଛନ୍ତି

ସୋମ—(ବ୍ୟସ୍ତ) ଯା, ମା ! ପାଣି କୁମ୍ଭଟା ଆଣ !

ଲତା—(ଯାଉଁଯାଉଁ) ବାପା ! ... ବରେତ...

ସୋମ—ତୁ ଯା, ଆଗ ପାଣି ଆଣ ?

(ଲତା ଚାଲିଗଲା କୁଅ ମୂଳକୁ)

ସାବିତ୍ରୀ—କିଏ ଆସୁଛନ୍ତି କି ?

ସୋମ—ସମୁଦା, ତୁମେ ଭିତରକୁ ଯାଅ !

(ସାବିତ୍ରୀ ଡରବରରେ ଭିତରକୁ ଚାଲିଗଲେ, ଡାକଡାକ
ଅସିଲେ ମିଶ୍ର ସାଙ୍ଗରେ ଯୋଗେଶ)

ମିଶ୍ର—ଜମାଦାରେ, ବରେ ଅଛନା, ହୋ ଜମାଦାରେ !

ସୋମ—ଆସନ୍ତୁ, ଆସନ୍ତୁ ସମୁଦା ! ଆଲୋ ମା ! ପାଣି ଆଣ !

ମଉସା ଆସିଛନ୍ତି ପର !

ଯୋଗେଶ—(ବରକୁରେ) ଦରକାର ନାହିଁ !

ସୋମ—(ହଠାତ୍ ଆଘାତ ପାଇଲେ) ଆଜ୍ଞା !...

ମିଶ୍ର—ତୁମ ଝିଅ କାହିଁ ?

ସୋମ—ଝିଅ ? ଏହିତ ଏବେ ଏଇଠି ଥିଲା, ପାଣି ଆଣିବାକୁ
ଯାଇଛି ।

ମିଶ୍ର—ଡାକଲ ତାକୁ !

ସୋମ—କଣ ହୋଇଛି ? (କିଛି ବୁଝି ନପାରି) ଆରେ,

ଲତା ! ଶୀଘ୍ର ଆସ !

ଲତା—(ପାଣି ଟାଣୁ ଟାଣୁ) ଯାଉଛି ବାପା !

ସୋମ—ଶୀଘ୍ର ଆସ, କ'ଣ କଥା ? ବସନ୍ତ, ବସନ୍ତ ସମୟ !

କଣ ହୋଇଛି ନନା ? ଏମିତି ହଠାତ୍ ମୋ ହିଅ...

ମିଶ୍ର—ତୁମ ହିଅ ଶେର କରିଛି (ଲତା ହାତରୁ ପାଣିକୁମୁଟା ଖସିପଡ଼ିଲା)

ସୋମ—(ଆଶ୍ଚର୍ଯ୍ୟରେ) ଶେର ! ! !

ସୋରେଶ—ତୁମକୁ ଟିକିଏ ଲଜନାହିଁ, ମୁହଁ ଦେଖାଉଛ ?

ମିଶ୍ର—ତୁମେ କ'ଣ ମାନ ଢଳୁଛ ସବୁ ପୋଡ଼ି ଖାଇଗଲା ?

ସୋମ—ଏ ସବୁ କ'ଣ କହୁଛନ୍ତି ଆପଣ ?

ସୋରେଶ—ହୁ ! ହୁ ! ଶେଷରେ ମୋ'ର ସବନାଣ କରିବାକୁ ବସିଛ ?

ମିଶ୍ର - ତୁମ ଯୋଗୁଁ ତ ଗାଁରେ ଲୋକ ରହିପାରିବେନ

ସୋରେଶ—ଶୁର ହିଅଟେ, ସେ ପୁଣି ଶେର କରୁଛି !

ସୋମ - କଣ ଆପଣ କହିଯାଉଛନ୍ତି ?

ସୋରେଶ - ତୁମ ହିଅ ମୋ ଘରୁ ଶେର କରିଛି

ସୋମ—ନା ନା ଏହା କେବେ ହୋଇପାରେନା

ସୋରେଶ—ପ୍ରମାଣ ରୁହ ? କ'ଣ ମିଶ୍ରେ !

ମିଶ୍ର—ହେଁ ହେଁ ହେଁ ହାତେ ହାତେ ପ୍ରମାଣ

ସୋମ—ନା ନା, ଲତା !

ଲତା—(ଥର ଥର ଗଳାରେ) ନା ବାପା ! ମିଛକଥା

ମିଶ୍ର ହେଁ ହେଁ ମିଛ କଥା ? ଦେଖିବ ? ଏହି ଦେଖ (ଲତା ହାତରେ ଥିବା ମୁହଁ ଦେଖାଇ) ଏଇଟା କ'ଣ ?

ସୋମନାଥ—(ଲତା ହାତରେ ସୁନାମୁଦ ଦେଖି ଉତ୍ତ୍ୟକ୍ତ ହେଲେ) ଲତା ! !

ଲତା—ନା ବାପା ! ସତ କହୁଛି, ମୁଁ ଶ୍ଵେତ କରନ (ଥରଉଠିଛି)
 ଯୋଗେଶ—ନାହିଁ, ମୁଁ ଥାନାକୁ ଯାଉଛି, ଭଲରେ ଭଲରେ
 ଏମାନେ ବାଟକୁ ଆସିବେନି ।

ମିଶ୍ର—ଓହ, ଆପଣଙ୍କରତ ସେହି ଏକାକିୟ ।

ସୋମ—ନା ସମୁଦ୍ର ! ଥାନାକୁ ଯିବାର ଆବଶ୍ୟକତା ନାହିଁ ।
 ଏଇଠି ମୁଁ ଏହାର ପ୍ରସଙ୍ଗ କରିଦେଉଛି ।

ମିଶ୍ର—ଛୁ, ଛୁ ! ଏତେ ବଡ଼ ଘରର ଝିଅ ହୋଇ ତୋ ହାତ
 ଗଲ କେମିତି

ଲତା—ନା, ନା ମଉସା ! ମୋତେ ବଞ୍ଚାସ କରନ୍ତୁ ।

ସୋମ—ଦେବେ ଏ ମୁଦ ଆଣିଲୁ କୋଉଠୁ ?

ଲତା—(କହି ପାରିନି, ଭୟରେ ଡାକ ଦେଇଛି) ବାପା ... !

ସୋମ—(ଖୁବ୍ ବାରିଯାଇଥିଲେ, ଲତା ଗାଲରେ ଶ୍ଵେତାଏ
 ପିଟିଲେ) ଚୁପ୍ କର । ତୁ ଶେଷରେ ଶ୍ଵେତ କଲୁ ?

ଲତା—(କାନ୍ଦ କାନ୍ଦ ହୋଇ) ନା...ବାପା... !

ସୋମ—ପୁଣି ନା ? ବାହାର କର ସେ ମୁଦ ! (ବାହାରକରି
 ଯୋଗେଶକୁ ଦେଲେ) ନଅନ୍ତୁ ଆଜ୍ଞା ! (ଲତା
 କାନ୍ଦୁଥିବାର ଦେଖି) ପୋଲିସ ରକ୍ତରେ ଜନ୍ମ
 ହୋଇ ଶ୍ଵେତକଲୁ ?

ମିଶ୍ର—ଛୁ ! ଛୁ ! ସୋମନାଥ ମହାନ୍ତର ନୀଟାକୁ ମାଟିରେ
 ମିଶେଇ ଦେଲୁ !

ଯୋଗେଶ—ଗ୍ରେଟ୍ ଲୋକର ପୁଣି ଖାନ୍ଦାନ୍ ? ହଁ କହି
 ଦେଉଛି, ତୁମର କାହାରି ସେମିତି ଆମ ଘରେ
 ପାଦ ନ ପଡ଼େ !

ମିଶ୍ର — ହରିହର ରାଧେ ଗୋବିନ୍ଦ ! ଏଥର ଚାଲନ୍ତୁ ପଟ୍ଟନାୟକଙ୍କ
(ଦୁହେଁ ଚାଲିଗଲେ)

ଲତା — (ସୋମନାଥଙ୍କ ହୋଧରେ ଡରି ଯାଇଥାଏ) ନା...
ବାପା !

ସୋମ — ପୁଣି ମିଛ ! (ପୁଣି ପିଟିଲେ)

ସାବଣୀ — ଲତା ! ଲତା ! (ଅଶ୍ରୁଳାଗି ଅଶ୍ରୁଳାଗି ଆସିଛନ୍ତି)
କାହିଁକି ପିଲଟାକୁ ପିଟୁଛ ?

ସୋମ — କହ, କହ କାହିଁକି ଚୋରିକଲୁ ? (ପିଟିଲେ ଓ
ହାଲିଆହୋଇ ଶେଷରେ ଲତାର ଗଳାକୁ ଧରି)

ଲତା — (ଧକଧକ) ନା ବାପା ! ମୁଁ ମରିଯିବି, ମୋତେ
ଛାଡ଼ିଦିଅ !

ସୋମ — ଛାଡ଼ିଦେବି ? ସୋମନାଥ ମହାନ୍ତିର ହିଅ ହୋଇ
ଶେଷରେ ବଞ୍ଚୁ ଭରେ ଯାଇ ନାଁ ପକେଇଲୁ ?
ତୋତେ ଆଜି ମୁଁ... (ଗଳା ଚପିବାକୁ ଯିବା ସମୟରେ
ସାବଣୀ ଧରିବାକୁ ଯାଉଥିଲେ, ସୋମନାଥଙ୍କ ଧକ୍କାରେ
ତଳେ ପଡ଼ିଯିବା ସମୟରେ ସାବଣୀ ଶିଶିର, ଯୁବକ,
କଣ୍ଠରେ ନିଜ କଥାର ସ୍ପଷ୍ଟ ସ୍ଵର)

ଶିଶିର — (ଆଶ୍ଚର୍ଯ୍ୟରେ) ବାପା ! ଏ କଣ ?

ଦେଖ୍ ଶିଶିର ! ଲତା କେମିତି ଗୀତା ଭରୁ ମୁଦି
ଚୋରି କରୁଛି !

ଲତା — (କାନ୍ଦି କାନ୍ଦି ଅବଶହୋଇ ଶିଶିର ପାଖକୁ ଯାଇ) ନା
ଭାଇ ! ମୋତେ ବଢ଼ାସ କର ।

ଶିଶିର ପେଟ ପେଡ଼ି ଯାଉଥିବା ବେଳେ ସୁନା ମୁଦ ପିନ୍ଧିବାକୁ
ତୋ ହାତ ଗଲ କେମିତି, ପୁଣି ବଧୂ ଏନ୍ତୁ ?

ସାବିତ୍ରୀ—ହୁ ! ହୁ ! ଭଉଣୀ ଘରେ ଯାଇ ନାଁ ପକେଇଲୁ ?

ସୋମ—ମୁଁଠାଏ ଭାତ ବା ଖଣ୍ଡେ ଛୁଟି ଚୋରି କରିଥିଲେ ହୁଏତ
ଏଣେ ବଡ଼ ପାରିଥାନ୍ତୁ ।

ଶିଶିର—ଖାଲି ପେଟରେ ସୁନା ମୁଦ ପିନ୍ଧି ବଡ଼ ପାରିବୁ ?

ଲତା—ଭାଇ ! ମୋତେ ବିଶ୍ୱାସ କର.....

ଶିଶିର—ତୁ ପୁ ! ଚୋରି କରି ପୁଣି ମୁହଁ ଦେଖିଦେ ! ଲତା ନାହିଁ
ତୋତେ ।

ସୋମ—ତୋ ଭଲ ହିଁଅ ମରଯିବା ବରଂ ଭଲ । (ଆସିଛି ଅମର)

ଅମର—Oh ! it is too late, ମଉସା ! ଆପଣ ଏତେ ସରଳ
ହୋଇ ପୋଲିସ ଗୁଳିର କେମିତି କରିଥିଲେ ?

ସୋମ—କାହିଁକି ?

ଅମର—ଗୋଟି Dramaକୁ ଏତେ ସହଜରେ ବିଶ୍ୱାସ କରିଗଲେ ?

ଶିଶିର—(ଆଶ୍ଚର୍ଯ୍ୟରେ) Drama ! (ଲତା ଘର ଭିତରକୁ ଯାଉଥିଲା)

ଅମର—ଯାହାକୁ Compose କରିଥିଲେ ମୋର ଜଣେ
ଆପଣାର.....

ସୋମ—ଅମର ! !

ଅମର—ମଉସା ! ପୋଲିସ ଗୁଳିର ପାଇଁ ଯାଉଛି ଯେ Modern
Investigationର ଅନେକ କାରଦାଷ୍ଟା ଠିକ୍ ରକମ

understand କରି ନ ପାରିଲେ, ଶେଷରେ ଆପଣଙ୍କ ବସ୍ତା
ଧରିବାକୁ ପଡ଼ିବ ।

ଶିଶିର—ଅମର ! ତୁ କ'ଣ ଚନ୍ଦ୍ରବାକୁ ଚାହୁଁ ଯେ ଲତା ମୁହଁ ଚୋର
କରିନି ?

ଅମର—Correct ଏକତମ Cent Percent

ସାବିତ୍ରୀ—ତେବେ ଏମିତି କାହିଁକି ହେଲା ?

ସୋମ—ସବୁ ତୋଷ ମୋ ଭାବ୍ୟର, ଲତା ! ଲତା ! (ଏଣେ ତେଣେ
ଖୋଜିଲେ) ପିଲାଟାକୁ କେତେ ପିଟିଲି, ଖାଇନି ବରୁଣ,
ଲତା ! ଲତା ! (ଖୋଜି ଖୋଜି ଭିତରକୁ ଗଲେ)

ଶିଶିର—ଏସବୁ ପାଶର ଉଦ୍ଦେଶ୍ୟ ମୁଁ କିଛି ବୁଝି ପାରୁନି ।

ଅମର—ଅପେକ୍ଷା କର, ଲତାକୁ କ'ଣ, କାହିଁକି, କେତେବେଳେ
ଏ ମୁହଁ ଦେଇଥିଲା, ତାର ବସ୍ତ୍ରର ବବରଣୀ ମୁଁ ତୋତେ
ଦେବ, ସେଥିରୁ ତୁ ସ୍ପଷ୍ଟ ବୁଝିପାରିବୁ ଅସଲ ଉଦ୍ଦେଶ୍ୟ କ'ଣ ?

(ଏହି ସମୟରେ ସୋମନାଥ ବ୍ୟସ୍ତ ହୋଇ ଅସିଲେ)

ସୋମ—ଆରେ, ଶିଶିର ! ଶୀଘ୍ର ଆସ, ଲତାର କ'ଣ ହୋଇଗଲା

ଅମର, ଶିଶିର—କ'ଣ ହେଲା ?

ସୋମ—ଜେଜାଣି, ସେ ଶୁଣୁନି ଅମର, ବାପ ଶୀଘ୍ର ଦେଖ କ'ଣ
ହେଲା ?

ସାବିତ୍ରୀ—ଲତା ! ତୋର କ'ଣ ହେଲା ? (ସମସ୍ତେ ବ୍ୟସ୍ତ ହୋଇ
ଭିତରକୁ ଚାଲିଗଲେ, ସାବିତ୍ରୀ ମଧ୍ୟ ଯାଉଥିଲେ ହଠାତ୍ କାନ୍ଥ ଦେହରେ
ବାଡ଼େଇ ହୋଇ ପଡ଼ିଗଲେ, ଚାଲିଆଡ଼େ ଅନ୍ଧାର)

॥ ଚତୁର୍ଥ ଦୃଶ୍ୟ ॥

ପୁରୁଷ ସେହି ରାତ୍ରୀ । ମନ୍ତ୍ରଣ *° ବର୍ଷର ବୁଢ଼ା, ମନ୍ତ୍ରଣ ଶବ୍ଦରେ ସେ
କାଲ । ମନ ଶୁଣିଲେ ସେ ଘରକୁ ଫେରିଲେ । ଗଞ୍ଜେଇ ନିଶାରେ
ଗାଢ଼ ଗୀତଟି, ବକ୍ତୃତ ସ୍ଵରରେ—

ମନ୍ତ୍ରଣ—

ଦେଖ ଭାଇ କି ଯୁଗ ହେଲା

କୁରୁଟ ମେରେଜ ଲଭ ମେରେଜ

ଦୁନିଆ ସାରକୁ ବାଇଆ କଲ ।

(ବାହାରୁ ଡାକ ଡାକ ଅସିବୁ ଶଙ୍କର, ମନ୍ତ୍ରଣର ସାଙ୍ଗ, ଡୋଲ
ବଜାଏ)

ଶଙ୍କର—ମନ୍ତ୍ରଣ, ଆସେ ହେ ମନ୍ତ୍ରଣ (ମନ୍ତ୍ରଣକୁ ହଲେଇ ଦେଇଛନ୍ତି)

ମନ୍ତ୍ରଣ—(ହସି) କିଏ ? ଶଙ୍କର କି ? କ'ଣ.....ବଇନା ଅଛି ?

ଶଙ୍କର ହେଁ ହେଁ ମାୟାଟା ଟିକିଏ ବଢ଼ି ଯାଇଛି କି ?

ମନ୍ତ୍ରଣ—ଯାତର ? କୋଉଠି ?

ଶଙ୍କର (ବରତ୍ତର) କୁମ ଘରେ ।

ମନ୍ତ୍ରଣ—ଆଁ ! ବେ ଟିକିଏ ଜୋରକ କହ, ଏ ଦଶାଦଶା ମନ୍ତ୍ରଣ ମୋ

କାନଟାକୁ ଆଉ ରଖିଛି ନା ? ସମାନେ ଫଟେଇ ଦେଇଛି ପର ।

ଶଙ୍କର—ଆଉ ସେ ମନ୍ତ୍ରଣ ବାଜିବ ନାହିଁ ।

ମନ୍ତ୍ରଣ—ଏ..... ! (ଶୁଣି ନ ପାରି କାନ ଡେଇ)

ଶଙ୍କର—(ଠାର) ଏ ଯୁଗରେ ତୋ ମନ୍ତ୍ରଣ ଚାଲିବନି ।

ମନ୍ତ୍ରଣ—ହଁ, ହଁ ଯାହା କହିଲୁ ସତ, ପ୍ରଗତି ମାସର ଆସି

ଆଠଟିନ ହେଲା, ମହାଶୟ ମୋର ଅନୁକୂଳ ବ ହେଲା
ହଲରେ ଶଙ୍କର, ଏ ଟୋକାରୁଡ଼ା କ'ଣ ବାହା ହଉନାହାନ୍ତି ?

ଶଙ୍କର—ହଁ, ହଁ ହେବେନି କିଆଁ ?

ମହାଶୟ—କରେ କାହିଁ ? ଫରୁଣ ମାସରେ ତ ଡାଲ ଶାବ ମୁଠେ
ମିଳିଲା, ଆଉ ତ'ଣ ଚଇତ ମାସରେ ମିଳିବ ?

ଶଙ୍କର—ନାହିଁ ନାହିଁ ଆମକୁ ଆଉ ମିଳିବନି ।

ମହାଶୟ—ଆଁ ? ମିଳିବନି ?

ଶଙ୍କର—ନା, ଆଜିକାଲି ଗୁଡ଼େ କିସ କୁଉଟୁ ମେରେନ ବାହାରେ ।

ମହାଶୟ—ଆଁ..... ?

ଶଙ୍କର—କୁଉଟୁ ମେରେନ କୁଉଟୁ ମେରେନ ।

ମହାଶୟ—କୁଉଟୁ ମେରେନ ?

ଶଙ୍କର—ହଁ,

ମହାଶୟ—ମୁଁ କିତ ସେୟା ଶୁଣୁଛି, ବେ ଶଙ୍କର, ସେଟା କିସ ?

ଶଙ୍କର—ଖାଲି ରୁଷ୍, ରୁଷ୍, ବାହାଘର, ଖେ ମହାଶୟ, ତୋଲ କିଛି
ବାଜିବନ ।

ମହାଶୟ—ଏଁ ! କିଛି ବାଜିବନ ?

ଶଙ୍କର—ନା !

ମହାଶୟ—ବେ ବାହାଘର ହବ କେମିତି ?

ଶଙ୍କର—ସିଏ ପର କୁଉଟୁ ମେରେନ ।

ମହାଶୟ—ସେଟା କିସ ମିସିନ କବେ ?

ଶଙ୍କର—ହୋଇଥିବ ।

ମହାଶୟ—ହଁ ହଁ, ବଲତ ମିସିନ, ସେଥିରେ ତ ସବୁ ଅଛି । ବେ
ଶଙ୍କର ! ମୋ ପୁଅଟାତ ରହଗଲା ।

ଶଙ୍କର—କାହିଁକି ?

ମନ୍ତ୍ରୀ—ବେ କାହାଦେବ କମିତ ?

ଶଙ୍କର—ଓ . ହ...ମୋ ଝିଅଟାକ ଭବିଷ୍ୟ ।

ମନ୍ତ୍ରୀ—(ଶୁଣିନପାରି) ଆ... ..

ଶଙ୍କର—ମୋ ଝିଅ !

ମନ୍ତ୍ରୀ—ତୋ ଝିଅ ?

ଶଙ୍କର—ହ,

ମନ୍ତ୍ରୀ—ବେ ଶଙ୍କର ! ତୋ ଝିଅ...ମୋ ପୁଅ... ?

ଶଙ୍କର—ମୋ ତୋଳ ତୋ ମନ୍ତ୍ରୀ, (ଦୁହେଁଯାକ ଅନନ୍ଦରେ ବୁଲୁନି
ଉଠିଲେ ଏବଂ ପରସ୍ପରକୁ ସମ୍ବଦ ବୋଲି ଡାକିଲେ)

ମନ୍ତ୍ରୀ—ଏ ପାଙ୍କା ପରୁଣଟାରେ ଥରେ ତୋଳ ମନ୍ତ୍ରୀ ବଜାଇ ଦେଇ
ଏ ଗାଁଟାକୁ କମ୍ପାଇ ଦେବା ରୁ ।

ଶଙ୍କର—ଆମ ତୋଳ ମନ୍ତ୍ରୀ କାଳିଲେ ନନ୍ଦ ଆରମ୍ଭଟ ପାଟି ଯିବ
ପର ।

ମନ୍ତ୍ରୀ—ଠିକ୍, ଅଛି, ପରସ୍ତେ ଦେଖାଇଦେବା ।

ଶଙ୍କର—ରୁଲ ସମୁଦ ।

ମନ୍ତ୍ରୀ—ଆସ (ଦୁହେଁ ମନ ଶୁଣିରେ ବୁଲିଗଲେ)

(ଅନ୍ତର)

॥ ପଞ୍ଚମ ଦୃଶ୍ୟ ॥

(ପୂର୍ବ ବସ୍ତିତ ସେହି ଘର, ଶିଶିର ହତାଶାରେ ହୁଡ଼ା ହୋଇଥାନ୍ତି ଓ
ସୋମନାଥ ମଧ୍ୟ ସେମିତି ।

ଶିଶିର—ବୋଉ କ'ଣ ତେବେନିଶ୍ଚେନ ହୋଇଗଲା ?

ସୋମ—ଏତେ ଖୋଜିଲା ପରେ ତ କୌଣସି ଖବର ସୁଦ୍ଧା ମିଳୁନି ।

ଶିଶିର—ଆମକୁ ଗୁଡ଼ି ବୋଉ କୁଆଡ଼େ ଗଲା ? ଭୋକିଲା ପେଟ
ଶୁଣିଲା ଆଖି ନେଇ ସେ କ'ଣ କରୁଛି ? ତେମିତି ଗଲା ?

ସୋମ—ନଜେ ତ ବସ୍ତ୍ର ପାରୁନି, ସାରା ବାଣକୁ ବି ବଞ୍ଚେଇ ଦଉନି ।

ଶିଶିର—ତା'ର ଆଉ ଦୋଷ କ'ଣ ? ଘରର ମୂରବୀ ହୋଇ
ଘରକୁ ସଜେଇ ଶାନ୍ତନୁ ।

ସୋମ—ପ୍ରେଟ ପିଲାକୁ ଭୋକି କଲେ, ସେ କହି ପାରେନା ।
ଦୁଇ ଦିନ ହେଲା ପିଲା ଦୁଇଟା ଟୋପାଏ ଲେଖାଏଁ ପାଣି
ପିଇ ପଡ଼ୁଛି । ମୋର କ'ଣ... [କାନ୍ଦ ପକେଇଲେ]

ଶିଶିର—ଆମର କ'ଣ କିଛି କରିବାର ନାହିଁ ? ଆମ ପେଟ ପାଇଁ
ଆମେ କ'ଣ କିଛି କରିପାରୁନୁ ? ଆମ ପାଇଁ କାହିଁକି
ଏତେ ନିଜକୁ କଷ୍ଟ ଦେଉଛ ?

ସୋମ—ସେତିକିରେ ବାପ ହେବାର ସ୍ୱାର୍ଥକତା ମିଳେ, ତଥାପି.....
ମୋ ଦେହର ଜୁଲନରେ ଭ୍ରମମାନଙ୍କୁ ବାଟ ଦେଖେଇ

ଗାରୁଡ଼, ମୁଦ୍ରା ଚୋରଣି ମୁଠାଏ ଶାଗ ମିଳିଥିଲେ... ତୋ
ବୋଉ (ଲୁହ) ।

ଶିଶିର — ଏ ଗାଁର ଅନେକ ଲୋକଙ୍କ ଅବସ୍ଥା ଏମିତି, ଆମକୁ ଟିକିଏ
ବେଶୀ ବାଧୁଛି । ଅନେକ ସୁଖ ପରେ ସାମାନ୍ୟ ଦୁଃଖଟା ସବୁ
ହୁଏନି, ଅଭ୍ୟାସରେ ପଡ଼ିଗଲେ ଦେହ ସୁଦ୍ଧା ହୋଇଯିବ ଯେ ।

ସୋମ — ସେତେବେଳକୁ ଦେହଟା ବରପ ପାଲଟି ଯାଇଥିବ ।

ଶିଶିର — ହେଲେ ହବ ଆଉ କ'ଣ କରିବା ? ଚାରିଆଡ଼େ ତ ଗୋଟେ
କଥା “କାମ ନାହିଁ” ବେକାର ସ୍ବପ୍ନର ବକଟାଳ ରୂପ,
ଘରେ ତ କଣ ପଟା ଘାସ ବି ନାହିଁ । ବନ୍ଦୀ ଭରି ଖାଇବାକୁ,
ଦୋକାନ ବଜାର ସବୁକ୍ଷ ପାଟକ ବନ୍ଦ ।

ସୋମ — ନା ନା, ତୋତେ କିଛି କରିବାକୁ କହୁନି ।

ଶିଶିର — ନାହିଁ, ମୁଁ ଆଜି ଗୋଟେ ରିକ୍ଷା ବନ୍ଦୋବସ୍ତ କରି ଆସିଛି ।
ଭାବିଛି କାଲିଠାରୁ ରିକ୍ଷା ଟାଣିବି । ଦେହରେ ତ ଯୁବକର
ବଳ ଅଛି । କମ୍‌ସେ କମ୍ ଘରକୁ ତ ମୁଠେ ଚାଲି ଆସି
ପାରିବି ।

ସୋମ — ବାସ୍, ବାସ୍ । ବହୁତ ହୋଇଗଲା ତୋତେ - ଯେଉଁ ଆଶା
ନେଇ B. A. ପଢ଼େଇଥିଲୁ ତୁ ରିକ୍ଷା ଟାଣି ତାହା ପୂରଣ
କରିବୁ ।

ଶିଶିର — ବାପା ! ମୁଁ ଆଉ କ'ଣ କରିପାରିବି ? ବଡ଼ାଏ ସାଟି-
ଫିକେଟ୍, ଧରି ମୁଁ କ'ଣ ବଢ଼ିପାରିବି ?

ସୋମ — ତା ବୋଲି ମୁଁ ବନେ ଯେଉଁ ବଦମାସ ଗୁଣ୍ଡାଗୁଡ଼ାକୁ ଛୁଲ
ବାଡ଼ରେ ନଚଉଥିଲି, ତୁ ତାଙ୍କରି ଦଳରେ ମିଶି ମଦ ପିଇବୁ,

ଯୁଆ ଖେଳକୁ, ଗୁମାସ୍ତା କରକୁ ?

ଶିଶିର—ମୁଁ ତ ସେକଥା କହିନି, Graduationର ମାନବକରା
ଓ ଯୁବକର ବଳ ନେଇ ମୁଁ ଉକ୍ତା ଟାଣିବି ।

ସୋମ—(ରାଗରେ) ନା ! ମୋ ବଂଶର ଛାତ୍ର ଉପରେ ତୁ ଉକ୍ତା
ତଳେଇ ରୁଲିବୁ, ମୁଁ ମାରବରେ ସହିପିବି ? ନା, ନା, ନା ।

ଶିଶିର—ବାପା ! ମୋ ଭଳି ଯୁବକର ଛାତ୍ର ଉପରେ ମା' ଭଳି
ମାଗିବ, ବୁଢ଼ା...ବାପା ସାରା ପରିବାରେ ବୋଝ ମୁଣ୍ଡେଇ
ଅନ୍ୟର ଧକ୍କା ସହିବ, ଭଉଣୀ ପର ଆଖିରେ ଶିକାର
ହେବ, ଆଉ...ମୁଁ ମାରବରେ ବସି ଏ ଘଟଣାକେନ୍ଦ୍ର ଗୁଡ଼ାକୁ
ଧରି ତପସ୍ୟା କରିବି... ? ନା, ଅସମ୍ଭବ !!

ସୋମ—ତଥାପି ମୁଁ ତୋତେ ଛାଡ଼ିବନି ।

ଶିଶିର—ନିଶ୍ଚୟ ପିତା...ମୁଁ ଉକ୍ତା ଟାଣିବି, ପ୍ରେମ୍ ଧୋଇବି,
ବୋଝ ବହିବି, ହଲ କରିବି ।

ସୋମ—(ଦେଖି ଧରି ପାରିଲେନି, ଶିଶିର ଗାଲରେ ଚୁପ୍‌ଚାପ ମାରିଲେ)
ତୁମ୍ଭ କର ? ଅବାଧ ! ଯା ! ରୁଲିଯା ! (ଠିକ୍ ଏହି ସମୟରେ
ଆସିବୁ ଲତା)

ଲତା—(ଆଶ୍ଚର୍ଯ୍ୟରେ) ବାପା ! ! (ସୋମନାଥ ଲତାକୁ ଦେଖି ନିଜର
ଦୁଃଖକୁ ଚୁପ୍‌ପାରି ଲୁହଭରା ଆଖିରେ ଥରେ ତାଙ୍କର ଥରିଲା ଥରିଲା
ହାତକୁ ଥରେ ଶିଶିରର ଅଭିମାନ ଭରା ମୁହଁକୁ ଆଉ ଥରେ ବସ୍ତୁତା
ଲତାକୁ ଚାହିଁଲେ, କଥାର ଓଜନ କମେଇବାକୁ ଚେଷ୍ଟା କଲେ ।)

ସୋମ- ଆରେ ମା ! ଦେଖ୍ ଦେଖ୍ ଶୁଣ୍ ତୋ ଭାଇ କହୁଛି
ଭକ୍ତୀ ଟାଣି ମୋତେ ଘୋଷିବ । ଶୁକ୍ଳାଟା ଦେଇ
ଦେଇଛି ବୋଲି ଏ ଦଉଣ ଖାଣି ତମଡ଼ା ବ'ଣ ତାଡ଼ା
ସହି ପାରିବ ?

ଲତା- (ଚଟପଟ ହୋଇ) ଭାଇ ।

ସୋମ- ସେଟା ଅବୁଝା ହୋଇଗଲାଣି ମା ! ତୁ ତାକୁ ଟିକିଏ
ବୁଝେଇଦେ !

ଶିଶିର-ହଁ (ସୋମନାଥ ଅଟକି ଶେଲେ) ଆଉ ସେଇଥିପାଇଁ
ମୁଁ ଆଜି ଅବାଧ ହୋଇଯିବାକୁ ବାଧ୍ୟ ହେଉଛି । ...
ଅଥବା ଆଉଜାତ୍ୟର ଅଳ ଅହଂକାରକୁ ଜାବୁଡ଼ି ଧରି
ଆମେ ଆଜି ହା' ଅଲର ଗଜାର କରୁଛୁ କାହିଁକି ? ସ୍ବା'ର
ଉତ୍ତର ଦେବ କିଏ ?

ଲତା-ଭାଇ ! ତମେ ଭକ୍ତୀ ଟାଣିଲେ ବାପାଙ୍କ ସମ୍ମାନ ଟିକିଏ
ପୋଡ଼ି ଯିବନି ?

ଶିଶିର-ପେଟର ନିଆଁରେ ସବୁ ଗୋଡ଼ିଯାଏ ଲତା ! ଆଉ
ସେହି ନିଆଁକୁ ଲିଭେଇ ଦେବାପାଇଁ ମଣିଷ ତା'ର
ସବୁକୁ ବି ଗୋଡ଼ିଦେଇ ପାରେ ! (ଦୁଇବେଗରେ
ରୁଲିଗଲେ)

ଲତା-ଭାଇ ! (ପଛରେ ଯାଉଥିଲା)

ସୋମ-ତାକୁ ଯିବାକୁ ଦେ, ମା ! ବାପର ନାଲି ଆଖି ନେଇ
ମୁଁ ତାକୁ ଅଟକାଇ ପାରିବିନି...ବାସ୍ତବିକ, ପେଟର
ନିଆଁରେ ମୋର ସବୁ ଗୋଡ଼ିଯାଇଛି...ଓଃ ..ମୁଠେ

ସ୍ବତ ବଦଳରେ ପୁଅ ଗାଲରେ ଚୁପୁଡ଼ା ମାରି - ଓଃ...
(କଷ୍ଟ ଅନୁଭବ କରି ' ଲତା - ପାଣି...)

ଲତା-ବାପା ! କଣହେଲା ? କ'ଣ... (ବ୍ୟସ୍ତରେ ପାଣି ଆଣି,
ସୋମନାଥଙ୍କୁ ଦେଲା) ବାପା ! ତମେ ଯଦି ଗୁଡ଼ିକୁ ଟାଣ
ନକର, ଆମେ ଆଉ କାହା ଉପରେ ନାଚିବା ?

ସୋମ-ଏ ପକ୍ଷୀ ଗୁଡ଼ିରେ... ମୁଁ ଆଉ ପାରୁନି... (ବାନ୍ତି)

ଲତା-(ବ୍ୟସ୍ତରେ) ଖାଲି ପେଟ - ପାଣି ଗୁଡ଼ିକୁ ରଖି
ପାରିଲାନି । ଅସମ୍ଭବ କର ବାପା ! ମୁଁ କୋଉଠୁ
କିଛି...

ସୋମ-କେଉଁଠୁ କ'ଣ ପାଇବୁ ?

ଲତା-ମୁଁ ଦେଖେ... (ବ୍ୟସ୍ତରେ ଚାଲିଗଲା)

ସୋମ-(ଫର୍ବିଶ୍ଵାସରେ) ହେ ପ୍ରଭୁ ! ମୋ ଜୀବନରୁ କ'ଣ
ଅକାର ଚ୍ୟୁତବନ ? ସାଗ୍ନାବନ ବୈଶାଖର ମଧ୍ୟାହ୍ନରେ
ଗୋଷାତୁର କୁଆଖିର ଖାଲ ଆକାଶରୁ ପୃଥିବୀଯାଏ ଚାରି
ବୁଲୁଥିବ ମୁଁ ମୁଁ ଦୃଢ଼ାଂଶୁ - ଗଦା ଗଦା ନିରାଶ
ଆଉ ଗୁଞ୍ଜି ପୁଞ୍ଜି ନିରୁପାୟର ନିଆଁ ଗୁଡ଼ାକ ପଛରେ
ରହି ହସୁଥିବେ । (ଘଟିଲେ, ମନେ ପଡ଼ିଲା ଶିଶିର ତଥା)

ଶିଶିର-' Voice) ପେଟର ନିଆଁରେ ସବୁ ପୋଡ଼ିଯାଏ,
ଆଉ ସେହି ନିଆଁକୁ ଲିଭେଇ ଦେବା ପାଇଁ ମଣିଷ ତା'ର
ସବୁକୁ ବି ପୋଡ଼ି ଦେଇପାରେ ।

(ବାରମ୍ବାର Voiceରେ ବହୁତ ହେଲେ ସୋମନାଥ, ନିଜକୁ
ବୁଝିଲେ ଚାଣାର ଅଖିରେ, 'ମନ'ର Voice)

ମନ—(Voice) କାହିଁକି ? ସିଂହ ହୋଇ ଶୁଗାଳର ଚମଡ଼ା
 ତଳେ ଲୁଚି ଯାଉଛୁ ? ଗୋଲିସ ରକ୍ତକୁ ଶିରରେ ରଖି
 ଶୁଭ୍ର ଉଳ ଉଳ ମାଗୁଛୁ ? ଯା, ମାର୍, ଜୁଲମ କର,
 ନହେଲେ ଲୁଟ୍ କର, ବେଶିହେଲେ ଖୁନ୍ କର । ଶହଶହ
 ଗୋଦାମ୍ରେ ହଜାର ହଜାର ବସ୍ତ୍ରା ଚୁଡ଼ିଲ ମୁଖା ଲୁଟି
 ନେଉଛନ୍ତି । ଅଥଚ, ତୁ, ତୋର ବାଣ ଶବ ମୁଁ ଯାଏ
 ପାଇଁ ଚିତ୍କାର କରୁଛ ? ଯା ତାଲା ଶବ୍ଦ । ବସ୍ତ୍ରାପରେ
 ବସ୍ତ୍ରା ଲୁଟ କର ! ବାଧା ପାଇଲେ ଖୁନ୍ କର ! ଶୋ
 ମାରି, ତୋ ବାଣ ପାଇଁ ଶ୍ରେୟକର ! ତାଲା ଶବ୍ଦ !
 ପକେଟ୍ ମାର୍ ! ଖୁନ୍ କର !

(ମନର ବାରମ୍ବାର ପ୍ରେରଣାରେ ବଚଳିତ ହୋଇ ଉଠିଲେ
 ସୋମନାଥ ଏହି ପରି Voice ଭିତରେ ହଠାତ୍ ବସନ୍ତ
 ଦଗରୁ ଚିତ୍କାର କରି ଉଠିଲା ସୋମନାଥର ବବେକ)

ବବେକ—(Voice) ନା, ଯେଉଁହାତ ଆଇନ୍‌ର ମର୍ଯ୍ୟଦା
 ରକ୍ଷା କରିବା ପାଇଁ ସାରା ଜୀବନ ଯୁଦ୍ଧ କରି ଆସିଲ,
 ସେହି ହାତ ପୁଣିଯିବ ଆଇନ୍‌ର ତତ୍ତ୍ୱ ଚପିବାକୁ ? ନା,
 ଶୁଣି ଶୁଣି ବରଂ ମାଟିରେ ମିଶିଯା ! କାଗଜ ଘର ଉପରେ
 ଛୁଡ଼ା ହୋଇ ଆକାଶକୁ ଛୁଇଁବାର ଚେଷ୍ଟା କରନ ! ଦିନେ
 ଆକାଶକୁ ଅମାବାସ୍ୟା ଆସିବ, ମେଘ ଘୋଟିବ, ତୋପାନ
 ଶବ୍ଦ, ସେଥିନ ନିଶ୍ଚୟ ମାଟି କାମୁଡ଼ି ପଡ଼ିବୁ !

ସୋମନାଥ—(ଶବନାରେ ଦୃଢ଼) ନିଶ୍ଚୟ ଲହୁଣୀର ଲହୁଣୀର
 ବାବେକ, ଆଇନ୍‌ର ଜରୁଆଳ ହୋଇ ଆଇନକୁ ଖୁନ୍ କରି
 ପାରିବନ ! ! (ମରବରେ) ... ତଥାପି ...

ଶିଶିର—(Voice) ପେଟର ନିଆଁରେ ସବୁ ଯୋଡ଼ିଯାଏ,
ଆଉ ସେହି ନିଆଁକୁ ଲିଭେଇ ଦେବାପାଇଁ ମଣିଷତା'ର
ସବୁକୁ ବ ପୋଡ଼ି ଦେବାପରେ ।

(ବାବୁମ୍ଭାର Voice ସୋମନାଥଙ୍କୁ ବ୍ୟସ୍ତ ବିବ୍ରତ କରି
ପକେଇଲା ଏବଂ ଶେଷରେ ତାଙ୍କୁ ଘରୁ ବାହାରକୁ ତଡ଼ି
ନେଇଗଲା କିନ୍ତୁ ସମୟ ପରେ ଆସିଛି ଲଜା ହାତରେ
କିନ୍ତୁ ନେଇ - 'ବାପା' 'ବାପା' ଡାକିଛି ଖୋଜିଛି—ଘରର
ଏପଟ ସେପଟ, କିନ୍ତୁ ନାହିଁ । ଶୁଣିଆଡ଼କୁ ଅସହାୟ ଭାବରେ
ରୁହେଇ, ଲୁହ, ଆଖି ଉପରକୁ ଉଠି ଆସିଛି, ତରୁଙ୍ଗିତକୁ
ଅନ୍ଧାର କରି)

॥ ଶଶୁ ଦୃଶ୍ୟ ॥

ପ୍ରଶସ୍ତ ରାତ୍ର ! । ଅନତି ଦୂରରେ ବସୁଷ୍ଟାଣ୍ଡ । ମୋଟର
ଗାଡ଼ର ପେଁ ପାଁ ଶବ୍ଦ । ବୁଲୁ ବଞ୍ଚାଳୀଙ୍କ କଣ୍ଠଫଟ; ଚିତ୍କାର
ହ୍ରାସ୍ତେ, ପୋଲିସର ଡୁଲସିଲ୍, ଭିକାରୀମାନଙ୍କ ହାଁ ଅନ୍ଧ
ଚିତ୍କାର, ପରିବେଶଟିକୁ ନୀବନ ସଂସ୍ଥାପନ କରୁଥିବା କଣ
ସକେଇଥାଏ । ବୈଶାଖର ମଧ୍ୟାହ୍ନ ସାଗ୍ର ଆକାଶରେ ନିଆଁ
ଜଳୁଥାଏ । ମୁଣ୍ଡ ଉପରର ନିଆଁ ଓ ପେଟ ଭିତରର
ନିଆଁରେ ଦେହଟାକୁ ସିଝେଇ ସିଝେଇ ବାହାର ଆସିଲେ
ସୋମନାଥ । ମୁଣ୍ଡ ଉପରେ ଯାନ୍ତ୍ରିକ ବୋର୍ ହାତରେ

ବ୍ୟାଘ୍ର ଦେହ ମୁଁ ହେଁରୁ ଝାଳିବି ସୁଅ କୁଟୁଥାଏ । ଆଉହାତରେ
ଝାଳ ପୋଡ଼ାଦେଇ ବସ୍ତ୍ରାଣୁକୁ ଚାଲିଗଲେ ପଛରେ ଆଉରେ
କେତେ ଜଣ ଯାହାରି ଗଲେ । ଏହି ସମୟରେ ଆସିଲା ଶଙ୍କର
ହାତରେ ମୁଠି ଟିଣ, ସେ ବର୍ତ୍ତମାନ ମୁଠିବାଲା । ବସ୍ତ୍ରାଣୁରେ
ତା'ର ନାମ ଅଛି । ପୁରା ବ୍ୟବସାୟିକ ତା'ଆ—

ଶଙ୍କର — ମସଲା ମୁଠି ! ବାଦାମ୍ ନଡ଼ିଆ, ତେନାଡ଼ୁର ମିଶା
ଗରମ ମୁଠି, ମୁଠି ଦେବ ଆଜ୍ଞା ! (ଏଣେ ତେଣେ ଲୋକ
ଦେଖି ଡାକୁଥାଏ, କିନ୍ତୁ ବିକ୍ରି ନାହିଁ, ଶେଷରେ ବରକ୍ରମେ)
ଏ ଖରା ଦିନରେ ଗରମ ମୁଠିକୁ ପଚାରିଛୁ କିଏ ?

(ଫେରିଯାଉଥିଲା, ହଠାତ୍ ସାମନାରେ ଅମର)

ଅମର—କିଏ ? ଶଙ୍କର ? କିବେ ! ତୋଲୁଛୁ ଏ ଟିଣ
ପ୍ରେମ ପକବେଠୁ ?

ଶଙ୍କର—କିଏ ଆଉ କରବା ? ତମ ଭଳିଆ ଟୋକା ଗୁଡ଼ାତ
ବାଜା ହେଲନି, ଯଦି ବା ହେଉ ମନ୍ଦିରରେ କି କୁଇଟରେ,
ଆମ ତୋଲକୁ ଆଉ ପଚାରିଛୁ କିଏ ?

ଅମର ହଉ ବେ, ଦେ, ଦି' ଗାଞ୍ଜ ପଇସାର ମୁଠି ଦେ !

ଶଙ୍କର—କାହିଁକି, ଖାଲିଟାର ନବୁ ? ପାଣି ଶିଲସେ ପିଇଦେ ।

ଅମର—କିବେ ! ପଇସା ପିତା ଲଗୁଛି କି ?

ଶଙ୍କର—କୁ ତ ଯୋଉ ପଇସା ଦେଇ ପକଉଛୁ ? କସନା
ସୁଆଦ ଖୋଜୁଛୁ ? ଯାଯା, ଖରାବେଲେ ଶୁଖିଲା ମୁଠି ଖା' ନା

ଅମର—କିବେ ଶଙ୍କର ଟାଉନରେ ରହି ବେଶ୍ ଲମ୍ବା ଲମ୍ବା
କଥା କହିଲୁଣିତ ? ହଉ, ଦେ ଦଶପଇସାର !

ଶଙ୍କର—(ବେଉ ଦେଇ) ପକେଟରେ ପଇସା ଅଛିନା ?

ଅମର—ନେଲିବେଳେ ଦେଖିବୁନି !

ଶଙ୍କର—(ଦେଲ) ଗରମ ମୁଢ଼ି, ମସଲାଦଆ ମଜାଦାର
ଗରମ ମୁଢ଼ି !

ଅମର—(ପାଟିରେ ପକଇ ପକଇ) ଚୁପ୍‌କେ, କାହିଁକି
ଲୋଡ଼ିଛୁ ? (ଆସିଛନ୍ତି ସୁବୋଧ) Hallow ସୁବୋଧ,
କବେ ! ଆ, ମୁଢ଼ି ଖା । ଶଙ୍କର ! ଦେଇପକା ବାବୁକୁ,
ଟିକିଏ ବାଦାମ୍ ନଡ଼ିଆ ଦେଇ ଶ୍ରେଷ୍ଠ ବନେଇବେ

ଶଙ୍କର—(ପଇସା ବସ୍ତୁରେ ସଦେହ କରି ଏଣେତେଣେ ଚାହିଁଥାଏ)

ସୁବୋଧ—ନା ନା, ଆଉ ମୋର ବସ୍ତୁ ଛୁଡ଼ିଦେବ ।

ଅମର—ରୁହିଁଛୁ କଣ ବେ ! ଦେ ଖାସ୍ତା !

ସୁବୋଧ--ଅମର, ଗୋଟି କଥା ଥିଲା-

ଅମର--(ମୁଢ଼ି ଶଙ୍କରଠାରୁ ନେଇ ଦେଲ) ଜଣେ ତୁ ଆଜ
ପକେଇଦେ, ପାଟିକୁ ?

ସୁବୋଧ--ତୁ ତ ଜାଣୁ ବାଣୀ ଭାଇ ମୋତେ ଗାଁକୁ ଛାଡ଼ୁ ନାହାନ୍ତି
ଏମିତିକି ଚଠି ଖଣ୍ଡେବ...

ଅମର—ତୁ ବ୍ୟସ୍ତ ହୁ'ନା, ଆମେ ସବୁ engage ହୋଇ
ଯିବାପରେ All will be alright.

ସୁବୋଧ--engage ? ମାନେ service ?

ଅମର--Yes. ଆଜି ପରା interview, ଶିଶିରଟା ଯେ
କୁଆଡ଼େଗଲା—

ସୁବୋଧ--ଶିଶିର ? ମୁଁ ତ ତାକୁ Blood Bankରେ
ବେଶି ଆସିଲି ।

ଅମର - Blood Bank ? ସେଠି କ'ଣ କରୁଛୁ ?

ଶଙ୍କର - ମେଡିକଲ ! ମୋତେ ଦେ ବାବା ମୁଁ ଯାଏଁ ?

ଅମର - ଚୁପ୍‌ବେ, କାହିଁକି ପାଟି କରୁଛୁ ?

ସୁବୋଧ-ଅମର ! ତୋର ସାହାଯ୍ୟରେ ଆମେ...

ଅମର-ଚନ୍ଦ୍ରା କରବାର କୌଣସି କାରଣ ନାହିଁ, ତୁ Lawଟା
Complete କରିଦେ, କିଛି ନ ହେଲେ Court
Marriage.

ସୁବୋଧ - ଓ... (ହସିଲେ) ଏହିତ ଶିଶିର ଆସୁଛି (ବସ୍
ଗୁଡ଼ିକାର ଶବ୍ଦ) ଅମର ମୋ ବସ୍ ପ୍ରାୟ ଗୁଡ଼ିକେଲ, ମୁଁ
ଆସେ, ଏ ଚିଠି Kindly

ଅମର- (ଚିଠି ନେଇ) କ'ଣ ? Secret... ? (ସୁବୋଧ
ହସିଦେଇ ଚାଲିଗଲେ)

ଶଙ୍କର-ମେଡିକଲ !

ଅମର-ଚୁପ୍‌ବେ, ଗୋଟି ଜମେଇକି ପୁଡ଼ିଆ କର
(ଶିଶିର ଆସିଛି)

ଶଙ୍କର-ବେ, ଯାହା ଖାଇଛୁ ଆମ ପଇସା ଦେଇପାର !

ଅମର-ପଇସା ନବୁତ ଦେ ଗୋଟି ପୁଡ଼ିଆ, କବେ ଶିଶିର !
କୁଆଡ଼େ ଥିଲୁ ?

ଶିଶିର-ନାହିଁ - ମାକେଟିଂ ଗାର୍ଲ ଆସିଥିଲ ।

ଅମର-ହଉ ନେ, ଏ ମସଲ ମୁଢ଼ି ପାଟିରେ ପକା ।

ଶିଶିର-ନା ..,

ଅମର - ନେ ନେ (ଶଙ୍କର ଗାଳରୁ ନେଇ ଶିଶିରକୁ ଦେଲା)

ଶଙ୍କର-ପଇସା... ?

ଅମର-ତୁ ବସ୍‌ଷ୍ଟାଣ୍ଡରେ ଗୋଟି ଚକ୍‌କର ମାରିଆ, ମୁଁ ଦଉଛି

ଶଙ୍କର-ନା ତୁ ପଲେଇକୁ, ତୋତେ କୋଉଁଠି ଖୋଜିବ ? ତୁ
ଦେଇ ପକେଇଲୁ, ମୁଁ ମୋ ବାଟ ଧରେ ।

ଅମର-ନେ ଯା ! ପାଟି କରନା

ଶଙ୍କର—ମୁଠି ଖାଇଲୁ ପଇସା ଦବୁ, ଏତେ କଥା କାହିଁକି ?
(ପଇସା ନେଇ ଚାଲିଗଲା)

ଅମର—ଶିଶିର ! କଣ ରକ୍ତ ଦିଲୁ ?

ଶିଶିର— (ହଠାତ୍ ଅପ୍ରସ୍ତୁତ ହୋଇ ନରବ)

ଅମର—କେତେ ଟଙ୍କା ପାଇଲୁ ?

ଶିଶିର— (ଛଳଛଳ ଆଖିରେ) କଣ ଆଉ କରିଥାନ୍ତି ଅମର !
ଭିକ୍ଷା ଟାଣିବ ବୋଲି ଘରୁ ଚାଲି ଆସିଲି, କିନ୍ତୁ ଏ
ସମାଜରେ ମୋ ପାଇଁ ଭିକ୍ଷା ନାହିଁ । ମାଲିକମାନେ
ମୋତେ ଦେଖି କବାଟ ବନ୍ଦ କରିଦେଲେ, ଭିକ୍ଷାବାଲା
ମାନେ ମୋ ସାଙ୍ଗିଆଁତେଟ ଦେଖି ପାଗଲା ବୋଲି ଥଟ୍ଟା
କଲେ । ଆଉ ମୁଁ କ'ଣ କରିବି । ଶେଷରେ Blood
Bankରେ କିଛି ରକ୍ତ ଦେଇ ମୁଁ ଚାଲି ଯାଇ ଘରକୁ
ଫେରିଛି ।

ଅମର— ଛୁ ! ଶିଶିର ଦୁଃଖ ଭରନା, ମଣିଷ ପାଇଁ ବେଳେ
ବେଳେ ଏମିତି ପରସ୍ପରିକ ପଦସ୍ଥେ, ତା'ର ଯଥାର୍ଥ
ମୁକାବିଲା ପାଇଁ ଧୈର୍ଯ୍ୟ ଦରକାର । ବୁଦ୍ଧି, ଚାଲି,
interviewଟା ଦେଇ ଆସିବା ।

ଶିଶିର— ଖାବନରେ ଆଉ କେତେ interview ଦେବ ?

ଅମର—ଏଇଠି କିନ୍ତୁ ମୋର ବ୍ୟାକିଂ ଅଛି ।

ଶିଶିର—ତୋର ସିନା ବ୍ୟାକିଂ ଅଛି, ମୁଁ ?

ଅମର-ମୁଁ ତୋ ପାଇଁ ବ୍ୟାକଂ, Head Clerk ପରି
ମୋର Father in law ହେବାକୁ ଯାଉଛି । ଅରେ,
ରୁକ୍ଷପାଇଁ ସେଉଁଠି ଯାହା ମିଳୁଛି ମିଳୁ, ଆ ତେଣୁ
କରିବା, ଦେଖିବା, ତା'ର Second Daughter
ଅଛନ୍ତି କି !

ଶିଶିର-ତୋର ଖୁସି ! (ଚାଲିଯାଉଥିଲେ, ପୁଣି ଆସିଛି ଶଙ୍କର)
ଶଙ୍କର-କରେ ଆଉ ମୁଁ ନବୁକ ?

ଅମର-ଏଁ ! ହଉ, ଦେ, ଆଉ ଦିଅ ପୁଅଟା ।

ଶଙ୍କର-ମୁଁ ପର ଜାଣେ ଏ ବୈଶାଖ ମାସରେ ତୋ ଭଳି
ଗରୁଡ଼ କେତେଜଣ, ନେ ମୁଁ ଆଗରୁ ତଥାପି କରି ରଖିଛି ।

(ଅମର ନେଲା) ଦେ, ମୋ ପଇସାଟା !

ଅମର-ବୁଢ଼ାଠୁ ନେଇନବୁ

ଶଙ୍କର-ଆରେ, ବାବା ଜୁହାର ଜୁହାର, ସେ ବଦଳି ତୁମେ ।

ଅମର-ମୋ ନାଁ କହି ବୁଢ଼ାଠୁ ଆଦାୟ କରିବୁ (ଚାଲିଲେ)

ଶଙ୍କର-ନା ନା ସେ ବଦଳି, ମେହେନ୍ଦ୍ର ! ଏ ମେହେନ୍ଦ୍ର

ଅମର-(ବାହାରୁ) ରୁପ୍ ! ବଜାରଟାରେ ଏମିତି ଡାକ୍ନା

ଶଙ୍କର-(ହତାଶହୋଇ) ବାହୁଁକ ଯେ ବେଲି, ଗଲ
ପରୁଷ ପଇସା ।

ମହାଶୟ-(ଆସିଛି ଟିକିଏ ଉଲ୍ଲଟ ବେଶରେ , କହେ, ସମୁଦା !
ଜୁହାର)

ଶଙ୍କର-ଏଁ ! ସମୁଦା ! ଜୁହାର, ଏ ଶରବେଳଟାରେ ନସର
ପସର ହୋଇ କୁଆଡ଼େ ଧାଇଁଛ ?

ମହାଶୟ-(ଉପରକୁ ଚାହିଁ) ମେଘ ? ଏ ଗାପ ରାଇଜରୁ ମେଘ

ଗୁଡ଼ିଗଲ ସମୁଦା ! ବର, ଆମ୍ଭଗୁଡ଼ା ପର ଠିଆ ଠିଆ
ଜଳଗଲେଣି !

ଶଙ୍କର-(ହସି) ବୁଢ଼ାଲେକ, ଏ ଖସଟାରେ-

ମନ୍ତ୍ର-ଡ଼ା ? ହଁ ହଁ ଆଣିଛି । ତମର ମୁଢ଼ିକୁ ମୋର ଚୁଡ଼ା

ଶଙ୍କର-(ବରକୁରେ) ଗୁଲ ଖର୍ଚ୍ଚନ କରିବା । (କୋର)
ମୁଢ଼ି ମୁଠେ ଖାଅ !

ମନ୍ତ୍ର-ଏ ! ବଡ଼ ? ଅଛି ନବନା ନଅ ! (ବଡ଼ ବାହାର କଲ)

ଶଙ୍କର-(ମୁଢ଼ି ଦେଖାଇ) ମୁଢ଼ି, ମୁଢ଼ି ମୁଠେ ପାଟିରେ
ପକାଅ ।

ମନ୍ତ୍ର- ହସି) ନ ନା, ଥାଉ, ଦାନ୍ତଗୁଡ଼ା ସବୁ ଡୁଗୁଲାଖୁଣ୍ଟ
ପରି ଏପଟ ସେପଟ ହେଲେଣି, ଗୁଲ ବରଂ ଡୁଟେଲ
ଯିବା ।

ଶଙ୍କର-ବୁଢ଼ାର ତ ଶର ମନ, ହଉ ଗୁଲ

ମନ୍ତ୍ର-ସମୁଦା ! ସମ୍ବଲପୁର ମିଳିବନା ?

ଶଙ୍କର-ଗଞ୍ଜେଇତ ?

ମନ୍ତ୍ର-ତମେ ନ ପାରିଲେ ମନଟା ଖଟା ହୋଇ ଯାଉଛି ।

ଶଙ୍କର-ଆସ, ମନଟାକୁ ଟିକିଏ ଡାଲୁକା କରିଦେବା ।

(ଦୁହେଁ ହସି ହସି ଗୁଲଗଲେ, ପହରେ ବହା ଯାଇଥିବା ରୁଟି
କିନ୍ତୁ ନେଇ ସୋମନାଥ ଆସିଛନ୍ତି । ଶଣ୍ଢିଏ ରୁଟି ବାହାର କରି
ଦେଖିଛନ୍ତି, କେତେ କ'ଣ ଶରବଛନ୍ତି)

ସୋମ-ଏଇଭଳି କେତେ ରୁଟି ଏଇ ହାତରେ ଫୋପାଡ଼ି
ଦେଇଛି, ମାତ୍ର...ଆଜି ? ଗୁଡ଼, (ଘାବ'ଶ୍ଵାସ) ଯାହା-
ହେଉ, ଏ ବୈଶାଖ ମଧ୍ୟାହ୍ନରେ ପାଣି ମୁଦ୍ରା ମିଳୁ,

ଘରେ ପିଲାଟା... ଚାହିଁଥିବା । ଶେଷ ଗୋଷ୍ଠରେ...ମୋତେ
ଖୋଜୁଥିବା...ଶିଶିର - ଠାକୁର ମୁଁ ଶୁଣି ଦିଲୁ...

(ଲୁହଭର ଆଖିରେ ଶ୍ରେଣୀ ରୁଟି ପାଟିକୁ ନେଇଛନ୍ତି, ଆଖିଛନ୍ତି
ସାବଣୀ, ଭାଷା କରି କରି, ଶବ୍ଦ ତାହାରେ ପାଦ ଟଳମଳ)

ସାବଣୀ-ବାବୁ ! ଖରାରେ ତଣ୍ଡି ଶୁଣିଗଲା 'ବାବୁ' ଅନ୍ଧକୁ
କିଛି କଥା ବାବୁ ପାଣି ମୁହଁ ପିଇବେ ଅନ୍ଧକୁ ମୁଁ
କଥା ତମର ଧର୍ମ ହେବ !

(ସୋମନାଥ ସାବଣୀକୁ ହଠାତ୍ ଦେଖି ଅଶ୍ରୁ ଫେଲେ ସତ,
କିନ୍ତୁ ଧୈର୍ଯ୍ୟ ଧରି ପାରିଲେନି । ପାଟିର ରୁଟି ପାଟିରୁ ଖସି ପଡ଼ିଲା,
ଲୁହ ଭର ଆଖିରେ ସାବଣୀ ହାତରେ ରୁଟି ଶ୍ରେଣୀ ପକେଇଲେ
କିନ୍ତୁ ବାଖୁରୁକ ଶ୍ଵାସ କଣ୍ଠରୁ କିଛି ବାହାରିଲା)

ସାବଣୀ (ରୁଟି ଶ୍ରେଣୀ ପାଇ ଖୁବ୍ ଖୁସି ହେଲେ) ଠାକୁରେ
ତୁମର ମଙ୍ଗଳ କରନ୍ତୁ । (ସାଉଁଧିଲେ କିନ୍ତୁ ପଛରେ ଛଡ଼ା-
ହୋଇ ହସୁଥିଲେ ମିଶ୍ର)

ସୋମ — (ହଠାତ୍ ପାଟିରୁ ବାହାର ଗଲା) ସାବଣୀ ! (ସାବଣୀ
ଅପ୍ରସ୍ତୁତ ଓ ଆଶ୍ଚର୍ଯ୍ୟ ହେଲେ ।)

ମିଶ୍ର (ତାହାଙ୍କ) ଆ...ହା...ଧନ୍ୟ, ଧନ୍ୟ ଜମାଦାରେ,
ତୁମ ଜୀବନ ଧନ୍ୟ ଏ ଦୁନିଆର ଆଶିଷ ଧନ୍ୟ ହୋଇଗଲା ।
ତୁମକୁ କି ଲଜ ଛୁଡ଼ିଗଲା ? ଯେଉଁ ଛକରେ ଲଠି ଚାଲୁଛି
ଶାସନ ଚଳାଉଥିଲା, ସେଇଠି ବସି ଭିକ ମାଗୁଛ ? ପୁଣି --
ହେ ହେ... ପ୍ରେମ କରୁଛ ? ହରିହର ଭାବ ଗୋବିନ୍ଦ,
ଦେଖାଅ ଏ ଶୁଭକ୍ଷେତ୍ରରେ ଆହୁରି କିଛି ଲାଲା ଦେଖାଅ ?
(ମିଶ୍ର ଚାଲିଗଲେ ସାବଣୀ ଓ ସୋମନାଥ ପରସ୍ପର ନିବିଡ଼, ଅନ୍ଧାର)

॥ ସପ୍ତମ ଦୃଶ୍ୟ ॥

ରଂଗପାଟଣା ଗାଁର ଶୂଣ୍ୟ । ଭୟଙ୍କର ସ୍ୱର୍ଣ୍ଣର
ଗାନ୍ଧାରୀ ଭିତରେ ପେଶୁ ବଳୁଆଙ୍କ ବନଟାଳ ଶବ୍ଦ ।
ଅମାବାସ୍ୟାର ଘନ ଅନ୍ଧାର ଭିତରେ ଶୂଣ୍ୟର ଉତ୍ତପ୍ତ
ଆଲୋକ ମଣିଷ ମନରେ ମୃତ୍ୟୁର ସ୍ମୃତି ସୃଷ୍ଟି କରୁଥାଏ
ଜୁଇ ଜଳୁଥାଏ, ନିଆଁଟା ତାର ଲହ ଲହ ଜିହ୍ୱାରେ
ମଣିଷଟାକୁ ଗୋଟିପଣେ ଗିଳି ଦେଉଥାଏ । ଝାଲ ବନ୍ଦ
ରୁଉକୁ କପାଳ ଉପରୁ ପୋଛୁଆଣି ଆସୁଥିବ ନିଶ୍ୱାସ ମ'ଗଲେ
ଯୋଗେଣ ପଟ୍ଟନାୟକ-

ଯୋଗେଣ—ବୀରଗଲ ମିଶ୍ରେ ! ଗୋଟେ କଳଙ୍କ ଜଳଗଲ

ମିଶ୍ରେ—ହେଃ ହେଃ ସେବଥା ଆଦୁର କହୁଛନ୍ତି ? ଏ ଯେଉଁ
ଜଞ୍ଜାଳ ... ହରିହେ... ରାଧେ ଗୋବିନ୍ଦ ।

ଯୋଗେଣ—ଆଉ କଣ... ପୋଲିସ... ?

ମିଶ୍ରେ—ପୋଲିସ ? ପୋଲିସର ବାଣ୍ଟବ କିଛି ଗଲ ବାସ୍ତା ପାଇବନି

ଯୋଗେଣ—ତୁମ ସାହାଯ୍ୟ ମୁଁ ଜୀବନରେ ଭୁଲି ପାରିବନି
ମିଶ୍ରେ !

ମିଶ୍ରେ—ହେଃ ହେଃ କି କଥା ଆଜ୍ଞା ! ଛୋଟ ମୋଟ ଲୋକଆମେ
ଆପଣଙ୍କ ଭଳି ମହାମାନବଙ୍କୁ ଆମେ କି ସାହାଯ୍ୟ
କରିପାରିବା ?

ଯୋଗେଣ—ନା ନା, କେବଳ ତୁମର ସାହାଯ୍ୟରେ ଏ ତାମଟା
ମୋ ପିତାରେ ସମ୍ଭବ ହୋଇ ପାରିଲା... ଖାଲି ପୋଲିସ
ଆସିବୁ ଶୁଣିଗଲେ...

ମିଶ୍ର-ହେଃ ହେଃ ଲସ୍ତ ଗାଉଁଶ ହୋଇଗଲାଣି, ଏଥର
ପୋଲିସ ଆସୁ, ପାଉଁଶକୁ କ'ଣ ଡାକିଲା ମାଇନା କରବ ?
ଈଟନାୟକେ ! ଆପଣ ଡରୁଛନ୍ତି ?

ଯୋଗେଶ-(ହସି) ଡରୁଥିଲେ ମାଉସାରିଆ'ନ୍ତି ? କେବଳ ମୋ'ର
ମାଡ଼ରେ...

ମିଶ୍ର-ସତରେ ଈଟନାୟକେ, ଚାଲିଗଲା ଚାଲିଆସି ମଧ୍ୟ ମାଡ଼ର
କାଇଦାଟା ଭୁଲି ନାହାନ୍ତି !

ଯୋଗେଶ-ତାପରେ ଗୁଣି କଲେସିନ ଟିଣ୍ଡା ଆମକୁ ବତେଇ
ବେଲା-

ମିଶ୍ର-ହେଃ ହେଃ, ସେଇଟାଟ ଅସଲ...

ଯୋଗେଶ-ଆମ୍ଭଦ୍ଵାରା ପ୍ରମାଣ

ମିଶ୍ର-ଗୁଡ଼ୁ, ଯଦିବା କେନ୍ଦ୍ର ହୁଏ, ଫାକି ଦେବାର ଅନେକ
ଗୁଡ଼ା ଅଛି ।

ଯୋଗେଶ-ମିଶ୍ର ! ଘରେ କିଛି ପ୍ରମାଣ ରହିଯାଇଛି ?

ମିଶ୍ର-ହେଃ ହେଃ,, ଆପଣଙ୍କ ଜଣେ ପୋଲିସ,
ଆପଣଙ୍କ ଆଖିରୁ କ'ଣ ସେଗୁଡ଼ା ଶ୍ଵେଦିତ ? ନହେଲେ
ଚାଲନ୍ତୁ ଥରେ ଆଖି ବୁଲେଇ ଦେବା ।

ଯୋଗେଶ-(ପୋଲିସ ହୁଇସିଲ ଶୁଣି ବସ୍ତ୍ର ହେଲେ) ମିଶ୍ର !
ପ୍ଲେ କଣ...ପୋଲିସ ହୁଇସିଲ ?

ମିଶ୍ର-(ବ୍ୟସ୍ତ) ହଇହେ, ସାଧେ ଗୋବନ୍ଦ, ଚାଲନ୍ତୁ ଶୀଘ୍ର
ଏଠା, ସଲେଇ ପିବା...ନହେଲେ...

ଯୋଗେଶ-ପିବାଟ ନଷ୍ଟସୁ, ହେଲେ...ପୋଲିସ...କାହିଁକ...?

(ଏହି ସମୟରେ ପାଟି କରି କରି ଆସିଛନ୍ତି ସୋମନାଥ)
 ଆସିରେ ଲୁହର ଶ୍ରାବଣୀ, କଣ୍ଠରେ ବାସୁଲତା, ସଂପୂର୍ଣ୍ଣ
 ଅଧୌର୍ଯ୍ୟ, ଥରଥର ହାତରେ ଭଜା ଟାଙ୍ଗିଆ, ନିଜର ଅସ୍ତିତ୍ବକୁ
 ସେ ପୁରୁଷପୁର ପାଶୋରୁ ଦେଇଥା'ନ୍ତି, ତାଙ୍କର ଏ ଭୟଙ୍କର
 ମୂର୍ତ୍ତିକୁ ଦେଖି ସମସ୍ତେ ବ୍ୟତିବ୍ୟସ୍ତ)

ସୋମ-(ଭିତରୁ) କୁଆଡ଼େ ଯାଉଛୁ, ଯୋଗେଶ ପଟ୍ଟନାୟକ !
 (ଆସିଲେ)

ମିଶ୍ର-ଏ...ହେ...କହେ ଜମାଦାରେ, ଯେ କି ବେଶ ?

ସୋମ-ଚୁପ୍‌କରେ ! କାହିଁ ? କାହିଁ ସେ ଯେ ଗେଶ ପଟ୍ଟନାୟକ ?

ଯୋଗେଶ-(ଭୟାର୍ତ୍ତ ଅନ୍ତରରେ ଦମ୍ଭର ଛଳନା) କଣ
 ଦଇବାର ?

ସୋମ-(ଯୋଗେଶକୁ ଚାହିଁଛନ୍ତି, ସ୍ଥାନର ସ୍ବଭାବରେ ହଂସପ୍ରଚାର
 ଶୁଷ୍କଚକ୍ତ) ଯୋଗେଶ ପଟ୍ଟନାୟକ ? କହ, କି ଦୋଷ
 କରିଥିଲ ଗୀତା ?

ଯୋଗେଶ-ସେ କେଁଫି ଯୁଦ ମୁଁ ତୋତେ ଦେଇ ପାରିବନି ?

ସୋମ-ଦେ...ଇ...ପା...ଇ...ବୁ... କି ? ଦେଖିପାରୁଛୁ ଏ
 ଟାଙ୍ଗିଆ !

ମିଶ୍ର-ଏ ଏ - ଜମାଦାରେ । ଛୁଡ଼ ହେ ବୁଝିବା...

ସୋମ-ତୁ ଚୁପ୍‌କର ! କହ, ଗୀତା ତୋର କ'ଣ ଭଲ ?

ଯୋଗେଶ-ମୁଁ କହୁ ପାରିବନି । (ମିଶ୍ର ଲୁଚି ଖସିଗଲା,
 ସୋମନାଥଙ୍କ ଅଲକ୍ଷରେ)

ସୋମ-ଦେଖିପାରୁଛୁ ସେ ଜୁଇ, କେମିତି ଦାଉଦାଉଡ଼ାହୋଇ
 ଜଳୁଛି । ସେହି ଜୁଇରେ ତୁ ଜଳିବୁ, କହ ! ମୋ ସ୍ତ୍ରୀକୁ

ଅନ୍ଧ ସଜେଇଲୁ, ମୋ ଚାକର ଛଡ଼େଇଲୁ, ଶେଷରେ
ମୋ'ର ସବୁକୁ ନେଇ ମୋତେ ଦାଣ୍ଡର ଭିତାନ୍ତି
ସଜେଇଲୁ, ତଥାପି ଶାନ୍ତି ପାଇଲୁନି ? ଆଜି ମୋର
ହୃଦୟିଶ୍ରୀକୁ ପୋଡ଼ିଦେଲୁ ?

ଯୋଗେଶ-ମୁଁ କିଛି ଜାଣେନା, ।

ସୋମ-ଜାଣିବୁ ? ମହୁରା ହୁଏତ କାଲି, କିନ୍ତୁ ସେ କେବେ
ଭୁଲି ଦେଖେନା ।

ଯୋଗେଶ-(ଅପ୍ରସ୍ତୁତ ହୋଇ) ହଁ ଜୀବନ ପ୍ରତିବଦ୍ଧତାରେ
ତବ୍ଧିବା ପାଇଁ ଏ ସବୁ କରାଯାଏ ।

ସୋମ-(ସ୍ମରଣରେ) କଣ କହିଲୁ ? ଜୀବନ ? ପ୍ରତିବଦ୍ଧତା ?
(ଅଗେଇଲେ)

ଯୋଗେଶ-(ଖୁବ୍ ଉତ୍ତରରେ) ଆରେ... ? ଏ...କଣ... ?
ସମୁଦ୍ର ?

ସୋମ-(ହସିଉଠିଲେ) ସମୁଦ୍ର ! ଆହୁର ଜୋରରେ ଡାକ୍
କଣ ଫଟେଇ ଡାକ୍ !

ଯୋଗେଶ-ମୋତେ କ୍ଷମାକର ! (ପଛେଇ ଯାଉଥିଲେ)

ସୋମ-କ୍ଷମା ? ହାଃ ହାଃ ହାଃ ।

(ମାରିବା ସମୟରେ ପଛରୁ ଘୋର Firing ସୋମନାଥଙ୍କ
ହାତରୁ ଟାଙ୍ଗି ଆସିପଡ଼ିଛି । କନେଷ୍ଟେବଲ୍ ଦୌଡ଼ିଆସି
ସୋମନାଥଙ୍କୁ ଧରି ନେଇଛି, ସୁରେଶ, ଘୋର S. I. ଓ
ମିଶ୍ର ଆସିଛନ୍ତି)

ସୋମ-(ତମକପାଳ) କ'ଣ ? ମୋତେ ଛାଡ଼, ମୁଁ...ମୁଁ...
(ଛଡ଼େଇବାକୁ ଚେଷ୍ଟା କରୁଥାନ୍ତି)

ସୁରେଶ-(ଶୁଣ ଓ ବରକ୍ରମେ) କନେଷ୍ଟବଲ ! ସ୍ବାକୁ
ଥାନକୁ ନେଇଯା !

ସୋମ-କ'ଣ ? ସୁରେଶ ? କାଃ କାଃ ପିତୃଭକ୍ତ ସମତତ୍ତ୍ୱ !

କନସ୍ଟେବଲ୍—(Hand Cuff ପିନ୍ଧାଇ) ଶୁଲ

ସୋରେଶ—ସୁରେଶ, ସେ ଯେମିତି ଆଉ release ନ ହୁଏ !

ସୋମ—ପାଣି ଖୁଣ୍ଟକୁ ଯିବାପାଇଁ ଆସିଥିଲ, ଯିବ କିନ୍ତୁ
ଅତ୍ୟୁତ-ଆତ୍ମାରେ ।

ସୁରେଶ—ହୁ ! ହୁ ! ନେଇଯାଅ ଏ murderer କୁ !

ସୋମ—Murderer ? They are the murderer

ମୋ ଝିଅକୁ ସେମାନେ କଣ୍ଢେସିନି ତାଳି ଜଳେଇଦେଲେ ମୁଁ
arrest ହେଲି, ଧନ୍ୟ ଆଇନ୍, ଆଉ ଧନ୍ୟ ବି ସେ
ଭଗବାନ । ସୁରେଶ, ମୁଁ ପିତା ପୁତ୍ର ଚାହିଁଯାଉଛି,
ଆଇନ୍ ର ଉପାଦାନ ହୋଇ ଆଇନ୍ କୁ ଖୁନ କରିବନି ।

ମିଶ୍ର—ହଉ, ଯାଅ ଯାଅ ଜମାବାରେ, ତଥାତ ଶୁଣିଲନି, ଏବେ
ଆରମ୍ଭରେ ବସି ଏଣା ପେଲବ, ହେଲେ ..ହେଃ ହେଃ
ଉପାସରେ ରହିବନି ।

ସୋମ-ମୋ ଝିଅ ହେଲେ ବି ଗୀତା କୁମର ସ୍ତ୍ରୀ, ତାକୁ ଏମାନେ
ଗୋଡ଼ି ଗୋଡ଼ି ମାରିଦେଲେ, କୁମେ ନରବରେ ସହିଯାଉଛ ?
ତୁମ ଦେହରେ ଇନ୍ଦ୍ର ନାହିଁ ସୁରେଶ ମୋର ୭୦ ବର୍ଷର
ପୁରୁଣା କିନ୍ତୁ ତବ ମକ୍ ହୋଇ ପୁଅଯାଉଛି. ଆଉ...
କୁମେ... ?

ସୋରେଶ—କନେଷ୍ଟବଲ (ନେଇଯିବାକୁ ଇସାବ)

ମିଶ୍ର—ନେଇଯାଅ ହେ ! ତା ମୁହଁ ଚାହିଁବାକୁ ଲଜ ଲାଗୁଛି ।

ଯୋମ — ମୁଁ ଯାଉଛି, କିନ୍ତୁ ସୁରଗୀ ! ଆଇନକୁ କେବେ ହାତକୁ
ନେବାକୁ ଚେଷ୍ଟା କରିବନି ।

କନ୍ଦୁଷ୍ଟକଲ୍ ହଲ୍ ଚାଲି ଚାଲି (ସୋମନାଥକୁ ଟାଣି ନେଇଗଲେ)
ଯୋଗେଶ—ହୁ ! ହୁ ! ଲୋକଟା ପଶୁ ପାଲଟି ଗଲଣି ।

ମିଶ୍ର — ଦେଃ ଦେଃ, କିଛିଦିନ ଘରାପେଲି ପୁଅଟି ଖାଇଲେ ମଣିଷ
ହୋଇଯିବ ଯେ ।

ଯୋଗେଶ — କିଏ ସୁରଗୀ ! ତୁ କେମିତି ... ?

ସୁରେଶ — ଗୋଟିଏ ଦିନର ପିନ୍ଧି କରୁଥିଲୁ ଯେ...

ମିଶ୍ର — ଦେଃ ଦେଃ, ମୁଁ ତ ଯାଇ ପହଞ୍ଚିଗଲି ...

ଯୋଗେଶ — ସତରଂ ସେଟା ଯେମିତି ରୂପ ଧରିଥିଲା... କେବଳ
ସୁରେଶ ପାଇଁ ..

ମିଶ୍ର — ବଞ୍ଚିଗଲେ ପଛନାପୁକେ, ନହେଲେ..... ହରିହର,
ସଂସାରାବିର ।

ସୁରେଶ — (ସନ୍ଦେହରେ) ଏତେ ରାତିରେ ପୁଣି ଏଠି ?

ଯୋଗେଶ — ରାତି ଭିତରେ ସବୁ କାମ ନି ସାରିଲେ, ପୋଲିସ...

ସୁରେଶ — ଗୀତା କ'ଣ ସତରେ ?

ମିଶ୍ର — ଦେଃ ଦେଃ ସବୁ ସରିଯାଇଛି ।

ସୁରେଶ — ବାପା !!

ଯୋଗେଶ — ସବୁକେଲେ ଗୋଟିଏ ଅଗାଧ ସୃଷ୍ଟି କରିବା
ଅସମ୍ଭବ ..

ମିଶ୍ର — ମରିଯିବାକୁ ଭଲ... ଦେଃ ଦେଃ...

ସୁରେଶ — କ'ଣ, Suicide ?

ଯୋଗେଶ — ହଁ... ହଁ... ମାନେ... Suicide

ସୁରେଶ— ପ୍ରାଣୀ - ? (ଗଳାରେ ଆଘାତ)

ମିଶ୍ର— ବ୍ୟସ୍ତ ହୁଅନ ବାବା ! ମୁଁ ବନ୍ଦୋବସ୍ତ କରି ରଖିଛି,
ପ୍ରାଣୀପାଇଁ ମା' ହେଲ ଉକ ଝିଅଟିଏ ।

ଯୋଗେଶ— ଯାହାହେଉ ମିଶ୍ର ! ତୁମକୁ ସେହି ଦାୟିତ୍ବ
ଲଗିଲା, ଯେମିତି ହେଉ ଏଇ ମାସ ଭିତରେ...

ସୁରେଶ— ତାହେଲେ...ମୁଁ ଆସୁଛି

ଯୋଗେଶ— ତୁ କଣ ... ?

ସୁରେଶ— ମୁଁ ଥାନ କୁ ଯିବି ।

ମିଶ୍ର— ତାହାଲେ ଆମେ ଏବେ ଘରକୁ ଫେରିଯିବା
ପଟ୍ଟନାୟକ !

ଯୋଗେଶ— ହଁ, ସୋମନାଥ ମହାନ୍ତି ଯେମିତି ସହଜରେ
ନ ଆସେ ।

ସୁରେଶ— ମୁଁ ତେଷ୍ଟା କରିବି, କିନ୍ତୁ ... ପ୍ରାଣୀ... ?

ଯୋଗେଶ— ଆରେ, ତୁ ବ୍ୟସ୍ତ ହଉଛୁ କାହିଁକି ? ମୁଁ ଅଛି-
ମିଶ୍ର— ହଁ ହଁ, ଆପଣଙ୍କ ବର୍ତ୍ତମାନ ତା ପାଇଁ ବାପ ମା ଭଉଁସୁ...

ଯୋଗେଶ— ଆସ ମିଶ୍ର !

ମିଶ୍ର— ଶୁଭନୁ ହେଃ ହେଃ...

(ପଟ୍ଟନାୟକ ମିଶ୍ର ଶୁଭନୁଲେ, ସୁରେଶ ମାରବରେ
ହୁଡ଼ାହେଲେ କିଛି ସମୟ ଚଣ୍ଡାର ଶାଣିରେ ନିର୍ଜନତାର ସୁଯୋଗ
ନେଇ ଯେଉଁ ଓ ବଲୁଆ ବେଳେ ବେଳେ ତମକ ଉଠୁଥାନ୍ତି ।
ସୁରେଶ ଶୁଣିଲେ ଜୁଇକୁ । ପାଖକୁ ଗଲେ କେତେ କ'ଣ
ଭରୁଥାନ୍ତି । ଅମାନିଆ ଲୁହଟା ଆଖି ଫଟେଇ ବାହାର ଆସୁଥାଏ,
ଥରେ ଆକାଶକୁ, ଥରେ ଜୁଇକୁ ଆଉଥରେ ଶୁଭଅନ୍ତରୁ ଶୁଣି
ବହୁତ କିଛି ଭରୁଥିଲେ, ଏହି ସମୟରେ) —

ଯୋଗେଶ— (Voice) ସବୁବେଳେ ତୋଟେ ଅଗାଧ ସ୍ୱପ୍ନ
କରିବା ଅପେକ୍ଷା...

ମିଶ୍ର— (Voice) ମରିଯିବାକୁ ଭଲ ।

ଯୋଗେଶ— (Voice) ହଁ ହଁ ମାନେ Suicide

ସୋମ— (Voice) ମୋ ହିଅ ହେଲେ କି ତୁମ ପ୍ରୀ ଗୀତା ।

ତୁକୁ ଏମାନ୍ସନ ପୋଡ଼ି ପୋଡ଼ି ମାରିଦେଲେ... ? ତୁମ
ଦେହରେ ରକ୍ତ ନାହିଁ ସୁରେଶ, ମୋର ହଠାତ୍ ବସର
ସ୍ୱପ୍ନଶା ରକ୍ତ ଟକ୍‌ଟକ୍ ହୋଇ ଫୁଟି ଯାଉଛି, ତୁମେ ?
ତୁମେ ଶୁଭ ! ତୁମ ଦେହରେ ରକ୍ତନାହିଁ ।

ସୁରେଶ—ଓଃ ନା ଗୀତା ... ସତରେ (ଏହି ସମୟରେ କୁଲ
ଭିତରୁ କୀତାର ପ୍ରବଳିତ ବାଦ୍ଯର ଆସିଲା । ଧଳା ଶାଢ଼ୀର
ବେଷ୍ଟମାନ୍ ରିଗଦେଇ, ମୁକୁଳା କେଶ ଗୁଚ୍ଛରେ ନାଲି ସିନ୍ଦୂରକୁ
ବୋଲି ଦେଇ ଶିଳ ଶିଳ କରି ହସି ଉଠିଲା । ପ୍ରଭାତୀ ସୁରେଶ
ତରଳ ହଠିଲେ)

ପ୍ରଭାତୀ— (ହସି) ମୁଁ ! ଏକ ଅତ୍ୟୁତ ଆତ୍ମା ।

ସୁରେଶ— (ଭୟଙ୍କର ଭାବରେ ଡରିଗଲେ) ଗୀତା !

ପ୍ରଭାତୀ— You Shutup !

ସୁରେଶ— ମୋତେ ଚିହ୍ନି ପାରୁନ !

ପ୍ରଭାତୀ— (ହସି) ତୁମକୁ ଚିହ୍ନି ବିନ ? ତୁମେତ ସେହି ଯୌତୁକ
ଲେଖି ଖୁସୀ ! ସୁ ! ତାରୁ ବଳି ବଡ଼ ପରିଚୟ ତୁମଠାରେ
ଆଉ ଅଛି କଣ ?

ସୁରେଶ— ମୁଁ ... କଣ ... ?

ପ୍ରଭାତୀ— ତୁମେ ... ତୁମ ବାପା, ଓଃ ତୁମେ କି ନିଷ୍ଠୁର ! ତୁମ

ହୃଦୟରେ ଟିକିଏ ଦୟା ନ ଥିବ ? ସାମାନ୍ୟ କେତେଟା ଟଙ୍କା ପାଇଁ ଏତେ ଯନ୍ତ୍ରଣା ଦେଇ ପାରୁ ତୁମେ ? ଯୌତୁକ ପାଇଁ ତୁମେ ମୋତେ ନିର୍ମମଭାବରେ ହତ୍ୟା କରିଛ, ନିର୍ଦ୍ଦାୟ ଭାବରେ କେତେ ଅତ୍ୟାଚାର କରିଛ, ମୁଁ ସବୁ ସହିଛି । ଆଉ ତୁମେ, ନୀରବ ଦୃଷ୍ଟା ହୋଇ ସବୁ ଅତ୍ୟାଚାରକୁ ନୀରବରେ ଉପହାସିତ କରିଛ ।

ସୁରେଶ-ମୁଁ ... ମୁଁ ଆଉ କ'ଣ କରିଥାନ୍ତି ?

ସୁଇ-ତୁମେ ଶୁଣ ! ପିତୃଭକ୍ତର ଛଳନା କରି ଯୌତୁକ ଭଳି ଗୋଟିଏ ସମାଜ ବିରୋଧୀ ପ୍ରଥାକୁ ତୁମେ ନୀରବରେ ସମର୍ଥନ କରି ରୁଲିଛ ! ତୁମେ ପଣ ଆଇନର ପ୍ରହରୀ । ପୁଣି ଆଇନକୁ ଖୁନ୍ କରୁଛ କିପରି ? ମୋ ବାପା ଯାଇଥିଲେ ନ୍ୟାୟ ମାଗିବାକୁ, କିନ୍ତୁ ତୁମେ, ତାଙ୍କୁ Arrest କଲ ?

ସୁରେଶ-(ଅସ୍ପଷ୍ଟ ହୋଇ) ନା ନା ମୁଁ ...

ସୋମ-(Voice) ଆଇନର ଜଗୁଆଳ ହୋଇ ଆଇନକୁ ଖୁନ୍ କରୁଛ କିପରି ?

ସୁରେଶ-(ପାଖକୁ ଯାଉଥିଲେ, ସୁଇ ଦୂରରେ ଯାଉଥାଏ)
ଗୀତା !

ସୁଇ-ସଖୀ ତୁମକୁ ଲାଗିଲା, ତା'ର କିଛି ହେଲେ ମୁଁ ତୁମକୁ ଶାନ୍ତି ଦେବି ।

ସୁରେଶ-ଗୀତା ! ଫେରିଆସ (ଯାଉଥିଲେ କିନ୍ତୁ ସୁଇ ଅଦୃଶ୍ୟ ହୋଇଗଲା)

ମିଶ୍ର—(Voice) ମୁଁ ବନ୍ଦୋବସ୍ତ କରି ରଖିବୁ ପରୀ ପାଇଁ ମା’
ହେଲ ଭଲ ହିଅନ୍ତିଏ ।

ଯୋଗେଶ (Voice) ଯାହାହେଉ ତୁମକୁ ସେହ ଦାୟିତ୍ବ
ଲଗିଲା ।

ସୋମ (Voice) ତୁମ ଦେହରେ ରକ୍ତ ନାହିଁ । ମୋର
୭୦ ବର୍ଷର ପୁରୁଣା ରକ୍ତ ଟକ୍‌ମକ୍ ହୋଇ ପୁଣି ଯାଇଛି ।

ପ୍ରଭା—(Voice) ତୁମେ ପର ଆଇନର ପ୍ରକଟ ?

ସୋମ—(Voice) ପୁଣି ଆଇନକୁ ଖୁନ୍ କରୁଛ କିପରି ?
ଆଇନକୁ କେବେ ଛାଡ଼ି ନେବାକୁ ଚେଷ୍ଟା କରିବନି !
ତୁମ ଦେହରେ ରକ୍ତ ନାହିଁ ! ତୁମ ଦେହରେ ରକ୍ତ ନାହିଁ !

ପ୍ରଭା— ତୁମେ ଶୁଭ ! ତୁମେ ଶୁଭ !

(କାରମ୍ଭାବେ Voiceରେ ସୁରେଶ ବସ୍ତ୍ର ହୋଇ ପଡ଼ିଲେ,
ନୁଆଁସକୁ ଦୌଡ଼ି ଯାଇଥିଲେ ଏହି ସମୟରେ ପରୀ’ର
‘ବୋଉ’ ‘ବୋଉ’ ଡାକ ଶୁଣିଲା ।

ଅନ୍ତରା-

॥ ଅଶ୍ବମେଧ ଯଜ୍ଞ ॥

ରଜପାଟଣା ଗାଁର ରାମା, ଶୁକ୍ ଅପେକ୍ଷାକୃତ
ନୁହେଁ । ବରଗଛ ତଳଦେଇ ବେଳେ ପଦଧୂଳିକୁ ଛୁତରେ ଧରି
ନର କୁଳକୁ ଦୌଡ଼ିବ । ସମୟ ରାଜା, ଅମର ଆସିବ ପାଟି
ତର ତର—

ଅମର—ଏମାନେ କାଲେ ଡ୍ରାମା କରିବେ ! ରାଜା ଆସି ଆଠ
ହେଲଣି, ଏଯାଏ ଷ୍ଟେଜ୍ ସେଟିଂ ସରିନ, ବେଢ଼ିତ କିଛି
କରିବେନି । ସବୁ କରିବି ମୁଁ, ରାଜା ଉଠେଇବି ମୁଁ, ଷ୍ଟେଜ୍
ବାନ୍ଧିବି ମୁଁ, Direction ଦେବି ମୁଁ, ଟାଟିକଲ ବେଳକୁ
ଶେଢ଼ି ହିସେ, ମୋ ଭାଗକୁ ସେହି Villain, କଏତେଲ
ଶେଷରେ ଯୋଡ଼ାଃ ମାଡ଼, ସବୁ ବୁଡ଼ାଠୁ ମାଡ଼, କୁବର
Artist ମାନଙ୍କଠୁ ମାଡ଼, ପୁଣି ଏଠୁ ଆପଣମାନଙ୍କଠୁ ମାଡ଼
ମାଡ଼ ପାଇଁ ତ ମୁଁ ଗୋଟିଏ ମାତ୍ର ପିଠି, ନା, ଆଉ
Acting କରିବନି ।

ମିଶ୍ର—(ହସେଇ) କରେ, ମେହେନ୍ଦ୍ର !

ଅମର—(ଫେରି ବୁଝିଛୁ ବରକ୍ରରେ) ଡ୍ରାମା ସରିଗଲା

ମିଶ୍ର—କଣ କହୁଛୁ !

ଅମର—ତମର ରାଜାବାଟ କିଛିନାହିଁ !

ମିଶ୍ର—ବାବୁଙ୍କର ତ ସରେ ଦେଖା ମିଳିବନି, ପୁଣି ଦୁଃଖ ସୁଖ
ଦେବା କେମିତି ?

ଅମର—ହଉ, ଡ୍ରାମାଟା ସରିଯାଇ, ଦୁଃଖ ସୁଖ ଦେବା ।

ମିଶ୍ର—ଦେବେନ୍ଦ୍ର ଏ ନାଟ ଚାଲୁଥିବ ?

ଅମର—ଯେବେନ୍ଦ୍ର ତବଲ ବାଜୁଥିବ ।

ମିଶ୍ର—କଣ କହୁଲୁ ?

ଅମର - ତୁମେ ତବଲ ବଜଉଛ, ମୁଁ ନାଚୁଛି, ଦେଖୁ ନାଚ
ବନ୍ଦ କରିବାଟା ତୁମ ହାତରେ —

ମିଶ୍ର—ତୁ ମୋ ପଛପଟ ଥିବା କରୁଛୁ !

ଅମର - ଭଲ କଥାଟାକୁ ତୁମେ ଯଦି ଥିବା ବୋଲି ଗ୍ରହଣ,
ମୁଁ ନରୁପାୟ ।

ମିଶ୍ର—ଭଲକଥା ? ତୋ କଥାରେ ମୁଁ ତବଲ ବଜଉଛି,
ଏଇଟା ଭଲକଥା ?

ଅମର—ଆଉ ବଉନା ଦଶହଜାର, ମୁଁ ଗୋଟେ ଟେମ୍ପୋ ଆଣି
ପି ପି କରନ୍ତି, ନ ଦେଲେ ଦଉନା କୋଡ଼ଏ ହଜାର
ଗୋଟେ ଟ୍ରଲର ଆଣି ଗୁପ୍ତଗୁପ୍ତ ଲୋକମାନଙ୍କୁ କଲକତା
ସରକାରଙ୍କୁ ପଠେଇ ଦିଅନ୍ତି । ତା' ନ ଦେଲେ ଖୁବ୍
ଶୀଘ୍ର ଉପରେ ଦଉନ ପାଞ୍ଚ ହଜାର କାହାକୁ ଦେଲେ
ସୋସ୍ ବାସ୍ ଦେଇ ପିଅନ କମ୍ପା ତପସ୍ବିଟିଏ ବନିଯାନ୍ତି ।

ମିଶ୍ର—କରେ, ବାପା, ମେଡେନ୍ଦ୍ର ! - ତୋତେ ଏତେ ପାଠ
ପଢ଼ାଇଲ, ଶେଷରେ ହଜାର ହଜାର ଟଙ୍କା ସୁସ୍ ଦେଇ
ତପସ୍ବିଟିଏ ବୁ !

ଅମର—କଣ ଆଉ କରବ, ଶାଠ ସିନା ପଢ଼ାଇଲ, କିନ୍ତୁ
ଅଭ୍ୟାସଟା ବଦଳାଇ ପାରିଲନି, ସେଥିପାଇଁ ତପସ୍ବିଟିଏ
ଛଡ଼ା ଆଉ କଣ ମିଳବ

ମିଶ୍ର—ହଉ ଦେଖିବା, ତ'ଣ ବହୁଥିଲନି... ?

ଅମର-ଶୀଘ୍ର, ସରଗଲେ ଭଲ ।

ମିଶ୍ର-ହେଁ ହେଁ, ଗୋଟେ ଭଲ ଖବର ଆସିଛି ।

ଅମର-ଖବର ? କାରନରୁ ନା ରେଡ଼ିଓରୁ ?

ମିଶ୍ର-ହୁରହେ ସଧେ ଗୋବନ୍ଦ, ଖବର ଦୁହେଁ ପ୍ରସାଦ,
ବାଦାଘର ପ୍ରସାଦ ।

ଅମର-ବାଦାଘର ପ୍ରସାଦ ? ମୋ ଦାସ ହୋଇ ପାଇବନି ।
ମୁଁ ମନ୍ତ୍ର ସବୁ ଭୁଲି ଗଲଣି ।

ମିଶ୍ର-ରାତ୍ର ! ବ୍ରାହ୍ମଣେ ମନ୍ତ୍ର ପଢ଼ିବେ, ତୋର ସେଥିରେ
କ'ଣ ଅଛି ?

ଅମର-ମନ୍ତ୍ର ପଢ଼ିବେ ବ୍ରାହ୍ମଣ ଆଉ...ମୁଁ ?

ମିଶ୍ର-ବାଦା ହୋଇପିବୁ ।

ଅମର-ଓ...ବାଦାଘରଟା ତେବେ ମୋର ହେବ ?

ମିଶ୍ର-ମୁଁ ବୁଢ଼ା ହେଲି, କେତେବେଳେ ନି କଥା, ବାମଟା
ସରଗଲେ...ଏଣେ ଜାଗାଟାବି ସିମିତି ଖାନ୍ଦାନିଆ । ମୋ
ମନଟା ଭଲକି ପାଇ ଯାଇଛି । ଝିଅଟି ଘର ଧୀର,
ଲକ୍ଷ୍ମୀତ...

ଅମର-ହଉ... (ରୁଲିଯାଉଥିଲେ)

ମିଶ୍ର-କରେ, କଣ କରବା ? ସେମାନେ କାଲି ଆସିବେ ।

ଅମର-କାଲି ଆସିବେ ? ତା ହେଲେ ଆଜି ସଞ୍ଜୁ ଡମାଣ୍ଡ
ଆଉ ଯୋତୁକର ଲମ୍ବା ଲକ୍ଷ୍ମଣା କରବାଇ ବଢ଼ୋବସ୍ତ କର ।

ମିଶ୍ର-ଆରେ, ସେ କାମ ମୁଁ ଆଉ ବାକି ରଖିଛୁନା ? ଖାଲି
ତୋର ମତ...

ନେତ୍ରୀ-ଆଜିର ନାଟକ ଆରମ୍ଭ ହେବାକୁ ଯାଇଛି ।

ଅମର — (ବ୍ୟସ୍ତରେ) ଆରେ, ତୁମା ତ ସୁନ୍ଦ୍ର (ଗୁଲି
ଯାଉଥିଲେ) ମୋର ଏ ଯାଏ ମେକ୍‌ଅପ୍ ସରିନି ।

ମିଶ୍ର — କରେ, ତାକୁ କ'ଣ କହିବ ? (କିଛି ନଗୁଣିଲ ପରି
ଯାଉଥିଲା ଅମର) କରେ ମେହେନ୍ଦ୍ର !

ଅମର — (ବିରକ୍ତରେ) ସେ ସନ୍ଧ୍ୟାସୀ ହେବାକୁ ବାହାରିଗଲା,
ତେଣୁ ବାହା ଶେକ ବଦ୍ (ଅମର ଗୁଲିଯାଇଛି)

ମିଶ୍ର — ହଟିହେ, ରାଧେ ଗୋବିନ୍ଦ, ଗଲା କୁଳାଙ୍ଗାରଟା ଖରାପ
ହେଇ, ବୁଝାଇଲେ କ'ଣ ବୁଝୁଛି ? ଏ ଥେଟରରେ ମାତି
ସେଟା ବେଣି ଖରାପ ହୋଇଗଲା, ହେ ପ୍ରଭୁ ! ରାଧେ
ଗୋବିନ୍ଦ, ତୁମେ ହିଁ କେବଳ ଭରସା !

(ଗୁଲିଯାଉଥିଲେ ଆସିଛନ୍ତି ଲମ୍ବକିତ)

ଲଘୁ — ନମସ୍କାର ମଉସା !

ମିଶ୍ର — କରେ, ବାପ ! କୁଆଡ଼େ ଥିଲ ? ନିତି ନିତି ଫେରି ଫେରି
ମୋ ମନ ଖରାପ ହୋଇଗଲାଣି ।

ଲଘୁ — ମୁଁ ଗୋଟି important କାମରେ ଦଳିରେ ଥିଲି,
ତେଣୁ ଦେଖା ହୋଇ ପାରିଲାନି ।

ମିଶ୍ର — ଓ... ହ... ସେଇଥିପାଇଁ ସବୁ ଗୋଲମାଲିଆ ହୋଇଗଲା,
ନହେଲେ ମୁଁ ଯେମିତି ଖିଆ ପିଆ ଛାଡ଼ି ଅଣ୍ଟା ଭିଡ଼ିଥିଲି,
ଏତେବେଳକୁ...

ଲଘୁ — ମୁଁ ଆପଣଙ୍କୁ ଜାଣେ, ଆପଣ ମୋ ପାଇଁ...

ମିଶ୍ର — ଜାଣିନ ଦେଇଦେବ । ସେମିତି ଲାଗି ନଥିଲେ, ସୋମନାଥ
ମହାନ୍ତି ଆଜି ଜେଲ ଯାଇଥା'ନ୍ତା ?

ଲଘୁ — ଜେଲ ? ?

ମିଶ୍ର — ଆଉ ଟିକିଏ ଡେଇଁ ଦୋଇଥିଲେଟି ପାଣି ପାଇଥା'ନ୍ତା,
ଖାଲ ମୋ'ର ପାଇଁ ବଞ୍ଚିଲେ ।

ଇନ୍ଦ୍ର — କେମିତି ? କ'ଣ ହେଲାକି ? ସୋମନାଥ ମଉସା...

ମିଶ୍ର ଦେଃ ଦେଃ, ତୁମେ ବାପ ତା'ର ଅସଲ ରୂପ ଦେଖିନା,
ଆଉ ଟିକିଏ ଡେଇଁ ଦୋଇଥିଲେ ହାଣ ଦେଇଥା'ନ୍ତା
କି କ'ଣ ?

ଇନ୍ଦ୍ର — ଗୁଡ଼ି, ମଉସା ! ମୁଁ ବନ୍ଧୁର ଗୋଟି exhibitionରୁ
ଖଣ୍ଡେଶାଢ଼ୀ କଣିଥିଲି । ବହୁତ ଦିନ ହେଲା ମୁଁ ଗୀତାକୁ
କିଛି ଦେଇନି । କୌଣସି ମତେ ଏ ଶାଢ଼ୀଟା ତାକୁ
ଦିଅନ୍ତୁ —

ମିଶ୍ର — ଗୀତା ! ସିଏ କଣ ବାପା ଆଉ ଅଛି ?

ଇନ୍ଦ୍ର — ମାନେ ?

ମିଶ୍ର — ପୋଲିସର ଅକାଉଣ୍ଟ ଆ କୋଠି ଭିତରେ ସେ ନିଜକୁ
ବନ୍ଦେଇ ପାରିଲାନି ।

ଇନ୍ଦ୍ର — ମଉସା ! ଗୀତାକୁ...ମୁଁ ତାହେଲେ ଦେଖି ପାରିଲିନି... ?

ମିଶ୍ର — କଣ କରିବା ? ଶୁଣୁର ବନ୍ଧୁ ସୋମନାଥ ମହାନ୍ତିକୁ
ବାରମ୍ବାର ସାହାଯ୍ୟ କରି ଧରି ଗଢ଼ିଲେ, ଶେଷରେ
ଆତ୍ମହତ୍ୟା ଛଡ଼ା ଅନ୍ୟ ଉପାୟ ନଥିଲା ।

ଇନ୍ଦ୍ର — ମଉସା ! ଏ ଦୁଃଖ ମୁଁ ସହ ଗାରିବନି । ଏଥର ମୁଁ
ଖାଲ ହାତରେ ଫେରିବିନି ।

ମିଶ୍ର — ନା, ପ୍ରତିଶୋଧ ନେବାର ଅନେକ ଶକ୍ତି ରହିଛି ଅଛି,
ବ୍ୟସ୍ତ ହୁଅନି ।

ଇନ୍ଦ୍ର — ମୋଠାରୁ ମୋ ବାପ, ମା, ଭଉଣୀ ସମସ୍ତଙ୍କୁ ହତେଇ

ନେଇଛନ୍ତି । ମୁଁ...ତାଙ୍କୁ...

ମିଶ୍ର—ଅ... ତା... ଏମିତି ବୋଲିଲେ ଯୋଲିସ ତାବୁଡ଼ରେ
ପଡ଼ିବା, ଫଳ କିଛି ହେବନି । ଖାଲି ଲୋକ ହସା
ହେବା କଥା ।

ଇନ୍ଦ୍ର—ତାହାଲେ...?

ମିଶ୍ର—ଶୋଷଣ ଯାକର ମାଛ ଖାଇବା, ଦେହରେ ଟିକିଏ ପାଣି
ବି ଲାଗିବନି, ହେ

ଇନ୍ଦ୍ର—ମୁଁ, ଆଜି, ଏଇ ମୁହୂର୍ତ୍ତରେ ତୋଟିଏ ମୁକାବଲ
ବୁଝେ, ହୁଏତ...

ମିଶ୍ର—ଅସ, ମୁଁ ତାତ ବ୍ୟବସ୍ଥା କରୁଛି ।

ଇନ୍ଦ୍ର—ମୋ ସନ୍ନିବେଦ କନ୍ତୁ ଯିବାକୁ ପଡ଼ିବ ।

ମିଶ୍ର—ହେଃ ହେଃ ହରିହେ, ସଧେ ଗୋବନ୍ଦ, ଅସ ।

(ଦୁହେଁ ସୁଲିଚଲେ, ପଛରୁ ଅସିଛନ୍ତି ଯୋଗେଶ ପଟ୍ଟନାୟକ,
ମୁହଁରେ ହତାଶାର ଘେ । କ୍ରାନ୍ତି ଦୂର ପାଇଁ ଯିବାରେଟିଏ
ଲଗାଇଛନ୍ତି, ବିପରୀତ ଦିଗରୁ ଅସିଛି ଶଙ୍କର)

ଶଙ୍କର—ଜୁହାର ଆଜ୍ଞା !

ଯୋଗେଶ—କରେ ଶଙ୍କର ! ଏତେବେଳେ ଫେରୁଛୁ ଯେ-

ଶଙ୍କର—ନାହିଁ ଆଜ୍ଞା ! ...ବେକ୍ କାମତ ତେଣୁ ..

ଯୋଗେଶ—କାମ ସରିଗଲା ?

ଶଙ୍କର—ହଁ, ଆଜ୍ଞେ ଦୟାରୁ ସବୁ ଠିକ୍, ହୋଇ ଯାଇଛି
ଖାଲି ଗାଈ କଣିକା କଥା ।

ଯୋଗେଶ—ବେଶ୍, ଭଲ ହୋଇଛି, ଆଜ୍ଞା ଶଙ୍କର ! ମୁଁ କଣ
କହୁଥିଲିକି, ଭୁତ ଅନେକ ଆଡ଼େ ବୁଲୁଛି, ସୁରେଶକୁ

କେବେ କେଉଁଠି ଦେଖିଛୁ କି ?

ଶଙ୍କର—ମାନେ, ବଡ଼ବାବୁ

ଯୋଗେଶ—ହଁ ।

ଶଙ୍କର—ସିଏ କଣ ଆଜ୍ଞା ଫେରି ନାହାନ୍ତି ?

ଯୋଗେଶ—ନା'ରେ ଶଙ୍କର ! ପିଲାଟିକୁ ନେଇ କୁଆଡ଼େ ଯେ
ଯାଇଛି, ଖୋଜ ଖୋଜ ଆମେ ହତାଶ ହେଲୁଣି ତଥାପି
କୌଣସି ଖବର ପାଇ ପାରୁନୁ ।

ଶଙ୍କର—(ମନେ ପକାଇ) ମୁଁ ତ ଥରେ ତାଙ୍କୁ ଟ୍ରେନ୍‌ରେ
ବସିଥିବାର ଦେଖିଥିଲି ।

ଯୋଗେଶ—ଟ୍ରେନ୍‌ରେ ? କେବେ ? କେଉଁଠି ?

ଶଙ୍କର—ମାସେ ହବ ଗ୍ରୀଷ୍ମ ପୁଅକୁ ନେଇ ବରହମ୍‌ପୁର
ଯାଉଥିଲେ ।

ଯୋଗେଶ—ତୁ ଇଲକି ଦେଖିଛୁ ?

ଶଙ୍କର—ମୁଁ ପରା ପଚାରିଲି । ସେ କହିଲେ ବରହମ୍‌ପୁର
ଯାଉଛନ୍ତି ବୋଲି । ପୁଅକୁ ମୋଠୁ ବାଦାମ୍ କଣି ଦେଲେ ।

ଯୋଗେଶ—ସେ ତାହାଲେ ... ବରହମ୍‌ପୁର ... ସୁବୋଧ ତ
ଯାଇଛି...

ଶଙ୍କର—ଆଜ୍ଞା ! ବାବୁ କଣ ଘରୁ ଚାରି ଚାଲି ଯାଇଛନ୍ତି ?

ଯୋଗେଶ—ଗରିଯିବ କାହିଁକି ? ବାବୁଙ୍କର ସ୍ତ୍ରୀ ମରିଗଲା,
ତେଣୁ ମନ ଦୁଃଖ କରି ଚାଲିଗଲା ଗୁଳିଗା ଗୁଳି, ଘରଗୁଡ଼ିକ କୁଆଡ଼େ
ଫେରା ହୋଇ ଯାଇଛନ୍ତି ।

ଶଙ୍କର—ତାଙ୍କଠାରୁ ବୁଝିଲୁ ଶୁଣିଲୁ ଲୋକ ହୋଇ...

ଯୋଗେଶ—ଆରେ ବୁଝିବ କଣ ? ସ୍ତ୍ରୀ ପାଦର ଯୋତା, ସ୍ତ୍ରୀ

ମରିଯିବା ଯୋଗା ଛୁଣିଯିବା ଭିତରେ ପ୍ରଭେଦ କିଛିନାହିଁ !
 ତେଣୁ ଯୋଗା ଛୁଣିଗଲେ ପାଦ ପାଇଁ ନୂଆ ଯୋଗାଟେ
 କଣିଆଣିବା ଗୋଟେ ସାଧାରଣ କଥା । ଏଥିରେ ସଗିବା
 ବା ଦୁଃଖ କରିବା ଲାଭ କ'ଣ ? ଛୁଡ଼, ଯିଏ ଯାହା କରିବ...

ଶଙ୍କର—ହଁ ହଁ ସିଏ ତାହା ପାଇବ ।

ଯୋଗେଶ—(ଘାବ'ଶ୍ୱାସ ଛୁଡ଼) ହଇ ତୁ ଯା, ମୁଁ ଟିକିଏ
 ରହି ମିଶ୍ରଙ୍କ ଘରୁ ଆସେ ।

ଶଙ୍କର ନାହିଁ . ଆଜ୍ଞା ! ...ଏମିତି...ହଇ ନୂହାର ଆଜ୍ଞା !

ଯୋଗେଶ—ହଁ, ଯା ! (ଶଙ୍କର ଚାଲିଗଲା, ଯୋଗେଶ ଫେରି
 ପଢ଼ୁଥିଲେ, ଅସିଦ୍ଧନ୍ତ ସୁବୋଧ ଓ ପର୍ଯ୍ୟାୟ, ୨ ବର୍ଷର ବାଳକ)

ଯୋଗେଶ—(ଖୁସିରେ) କରେ ପତ୍ନୀ ! ସୁବୋଧ ! ସୁରେଶ
 କାହିଁ ? ସୁରେଶ ! (ଏଣେ ତେଣେ ଖୋଜିଲେ) କରେ
 ସୁବୋଧ ! ସୁରେଶ କାହିଁ ? (ସୁବୋଧର ଜୀବିତାକୁ ସହ
 ନ ପାରି) ରୁପ୍ ରହୁଛୁ ଯେ ! କଣ ହୋଇଛି କହ ?

ସୁବୋଧ—ଭାଇ ଫେରାବୁ

ଯୋଗେଶ—ଫେରାବୁ !

ସୁବୋଧ—ହଁ, ସବୁ ପାଖରେ ପତ୍ନୀକୁ ଛୁଡ଼ କୁଆଡ଼େ ପଲେଇ-
 ଛନ୍ଦି । ବହୁତ ଖୋଜା ଖୋଜି ପରେ ବି କୌଣସି ପତ୍ନୀ
 ମିଳୁନାହିଁ । ତାଙ୍କ ନାମରେ ପୋଲିସର warrant ବୁଲୁଛି ।

ଯୋଗେଶ—କଣ ହେଲା ? ସୁରେଶ କଣ... ! ମୁଁ ଯେ ଜବାବ
 ଦେଇସାରିଛି ।

ମିଶ୍ର—(ଇନ୍ଦ୍ରଜିତଙ୍କୁ ନେଇ ଆସିଛନ୍ତି) ଜବାବ କଣ ?
 ଲଗ୍ନତ ସ୍ତ୍ରୀର ହୋଇସାରିଛି ।

ଯୋଗେଶ—କଣ କରିବା ମିଶ୍ର ! ସୁରେଶ ଫେରାବୁ ।

ମିଶ୍ର—ମୁଁ ଶୁଣିଛି, କହୁ...ମୁଁ ମନା କରି ଦିଅନ୍ତି ଯେ...କେବଳ
ଆପଣଙ୍କ ଜବାବଟା କଟିଯିବ ... ସେଇଟା ମୋତେ
ବାଧୁଛି...ନହେଲେ.. ନା କଣ ବାପା ! (ସୁବୋଧକୁ)
ଯୋଗେଶ—ନା ନା, ମୁଁ ଯିବି, ସୁରେଶକୁ ଖୋଜି ବାହାର
କରିବାକୁ ପଡ଼ିବ ।

ମିଶ୍ର—ଅତି ଉତ୍ତମ ଯୋ ଦିଅନ୍ତା ଆଜ୍ଞା !

ଯୋଗେଶ—(ଇନ୍ଦ୍ରଜିତକୁ ଦେଖି) ଏ ବାବୁ.. ?

ମିଶ୍ର—ଇନ୍ଦ୍ରଜିତ ମହାନ୍ତି, ଲକ୍ଷପତି ଆଜ୍ଞା ! ନନ୍ଦ ସେପଟରେ
ଗୋଟି କାରିଗାରୀ ବସେଇବେ, ସେଇଥିପାଇଁ...

ଇନ୍ଦ୍ର—ଆପଣଙ୍କ Help ଆଗାରେ...

ଯୋଗେଶ—ତାହାତ ନିଶ୍ଚୟ କରିବୁ ।

ମିଶ୍ର—ମୁଁ ପ୍ରତିଷ୍ଠା କରିବି ।

ଯୋଗେଶ—ତେମେ ?

ମିଶ୍ର—ଆଉ କ'ଣ ବ୍ରାହ୍ମଣ ଅଛନ୍ତି ? ଏଗୁଡ଼ା କୁକୁଡ଼ା ମଦ ଖାଇ
ତବସ ହୋଇଗଲେଣି (ସମସ୍ତେ ହସିଲେ)

ଯୋଗେଶ—ମିଶ୍ର ! ଟିକିଏ କଥା ଥିଲା...

ମିଶ୍ର—ହେଁ ହେଁ କ'ଣ ଗୁପ୍ତରେ ?

ଯୋଗେଶ—ଆସ (ସମସ୍ତେ ଚାଲିଗଲେ, ଅନ୍ଧାର)

॥ ନବମ ଦୃଶ୍ୟ ॥

ଠନ୍ ଠନ୍ ଭର ପାଖ ଗାଁରୁ ଟ'ଟା ବାଜି-
 ବାର ସୂତନା ମିଳିବା ମାତ୍ରେ ଦୂର ମସୃନ୍ଦରୁ "ଆଣ୍ଡା ହୋ
 ଅଳ୍ପବର୍, " ଧ୍ବନରେ ଦୁନିଆର ପ୍ରତ୍ୟେକ ଜୀବନର କାନ ଥର,
 ଉଠିଲା । କୁଆ, ବୁକୁଡ଼ା, ବୁଝାଟୁଆଙ୍କର ଉପା ବନ୍ଦନା
 ଭିତରେ କିଏ ଦଳେ ପୁଅଟିଏ ମିଶି ଗଙ୍ଗାଧର ମେହେରଙ୍କର
 "ମଙ୍ଗଳେ ଅଇଲେ ଉଷା " ଛାନ୍ଦଟିକୁ ଉତ୍ସୁକ ଚିତ୍ତରେ
 ଗାଇ-ଉଠିଲେ । ଦୂର ମନ୍ଦିରରୁ ଘଣ୍ଟା ଶୁଭ୍ରଥାଏ
 କବାଟ ଖୋଲଗଲା ସାବିତ୍ରୀ ଧରି ଧରି-ବାହାରକୁ
 ଖୁଲିଗଲେ । କିନ୍ତୁ ସମୟ ପରେ ଲତା ବାହାରୁ ଆସିଲା
 ମାତରେ ଡୁଲଡୁଲ ଧରି, ମିଶ୍ରଙ୍କ ସହୃଦ କଥାବତ୍ତା ହୋଇ ।

ମିଶ୍ର—କିଏ ଜାଣିଥିଲା..., ଜମାଦାର ଭର ଅବସ୍ଥା ଫେର
 ଇମିତି ହୋଇଯିବ ।

ଲତା— କ'ଣ କରିବା ? ଅବସ୍ଥା ତ...(ଆସନ ଦେଲା)

ମିଶ୍ର—ନିଜ ଗୁଣରୁ ଏମିତି ଭେରୁଛ । ଆରେ, ଆମେତ କିଛି
 ପର ଅପର ଲୋକ ନୋହୁଁ, ଶବ୍ଦେ କହୁଥିଲେ କ'ଣ
 ମାନବୀୟ ହୋଇଯାଇଥା'ନ୍ତା ?

ଲତା—ମଉସା ! କପୁର ସିନା ଉଡ଼ିଯାଇଛି...ହେଲେ କନା
 ଖଣ୍ଡିକତ...

ମିଶ୍ର—ଉଡ଼େଇ ଦେଲେ ଛପଇଛ ନଡ଼ାବ ଉଡ଼ିଯିବ..., ହଁ,
 ତୁ ବୁଦ୍ଧିବଳ କରିବୁ ?

ଲତା—କୋଉଠି ମଉସା ! ମୋ ପାଇଁ ଏତକ ଠିକ୍ କରିଦିଅ ।

ମିଶ୍ର—ଆରେ, ତୁ ବ୍ୟସ୍ତ ହେଉଛୁ କାହିଁକି ? ତୁ ହିଁ ଭରିଲେ ଖାଲ
ରୁକିବ । ମୁଁ ସବୁ ବନ୍ଦୋବସ୍ତ କରି ରଖିଛି । ଖାଲ ତୋ
ହାତରେ ଅସଲ କଥାଟା ।

ଲତା—ମୁଁ ନିଶ୍ଚୟ ରୁକିବ କରିବି ମଉସା !

ମିଶ୍ର—ବେଶୀ ଦୂର ଦୁହେଁ ଯେ...ଏଇ ନଈ ସେପଟରେ
ଗୋଟିଏ ଚଷମା କରଖାନା । ଖାଲ କ୍ଷମାବ କରାବ
କରିବା କଥା, ତୁତ ବେଗ୍ ପାଠ ପଢ଼ିଛୁ । ତୁ କ'ଣ
ପାରିବୁନ ?

ଲତା—ହଁ ମଉସା ! ମୁଁ ଶୁଣି ପାଇଁ ମୁଁ ସବୁ ପାରିବି ।

ମିଶ୍ର—ହେଁ ହେଁ ହେଁ (ଭିତରୁ ଆସିଛନ୍ତି ଶିଶିର)

ଶିଶିର—ନା, ଲତା ଖାରିବନି ।

ଲତା—ଭାଇ !

ଶିଶିର—ମୁଁ କରିବି ସେ ରୁକିବ ।

ମିଶ୍ର—ହେଁ ହେଁ, ବାପ ! ଆଜିକାଲି ଯୁଗତ ଜାଣୁ । ହିଅକୁ
ଆଗ ଶୁକିଲା...ତେଣୁ ତୁମ ବରର ଯୋଡ଼ ଅବସ୍ଥା...
ସେଥିପାଇଁ ଲତାର ରୁକିବ ନିହାତି ଜରୁରୀ...ହେଁ ହେଁ

ଶିଶିର—ମଉସା ! ଜମାଦାର ଘର କାନ୍ଥରୁ ତୁମର ଧଳା
ରଙ୍ଗଟା ଧୋଇ ଗଲେବି ସିମେଣ୍ଟ ବୋଲି ଇଟା ଗୁଡ଼ାକ
—ଭୁଷୁଡ଼ି ପଡ଼ିନି ।

ମିଶ୍ର—ହରିହେ, ଶୁଣେ ଗୋବିନ୍ଦ, ସେ କି କଥା ।

ଶିଶିର—ଲତାର ରୁକିବ କରିବା ଦରକାର ନାହିଁ ।

ଲତା—ଭାଇ !

ଶିଶିର—ଆପଣ ଯାଇପାରନ୍ତି ।

ମିଶ୍ର—ଏଁ ! ଏଁ ! ବଡ଼ା ଭାତକୁ ଗୋଡ଼ରେ ଆଡ଼େଇ ଦଉଛନ୍ତି

ହୋ ! କରେ ବୁଝି ବିଚାର କାମ କର ଶବନରେ ସୁଯୋଗ
ଅରେ ଆସେ ।

ଶିଶିର — ଆପଣେର ସୁଯୋଗଟା ହୁଏତ ଆମପାଇଁ ଦୁର୍ଯ୍ୟୋଗ
ହୋଇ ପାରିଥାଏ । ତେଣୁ ଆପଣ ଅସାଧ୍ୟେ—

ମିଶ୍ର — ଭଲକଥା, ହରିହେ ରାଧେ ଗୋବିନ୍ଦ । ଆମର କ'ଣ
କାମନାହିଁ ? ଖାଲି ତୁମର ଭଲ ପାଇଁ ସିନା, ନ ହେଲେ
ମୋର ଦରକାର କଣ ? ହଉ, ଚିନ୍ତାକର, ଯଦି ଭଲ
ସାବଧାନ, ମୋତେ କହିବ, ମୁଁ ତେଣୁ କରିବି । ହେଁ ହେଁ
(ରୁଲଗଲେ)

ଲତା — କାର୍ତ୍ତିକ ତାକୁ ଫେରେଇ ଦେଲ ?

ଶିଶିର — ମୁଁ ଯାହା କହିଛି ଠିକ୍ କହିଛି ।

ଲତା — ଉପବାସରେ ଜୁଡ଼ିବୁଡ଼ି ହୋଇ ଆଦର୍ଶର ଲୁହକୁ ପିଇବା
କ'ଣ ଠିକ୍ ?

ଶିଶିର — ଶେକର ନିଆଁରେ ଜଳିଯା, ଦୁଃଖ ନାହିଁ, କିନ୍ତୁ ଭଜତ
ପାଇଁ ତୋତେ ବଡ଼ ରହିବାକୁ ପଡ଼ିବ ।

ଲତା — କାର୍ତ୍ତିକ ? ପେଟର ନିଆଁକୁ ଲାଗାଇ ଦେବାପାଇଁ
ମଣିଷ ପରା ତାର ସବୁକୁ ପୋଡ଼ି ଦେଇପାରେ ।

ଶିଶିର — ଯେଉଁ ନିଆଁରେ ସାରା ଖାନଦାନର ମୁହଁ ପୋଡ଼ିଯାଏ
ସେହି ନିଆଁରେ ଘର ଜାଳି ବୁଡ଼ିବ ଆମ ଭବିଷ୍ୟତକୁ
ଆଲୋକିତ କରିପାରିବୁ ?

ଲତା — କାର୍ତ୍ତିକ ପାରିବନି ? ତୁମେ ପରା କହିଥିଲୁ...

ଶିଶିର — ତା' ବୋଲି ମୁଁ କି କହି ପାରୁଛି...

ଲତା — ଭଜା କାତର ଆଲମାସ ଭିତରେ ଶାସ ଲଳାକୁ

ନିଶ୍ଚୟରେ ସାଇତି ଦୁଏନା ଶୁଭ !

ଶିଶିର—ରୁପକର ! (ଶୁଣୁଥାଏ ପିଟିଲେ) ମୁଁ ଶୁଭ ପାଇଁ
ତୁ ସାବ ଦଶର ଛଡ଼ିତ ମାଟିରେ ମିଶେଇ ଦେବାକୁ
ବସିଛୁ !

ଲତା—(ଆଖିର ଲୁହକୁ ଜିଉରେ ଆଡ଼େଇ ଦେଇ) ଶୁଣୁଥା ମାରି
ଧମକ ଦେଇ ପେଟର ଚିତ୍କାରକୁ ବନ୍ଦ କରି ଦେବନା ।
ପେଟପାଇଁ ଶୁଭ ଦରକାର ଓନେନ ପରେ ପେଟର
ଯନ୍ତ୍ରଣା ମୁଁ ଆଉ ସହି ପାରୁନି । ମତେ ଖାଇବାକୁ ଦିଅ !
ମୋତେ ମୁଁ ଶୁଭ ଦିଅ !

ଶିଶିର—ଖାଇବୁ ? ନେ' ଖା ! (ପକେଟରୁ ବସ ଶିଶି ବାହାର
କରି ଦେଇ) ଜୀବନର ସବୁକିଛି ସ୍ୱାଦୀ ଏଇଥିରେ
ଲଭିଯିବ ।

ଲତା—ବସ... !!! (ବାହାରୁ ଅସିଲୁଣ୍ଡ ସାବଣୀ, ମୁଁ ଓ
ଶାଗ ଧରି)

ସାବଣୀ—(ବସ ଦେଖି ଉତ୍ତ୍ୟକ୍ତ ହୋଇ) ଲତା ନାହିଁ ତୋତେ !
ଲତା ଓ ଶିଶିର—ବୋଉ ! !

ସାବଣୀ—ତୋତେ ଜନ୍ମ ଦେଇଥିଲି କ'ଣ ତୋ ହାତେ ବସ
ଖାଇବା ପାଇଁ ! (ଶାଗ ଡାଳ) ବାପ ସେମିତି ଜଳେଇ
ଜଳେଇ ଜେଲରେ ନିଶ୍ଚିନ୍ତ ହୋଇଲେ । ଆଉ ପୁଅ, ଶେ
ନା ବସ ଆଣି ମରିବାକୁ ଦେଉଛୁ ।

ଶିଶିର—ମୁଁ ଆଉ କ'ଣ କରେ, ବୋଉ !

ସାବଣୀ—କାହିଁକି ? ଦେହରେ କଣ ବଳନାହିଁ ରକସା
ଟାଣିବାକୁ ? ସାଇନୁ ହଲ କରିବୁ ! କିଛି ନ ହେଲେ
ଭୋରି ବହୁନୁ !

ଲତା — (ଶିଶିର ଆହତ ହେଲେ) ବୋଉ ! ଆମେ କଣ
ଉପାସରେ ମରିଯାଉଛୁ ?

ସାବିତ୍ରୀ—ତୁ ଚୁପ୍ କର !

ଲତା—ଭାଇ ରକ୍ଷା ଟାଣିବେ, ତୁ ଘର ଖାଇବୁ ?

ସାବିତ୍ରୀ—ଟାଣୁ ରକ୍ଷା, କାହିଁକି ସେ ମନାକଲୁ ତୋତେ .
ରୁକଣ କରିବାକୁ ?

ଶିଶିର ବୋଉ ! ଲତା ରୁକଣ କଲେ ଆମ ବଂଶର ଇଚ୍ଛା
ରହିବତ ?

ସାବିତ୍ରୀ ଖାଇବାକୁ ପିନ୍ଧିବାକୁ ନ ଦେଇ ଏଡ଼େ ଝିଅଟାକୁ
ଘରେ ରଖିଛ, ତୁମ ବଂଶର ଇଚ୍ଛା ରହୁଛି ତ !

ଶିଶିର — ତଥାପି...ଲତା ରୁକଣ କରି ପାରିବନି !

ସାବିତ୍ରୀ ତୁ ଏ ଘରର ମୁରବୀ ନୁହଁ, ମୁଁ ଚାହୁଁଛି ସେ ରୁକଣ
କରିବ ।

ଶିଶିର ଲତା ଯଦି ରୁକଣ କରିବ, ମୁଁ ଏ ଘରୁ ରୁଲିଯିବି !

ଲତା— ଭାଇ ! ତୁମେ କାହିଁକି ଏମିତି ଅବୁଝା ହେଉଛ ? ସାବ
ବଂଶର ଇଚ୍ଛା ରୁଲିଗଲେ ମୁଁ କଣ ସୁଖୀ ହୋଇ ପାରିବି ?

ଶିଶିର—ଲେକେଇ ପରିତ୍ରାସକୁ ସହି ପାରିବୁତ ?

ମିଶ୍ର —(ପ୍ରବେଶ) ଦେଃ ଦେଃ, ହାତୀ ଚାଲିଥାଏ, କୁତା
ଭୁକୁଥାଏ, ହାତୀ କଣ କିଛି ଶୁଣେ ?

ସାବିତ୍ରୀ— ସେହି କଥା ଟିକିଏ ବୁଝାଇ ଦିଅ ।

ମିଶ୍ର—ଆରେ କହିବା ଲେକତ ଭେର, ବୋହିବା ଲେକ
କେତେ ଜଣ ?

ସାବିତ୍ରୀ—କିଛି ନହେଲେ ନଜ ବାହାଘରଟା ତ...

ମିଶ୍ର—ହେଁ ହେଁ, ପଇସା କି କାମରେ ନ ଲାଗିବ ।

ଶିଶିର—ଠିକ୍ ଅଛି, ସମସ୍ତଙ୍କର ଯଦି ଇଚ୍ଛା, ମୁଁ କଣ୍ଠିକ ମନାବରବ ?

ମିଶ୍ର—ହରହେ ସଧେ ଗୋବନ୍ଦ, ତାହାଲେ ମା ବାହାରିପଡ଼...
କେତେ ବାଟଯେ, ଏ ନଈ ସେପଟରେ ତ ..

ଲତା—ବୋଉ ! (ଅନୁମତ ବୁଝିଲା)

ସାବଣୀ—ବୁଲ, ମୁଁ ବି ତୋ ସହିତ ଯିବି ।

ମିଶ୍ର—ମଲା, ତୁମକୁ କିଏ ନାହିଁ ଚାହୁଁ ଯେ-ଆସ (ବୁଲିଗଲେ)

ସାବଣୀ—ଆ ଲତା ! ତୁ ଶିଶିର ଭଲେ ଥିବୁ । (ବୁଲିଲେ)

ଲତା - ଭାଇ ! ମୁଁ ତୁମକୁ କୌଣସି ଅସୁବିଧାରେ ପକେଇବନି ।

ଶିଶିର—ନା, ତୁ ଯା ! ମୋତେ ଟିକିଏ ସ୍ୱାଦିବାକୁ ଦେ ।

(ଲତା ବୁଲିଗଲା । ଶିଶିର ତା ଯିବା ବାଟକୁ ବୁଝି କଣ ସ୍ୱାଦିଗଲେ, ଆଗକୁ ଯାଉଥିଲେ, ପୁଣି କଣ ସ୍ୱାଦି ପଛକୁ ଖେଳିଲେ) ଠିକ୍ କଥା, ଦେହରେ ତ ମୋର ସୁବେଳ ବଳ ଅଛି ।

ସାବଣୀ—(Voice) ଡୋକେ ଜଳ ଦେଇଥିଲା, କ'ଣ ତୋ ହାତରୁ ବସ ଖାଇବା ପାଇଁ ? ଦେହରେ କଣ ବଳ ନାହିଁ ରିକ୍ଷା ଟାଣିବାକୁ ? ଯାଉନୁ ହଳ କରିବୁ, କିଛି ନହେଲେ ଶ୍ୱେତଚନ୍ଦ୍ର ! ଶ୍ୱେତଚନ୍ଦ୍ର ! ଶ୍ୱେତଚନ୍ଦ୍ର !

(ବହୁତ ହୋଇ ପଡ଼ିଲେ)

ଲତା—(Voice) ଭଉଁ କାତର ଆଲ୍‌ମାସ୍ ଭିତରେ ଶ୍ୱାସ ଲାଳାକୁ ନିଶ୍ଚପତରେ ସାଇତ ହୁଏନା ଭାଇ ?

ମିଶ୍ର—ହେଁ ହେଁ, ପଇସା କି କାମରେ ନ ଲାଗିବ !

(ଶିଶିର ବହୁତ କିଛି ସ୍ୱାଦିଗଲା, ହାତରୁ ବସ ଶିଶିକୁ

ଶିଶିର—ଠିକ୍ ଅଛି, ସମସ୍ତଙ୍କର ଯଦି ଛୋ, ମୁଁ କାହିଁକି
ମନାକରିବି ?

ମିଶ୍ର—ହରିଦେ ରଥେ ଗୋବନ୍ଦ, ତାହାଲେ ମା ବାହାରିପଡ଼ୁ...
ବେତେବାଟଯେ ଏ ନଈ ସେ ପଟରେ ତ...

ଲତା—ବୋଉ ! (ଅନୁମତ ଚାହିଁଲା)

ସାବଣୀ—ଭଲ, ମୁଁ ତ ତୋ ସହିତ ଯିବି ।

ମିଶ୍ର—ମଲା, ତୁମକୁ କ'ଣ ନାହିଁ କରୁଛି ଯେ, ଆସ (ଚାଲିଗଲେ)

ସାବଣୀ—ଆ ଲତା ! ତୁ ଶିଶିର ଘରେ ଥିବୁ (ଚାଲିଲେ)

ଲତା—ଭଲ ! ମୁଁ ତୁମକୁ କୌଣସି ଅସୁବିଧାରେ ପକେଇବିନି ।

ଶିଶିର—ନା, ତୁ ଯା ! ମୋତେ କିଏ ଭାବିବାକୁ ଦେ ।

(ଲତା ଚାଲିଗଲା, ଶିଶିର ତା ଯିବାବାଟକୁ ଚାହିଁ ତଣ୍ଡୁଳ
ଭାବିଲେ, ଆଖିକୁ ଯାଉଥିଲେ, ପୁଣି ତଣ୍ଡୁଳ ଭାବି ପଛକୁ
ଫେରିଲେ) ଠିକ୍ କଥା, ଦେହରେତେ ମୋର ଯୁବକତା
ବଳଅଛି ।

ସାବଣୀ—(Voice) ତୋତେ ଜନ୍ମ ଦେଇଥିଲି, କ'ଣ ତୋ
ହାତରୁ ବସ ଖାଇବା ପାଇଁ ? ଦେହରେ କଣ ବଳ ନାହିଁ
ଭିକ୍ଷା ଟାଣିବାକୁ ? ଯାଉଛୁ ଡଳ କରିବୁ, କିଛି ନ ହେଲେ
ଭୋରି କରୁଛୁ ! ଭୋରି କରୁଛୁ ! ଭୋରି କରୁଛୁ ! (ବହୁତ
ହୋଇ ପଡ଼ିଲେ)

ଲତା—(Voice) ଲତା କାତର ଆଲମାଣୀ ଭିତରେ ସ୍ବାସ
ଲାଳକୁ ନିଶ୍ଚୟରେ ସାଜେ ହୁଏନା ଭଲ !

ମିଶ୍ର—(Voice) ହେଁ ହେଁ ପଇସା କି କାମରେ ନ ଲାଗିବ !
(ଶିଶିର ବହୁତ କିଛି ଭାବିଛନ୍ତି, ହାତର ବସଣିଶିବୁ ଦେଖିଛନ୍ତି,

ଏହି ସମୟରେ ହଠାତ୍ ଗୁରୁଆଡ଼ୁ “ବେକାର” “ବେକାର”
ଧ୍ବନିପତ୍ତ ବାଜିଲା ଏହି ଶିଶିରକୁ ଗେଡ଼ାଇ ନେଇଗଲା ଏହି
ଭିତରକୁ । ଶିଶିର ଭିତରେ ଥାଇ କବାଟ ବନ୍ଦ କରିଦେଲେ ।

ଅଂଧାର

ଦ୍ଵିତୀୟାଂଶ ଗ୍ରଥନ ଦୃଶ୍ୟ

ଜମାଦାର ଏଇ, ସାଜସଜ୍ଜାରୁ ଶିଷ୍ଟ ଅନୁମାନ କରି
ହେବକି, ବର୍ତ୍ତମାନ ପରିସ୍ଥିତିରେ ଏଭଳି ଅବସ୍ଥା ବେଶ ସନ୍ତୋଷ
ଜନକ । ଆଳୁଅ ଜଳିଲା ବେଳକୁ ଦେଖାଗଲାଯେ, ସାବଣୀ ଓ
ଲତା କଥା ଶୁଣା ହେଉଥାଆନ୍ତି ।

ଲତା - ବୋଉ ! ବାପା ଜେଲ୍‌ରେ ବସି ନିଶ୍ଚୟ କାନ୍ଦୁଥିବେ ।

ସାବଣୀ - କ’ଣ ଆଉ କହିପାରିବୁ ? ତାଙ୍କ ଗ୍ରନ୍ଥ ମନ୍ଦ ।

ଲତା - ତଥାପି, Sir ତ ଏତେ ତେଷ୍ଟା କଲେ ।

ସାବଣୀ - ତାଙ୍କ କଥା ପୁଣି କହୁଛୁ ? ଆମର ଅନୁଭାବ
ଭଗବାନ ସେ ।

ଲତା - ଆଜି ଆସିବେ ବୋଲିତ କହିଛନ୍ତି ।

ସାବଣୀ - ତୁ ଅନ୍ୟାନ୍ୟ ବନ୍ଦୋବସ୍ତ କରିପକା, ମୁଁ ଗାଁରୁ
ପିଲାମାନଙ୍କୁ ଡାକିବି ।

ଲତା - ହଁ ହଉ ! Sir କହୁଥିଲେ ତୋପାଇଁ ଗୋଟିଏ ସୁନ୍ଦର
ତେସନା ଆମ Factoryରେ ତିଆରି କରିଦେବେ ।

ସାବଣୀ—ଆଲେ, କୁତ ମୋ ଚକ୍ଷମା, ପୁଅଟା ସିନା... ଗୁଡ଼, କୁ
ଟିକିଏ ସବୁ ଠିକ୍ ଠାକ୍ ଦେଖିବେ, ମୁଁ ଆସେ

ଲତା—ଶିଶୁ ଆସିବୁ, (ମନେ ପକାଇ) ଆଲେ ମୋ ଶିଶୁ !
(ଭିତରକୁ ଗଲା)

ସାବଣୀ—ଯାହାହେଉ, ହିଅଟାଟ ମୁଠେ ଖାଇବାକୁ ଦେଇ
ପାରୁଛି (ଏହି ସମୟରେ ଆସିଛନ୍ତି ସୁବୋଧ ଓ ପ୍ରୀତି)

ସୁବୋଧ—କରେ ସୁବୋଧ ! ପ୍ରୀତି ଆସିଛି ?

ପ୍ରୀତି—(ସୁବୋଧଙ୍କୁ ଲମ୍ବା ଦେଇ) ନା, ସେ ଆସିବନି
ମନାକଲ ।

ସାବଣୀ—(ଖସିବେ) ମନାକଲ ! ହଁ ସେ ରଜାପୁଅ...
ଏ କୁଡ଼ିଆରେ...

ପ୍ରୀତି—(ହସି ଠକିଲେ ଆସି)

ସାବଣୀ—ହଉ, ଆଉ, ଆଉ ଠକାଣୀ, ଆଜେ ସୁବୋଧ ବସ
ଘରେ ଲତା ଅଛି, ମୁଁ ଟିକିଏ ସାବଣୀ ଆସୁଛି ।

ସୁବୋଧ—ନାହିଁ... ମୁଁ ଚାଲିଯିବି ..

ସାବଣୀ—ଚାଲିଯିବ ? ଏଇଟା ଗୋଟି କଥା ? ଲତା !
ସୁବୋଧ ଆସିଛନ୍ତି, ଆ ପ୍ରୀତି ଯିବା, ସୁବୋଧ ଥିବ, ମୁଁ
ଆସୁଛି

ପ୍ରୀତି—ମୁଁ ବି ଆସୁଛି କାବା (ପ୍ରୀତି ସାବଣୀ ଚାଲିଗଲେ,
ଭିତରୁ ଆସିଛି ଲତା)

ଲତା—(ସୁବୋଧ ଆସିବା ବୟାସ କରି ପାରିନ ସୁବୋଧଙ୍କୁ !

ସୁବୋଧ—ଆଶ୍ଚର୍ଯ୍ୟ ହଉଛି, ନୁହେଁ ?

ଲତା—ନା... .. ଆଜି?

ସୁବୋଧ — ତୋର ଜନ୍ମଦିନ, କିନ୍ତୁ କାଲି Evening. ?

ଲତା — ଇସ ! କି ବଣା :

ସୁବୋଧ — ଆମ ବାହାଘର ଦିନ ଯଦି ଏମିତି ବର୍ଷା ହୁଏ ?

ଲତା — ତୁ ଧରିବା ।

ସୁବୋଧ — ପବନରେ ଯଦି ଉଡ଼ିଯାଏ ?

ଲତା — ଭଜିଯିବା । -

ସୁବୋଧ — ତାପରେ ?

ଲତା — ହଜିଯିବା ।

ସୁବୋଧ — ପ୍ରେଲିସ ଯଦି follow କରେ ?

ଲତା — ହତାଶ ହେବ ।

ସୁବୋଧ — Thanks

ଲତା — Interview ସରିଲା ?

ସୁବୋଧ — ହଁ ଲତା ! ତୁ ଯେଉଁ ଗଛଟା ଦେଖୁଥିଲୁ .

ଲତା — କଣ, ପୁଅଟି ? (ପାଖେଇଲେ)

ସୁବୋଧ — ଦେଖୁଛୁ, (ଗୋଲପ) ଖୁବ୍ ଲାଲ ହୋଇଛି ନୁହେଁ ?

ଲତା — (ଦେଖି) କିନ୍ତୁ ମଉଳି ଯିବଯେ... !

ସୁବୋଧ — ନା ନା, ଏଇଠି ରହିଲେ ସୁନ୍ଦର ଦିଶିବ,

(ଲତାର ଗଣ୍ଡରେ ଖୋସିଲେ)

ଲତା — ଆନ୍ଧ୍ରର ସୁନ୍ଦର ଦିଶିବ । ଯଦି ଏଇଠି ରହେ,

(କୋଟ ପକେଟରେ ରଖିଲେ)

ସୁବୋଧ — ଅଦୃଶ୍ୟ ଗୋଲପଠାରୁ ପୁଅଟା ଗୋଲପଟା ଆନ୍ଧ୍ରର

ସୁନ୍ଦର ଦିଶନ୍ତା, ଯଦି ସେ ଜିଜ୍ଞାସ ରହନ୍ତା ।

ଲତା — ଏଇଠି ତାର ସବୁକୁ ଅଜାଣି ଦିଅନ୍ତା ଯଦି ସେ

ସୁଯୋଗ ପାଆନ୍ତା ।

ସୁବୋଧ—ସେ କ'ଣ ଗୋଲ୍‌ଗର ମନ ଥୋ ?

ଲତା—ସେ କି କ'ଣ ସବୁ Interviewର ଶେଷକଥା ?

(ଉଭୟେ ହସି ଉଠିଲେ)

ସୁବୋଧ—ହଁ, ଲତା ! ଆଜି ତୋର ଜନ୍ମଦିନରେ ଗୋଟି
ସୁନ୍ଦର ଉପହାର ଦେବ ।

ଲତା—କ'ଣ, ତାଜମହଲ ?

ସୁବୋଧ—ନା, ତା'ର ଏକ ନିର୍ଜୀବ ପ୍ରତିବିମ୍ବ ।

ଲତା—କାତରେ ନା ତାଗଜରେ ?

ସୁବୋଧ ମୋ ମନର ଇନ୍ଦ୍ରିୟମାନରେ—

ଲତା—ସତେ ! କିନ୍ତୁ.....

ସୁବୋଧ - Just a minute. (ବୁଲିଯାଉଥିଲେ)

ଲତା—ଶୀଘ୍ର !

ସୁବୋଧ—Positively (ବୁଲିଗଲେ)

ଲତା—ତା ... ଜ ... ମ ... ହ ... ଲ । (ମନେମନେହସି)

କେତେଦିନ... ? (ମୋଟର ସାଇକେଲ ଶବ୍ଦରେ ଚମକି
ଉଠିଲା, କିଏ ଅସୁଧବାର ଦେଖି, ବ୍ୟସ୍ତରେ ଡେସ୍କର ସଜାଡ଼
ଦେଲା ବୋଉ ! ବୋଉ କୁଆଡ଼େ ଯେ ବୁଲିଯିବ, ମୁଁ
ଏଇନେ ଚଣି କରବ ? (ପଶି ଆସିଲେ ଇନ୍ଦ୍ରଜିତ)

ଇନ୍ଦ୍ର — Hallow Late ! Happy birthday to you.

ଲତା — (ସଂପୂର୍ଣ୍ଣ ଅପ୍ରସ୍ତୁତ ହୋଇ) Sir.. ନମସ୍କାର Sir ।

ଇନ୍ଦ୍ର — (ହସି) Don't worry.

ଲତା — (ଡେସ୍କର ଦେଇ) ନାହିଁ Sir, ବସନ୍ତ !

ଇନ୍ଦ୍ର—Thanks. (ବସିଲେ) ହଁ ଲତା ! ଦେଖିଲ ମୋ
Choiceଟା କେମିତି ? (ମୁହଁ ଦେଖାଇ) It has an
artistic value.

ଲତା—ବାସ୍ତବରେ ଶିଳ୍ପୀର ଗୁରୁତ୍ବକୁ ମୂଲ୍ୟର ବାଲୁନି ସରେ ମାପି
ହେବନି ।

ଇନ୍ଦ୍ର— (ଶ୍ରଦ୍ଧାବହୁ ଭାବେ) Excellant idea. ଠିକ୍
ଏମିତି ଏକ Perfect answer ତୁମଠୁ ଆଶା କରାଯାଏ ।

ଲତା - (Avoid କରିବାକୁ ଯାଇ) ଦିଅନ୍ତୁ ମାର୍, ପିନ୍ଧିନେବି ।

ଇନ୍ଦ୍ର—ପିନ୍ଧିଲେ ଦେଲେ କ'ଣ ହାତ ଥରି ଉଠିବ ? (ଲତା
ଇତ୍ୟାଦି ଡୋକଡ଼ି) ଏଇ ମୁହଁ ଆମ ଜୀବନରେ
ଗୋଟି ମୀମାଂସା କରିବ । (ପିନ୍ଧାଇଲେ)

ଲତା—ମୂଲ୍ୟହୀନ ଜୀବନରେ ମୀମାଂସାର ଆଶା କେବଳ ସ୍ବପ୍ନ
ମାତ୍ର --

ଇନ୍ଦ୍ର—I am sorry, ମୁଁ ଟିକିଏ ଅନ୍ୟମନସ୍କ ହୋଇଗଲି,
କଥାର flowଟା ବହୁତ ବାଟ ଚାଲିଗଲା ! Allright,
ଆଜିର Presentation (ଖୋଲୁଥିଲେ)

ଲତା—Sir ଏ ସବୁ କ'ଣ.....

ଇନ୍ଦ୍ର—Don't mind (Necklaceଟିଏ ବାହାରକଲେ)

ଲତା—(ଅସ୍ବର୍ଗରେ) ଯେ ...କ'ଣ ?

ଇନ୍ଦ୍ର—Necklace See, how sweet ! (ଶ୍ରଦ୍ଧାବହୁ)

ଯାଉଥିଲେ ଲତା, ହାତରେ ଧରୁଥିଲା) ସେ ସ୍ବାଧିନତା କଣ
ମିଳିବନି ?

ଲତା—ପରିସ୍ଥିତିକୁ ଜଗିଚଳିବା ମଣିଷର ଧର୍ମ ।

(ବାହାନା ନପାଇ)

ଇନ୍ଦ୍ର—ପରିସ୍ଥିତିକୁ ମଣିଷ ସୃଷ୍ଟି କରେ (ଲତାର ଅନୁପ୍ରାସହେଉ ତା ଗଳାରେ Necklaces) ଲମ୍ବାଇ ଦେଉଥିଲେ, ଅସିଦ୍ଧନ୍ତ ସୁବୋଧ ଖୁବ୍, ଶୁଣିରେ ଉପହାର ନେଇ, ଏମାନଙ୍କୁ ଏପରି ଅବସ୍ଥାରେ ଦେଖି ତାଙ୍କ ମୁହଁ ହଠାତ୍ କଳା ପଡ଼ିଯାନ୍ତେ । ପାଦତଳର ପୃଥ୍ବୀ ସୁସ୍ଥ ଯାଉଥାଏ, ଗୁଡ଼ର ଗୋଲପଟିକୁ ଲୁହ ପୁଣି ଆଖିରେ ଚାହିଁଛନ୍ତି ।)

ଇନ୍ଦ୍ର ଏ Necklace ତୁମକୁ ଅନେକ ସ୍ଵପ୍ନରେ ଦିନେଇ ଦେବ ଲତା !

ସୁବୋଧ—(ହାତରେ ଗୋଲପଟିକୁ ଦଳି ନକତ ପାଦରେ ଚାପିଦେଲେ)

ଇନ୍ଦ୍ର—(ସୁବୋଧକୁ ଡେଖି ନେଲେ) ଆରେ ସୁବୋଧ ବାବୁ ଯେ, କେତେବେଳେ..... ?

ସୁବୋଧ—ଅନେକ ବେଳୁ (ଇନ୍ଦ୍ରଜିତ ଗମ୍ଭୀର ହୋଇ ସିଂହାରେଟ ଲଗାଇଲେ) ଲତା ! Presentation ! (ଚାଗଜରେ ବଜା ଯାଇଥିବା କାତ ଚାଜମଢ଼ଲ ବାହାର କଲେ)

ଇନ୍ଦ୍ର—Strange ଚାଜମଢ଼ଲ ! (ହସିଲେ) No No ଖେଳନା

ଲତା—ଅପରାଧର ନିଆଁରେ ମୁହଁଟିକୁ ପୋଡ଼ି ଦିଅ ଥାଏ, ଅବଶ ପାଦ ଓ ଶୁଖିଲା ମୁହଁରେ Presentation ନେବା ପାଇଁ ହାତ ଡୋଇଛନ୍ତି । ଦୁଇ ଜଣଙ୍କ ମଝିରେ ପ୍ରତା ହୋଇ ଇନ୍ଦ୍ରଜିତ ସୃଷ୍ଟି କରୁଥାନ୍ତି ଅନେକ ଧୂମ୍ରବୃକ୍ଷୀ, ଲତା ବସୁସ୍ଵାସଭୂତା ହୋଇ) ଚାଜମଢ଼ଲ ? ?

ସୁବୋଧ—ହଁ, (ଦୁଇ ଜଣଙ୍କ ହାତ ମଝିକୁ ଲମ୍ବୁଆସିଛି, ଲତା ହାତରେ ମୁଦକୁ ଦେଖି ଖୁବ୍ ଶାନ୍ତି ପଡ଼ିଛନ୍ତି) ସେ ମୁଦ... ?

(ଲତା ନୀରବ) ଖୁବ୍ ମୂଲ୍ୟବାନ ନିଶ୍ଚୟ...! (ଆଖି ବନ୍ଦ କରି ଉପହାର ଦେଇଛନ୍ତି. ଲତା ଧରିଛି, କିନ୍ତୁ ଉଭୟଙ୍କ ହାତ ଥରି ଉଠିଛି, ଫଳରେ କାତର ତାଳମହଲଟା ତଳେ ପଡ଼ି ଝାଣ ଝାଣ ଚିକ୍କାର କରି ଉଠିଛି, ଇନ୍ଦ୍ରଜିତ ବଙ୍କା ବଙ୍କା ହସ ଓ ସିଗାରେଟ୍ ଧୂଆଁରେ ଉପହାସ କରୁଥାନ୍ତି) ।

ଇନ୍ଦ୍ର—ଆହା ! କେଡ଼େ ସୁନ୍ଦର ତାଳମହଲଟା ଭାଙ୍ଗିଗଲା !

ସୁବୋଧ—(ଏକମୁହାଁ ହୋଇ ଶିପ୍ର ବେଗରେ ଚାଲିଗଲେ)

ଲତା— ହଠାତ୍ କହି ଉଠିଛି) ସୁବୋଧ ଭାଇ !

ଇନ୍ଦ୍ର—ଜୀବନର ଯମୁନା ତଟରେ ଅନେକ ତାଳମହଲ ମୁଣ୍ଡ ଟେକନ୍ତି, କିନ୍ତୁ ଭୁଲର ଡେଇଁ ମାଡ଼ିରେ ସମସ୍ତେ ଏମିତି ଚାରିମାଇ ହୋଇଯାନ୍ତି ।

ଲତା—ମୁଁ ସହି ପାରବନ Sir.

ଇନ୍ଦ୍ର—ଅବଶ୍ୟ, ତଥାପି ନଈ ଆଗରେ ପଥରୁଆ ମାଟି ପଡ଼ିଲେ, ସେ ବାଟ ଭାଙ୍ଗି ଚାଲିଯାଏ ।

(ଲତା ଅଶ୍ରୁଳ ନୟନରେ ସେ ଭଙ୍ଗା ତାଳମହଲଟିକୁ ଚାହିଁଥାଏ, ପୁଣି କଣ ଭାବ Necklace ଓ ମୁଦ ବାହାରକର)

ଲତା—ଫେରେଇ ନିଅନ୍ତୁ ଆପଣଙ୍କ ଉପହାର ! ଏହାର ପାଇଁ ମୋ ତାଳମହଲଟା ଆଜି ଭାଙ୍ଗିଗଲା ।

ଇନ୍ଦ୍ର—କିନ୍ତୁ ସେ କାତ ତାଳମହଲର ସମାଧି ଉପରେ ମୁଁ ଯଦି ଶୁଭର ତାଳମହଲଟିଏ ଚୋଳିଦିଏ !

ଲତା—(ଟେବୁଲ ଉପରେ ଉପହାର ବସି) ତା ଭିତରେ ମୁଁ କିନ୍ତୁ ପ୍ରତିବନ୍ଧିତ ହୋଇ ପାରୁନି

(ଭିତରକୁ ଚାହିଁ ଯାଉଥିଲା)

ଇନ୍ଦ୍ର—ଆ...ଉ ମୁଁ କ'ଣ ତେବେ...ଚାଲିଯିବ ?

ଲତା—(କବାଟକୁ ଧରି କ'ଣ ଦେଲା, ହଠାତ୍ କବାଟ ବନ୍ଦ
କରିଦେଲା)

ଦେ—(ଲୁପ୍ତ ଥପମାନ ବୋଧ କରି ଉପହାରତଳ ନେଇ) All
right. I shall see (ସିଗାରେଟକୁ ଓଠରେ ଚୁପି
ଗାଡ଼ିରେ start ଦେଲେ, ଏହି ସମୟରେ ଆସିବୁ ଅମର
ଉପହାର ନେଇ)

ଅମର—ସେ କଣ ? ମେହେର୍ମିଲ ପାକା ! ମୋ ଜୀବନଟା
ତ ପାକା

ମୋର ଜୀବନ ପାକା ସପ୍ତା ଗଣ୍ଡା ଗଣ୍ଡା ଛବି

ମୋ ସ୍ବପ୍ନ ଛଣ୍ଡା ରେଜେଲ ଇର୍ଜି ଗୁରପୋତ

(ଧୀରେ ଧୀରେ ଅନ୍ଧାର)—

॥ ଦ୍ଵିତୀୟ ଦୃଶ୍ୟ ॥

ସେହି ରାସ୍ତାଟା ସେମିତି ଲଟେଇ ଲଟେଇ
ଦୌଡ଼ୁଛୁ ନର ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ବଥା ବଥା ହୋଇ ଆସୁଥିଲେ ମିଶ୍ର
ଓ ଯୋଗେଶ—

ମିଶ୍ର—ସୁରେଶ ବାବୁ.....ପୁଣି ପୋଲିସ ନକଟରେ... ?

ଯୋଗେଶ—ଆଜି ଦିନକ ଭିତରେ ଗୁଡ଼େଟକା ଖର୍ଚ୍ଚ କରି
ଜାମିନ ମଞ୍ଜୁର କରେଇଲ ବୋଟରେ ବାବୁ

ମହାମାରୀରାଜି କଲ ସିଧା ସିଧା ମନା କରଦେଲେ !

ମିଶ୍ର—ସେ ଯେମିତି ବୁଦ୍ଧି ଧରିଲେଣି ଚାଲି ଶୁଣିବି... ଶୁଣିବି...

ଯୋଗେଶ—ଖାଲି କ'ଣ ଚାଲିବି ? ମାନ ଲାଗିବି ତ ମାଟିରେ ମିଶିଗଲା ।

ମିଶ୍ର—କିନ୍ତୁ ପଟ୍ଟନାୟକ ? ଏଣେ ବାହାଘର ଦିନ ଯେ... ଘୁରି ହୋଇ ଯାଇଛି ।—

ଯୋଗେଶ—ମୋର କେବଳ ସେତିକି ଚିନ୍ତା ।

ମିଶ୍ର—କଥା ଦିଅ ସରଳ ଯେତେବେଳେ

ଯୋଗେଶ—ଏ ପରିସ୍ଥିତିରେ ଆଉ କ'ଣ କରାଯାଇ ପାରେ ?

ମିଶ୍ର—ଆଉଥରେ ଚେଷ୍ଟା କରନ୍ତୁ, ସୁରେଶ ବାବୁକୁ...

ଯୋଗେଶ—ମିଶ୍ର ! ଯୋଗେଶ ପଟ୍ଟନାୟକ କେବଳ ଗୋଇଁଠା ମାରିବା ଶିଖିଛି ଗୋଡ଼ ଧରିବା ଜାଣେନା,

ମିଶ୍ର—ହେଁ ହେଁ, ହରିହର, ସଧେ ଗୋଇଁଠା... ତେବେ .. କ'ଣ...

ଯୋଗେଶ—ସୁବୋଧ, ହେଲେ କ'ଣ ଚଳିବନି ?

ମିଶ୍ର—ହେଁ ହେଁ, କି କଥା କହୁଛନ୍ତି ଆଜ୍ଞା ! ଅତି ସୁନ୍ଦର ହେବ, କିନ୍ତୁ...

ଯୋଗେଶ—କିନ୍ତୁ ଫିନ୍ଦୁର ପ୍ରଶ୍ନ ନାହିଁ, ଖୁବ୍ ବେଶି ହେଲେ ସେଣ୍ଟା ହେବ ଆସନ୍ତୁ ।

ମିଶ୍ର—ବୁଲନ୍ତୁ, ହେଁ ହେଁ, (ବୁଲିଗଲେ, ପଛରୁ ଆସିଛନ୍ତି ଅମର ଓ ଶିଶିର)

ଶିଶିର—ଲତାର ଚାଲିଯିବା ଅବଶ୍ୟ ପେଟକୁ ଟିକିଏ ଓଢ଼ା କରି ପାରୁଥିଲୁ ସେ କି ଗଲା...

ଅମର-ଅଜ୍ଞା ଶିଶିର ! ଲତାର ଶୁକ୍ଳ ଯିବାର କାରଣ କ'ଣ ହୋଇପାରେ ?

ଶିଶିର - God knows, ସେ ତ ମରବ । ଗୁଡ଼, ମୋର କର୍ତ୍ତବ୍ୟ ଉପରେ ଆମ ବଶର ଉଦ୍‌ବିଷ୍ଣୁତ ନିର୍ଭର କରେ ।

ଅମର-ତଥାପି - ଗୁଡ଼ରକେଲରେ କ'ଣ ?

ଶିଶିର-କିଛି ନହେଲେ ସେଠାରେ ଟିଉସନ ତ ମିଳି ପାରିବ ।

ଅମର - ଅବଶ୍ୟ ବଡ଼ ବଡ଼ ଟାଉନମାନଙ୍କରେ ଟିଉସନ ଗୁଡ଼ା ବେକାଇମାନଙ୍କୁ କିଛିଟା ସାହାଯ୍ୟ କରେ ।

ଶିଶିର-ତାହାତ ମୋର ଖୁବ୍ ବଡ଼ ଆଶା, ମନୋନ କ ଲେଖିଛି ।

ଅମର-ତୁ ଯା, କନ୍ତୁ - ମୋର ଗୋଟେ Doubt.

ଶିଶିର-Doubt ? କ'ଣ ପାଇଁ ?

ଅମର-ଟାଉନମାନଙ୍କରେ ଝିଅ ଗୁଡ଼ା ଘର...ମାନେ ଶୁଲ୍, ତୋ ଭଳି ମଫସଲ ପିଲାମାନଙ୍କୁ ଭଲ ପାଠ ପଢ଼େଇ ଦେବେ ।

ଶିଶିର-ଗୁଡ଼ ସେ ବାଜେ କଥା ।

ଅମର-ଦେଖ୍ ଶିଶିର ଟିଉସନ କରୁ କରୁ ଟିଉଟର ହାବୁଡ଼ରେ ପଡ଼ିବୁନୁ ! (ଆସିଛନ୍ତି ଇନ୍‌ଜିନ) Sir, ନମସ୍କାର !

ଇନ୍‌ଜି-କ'ଣ, ଶୁଦ୍ଧ Collection ଶୁଲିଛି ?

ଅମର-ନାହିଁ...ଏମିତି...

ଇନ୍‌ଜି-ମୁଁ ଭବଲି ପୁଣି କିଛି Function ହେଉଛି ।

ଶିଶିର—ବେକାର Desert ରେ ଫକ୍ସନ୍ ପୂଜା, ଭ୍ରାମା
ଗୋଟେ ଗୋଟେ Oaccis ମାତ୍ର ।

ଇନ୍ଦ୍ର—ଆରେ ଶିଶିର ବାବୁ ଯେ ! କଣ ଆଇ...?

ଶିଶିର—ଆଗାମୀ ଆଶା ଓ ସ୍ୱପ୍ନକୁ ଧରି ବସ୍ତାରେ ବାଲିଘର
ତୋଳିବାଟା ଆମର ନିବିଡ଼ନ ଆକାମ

ଇନ୍ଦ୍ର—କାର୍ଡିକ ? Interview ର Result ?

ଶିଶିର—No vacancy.

ଅମର—ଆଗଣଙ୍କ factoryରେ ଗୋଟେ chance ଦିଅନ୍ତୁ ।

ଇନ୍ଦ୍ର—ମୁଁ କ'ଣ ମନା କରୁଛି ? ମୋତେ ଯେତେବେଳେ
approach କରୁଥିଲୁ ସେତେବେଳେ ମୋ ପାଖରେ
vacancy ନଥିଲା । ତେଣୁ ମୁଁ help କରି ପାରିନଥିଲି
Now there is a vacancy. ଯଦି ଆପଣ ନିଅନ୍ତୁ ।

ଶିଶିର—ଅପରି... କାର୍ଡିକ ?

ଇନ୍ଦ୍ର—ଯଦିଓ ବେକାର ଯୁବକର ଆତ୍ମରକ୍ଷା ମୋ industry
ର ଲକ୍ଷ୍ୟ ତଥାପି ଗୋଟେ condition...

ଶିଶିର-ଅମର—Condition ? କଣ

ଇନ୍ଦ୍ର—ଗୋଟେ week ଭିତରେ ତୁମକୁ ମୋଟର ସାଇକେଲ
practice କରିବାକୁ ପଡ଼ିବ ।

ଶିଶିର—ରୁକ୍ଷ ପାଇଁ ମୁଁ ସବୁ କିଛି କରିବାକୁ ପ୍ରସ୍ତୁତ
Please help me !

ଇନ୍ଦ୍ର—ନା ନା, ମୋର ଡି. ଡି. ନେଟ୍, ଡି' ନମ୍ବର ଭିତରେ
ଏକ ନମ୍ବର..... ତେଣୁ.....

ଅମର—All right. Journey cancelled.

ଇନ୍ଦ୍ର—କହୁ ଅମର ! ତୁମ ପାଇଁ ପରେ

ଅମର—ମୋର ତ ବୃତ୍ତା ଅଛି, ଖାଦ ପିନା ବୃତ୍ତା
ହୋଟେଲରେ, ମୋର ଆଉ ଚିନ୍ତା କ'ଣ ? ବେବଳ
ଶିଶିର ପାଇଁ ଗୋଟେ chance ଦଅନ୍ତୁ, ଆମେ ସମସ୍ତେ
ଖୁସି ହେବୁ ।

ଇନ୍ଦ୍ର—ବାହାତ ହୋଇଗଲା ।

ଅମର—ବେବେ...ଶିଶିର surely be appointed ?

ଇନ୍ଦ୍ର—Yes and possitively from to day.

ଅମର—Is it ? ଶିଶିର, ଇସ୍ ଖୁସୀମେ ? next drama
ତୋର ।

(ସମସ୍ତେ ହସି ଚାଲିଲେ, ଅନ୍ଧାର)

॥ ଚୂଚୀୟ ଦୃଶ୍ୟ ॥

ସେହୁଦର, ଅଳ୍ପଅ ଅସିଲପରେ ଦେଖାଗଲା,
ଲିଜା ବିପର୍ଯ୍ୟସ୍ତ ବେଶ ଓ କେଶକୁ ନେଇ କବାଟକୁ ଧରି ଚାଲି
ହୋଇଛି । ହାତରେ ଏକ Invitation Card, ବାସମ୍ପାରି
ପଡୁଥାଏ, ଲୁହର ଦାଗରେ ଗାଲଟା ଡାଲ ଡାଲ ଯାଇଥାଏ ।
ଅତୀତର ସ୍ମୃତି, ବର୍ତ୍ତମାନର ସ୍ଥିତି ଓ ଭବିଷ୍ୟତର ଅବଶୋଷ
ତାକୁ ଜଡ଼ କରୁ ଦେଇଥାଏ ।

ସ୍ୱରାଧ୍ୟ - (voice) ମୁଁ ପ୍ରକଟା କରୁଛି ମୋ ଜୀବନରେ
ଦ୍ୱିତୀୟ ନାୟିକାର ଆବରଣର ଅବସ୍ଥା । ମୋ ଜୀବନ
ତୋ ହୃଦରେ ବସା ରହିଲା ।

(ଏମିତି କେତେ କଥା ଶୁଣାଗଲା, କିନ୍ତୁ ଲତା ସେମିତି ନୀରବ
ନିଶ୍ୱାସ ଏହି ସମୟରେ ବହାରୁ ଉଦ୍ଧୃତ ହୋଇ ଆସିଲେ
ଶିଶିର)

ଶିଶିର—ଏତେ ପାଣି ତୁମର ଲାଗି (ପଛେ ପଛେ ସାବଣୀ
ଆସିଲେ) କାହିଁକି ସେ ଗର ପିଲାଟାକୁ ଘର ପୁରାଇଛି ?

ସାବଣୀ—ଆମେ କ'ଣ ତାକୁ ଘର ନେଇ ଆସିଛୁ ?
ସେମାନେ ତ ଗୁଡ଼ି ଦେଇଗଲେ ।

ଲତା—(ମନର ଘାବ ବଦଳାଇ) କ'ଣ ହେଲା, ଘାବ ?

ଶିଶିର—ହବ ଆଉ କ'ଣ ତାଙ୍କର ଆଜି ବାହାରର, ତାଙ୍କ
ପିଲାଟାକୁ ଘରେ ରଖିବା ନ୍ୟାୟ କି ?

ସାବଣୀ—ସେ ତ ପିବାକୁ ବାହାରୁନି, ଆମେ ଆଉ କ'ଣ
କରିବା ?

ଲତା—ସ୍ନେହ ଆମର ସାଥୀ ପିଲାମାନେ, ତାଙ୍କୁ କ'ଣ
ଜବରଦସ୍ତ ଅଟକାଇ ଦିଏ ?

ଶିଶିର—ତା' ବୋଲି ଲୋକଙ୍କୁ ଯୋଗା ମାଡ଼ ଖାଇବ ?

ଲତା—କାହିଁକି ?

ଶିଶିର—ବୋଉକୁ ପରୁର ଆଜି ମଉସା କ'ଣ କହିଲେ, ପୁଣି
କେମିତି ଘାଷାରେ କହିଲେ ।

ସାବଣୀ—ଆରେ, ବଡ଼ ଲୋକଙ୍କୁ ଉତ୍ତର ଦେବ କିଏ ?

ଶିଶିର—ତାଙ୍କ ବଡ଼ଲୋକ ତାଙ୍କ ଘରେ, ଲତା ! ପପୀର କ'ଣ
ସବୁ ଅଛି ଅଣିଲୁ !

ଲତା—କ'ଣ ହେବ ?

ଶିଶିର—ତୁ ଅ'ଣ ! (ଲତା ଭିତରକୁ ଗଲ) ଆମକୁ ଧମକ
ଦେବାକୁ ସେମାନେ କିଏ ?

ସାବିତ୍ରୀ—ଛୁଡ଼, ଯହ୍ନଗଲେ ମଣିଷ ପକାଯାଏ, କହିଗଲେ
ନୁହେଁ ।

ଶିଶିର—ସେଥିପାଇଁ ବାପା ଜେଲରେ ପୂଜା ପାଉଛନ୍ତି (ଲତା
ଆସିଛି ବହିବାକ୍ଷ ଓ ଜାମା ଧରି) ନେଇଯା ବୋଲ !
ତାଙ୍କ ଘରେ ଦେଇ ଆସିବୁ ।

ସାବିତ୍ରୀ—ମୁଁ.....ଏ ସଞ୍ଜରେ.....

ଶିଶିର—ପୋଲିସ ପଠେଇବାର ଧମକ ତ ଶୁଣିଛୁ, ବୁଲ ମୁଁ
କେହି ନେକ ସହିତ ସାଙ୍ଗ କରେଇ ଦେବ, ତୁ ଯାଇ
ଫେରି ଆସିବୁ ।

ସାବିତ୍ରୀ ହଉ, କ'ଣ ଆଉ କରିବ, ବୁଲ, ଲତା ! ରକ୍ଷାରକ୍ଷର
ଯୋଗ ଡ଼ କରି ମୁଁ ଆସୁଛି । (ସାବିତ୍ରୀ ଓ ଶିଶିର
ବୁଲଗଲେ, ଲତା ସେମିତି ଛୁଡ଼ା ହୋଇଥାଏ, ବାହାରୁ
ଆସିଛି ଅମର)

ଅମର—ଦେଖିବ ଶଳା ସୁବୋଧ କେମିତି ବୁଝାହେବ !
ଲତା ! ଆଣିଲୁ ସୁବୋଧର ଗୋଟି ଯୋଡ଼େ ଚଠି

(ଲତା ଶୁଣିଲା ହସ ତେନାଏ ନେଇ ଭିତରକୁ ଯାଉଥିଲା ।)

ଆରେ ହସୁଛୁ କ'ଣ ? ଆଜି ଯଦି ସେ ବାପା ପୁଅଙ୍କ
ସାଙ୍ଗରେ ଏ ରବିମିଶ୍ର ବୁଢ଼ାକୁ ମାମୁଁ ଘର ନ ଧରେଇଛି,
ତାହେଲେ ମୋତେ କହିବୁ ।

ମିଶ୍ର—(ପ୍ରବେଶି) କାହିଁକି ସେ ଛୋଟ ଲୋକଙ୍କ ସାଙ୍ଗରେ
ଲଗି ନିଜର ଇଚ୍ଛା ଦେବୁ ?

ଅମର—ତୁ ମୋତେ ଆଉ ସେ dialogue ଶିଖାନ୍, ଶିଖା
ଲତା ଭଳି ଗୋଟିଏ ନିଶ୍ଚୟ ତୁକୁ Cheat କରି
ବାହାଡ଼େବ ଗୋଟିଏ 3rd class ଟିକିଟ୍ !

ଶିଶିର—କେବଳ ଯୋଡ଼ିକ ଲୋକରେ

ଅମର—ନା ନା, ସେ ବାହାଡ଼ର କଥାଟି ହୋଇ ପାରିବନି ।

ଇନ୍ଦ୍ର—ନିଶ୍ଚୟ ହେବ ସେ ବାହାଡ଼ର (ପଣି ଆସିଲେ ଇନ୍ଦ୍ର, କିତ)
କାରଣ ପ୍ରାୟ ଛ'ମାସ ପରେ ଇନ୍ଦ୍ର, କିତ ମହାନ୍ତର ରକ୍ତକୁ
ନେଇ ସୁବୋଧ ପଞ୍ଜନାୟକ ବାପ ହେବାର ଗୌରବ
ଲାଭ କରିବ ।

ଅମର ଶିଶିର—(ଆଶ୍ଚର୍ଯ୍ୟରେ) ଇନ୍ଦ୍ର, କିତ ମହାନ୍ତ !!!

ଇନ୍ଦ୍ର—ହଁ, ଯାହାସହିତ ଲିଲିର ବାହାଡ଼ର ବର୍ଣ୍ଣ ଦେଲ
ସରିଯାଇଛି ।

ଶିଶିର—କିନ୍ତୁ ସୁବୋଧ ସହିତ ଲିଲିର.....

ଇନ୍ଦ୍ର—ଅବଶ୍ୟ, ତଥାପି ମୁଁ Revenge ନେବି ।

ଅମର—That is the Point. ସୁବୋଧକୁ ଶିଖେଇ
ଦେବାକୁ ପଡ଼ିବ ।

ଇନ୍ଦ୍ର—ସୁଖି ଯେମିତି ସେମିତି ନୁହେଁ ତା ମୁହଁରେ
ଯୋତାପିଟି, ଲତାର ବାହାଡ଼ର କରି ତାକୁ ଗୋଟିଏ
challenge ଭିତରକୁ ଠେଲି ଦେବାକୁ ପଡ଼ିବ ।

ଶିଶିର—ଲତାର ବାହାଡ଼ର ? (ଲତା ଆସୁଥିଲା)

ଅମର—ହୋଇ. ପାରନ୍ତା.....କିନ୍ତୁ...

ଶିଶିର— ସେମିତି Candidate ପୁଣି ଏତେ ଶୀଘ୍ର...?

ଇନ୍ଦ୍ର— ଚନ୍ଦ୍ରକାନ୍ତ ମହାପାତ୍ର, ପିଲାସେ ପିଲା ଲେକ୍ଚରର,
ପସନ୍ଦ ହେବ ?

ଅମର— କ'ଣ ଶିଶିର ! ଲାଗିପଡ଼ିଲେ ଗୋଟି Interesting
ହୁଅନ୍ତା ।

ଶିଶିର କହୁ ... ସେ ଯେତେବେଳେ ଲେକ୍ଚରର ।

ଇନ୍ଦ୍ର— କେବଳ ଯୋଗୁଁ ନୁହେଁ, ପ୍ରଚାର ଟଙ୍କାମଧ୍ୟ ଦରକାର
ଶିଶିର— ଏତେ ଟଙ୍କା..... !

ଇନ୍ଦ୍ର— ମୁଁ ଅଛି ।

ଶିଶିର— Sir...

ଇନ୍ଦ୍ର— ଖୁବ୍ ବେଶି ହେଲେ କାଲି ବାହାଘର, ମୋର ଏ
ବସତି ହୁଏତର ଜ୍ଵାଳା ଟିକିଏ ଉପଶମ ହୁଅନ୍ତା...
(ଘାବ୍‌ଶାସ)

ଶିଶିର— ଏତେ ଶୀଘ୍ର... ମାନେ... ମୋତେ କେମିତି ସ୍ୱପ୍ନଭଳି
ଲାଗୁଛି ।

ଇନ୍ଦ୍ର— କ'ଣ ଅମର ! ଟିକିଏ..... ଲାଗିପଡ଼ିଲେ ... କେମିତି
ହୁଅନ୍ତା ?

ଅମର — I am always ready.

ଇନ୍ଦ୍ର— ତାହେଲେ ଶିଶିର ! କଣ Proceed କରିବା ?

ଶିଶିର— ଲାଜା କ'ଣ ଆଶଙ୍କାର ଭୟାବ୍ୟ ନୁହେଁ ? ତେଣୁ
ସମସ୍ତଙ୍କ ମତରେ ଯୋଗତା ସିଦ୍ଧାନ୍ତ ହେବ ତାହାହିଁ
ହେଉ ।

ଇନ୍ଦ୍ର— All right. ତାହା ହେଲେ ବର୍ତ୍ତମାନ ଭୁମକୁ
ଚନ୍ଦ୍ରକାନ୍ତ ପାଖକୁ ଯିବାକୁ ପଡ଼େ ।

ଶିଶିର—ମୁଁ ତ ତାକୁ ଜାଣେନି କି ଚହେନି ।

ଇନ୍ଦ୍ର—ତୁମର କିଛି କରିବା ଦରକାର ନାହିଁ । ଏଇ Addressରେ ସେ ରହେ । ମୋ କଥା କହି ମୋଟର ସାଇକେଲ ପଛରେ ବସାଇ ଦେଇ ଆସିବ । ଏଠି ପଡ଼ୁଥିଲେ ମୁଁ ତାକୁ ସବୁ ହେବ । He is my intimate friend (ଶିଶିରକୁ Address ଦେଲେ)

ଅମର—ବେଗ୍, ଟିକ୍ ଅଛି, ତୁ ଯା ! ମୁଁ ଏଣେ ଫରୁ ଲିଷ୍ଟକରି ମା Arrange କରେ ।

ଇନ୍ଦ୍ର—ଗାଡ଼ର ଚାକ, ଗାଡ଼ରେ ଗେଟେ,ଲ Ready (ଚାକଦେଲେ)

ଶିଶିର—ଅମର, ବୋଉକୁ ଟିକିଏ ଜଣେଇ ଦେବୁ, ମୁଁ ଆସୁଛି
ଅମର—ଜାରେ, ଆମେତ ଅଛି, ମାଉସୀ ଆସନ୍ତୁ ତୁ ଯା !
(ଶିଶିର ବ୍ୟସ୍ତରେ ଖୁଟି ଦେଲେ) ଆସୁ, ତାଙ୍କର ବାପା ମା' ଭାଇ ଭଉଣୀ ବା Any relative ?

—He is one and only one.

ଅମର—ତାହେଲେ ବାହାଘର ତାଙ୍କର ନିଜ ମତରେ ।

ଇନ୍ଦ୍ର—ତାମାତନ, ଧରନସ ମୋ ମତରେ ।

ଅମର—ତେବେ ଲତାର ବାହାଘର ହୋଇଗଲା ବୋଲି ଧରିନେବା ?

ଇନ୍ଦ୍ର—ଅବଶ୍ୟ, କିନ୍ତୁ ଗୋଟି ଭୁଲ ହୋଇଗଲା ସ୍ତ୍ରୀ ଭିତରେ—

ଅମର—ଭୁଲ ? କଣ ପାଇଁ ?

ଇନ୍ଦ୍ର—ଶିଶିର ସେ Addressରେ ତ ଚନ୍ଦ୍ରକାନ୍ତକୁ ପାଇବେନି ।

ଅମର—ମାନେ ?

ଇନ୍ଦ୍ର — ଚନ୍ଦ୍ରକାନ୍ତ ବାଲେଶ୍ଵର ଟ୍ରାନସ୍ପୋର୍ଟ ହୋଇ ଆସିଛି ।
ମୋର ସେ କଥା ଆଦୌ ମନେ ନାହିଁ ।

ଅମର — ଡେବେ.....କଣ....?

ଇନ୍ଦ୍ର — You Please follow, ଶିଶିର !

ଅମର — ଶିଶିର ଏବଂ ସେଉଁଭଳି ମୋଟର ସାଇକେଲ
ଚଳଉଛି ସେ ବୋଧହୁଏ ଟାଉନ ଗାର ହୋଇ ଯାଇଥିବ ।

ଇନ୍ଦ୍ର, ତାହାଲେ Railway gate କୁ ଫୋନରେ କଣ୍ଠାକୁ
କରିଦେଲେ ।

ଅମର — ଠିକ୍ ଅଛି, ମୁଁ ସାଇକେଲରେ...ବୁଝି ଦେଉଛି ।

ଲତା — (ବାହାର ଆସିଛି) ଅମର ଭାଇ !

ଅମର — ଅପେକ୍ଷା କର, ମୁଁ just ଆସୁଛି ।

(ବ୍ୟସ୍ତରେ ଚାଲିଗଲେ)

ଲତା — ଏ ହବୁ କଣ ହେଉଛି sir !

ଇନ୍ଦ୍ର — (ସିଗାରେଟଟା ପାଦରେ ଚାପିଦେଲେ) ଗୋଟେ
ଡ୍ରାମା ସରିଗଲା ।

ଲତା — ଡ୍ରାମା !! (ଆଶ୍ଚର୍ଯ୍ୟ)

ଇନ୍ଦ୍ର — (ହସି) yes, ଯାହାସବୁ ହୋଇଗଲା ଧରନ୍ତି ଗୋଟେ
ନାଟକ ।

ଲତା — (ସାମାନ୍ୟ ଗମ୍ଭୀର) ଉଦ୍ଦେଶ୍ୟ ?

ଇନ୍ଦ୍ର — ଉଦ୍ଦେଶ୍ୟ ? Very straight and clear.

ଲତା — ଆପଣ କ'ଣ ଚାହାନ୍ତି ?

ଇନ୍ଦ୍ର — ମୁଁ ବୁଝେ..... I want you for a moment.

ନିବିଡ଼ ଅନ୍ଧକାର ଭିତରେ କୁମ ଓଠୁ କିଛି ଆଲୋକ
ବୁଝେ (ଆଗେଇଲେ)

ଲତା—(ବୁଝିଯାଇ) ଏହେଁ Prostitute ନୁହେଁ, ଜଣେ
ଭଦ୍ରଲୋକର ଘର ।

ଇନ୍ଦ୍ର—ଓଃ Sorry, ଏ ପିତୃଭଳା ଲୋ ଅନ୍ଧାର ଭିତରେ
ଆମର କାହାଣୀ କୁଆଡ଼େ ଲୁଚିଯିବ ଲତା !

ଲତା—ଆପଣ ଯାଇପାରନ୍ତି ।

ଇନ୍ଦ୍ର—ହଁ ହଁ ନିଶ୍ଚୟ ଚାଲିଯିବ, ଆସିଛୁ ଯେତେବେଳେ ନିଶ୍ଚୟ
ଯିବ, କନ୍ତୁ ପଦ ଚିହ୍ନଟା— ରହିଯିବ ଏବଂ ନିଶ୍ଚୟ
ରହିଯିବ (ଝୁଙ୍କି ପଡ଼ୁଥିଲେ ଲତା କବାଟ ପାଖକୁ ଚାହିଁ
ଯାଉଥିଲା)

ଲତା—ଇନ୍ଦ୍ର ! କି ଅଭଦ୍ଧ ଆପଣ !

ଇନ୍ଦ୍ର—(ହସିଉଠିଲେ) କୁମରଙ୍କ ଗୋଟିଏ ସୁନ୍ଦର ଝିଅକୁ
ଏମିତି ଏକୃଷ୍ଟିଆ ପାଇ ଆଦୃଷ୍ଟ ଟିକିଏ ଅଭଦ୍ଧ ହୋଇ
ଯିବାକୁ ଇଚ୍ଛା ଦେଉଛି ।

ଲତା—କାହାର ପାଆନ୍ତୁ ! (ଦ୍ଵାର ପାଖକୁ ଯାଉଥିଲେ, ଇନ୍ଦ୍ରଜିତ
ପାଦ ଚାହିଁ ହସି ହସି ଯାଉଥିଲେ)

ଇନ୍ଦ୍ର—କାହାର ଯିବ ? ପୁଣି ଚାଲି ହାତରେ ? କୁମରକୁ ଚାହିଁ
ଦେଇଥିଲି କ'ଣ କୃପା ? ଶିଶିରକୁ ଚାହିଁ ଦେଲି ସିଏ କି
କ'ଣ କୃପା ? ଶେଷରେ ଏତେ ଗୁଡ଼ିଏ ଗୁଣ କଲି ସବୁ
କ'ଣ କୃପା ?

(ହସି ହସି ଯାଉଥିଲେ କନ୍ତୁ ଲତା ଭିତରେ ପଶି ଯାଇ
ହଠାତ୍ କବାଟ ବନ୍ଦ କରି ଦେଲେ, ଇନ୍ଦ୍ରଜିତ କବାଟ ଧରି
ନେଇଛନ୍ତି, କାହାରୁ ନିନ୍ଦାମିତ୍ରା ହସନେଇ ଆସିଛନ୍ତି ସୁବୋଧ,
କାହାରୁ ଶୋଭାଯାତ୍ରୀରୁ ସେ ଚାଲି ଆସିଛନ୍ତି । ଦେହ ମୁଣ୍ଡ
ସହସ୍ତରେ ସଜା ହୋଇଥିଲେବି ନିଜର ଅନ୍ତରୁ ସବୁ ଅସଜଡ଼ା
ପରି ଜଣା ଯାଉଥାଏ)

ସୁବୋଧ—ସାବାସ ! ଇନ୍ଦ୍ରଜିତ !

ଲତା—(କବାଟ ଖୋଲି ଦେଲେ) ସୁବୋଧ ଭାଇ !

ଇନ୍ଦ୍ର—(ମଫ୍ତଲ ଆସିଛନ୍ତି ବିପଳତାଙ୍କ ସଂକେତ ଧରି)

ସୁବୋଧ—ସେ ଡେକେ ତୋର ଅସଲ ରୂପ ?

ଇନ୍ଦ୍ର—କିଏ ? ସୁବୋଧ !

ସୁବୋଧ—ଡରିଗଲୁ ବୋଧ ହୁଏ ?

ଇନ୍ଦ୍ର—ସମାପ୍ତରେ ଇନ୍ଦ୍ରଜିତେ ନାମ ଶୁଣିଥିବୁ, ସେ
ମରିଗଲା ଡରିଲା, ଆଉ...ମୁଁ ଇନ୍ଦ୍ରଜିତ ମହାନ୍ତି, ମୁଁ
ମରିବିନାକ ଡରିବିନା ।

ସୁବୋଧ—ପାକା ଆକାଶରେ ଢେଉ ଘଡ଼ର ଆବାଜ ଶୁଣି
ଲେକେ ବିଶ୍ୱାସ କରିବେନି !

ଇନ୍ଦ୍ର—ସୁବୋଧ ! ମୋ ବିଜ୍ଞାନେଶରେ ମୁଣ୍ଡ ପୁରେଇବା ଠିକ୍,
ହେଉନି ।

ସୁବୋଧ—ସେ ଗୋଟିଏ ଫୁଲ, ପୁର ରଙ୍ଗ ଅଛି, ଚର ଅଛି,
ଭ୍ରମର ହୋଇ ଉପସ୍ତେଗ କର, ପୋକ ହୋଇ ତାର
ପାଖୁଡ଼ାଗୁଡ଼ିକୁ ଚାଟି ଟିକ୍ ଟିକ୍ କରି ଦେ'ନା, ଏଥିରେ
କେହି କିଛି ପାଇବେନି । ପୋକର ଦଂଶନରେ ଫୁଲ ତ
ନଷ୍ଟ ହେବ; କିନ୍ତୁ ପାଖୁଡ଼ାର ବିଷ ଜ୍ୱାଳାରେ ପୋକ
ହୁଣ୍ଡିପୁ ମରିବ ।

ଇନ୍ଦ୍ର—ସେ କିନ୍ତୁ ମୋର ଜାପାନୀ ଖେଳନା ।

ସୁବୋଧ—ଖେଳନାକୁ ଅଖିର ଇସାବରେ ନଢେଇବାକୁ ପଡ଼େ,
ହାତର ହସ୍ତରେ ନୁହେଁ ।

ଇନ୍ଦ୍ର—ସୁବୋଧ ! ମୁଁ କହୁଛି ମୋ Private workରେ ତୁ
ହାତ ଦେ'ନା ।

ସୁବୋଧ—ମୁଁ ବି କହୁଛି ଅନ୍ୟ କାହାର Private lifeରେ ତୁ
ହାତ ଦେ'ନା ।

ଇନ୍ଦ୍ର—ଇନ୍ଦ୍ରଜିତ ମହାନ୍ତ ଯେଉଁ କାମରେ ହାତ ଦିଏ ସେ
କାମ ସେ ଶେଷକରେ ।

ସୁବୋଧ—ହାତଟା ଯଦି ନିଆଁ ଉପରେ ପଡ଼େ ?

ଇନ୍ଦ୍ର—ହୁଏତ ନିଆଁଟା ଲାଭି ଯାଇପାରେ ।

ସୁବୋଧ—ଇନ୍ଦ୍ରଜିତ ! ମୁଁ ଅପେକ୍ଷା କରି ପାରିବିନି, ପଡ଼ିଗଲା
ଲୋକ ଶୁଣିବା ଆଗରୁ ଏ ସ୍ଥାନ ଗୁଡ଼ି ବୁଲିଯା, ନହେଲେ
ରଙ୍ଗପାଟଣା ଗାଁର ଦୁର୍ବିଷ ଲୋକଙ୍କ ହାତରୁ ବଢ଼ିବା କଷ୍ଟ
ହୋଇପଡ଼ିବ ।

ଇନ୍ଦ୍ର—Is it ? ମୁଁ ଦେଖିବି ଯଦି ସୁଯୋଗ ଆସେ (ବୁଲିଗଲେ)

ଲତା—ସୁବୋଧ ଭାଇ ! ମୋତେ କ୍ଷମା କର ।

ସୁବୋଧ—କ୍ଷମା ? (ଲତାଙ୍କୁ ବୁଝିଲେ, ହସିଲେ ଓ ବୋଲି
ବାହାରିଗଲେ)

ଲତା - ସ୍ବେ କଣ, ସୁବୋଧ ଭାଇ !

ସୁବୋଧ—ମତ, ଅଗତର କୋଣାର୍କକୁ ଭାଙ୍ଗି ଦେବାପାଇଁ
ବିଜୋପ ସାଗରର ଏସିଡ଼ (ପିଇଲେ) ଝିଅମାନେ ସିନା
ସହକରେ ଭୁଲିଯାଇପାରିବୁ ଅଗତକୁ, କିନ୍ତୁ ମୁଁ ମୋ
ଜୀବନଟାକୁ ଚାଲିଦେଇ ମଧ୍ୟ ସେ ଅଗତକୁ ପାସୋରି
ପାରୁନି ।

ଲତା—ଲତା ଭଲ ଗୋଟି ଅଲୋଡ଼ା ଝିଅକୁ ସହକରେ

ଭୁଲିହେବ ସୁବୋଧ ଭାଇ !

ସୁବୋଧ—ହୁ ! ହୁ ! ଲଜ୍ଜା ନାହିଁ ତୋତେ ? ତୁ ଏକଥା କହି
ପାରୁଛୁ ? ହଁ, ରୂପ ବ୍ୟବସାୟୀର ହୃଦୟ ନଥାଏ
(ପିଇଗଲେ, ଲଜା ଚାଲିଗଲା ଭଳିରକୁ) ଓଃ କି ଶାନ୍ତି !
ଲଜା ! ଅବଶେଷର ଶେଷ ପାତ୍ରାବରେ ଚଢ଼ି ମୁଁ ଆଜି
ଦୁଃଖସ୍ୱପ୍ନର ପାଇଁ ବାହା ହେଉଛି । (ଲଜା ଆସିଛି)

ଲଜା — (ଲୁହ ଭରି ଆଖିରେ ସିନ୍ଦୂର ବାହାର କରି) ସୁବୋଧ
ଭାଇ ! ଏ ସିନ୍ଦୂର ନେଇ ଯାଅ, ଲଜା ଭଉଜକ ମୁଣ୍ଡରେ
ତାଳି ଦେବ (ଲୁହରେ ଆଖି ପାଟି ପଡ଼ୁଥାଏ)

ସୁବୋଧ ଏ ! ସିନ୍ଦୂର ? (ବୋତଲ ଖସିପଡ଼ିଛି) ତୁ ସେ
ସିନ୍ଦୂର ରଖିଛୁ ?

ଲଜା — (ଲୁହରେ ପାଟି ପିଟିଲେ)

ସୁବୋଧ ନା ନା ଲଜା ସେ ସିନ୍ଦୂର ତୋର.....

ଲଜା—ମୁଁ ପଡ଼ିତା, ରୂପ ବ୍ୟବସାୟୀ, ସିନ୍ଦୂର ମୋର କଣ
ହେବ ?

ସୁବୋଧ—ଲଜା ! ତୁ ମୋର । ସେ ସିନ୍ଦୂର ତୋର ।
(ସିନ୍ଦୂର ପିଛାଇବା ସମୟରେ ଆସିଛନ୍ତି ଯୋଗେଶ,
ସିନ୍ଦୂର ଫଟୁଆ ଖସିପଡ଼ିଛି)

ଯୋଗେଶ ସୁବୋଧ ! ଏ ସବୁ କ'ଣ ହେଉଛି ?

ସୁବୋଧ—ବାପା ! !

ଯୋଗେଶ—ଶୋଭାଯାତ୍ରାରେ ତୋତେ ଶହଶହ ଭଦ୍ର ଲୋକ
ଅପେକ୍ଷା କରିଛନ୍ତି, ତୁ କ'ଣ ନା ମଦପିଇ ବେଶ୍ୟା ଭେରେ
ପଶିଛୁ ?

ସୁବୋଧ—(ଲଜା ଚମକି ଉଠିଛି) ବାପା !

ଯୋଗେଶ—ତୋର ଅଳ ବାହାରେ, ସେହିଟିକି ମନେ ପକାଇ
ଦେବାକୁ ପଡ଼ିବ ?

ସୁବୋଧ—ବାହାଘର ମୋର ସରିଯାଇଛି ବାପା !

ଯୋଗେଶ—(ଅସମ୍ଭବ ବୁଝିଗଲେ) ସରିଯାଇଛି ! କ'ଣ ଏଇ
ବେଶ୍ୟା ସାଙ୍ଗରେ ?

ସୁବୋଧ—(ଦୃଢ଼ ସ୍ଵରରେ) ହଁ,

ଯୋଗେଶ—(ବୁଝୁଡ଼ାମାର) ଚପଳେ ! (ସାବଣୀ ଅସିଦ୍ଧନ୍ତ)
ଏ ଶ୍ରେଷ୍ଠଲେକଗୁଡ଼ା ପଛପା ଲେଉଟେ ତୋତେ ବାନ୍ଧି
ରଖିଛନ୍ତି । ବେଶ୍ୟାର ମଦ ପିଇ ତୁ ମାତାଲ ହୋଇଛୁ—

ସାବଣୀ—ପଛନାଶୁକ ବାବୁ ! ଆମ ଝିଅ ଆମଘରେ ଅଛି ।

ଯୋଗେଶ—ତୁମେ ଚୁପ୍‌କର, ରୂପର ଜାଲ ବଛାଇ ମୋ
ପୁଅଟାକୁ ନଷ୍ଟ କରି ଦେଲଣି ।

ସାବଣୀ—ନେଇଯାଅ ତୁମ ପୁଅକୁ ।

ସୁବୋଧ—ମାଉସୀ !

ଲଜା ବୋଉ !

ସାବଣୀ—ଯାଅ, ସୁବୋଧ ! ବଡ଼ଘରୁ ବାହାହୋଇ ତୁମ ଘର
ସଜାଡ଼ିବ ।

ଯୋଗେଶ—ତୁମେ ଆଉକଣ ଭାବିଛ କି ? ଆ, ସୁବୋଧ !
ତୋତେ ଅନେକ ଲୋକ ଅପେକ୍ଷା କରିଛନ୍ତି । ବାହାଘର
ପରେ ମୁଁ ଏ ଶ୍ରେଷ୍ଠଲେକକୁ ଦେଖିବି ।

ସାବଣୀ—ଯାଅ ସୁବୋଧ, ଲଜା ତୁମକୁ ବାହାହୋଇ ପାରିବନି ।

ଯୋଗେଶ—ଆ, ସୁବୋଧ ! (ଟାଣି ନେଇଗଲେ)

ଲତା—ସୁବୋଧ ଭାଇ !

ସୁବୋଧ - ଲତା ! (କହି ପାରିଲେନି, ଯୁଲିଗଲେ, ଲତା ଅଶ୍ରୁଳ
ନୟନରେ ଚାହିଁଥାଏ, ଦୂରରୁ ତୋଳ ମନ୍ତ୍ରଣ ଶବ୍ଦ ଶ୍ରବଣେ ନିକଟ
ତର ହେଉଥାଏ ।)

ସାବିତ୍ରୀ—ତମେ ବଡ଼ ଲୋକ ହେଲ ବେଳି ଯାହା ଇଚ୍ଛା ତାହା
କହିଯିବ, କରୁଥିବ । ଦୁନିଆଟା ତୁମ ହୋଇ ବସିଥିବ ।

ଲତା—ହଁ ବୋଉ ! ଏ ଦୁନିଆଟା ବେଳେ ବେଳେ ନୀରବ
ହୋଇଯାଏ । (ଏହି ସମୟରେ ବାହାରୁ ବ୍ୟସ୍ତ ଶ୍ବବରେ ଦୌଡ଼ି
ଆସିବୁ ଅମର ଧଇଁ ସଇଁ ହୋଇ)

ଅମର—ଲତା ! ସବୁ ସରିଯାଇଛି ।

ଲତା, ସାବିତ୍ରୀ—(ବ୍ୟସ୍ତରେ) କଣ ହେଲା, ଅମର ! ଅମର
ଭାଇ !

ଅମର—ଶିଶିର ! ମୋଟର ସାଇକେଲ ସହ ଓଭରବୁକ୍ସ
ଚଳନ୍ତା ଟେନ ଇମରକୁ ଖସି ପଡ଼ିଛି ।

ଲତା - (ଥର ଥର ଗଳରେ) ଭାଇ କଣ ତେବେ.....?

ସାବିତ୍ରୀ - (କିଛି ବୁଝିନପାରି) ଶିଶିର କଣ ? ମୋଟର
ସାଇକେଲ ?

ଅମର—ମୁଁ କିଛି ଠିକ୍‌କରି ପାରୁନି, ମୁଁ ଏବେ ସ୍ଥେସନ
ଯାଉଛି, ତୁମେ ହସ୍ତ ପିଟାଇ ବାହାରି ଆସ ।

(ଅମର ବ୍ୟସ୍ତ ହୋଇ ଚାଲିଗଲା, ବାଣ, ତୋଳ, ମନ୍ତ୍ରଣ ଏବଂ
ରେଳଗାଡ଼ି ଓ ମୋଟର ସାଇକେଲର ବିକଟାଳ ଶବ୍ଦରେ
ମଧ୍ୟସ୍ଥାତି ପଡ଼ିଲା, ସାବିତ୍ରୀ ଲତାକୁ କଣ କହୁଥିଲା ବେଳେ

ଅନ୍ଧାର

॥ ଚତୁର୍ଥ ଦୃଶ୍ୟ ॥

ରାସ୍ତାଟା ଅନ୍ଧାର ବଙ୍କେଇ ବଙ୍କେଇ ଦୌଡ଼ିଛି ।
ଅପରାଦରେ କଥା ଭାଷା ହୋଇ ଆସିଲେ ମିଶ୍ର
ଓ ଇନ୍ଦ୍ରଜିତ ।

ମିଶ୍ର—ହରିଦେ, ରାସ ଗୋବନ୍ଦ କନ୍ତୁ ଏତେ ତାମ୍ବ ମୋଟର
ସ ଇକେଲଟା ମଷ୍ଟ ନେଇ ଇଗଲ ।

ଇନ୍ଦ୍ର—(ଶାଳପୁର ଦୃଷ୍ୟରେ) ଯେଜିତ ମହାନ୍ତି ଖୁବ୍
ବୋକା ନୁହେଁ । ସେ ମୋଟର ସାଇକେଲ ମୋର ନଥିଲା,
ମୋର ଜଣେ ବନ୍ଦୁ, ଆମଦର, ଯାହା ସହିତ ଶାନ୍ତି ଦାନର
ଗନ୍ଧା ପରେ ନିକଟରେ Compromise ହୋଇଥିଲା ।
ତେଣୁ ଜାଣି ଜାଣି ତା'ର ଟ୍ରେକ୍ କାଟି Accidentର
Plane କରିଥିଲି ।

ମିଶ୍ର—ହେଁ ହେଁ, ଗୋଟି ଗୁଳିରେ ଦୁଇଟା ଶିକାର ।

ଇନ୍ଦ୍ର—ତଥାପି ମୁଁ ବହୁତ ପଛରେ—

ମିଶ୍ର—ପରିସ୍ଥିତିର ସୁଯୋଗ ନେଇ ଆଗେଇ ଯାଅ ।

ଇନ୍ଦ୍ର—ପରିସ୍ଥିତି ସୃଷ୍ଟି କରିବା ଦାବୀର ତୁମର (ଘଟଦେଶ)
ମୁଁ ଆସେ ।

ମିଶ୍ର—ହଁ ହଁ, ...କନ୍ତୁ...

ଇନ୍ଦ୍ର—ପରେ ବୁଝିବା (ଗୁଳିଗଲେ)

ମିଶ୍ର—ପିଲାଲୋକ, ପଇସା ଅଛି, ଖେଳ ଗୁଳିଛି, ଡାରକିତ ବ
ଗୁଳିଛି । ଦେଖାଯାଉ କେଉଁ ପାଣି କୁଆଡ଼େ ଯାଉଛି ।

(ପଛରୁ ଆସିଛନ୍ତି ସାବଣୀ) କିଏ ? ସାବଣୀ ! ସଞ୍ଜ
ହେଲଣି, କୁଆଡ଼େ ଯାଉଛ ?

ସାବଣୀ (ଦୁଃଖରେ ସଂପୂର୍ଣ୍ଣ ଅଧିକାରୀ) ନନା, ମୋ ଶିଶିରକୁ
ବଢ଼େଇ ଦିଅ ନନା ! ମୁଁ ଭିକା ମାଗୁଛି ।

ମିଶ୍ର — ହେଃ ହେଃ ସାବଣୀ ! ମୁଁ ବି ଦିନେ ତୁମକୁ ମାଗିଥିଲି,
ମନେଅଛି, ଖାଲି ହାତରେ ମୁଣ୍ଡ ପିଟି ଦେଇଛି ।

ସାବଣୀ — ସେ ଦିନକୁ ମନେ ପକେଇ ଦୁଃଖ ଦିଅନା ନନା !

ମିଶ୍ର ପିଲାଦିନର ଖେଳ ସଦୃଶରେ ଭୁଲି ହୁଏନା । (Pause)
ମୁଁ ଯେ ମୋ ଶାବନଠାରୁ ତୁମକୁ ବେଶି ଭଲ ପାଉଥିଲି,
ତୁମେ ଜାଣି, କିନ୍ତୁ ତୁମ ବାପା ମତେ ଭୁଲ୍ ବୁଝି ତୁମକୁ
ସୋମନାଥ ମହାନ୍ତି ସହ ବିବାହ ଦେଲେ, ଆଉ ତୁମେ
ତୁମ୍ଭେ ଚାହୁଁ ସବୁ ଦେଖି ଗଲ, ସହିଗଲ...

ସାବଣୀ — ମୁଁ ଆଉ କଣ କରିଥା'ନ୍ତି ? ଜାତିଭେଦ ଆମ ଭିତରେ
ଏକ ହାତୀର ହେ'ଇ ଛୁଡ଼ାହେଲା ।

ମିଶ୍ର — ହେଃ ହେଃ ସାବଣୀ ! ପ୍ରେମରେ ଜାତି ଧର୍ମ ବର୍ଣ୍ଣ କେହି
ବାଧା ଦେଇ ପାରନ୍ତି ନାହିଁ । କେବଳ ମୋ ପାଖରେ
ଟଙ୍କାର ଅଭାବ, ତୁମକୁ ମୋ ଆଡ଼କୁ ଟାଣି ପାରୁନା ।

ସାବଣୀ — ନନା ଯାହା କହିଲେବି ମୁଁ ଆଜି ସହିବାକୁ ଆସିଛି ।

ମିଶ୍ର — କେବଳ ସେହି ପ୍ରତିଜ୍ଞାରେ ମୁଁ ଆଜିଯାଏ ବିବାହ କରିନି
ଏଇ ହାତରେ ଶହ ଶହ ହାତଗଣ୍ଠି ପକେଇଲି, କିନ୍ତୁ ମୋ
ହାତରେ ଶ୍ରେଣୀ ପଡ଼ିପାରିନା । ବଣି କ୍ଷୋ ପାଇଁ ଅନାଥ
ଶ୍ରମରୁ ଅମରକୁ ଆଣି... (କଣ୍ଠରେ ଆହୁ'ତା)

ସାବିତ୍ରୀ—ଆଉ ନନା !

ମିଶ୍ର—ଧୂପ ହୋଇ ମୁଁ ନିଜକୁ ଜଳେଇ ଦେଇଛି, କିନ୍ତୁ ମୋ
ପାଖରେ ତୁମକୁ ବି ଜାଳିବାକୁ ପ୍ରତିଜ୍ଞା କରିଥିଲି, ଆଉ...
ଜାଳିବି ଦେଇଛି ।

ସାବିତ୍ରୀ—ଏତେ ଜଳି ଜଳି ବି ପାଇଁଣ ହୋଇ ପାରିଲାନି ।

ମିଶ୍ର—ମୁଁ ଚାହୁଁଥିଲି, ତୁମେ ଘନେ ମୋ ପାଖରେ ହାତ ପାଦେ,
ଆଉ ଆଜି ସେଇଆ ହେଲା । କିନ୍ତୁ ତୁମକୁ ନିରାଶ
କରିବି । ମୋ ଜୀବନର ଶେଷ ଶପଥ ପୂରଣ କରିବି ।

ସାବିତ୍ରୀ—ନନା ! ମୋ ପୁଅ କଣ ତୁମର ନୁହେଁ ।

ମିଶ୍ର—ମୁଁ ଯେତେବେଳେ ତୁମର ନୁହେଁ, ତୁମ ପୁଅ କେମିତି
ମୋର ହେବ ?

ସାବିତ୍ରୀ—ମୁଁ ତୁମ ପାଦ ଧରିଛି, ମୋତେ କିଛି ଦିଅ, ମୋ
ଶିଶିରକୁ ବଞ୍ଚେଇବି ।

ମିଶ୍ର—କେବଳ ତୁମର ଆଖିର ଲୁହ ଦେଖିବା ପାଇଁ ଅନେକ
କିଛି କରିଛି, ଆଦୁର ଅନେକ ବାଜା ଅଛି ।

ସାବିତ୍ରୀ—ନନା, ସବୁ ଶ୍ରଦ୍ଧାଶୋଧ ବିନିମୟରେ ମୋତେ ଦୁଇ
ଜଣେ ଟଙ୍କା ସାହାଯ୍ୟ କର, ଶିଶିର ଦରମା ପାଇଲେ
ଶୁଝିଦେବି ।

ମିଶ୍ର—(ହସିଲେ) ମୁଣ୍ଡ ବାଡ଼େଇ ଦେଲେବି ମୋ ପାଖରେ
ତୁମେ କିଛି ପାଇବନି, କେବଳ ଗୁଡ଼େ ଅସମାନ ଆଉ
ପ୍ରତ୍ୟେକ କଥା ଛଡ଼ା ।

ସାବିତ୍ରୀ—ନନା ! ମୋ ଶିଶିର ତାହାଲେ ବଢ଼ିବନି ? ମୋର

ମିଶ୍ର—ଯାଅ, ବରଂ ଯୋଗେଶ ପଟ୍ଟନାୟକର ହାତଗୋଡ଼ ଧରି
କିଛି ପାଇପାରିବ ।

ଯୋଗେଶ—(କହୁକହୁ ଆସିଛନ୍ତି) ଯୋଗେଶ ପଟ୍ଟନାୟକର ନାଁ
ଭୁଲି ଯିବାକୁ କହିଦିଅ ମିଶ୍ର !

ମିଶ୍ର—ହେଁ ହେଁ ପଟ୍ଟନାୟକେ, ଦୁଃଖରେ ପଡ଼ିଛି ବିଚର !

ସାବିତ୍ରୀ—ଗୋଟି ବୋଲି ପୁଅ. ବାପ ତା'ର ନେଇଲେ,
ଆପଣମାନେ ତାର ବାପ ହୋଇ ତାକୁ ବଞ୍ଚେଇ ଦିଅନ୍ତୁ ।

ଯୋଗେଶ—ହେଁ ହେଁ, ଏ ବୟସରେ ପୁଣି ବାପ ହେବାର
ସୁଯୋଗ...? ଲଜ୍ଜା ନାହିଁ ତୁମକୁ ? ଏତେ ବଡ଼ ଝିଅଟାକୁ
ଘରେ ରଖି ସାବଣୀଟାକୁ ନଷ୍ଟ କରି ଦେଲଣି । ପୁଣି ପୁଅ
ପାଇଁ ଉଷା କରୁଛ ? ପୁଅ ବି ତ ଖଣ୍ଡେ, କାହାରିକୁ ଖାତର
ନାହିଁ । ପେଟଲି ପୁଅକୁ ବଞ୍ଚେଇବାକୁ କିଏ କହିଲେ
ସାହାଯ୍ୟ କରିବ ?

ସାବିତ୍ରୀ—ମୋ ଘର ଖଣ୍ଡିକୁ ହେଲେ ନେଇ ମୋତେ କିଛି
ଟଙ୍କା ଦିଅନ୍ତୁ । ମୋ ପୁଅକୁ ବଞ୍ଚେଇ ଦିଅନ୍ତୁ । ଆପଣ-
ମାନଙ୍କ ଗୋଡ଼ ଧରୁଛି ।

ଯୋଗେଶ—ଘର ? ତୁମର ଘର କାହିଁ ?

ମିଶ୍ର—ହରିହର, ରାଧେ ଗୋବିନ୍ଦ । ସେ ଘର ତ ଯୋତୁଳ
ବାବଦରେ ସୁଖେଶ ବାବୁଙ୍କର, ମ.ନେ ଖୋଦ
ପଟ୍ଟନାୟକଙ୍କର ।

ସାବିତ୍ରୀ—କ'ଣ ହେଲା ? ଘର ମୋର ନାହିଁ ? ତାହେଲେ ପୁଅ
ମୋର...(ଥକିପଡ଼ିଲେ)

ମିଶ୍ର—ହରିହେ ! ପଟ୍ଟନାୟକେ, ଦେଖୁଛନ୍ତିନା ଏ ପଟରୁ କଳା
ହାଣ୍ଡିଆ ମେଘ ଖଣ୍ଡେ ସାରା ଆକାଶଟାକୁ ଗିଳି
ପକେଇଲଣି ।

ଯୋଗେଶ—ଆରେ ହଁ, ସତେଇ, ଆମର ଚତୁର୍ଥୀଟାକୁ ଏ
ମେଘ ନଷ୍ଟ କରିଦେଲା ।

ସାବିତ୍ରୀ—ପଟ୍ଟନାୟକ ବାବୁ ! ଆପଣଙ୍କ ଗୋଡ଼ ଧରୁଛି, ମୋ
ଶିଶିର ଜୀବନ ଆପଣଙ୍କ ହାତରେ...ବଞ୍ଚେଇ ଦିଅନ୍ତୁ ..
ଆପଣଙ୍କ ଯଶ ବଢ଼ିବ ।

ଯୋଗେଶ—ମୁଁ କ'ଣ ଭଗବାନ ? ଯାଅ, ଯାଅ ତାକୁରଙ୍କୁ
ଗୋଡ଼ହାତ ଧରି ବଢ଼ିବ, ନହେଲେ ହିଅଟାକୁ ସାଙ୍ଗରେ
ନେଇଯାଅ । ତାକୁ ଦେଖିଲେ ତାକୁରମାନେ ବିନା
ପଇସାରେ ସବୁ କରିଦେବେ ।

ଲତା—(ପ୍ରବେଶି) ବୋଉ !

ସାବିତ୍ରୀ—କିଏ ? ଲତା ! ମା' କିଛି ପାଇଲୁ ?

ଯୋଗେଶ—ଆସନ୍ତେ ମିଶ୍ର ! ତମେ ଗଲେ ତେଣେ ଚତୁର୍ଥୀ କାମ
ହେବ ଯେ—

ମିଶ୍ର—ହଁ ଯିବା, ଆଜିତ ଅନେକ କାମ (ଯୋଗେଶ ଓ ମିଶ୍ର)
ଭୁଲିଗଲେ)

ଲତା—ବୋଉ ! କାହିଁକି ସେମାନଙ୍କ ଗୋଡ଼ ଧରୁଥିଲା ?

ସାବିତ୍ରୀ—କୋଉଠୁ ଆଉ ମିଳିବ ଟଙ୍କା ?

ଲତା—ସେମାନଙ୍କଠାରୁ କ'ଣ ପାଇଲୁ ? କେହି ବୁଝିବେନି ।
(ଆସିଛି ଅମର)

ସାବିତ୍ରୀ—ତାହେଲେ ଶିଶିର କ'ଣ... ?

ଅମର - ମାଉସୀ ! ସେଇଲେ ଲୋକଙ୍କୁ ସାହାଯ୍ୟ ମାଗିଲେ
ମିଳିବନି, ତାଙ୍କଠାରୁ ଜବରଦସ୍ତ ଛଡ଼େଇ ଆଣିବାକୁ ହେବ ।

ଲତା - ଅମର ଭାଇ ! ହସ୍ତ ପିଟାଇରେ...

ଅମର - ମୁଁ ତ ଫେରୁଛି । ଜଣେ ନିର୍ଦ୍ଦୟ ଭଲେଣିଆରୁଲି କୁଡ଼ି
ଦେଇଛି, ଇଞ୍ଜେକ୍ସନ୍ ଦିଆଯାଉଛି... ତଥାପି...

ଲତା - କ'ଣ ହେଲା ?

ଅମର - Sense ଆସୁନି-

ଲତା - ପୁଣି ?

ଅମର - ଡାକ୍ତର କହୁଛନ୍ତି କଟକ ଯିବାକୁ ପଡ଼ିବ ।

ସାବିତ୍ରୀ - କଟକ ?

ଅମର ହଁ, ଆଜି ରାତି ଦଶଟା ପୁରୀ କଟକ ବାହାର ଯିବାକୁ
ପଡ଼ିବ । Heartରେ accident ହୋଇଛି, ତେଣୁ...
ଏଠି କିଛି କରିହେବନି ।

ଲତା - କ'ଣ କରିବା ?

ଅମର - ନିହାତି ଭୟରେ ପାଞ୍ଚଗଡ଼ ଟଙ୍କା ଦରକାର ।

ସାବିତ୍ରୀ - ପାଞ୍ଚଗଡ଼ !!

ଅମର - ବିନା ଟଙ୍କାରେ ମାଉସୀ, ହସ୍ତ ପିଟାଇରେ କେହି
ମୁହଁକୁ ଚୁର୍ଚ୍ଚିବେନି ।

ଲତା - ଅମର ଭାଇ ! ରାତି ଦଶଟା... ପୁରୀ...

ଅମର - ତୁ ବ୍ୟସ୍ତ 'ହ'ନା, ତେଣୁକର, ମୁଁ ତେବେ ଜଣେଇ
ଦେବାକୁ ଆସିଥିଲି । ଶୁଣଣ ବର୍ଣ୍ଣ ଆସିଲଣି । ମୁଁ
ମାଉସୀଙ୍କୁ ହସ୍ତ ପିଟାଇ ନେଇଯାଉଛି । ସେଠାରେ କେହି
ଜଣେ ନ ଲାହଲେ ମୁଁ ଏଣେ ତେଣେ ଯାଇ ପାରୁନି, ଟଙ୍କା

ପାଇଁ ଶତମତ ଚେଷ୍ଟା କରିବାକୁ ହେବ । ମାଉସୀ !
ହସ୍ପିଟାଲରେ .. ରହିଲେ...?

ସାବଣୀ — ମୁଁ ଯିବି... ଗୁଲ . ବାପା !

ଅମର — ହଁ, ଲତା ! ଇଂରାଜୀ ପାଖକୁ ଗଲେ ହୁଏତ ଟଙ୍କା
ମିଳିଯିବ, ତୁ ଟିକିଏ କୋଉଠୁ ଚେଷ୍ଟାକରି, ମୁଁ
ହସ୍ପିଟାଲରେ ମାଉସୀକୁ ଛାଡ଼ି ଆସୁଛି ।

ଲତା — ଅମର ଭାଇ ! ତୁମେ ଯାଅ, ମୁଁ ଚେଷ୍ଟା କରୁଛି ।

ଅମର — ଆସ ମାଉସୀ ! Bed ପ ଖରେ କେହି ନାହାନ୍ତି ।

ସାବଣୀ — ଠାକୁରେ କେବଳ ଭରସା ଗୁଲ । ଲତା, ଦେଖ,
ମୁଁ ଆସୁଛି (ଦୁହେଁ ଗୁଲିଗଲେ)

ଲତା — ଇଂରାଜୀ ମହାନ୍ତି... ? ଟଙ୍କା ଦେବି ? ଏ ଝଡ଼ି ସବି...
ଓଃ... ଭାଇଙ୍କ ଶାବନ ବଞ୍ଚେଇବାକୁ ପାଞ୍ଚ ଶହ ଟଙ୍କା
ଲେଡ଼ା... ହେ ! ମା ! (ଝଡ଼ି ଓ ଘଡ଼ଘଡ଼ି ଆକାଶକୁ
ଘୋଟିଗଲେ । ଲତା କ'ଣ ସବି ଗୁଲିଗଲେ)

ଅନ୍ଧାର

॥ ପଞ୍ଚମ ଦୃଶ୍ୟ ॥

ଅମାବାସ୍ୟାର ଉକ୍ତ ଅନ୍ଧକାର । ସମସ୍ତ
ଯୋଡାର ଠକ୍ ଠକ୍ ଶବ୍ଦ । ଭୟଙ୍କର ଝଡ଼, ବର୍ଷା ଓ ସତସତରେ
ମନ୍ଥ ଡାକିପଡ଼ୁଥାଏ । ସମସ୍ତ ଅନ୍ଧକାର ଭିତରେ ବଳୁଲୀହିଁ କେବଳ
ଭରସା । ଅସିଦ୍ଧି ସୁବୋଧ । ସ୍ୱର ମଦରେ ବୁଡ଼ିଯାଇଥା'ନ୍ତି ।
ସଂପୂର୍ଣ୍ଣ ବିବ୍ରତ ଓ ବିପର୍ଯ୍ୟୟ ।

ସୁବୋଧ—ଲତା ! ଏ ଲତା ! ମୁଁ ଠିକ୍ ଭୁଲିନି, ଏତେ ପିଇ ବ
ତୋତେ ଭୁଲି ପାରୁନି । ଆଜି ମୋର ଚଉଁଟି । ଅନ୍ଧାର
ଆଜି ଝଡ଼ ଭିତରେ ମୁଁ ତୋତେ ଖୋଜୁଛି ଲତା ! ତୁ
କ'ଣ ନାହିଁ ? ଏ ରାତିଟାକୁ ଏଇଠି ବସେଇ ଦେବ,
ଦେଖିବି, ଲିଲି ନା ଲତା ? (ପିଇଲେ, ଝଡ଼, ସତସତ ସେମିତି
ବ୍ୟସ୍ତରେ ଦୌଡ଼ୁଥା'ନ୍ତି । ଅସିଦ୍ଧି ଲତା । ବିପର୍ଯ୍ୟୟ କେଣ ବେଶ
ଏ ମଉଳା ମୁହଁରେ ନିରାଶର ଝୁସି ଶୁବୁକ ଚିତ୍ତ । ବର୍ଷା ।
ପବନ ମାତରେ ସେ ଚାଲୁ ଓ ଅନ୍ଧକାରୀ । ସେ ବଳୁଲୀରେ
ସୁବୋଧକୁ ଦେଖି ନେଇଛି କିନ୍ତୁ ଚିତ୍ତିପାରିନି—

ଲତା—(ତମକଉଁଟି) କିଏ ?

ସୁବୋଧ—(ହସିଉଠିଲେ) ! ଆଁ...! ମୁଁ ? ମୋର ପରଚୟ
ନାହିଁ ।

ଲତା—ସୁବୋଧ ଭାଇ ! ଏ ଝଡ଼ ଅନ୍ଧାରରେ...

ସୁବୋଧ—(ହସିଲେ) ମଦର ଭୟ ନାହିଁ, ଅନ୍ଧାର, ଝଡ଼,
ବର୍ଷା ସମସ୍ତେ ତାକୁ ଭୟ କରିବୁ ।

ଲତା—ସୁବୋଧ ଭାଇ ! ଆଜି ପର...

ସୁବୋଧ ଚଉତି ? ମୋରତ ଦୁଃଖ, ସ୍ଵାର (ବୋତଲ)
ତାକୁ କହିଲି, ଭୁଲି କୁଆଡ଼େ ଯିବୁ ? ଲିଲି ନା ଲତା ?
ସେ ବୁଲିଛି, ମୁଁ ବୁଲିଛି ।

ଲତା— ସେ ସବୁ - ଭୁଲିଯାଅ - ସୁବୋଧ ଭାଇ !

ସୁବୋଧ—(ଜୋରରେ ହସି ଉଠିଲେ) କେବଳ ଭୁଲିଯିବା
ପାଇଁ ମଦକୁ ମନେ ରଖିଛି ।

ଲତା— ସୁବୋଧ ଭାଇ ! ଗୋଟି କଥା ରଖିବ ?

ସୁବୋଧ— ଈ ? କଥା ? ଠିକ୍ ଅଛି, କହ

ଲତା— ଭାଇଙ୍କ କଥା ତ ଶୁଣିଥିବ, କଟକ ଯିବାପାଇଁ ଟଙ୍କା
ଦରକାର । ମୁଁ ସବୁଆଡ଼ୁ ନିରାଶ ହୋଇ ଫେରିଲଣି ।
ଆଜି ରାତି ଦଶଟା ସୁଦ୍ଧା ପାଞ୍ଚଗଡ଼ ଟଙ୍କା ଦରକାର,
ନହେଲେ .. ଭାଇକୁ ଆଉ (କାଉଛି)

ସୁବୋଧ— ଟଙ୍କା ? ମୁଁ ଦେବ, ଶିଶିର ପାଇଁ ନିଶ୍ଚୟ ଦେବ ।

ଲତା— ସୁବୋଧ ଭାଇ ! ତୁମ ଗୋଡ଼ ଧରିଛି, ମୋତେ ଟିକିଏ
ସାହାଯ୍ୟ କର ।

ସୁବୋଧ— ମୋ ହାତ, ଘଣ୍ଟା, ମୁଦ ସବୁ କିଏ ନେଇଗଲା ।
ତଥାପି .. ଏ ବୋତଲକୁ ନେଇ ପାରିଲାନି । ମୁଁ ଆସେ ।
ଆଜି ଚଉତି, ତୋ ସହକାରେ ଅନେକ କଥା ।

ଲତା - ସୁବୋଧ ଭାଇ ! ମୋର ଟଙ୍କା ଦରଦାର ।

ସୁବୋଧ— ମୁଁ ଦେବ, ବୁଝିଲୁ । ମୁଁ ଆସେ (ବୁଲିଗଲେ, ଲତା
ବିକ୍ରମ ହୋଇ ଏଣେ ତେଣେ ବୁଲିବାକୁ ଲାଗିଲା, ପରସ୍ପିତ ତାକୁ
ବ୍ୟତିକ୍ରମ କରୁଥାଏ)

ଅମର—(Voice) ଲତା ! ଆଜି ରାତି ଦଶଟା ସୁଦ୍ଧା
ପାଞ୍ଚଗଡ଼ ଟଙ୍କା ଯୋଗାଡ଼ କରିବାକୁ ହେବ । ନହେଲେ

ଶିଶିରକୁ ବଞ୍ଚେଇ ଦେବନ । ତୁ ପ୍ରାଣପଣେ ତେଣୁକର
ଶିଶିର ଜୀବନ ପାଇଁ ତୁ ଯେମିତି ହେଲେ ଯେ ଗାଡ଼
କର । (ଲତା ଫେରିବ)

ମିଶ୍ର — (Voice) ହେଃ ହେଃ, ପାଞ୍ଚଗନ୍ଧ ଟଙ୍କା ? ତୁ ଯେଉଁ
ତେହେବ ଖୁସିକ ରଖିବୁ ଗୋଟିଏ ସତରେ ପରା ହଜାରେ
ଟଙ୍କା ସେଜଗାର କରିବୁ । (ଲତା ସହ ପାରିଲାନି,
ଫେରି ଆସିଲା)

ଅମର — (Voice) ଲତା ! ତୋ'ର ହାତରେ ଶିଶିରର
ଜୀବନ ବାଧା, ଟଙ୍କା ପାଇଁ ଜଣକ ଜୀବନ ଚାଲି ଯିବନା ?
(ଆଖିରେ ଲୁହର ଶ୍ରାବଣୀ)

ଇନ୍ଦ୍ର — (Voice) ନିଶ୍ଚୟ ଅନ୍ଧକାର ଭିତରେ ତୁମ ଓଠରୁ
କିଛି ଆଲୋକ ବୁଝେ ।

ଶିଶିର — (Voice) ଶ୍ରେକର ନିଆଁରେ ଜଳୟା, ଦୁଃଖ ନାହିଁ,
କିନ୍ତୁ ଇଚ୍ଛା ପାଇଁ ତୋତେ ବଢ଼ି ରହିବାକୁ ପଡ଼ିବ ।

ଲତା — କଣ କରିବ ? ଭାଇକୁ କଣ ବଞ୍ଚେଇ ପାରିବନି ? ହେ,
ପୁତ୍ର ! ଭାଇକୁ ମୋର ବଞ୍ଚେଇ ଦିଅ ! (ଲୋ ଥର ଡେଇଁ,
ଆସିବୁ ଅମର ହତାଶାରେ)

ଅମର — ଲତା !

ଲତା — ଅମର ଭାଇ ! କ'ଣ, କିଛି ?

ଅମର — ପାଇଲୁ,

ଲତା — ନା

ଅମର — ବର୍ତ୍ତମାନ ତ ସାତେ ଆଠ ହେଲଣି କଣ କରିବା ମୁଁ
ବି ବହୁତ ଆଡ଼େ ବୁଲି ଆସିଲି, ହେଲେ କେବଳ ବୁଝା ।

ଲତା—ସୁବୋଧ ଭାଇ କେବଳ ଭରସା ।

ଅମର—ପାଇଥିଲୁ, ତା'ରତ ଆଜି ଚଉଁଟି । ତେଣୁ ତାକୁ
ଖୋଜି ପାଇବା କଷ୍ଟ । ତଥାପି ବହୁତ ଖୋଜା ଖୋଜି
ପରେ ଭସ୍ତ୍ରା କଡ଼ରେ ପଡ଼ିଥିବାର ଦେଖିଲୁ ।

ଲତା—ଏବେତେ ସେ ମୋତେ କହିଗଲେ—

ଅମର—ସେ ମଦ ପିଇ ବେହୋସ, ତା ସାଙ୍ଗରେ ଆଉ
କି କଥା ?

ଲତା—ଆଉ...କୋଉଁଟି ?

ଅମର—ସବୁ ସାଙ୍ଗ ସାଥୀ ଚିହ୍ନା ଅଚିହ୍ନାଙ୍କ ଠାରୁ ଫେରି
ଆସିଲଣି ।

ଲତା—(ସାର୍ବଭୂଷ ଛୁଡ଼ି) କେବେ ...କ...ଣ ?

ଅମର—ଏ ଝଡ଼ ବର୍ଷା ବ ଆମକୁ କୁଆଡ଼େ ଛୁଡ଼ୁନି ।

ଲତା—ସାବ ଗାଁରେ ସମସ୍ତଙ୍କଠି ହାତ ପଡ଼େଇଛି, ହେଲେ,
ଭାଗ୍ୟ ଖସିପ ।

ଅମର—ଆଜେ ସେ କଥା କ'ଣ କହୁଛୁ, ଇନ୍ଦ୍ରଜିତ ଭଳି ବଧୂ
ଭିତରେ ଥାଇ କବାଟ ବନ୍ଦ କରିଦେଇଛି ।

ଲତା—ଏ ଝଡ଼ରେ ଆମ ପାଇଁ ସବୁର ଫାଟକ ବନ୍ଦ ।

(ଏହି ସମୟରେ ପାଖ ଗାଁରୁ ନ'ଟା ବାଜିବାର ସୂଚନା
ମିଳିବା ମାତ୍ରେ ସମସ୍ତେ ହଠାତ, ଚପ୍ପର ହୋଇଉଠିଲେ)

ଅମର - ଲତା ! ନ'ଟା ବାଜିଗଲା ।

ଲତା—ଆଉ ଗୋଟିଏ ଘଣ୍ଟା ।

ଅମର—ସେ ବି ସାଙ୍ଗେ ସାଙ୍ଗେ ଦୌଡ଼ିଯିବ ।

ଲତା—ଅମର ଭାଇ ! କ'ଣ କରିବା ? ଭାଇ କ'ଣ ବଞ୍ଚିବେନି ?

ଅମର — ଲତା ! ମୁଁ ଦେଖେ, ଯଦି ବୁଢ଼ା ଟ୍ରେନେସ୍‌ରୁ...
 ହୁଏତ... ଶେଷ ଚେଷ୍ଟା କରିବି, ମାଗିଲେ ମିଳିବନି,
 ମୁଁ ଯାଉଛି । ମୋ ଉପରେ କିନ୍ତୁ ଭରସା ରଖିବୁନି ? ତୁ
 ଚେଷ୍ଟା କରୁଥା, ମୁଁ ଆସେ ।

ଲତା — ଅମର ଭାଇ ! ଶୀଘ୍ର ଫେରିବ !

ଅମର — ଆରେ ମୋତେ ପୁଣି କହୁଛୁ ?

ଲତା — ଶେଷ ବେଳରେ ଭାଇଙ୍କର ତୁମେହିଁ ଏକମାତ୍ର ବ୍ୟୟ ।

ଅମର — ତୁ ଦେଖ, ଚେଷ୍ଟା କର, ମୁଁ just ଫେରୁଛି ।

(ଅମର ଶୁଣିଗଲା, ପଡ଼ିବ ଠକ୍ ଠକ୍ ଶବ୍ଦକୁ ଲତା ହୃଦୟ
 ପାରୁ ନ ଥାଏ, ସେ କେବଳ ଏଣେ ତେଣେ ବୁଲିବାକୁ ଲାଗିଲା
 କ'ଣ ଭାବିଲା, ହଠାତ୍ ଘର ଭିତରକୁ ଶୁଣିଗଲା । ଶୁଣି ସେମିତି
 ମଝି ର ମଝିରେ ଚିକାରି କରୁଥାଏ । କିନ୍ତୁ ସମୟ ପରେ
 ଫାଲିଡଲ୍ ଶିଶିଟିକୁ ହାତରେ ଧରି ଆସିଲା । ଲୁହ ଗୁପରେ ଅଛି
 ସେତେବେଳକୁ ଫାଲି ଯାଇଥାଏ, ଶିଶିଟିକୁ ଗୁଡ଼ି କ'ଣ ଭାବିଲା)

ଶିଶିର — (voice) ସାରା ଜୀବନର ସମ୍ପା ଏଇଥିଲେ
 ଲାଭିଯିବ, ଲତା ! ତୋର ଇଚ୍ଛା ଆମ ବଂଶର ଇଚ୍ଛା ।

ଲତା — (voice) ମୁଁ ଶ୍ରଦ୍ଧା କରୁଛି ଭାଇ ! ସାରା ବଂଶର
 କଳାହୁରି ପଡ଼ିବା ଆଗ୍ରେ ଏ ଫାଲିଡଲକୁ ମୁଁ ସାଥୀ
 ରୂପେ ବାଛି ନେଇଥିବି (ପୁଣି ଭାବନା)

ଲତାର ବବେକ — (voice) ଯେଉଁ ଭାଇର କଥା ପଦକ ରକ୍ଷା
 କରିବା ପାଇଁ ତୁ ଏତେ ବାଟକୁ ଆଗେଇ ଯାଉଛୁ, ସେହି
 ଭାଇର ଜୀବନକୁ ରକ୍ଷା କରିବା ପାଇଁ ତୁ କ'ଣ କରିଛୁ ? ଯା
 ଭଉଣୀ ହୋଇ ଭାଇକୁ ରକ୍ଷା କର, ନିଜେ ଜଳ ଅନ୍ୟକୁ

ସତ୍ରା ଦେଖା, ଯା, ଗୁଲିଯା ! (ଲତାର ମୁଖମଣ୍ଡଳ ଆସ୍ତେ
ଆସ୍ତେ ଦୃଢ଼ ହେବାକୁ ଲାଗିଲା)

ଇନ୍ଦ୍ର—(voice) ଏ ପିଚୁଡ଼ିଲା କଳା ଅନ୍ଧାର ଭିତରେ
ଆମର ଏ କାହାଣୀ କୁଆଡ଼େ ଲୁଚିଯିବ ଲତା ! Please
come on for a moment (ବାରମ୍ବାର voiceର
ଘଟୁ ଫରାଣ ଭିତରେ ଲତା ଧୀରେ ଧୀରେ ଦୃଢ଼ ହେବାକୁ
ଲାଗିଥାଏ, ଏହି ସମୟରେ ବାହାରୁ ଅସିଲେ ଲକ୍ଷ୍ମୀଜିତ
ଖୁସି ମନରେ)

ଇନ୍ଦ୍ର—ବ'ଣ, ଲତା ! ଟଙ୍କା ଯୋଗାଡ଼ ହେଲା ?

ଲତା—ନାହିଁ.....

ଇନ୍ଦ୍ର—ଆଉଟ ବୋଧହୁଏ ସମୟ ଖୁବ୍ ଅଳ୍ପ ।

ଲତା—Sir, ଆପଣଙ୍କ ଗୋଡ଼ ଧରୁଛି ମୋତେ ଯମା କଲେ ।

ଇନ୍ଦ୍ର—କେବଳ ସେଇଥିପାଇଁ ଏ ନିର୍ଦ୍ଦେଶ ଦେଲେ ଏଠିକୁ
ଆସିଛି...ପୁଣି-ଶେଷ ସମୟରେ...

ଲତା—Sir, କେବଳ ଦୁଇ ଦିନ ପାଇଁ ମୋତେ ପାଞ୍ଚ ଶହ ଟଙ୍କା
କଅନ୍ତୁ ।

ଇନ୍ଦ୍ର—(ସ୍ମିତ ହସି) ଦୁଇ ଦିନ ବାଣ୍ଟିକ, ସବୁଦିନ ପାଇଁ
ଦଇଛି, କିନ୍ତୁ... ..

ଲତା—Sir ମୋ ଗଲ ବସ୍ତାବେନ । (ଗୋଡ଼ ଧରୁଛି)

ଇନ୍ଦ୍ର—ଲତା ! ମୁଁ ବହୁତ ଥର କହିଛି, ନିଶ୍ଚୟ ଟଙ୍କା ଦେବୁ
କିନ୍ତୁ ମୋ ସର୍ତ୍ତ

ଲତା—Sir, ମୋତେ ଟିକିଏ ଦଣ୍ଡା କଲେ, ମୋର ସବୁ
ଗୁଲିଗଲେ ମୁଁ ଦୁନିଆରେ... ..

ଇନ୍ଦ୍ର—ମୁଁ ତ ବାଧ୍ୟ କରୁନି, ଟଙ୍କା ତନମୟରେ ମୁଁ ଗୁଡ଼େ
ତୁମକୁ ।

ଲତା - (ଅସହାୟ ହୋଇ) ମୋ ଭାଇଙ୍କ ଜୀବନ...Sir !

ଇନ୍ଦ୍ର—ଭାଇର ଜୀବନ ପାଇଁ ସାମାନ୍ୟ କେଇଟା ମୁହୂର୍ତ୍ତ ଆଖି
ବୁଜି ଦେଇ ପାରୁନ ?

(ଲତାକୁ ଖୁବ୍ ବାଧ୍ୟ, କିନ୍ତୁ ସମୟ ନିରବରେ ତ'ଣ୍ଡ ସ୍ବପ୍ନ,
ଇନ୍ଦ୍ରଜିତ ସିଂହାରେଟକୁ କେତେ ଥର kiss ଦେଇ ନିଶେଷ
କରିଦେବାରେ ବ୍ୟସ୍ତ । ହଠାତ୍ ଗାର୍ଲ ଦୟାରୁ ଅଛ ଏକ
ବୁଲେଟ ଆସି ଲତା କାନରେ ବାଜିଲା, ସେ ବ୍ୟସ୍ତ ଓ ଚକ୍ଷୁ
ହୋଇ ଉଠିଲା)

ଇନ୍ଦ୍ର—It is half past nine. ସାତେ ନଅ,

ଲତା (ଶୁଣିଅଛୁ ଥରେ ନିରାଶାର କରୁଣ ଦୃଷ୍ଟି ଫେରାଇ ଆଣି
ଆକାଶକୁ ଚାହିଁଲା ଏବଂ ଦୂର ହୋଇ କବାଟ ଆଡ଼କୁ ପଛେଇ
ଗଲା) ମଣିଷ ପାଇଁ ମଣିଷର ସାହାଯ୍ୟ—ହୁଏତ କେହି
ମନେ ରଖିବେ । (କବାଟ ପାଖକୁ ଚାଲିଯାଇଥାଏ, ଦୂର
କଣ୍ଠରେ) ଆସନ୍ତୁ !

ଇନ୍ଦ୍ର—(ଖୁବ୍ ଖୁସିରେ ସଜି ଦେଖି) ସମୟ ଖୁବ୍ କମ୍ !
(ଇନ୍ଦ୍ରଜିତ ଭିତରକୁ ଗଲେ କବାଟ ବନ୍ଦ ହେଲା, ଉଡ଼ିସଡ଼ିଟା
ସାରା ଆକାଶଟାକୁ ଫଟେଇ ଦେଲା । ଝଡ଼, ବର୍ଷା, ବଜୁଲ ସମସ୍ତେ
ପୃଥିବୀ ଉପରକୁ ଡେଇଁ ପଡ଼ିଲେ । ତା' ସାଙ୍ଗକୁ ଭୟଙ୍କର ଯନ୍ତ୍ର
ସଙ୍ଗୀତ ସମ୍ବେଦନଶୀଳ ଗୁଣ୍ଡିକାତ୍ୟା ଭିତରେ ସମସ୍ତଙ୍କୁ ହତେଇ
ଦେଲା, ଏହି ସମୟରେ ସେହି ସୁରୁଣା ଗୀତର ଶେଷ ସଦ ଖୁବ୍
ମନ୍ଦର ସ୍ବରରେ... ..
... .. ସର ଯାଇଛି ଗୀତ, ଥମି ଯାଇଛି ଝଡ଼, ଖୋଲି

ଯାଜ୍ଞେ କବାଟ, ଇନ୍ଦ୍ରଜିତ ସିଂହାରେଟ ଧୂଆଁରେ ମୁହଁକୁ
ଲୁଚେଇ କୋଟ ପିନ୍ଧିଲେ ଓ ଶ୍ରେଷ୍ଠ ସିଂହାରେଟକୁ ପାଦତଳେ
ଗୁପ୍ତିଦେଇ ବାହାରି ଯାଉଥାନ୍ତି— ବାହାରୁ ଆସିଲେ ଅମର,
ହାତରେ ଗୋଛାଏ ନୋଟ, ଭିତରୁ ଅସନତା ଶାଢ଼ୀ ଓ ମୁକୁଳା
କେଶ ଗୁଣ୍ଠିକୁ ସମ୍ବଳ କଣ, ହାତରେ ଟଙ୍କା, ଆଖିରେ ଲୁହଭର,
ଅଗଳ ପାଦରେ ଆସିଲା ଲତା । ଅମର ଆଶ୍ଚର୍ଯ୍ୟରେ ଗୁହଁଥାଏ
ଲତାକୁ, ଇନ୍ଦ୍ରଜିତ ଶିପ୍ର ବେଗରେ ଚାଲିଗଲେ—

ଅମର—(ଖୁବ୍ ଆଶ୍ଚର୍ଯ୍ୟରେ) ସେ କଣ, ଲତା !

ଲତା—ହଁ, (ଶ୍ରେଷ୍ଠ ସିଂହାରେଟ ଉଠାଇ) ମୋ ଜୀବନ
(ଲୁହ ଗଳା ଚିପିଦେଲା)

ଅମର—ତୁ କଣ କଲୁ ଲତା ! ଟିକିଏ ଅପେକ୍ଷା କରିଥିଲେ...
ମୁଁ ଟ୍ରେଜେସ୍ ଭାଙ୍ଗି ହଜାରେ ଟଙ୍କା ନେଇ ଆସିଛି ।

ଲତା—ଅମର ଭାଇ ! ଏଥର ଭାଇ ବଢ଼ିବେତ ?

ଅମର—ଲତା ! ତୋ ଭଲ ଭଉଣୀ ପାଇଁ ଶିଶିର ନିଶ୍ଚୟ
ବଢ଼ିବ । କିନ୍ତୁ ଇନ୍ଦ୍ରଜିତ ମହାନ୍ତି

ଲତା—କେବଳ ମୋ'ର ପାଇଁ ତାଙ୍କର ଏତେ ଗୁଡ଼ଏ
ଅଭିନୟ ।

ଅମର—ମୁଁ କଟକରୁ ଫେରି ଆସେ ।

ଲତା—ଅମର ଭାଇ ! ମୋର ଗୋଟିଏ କଥା ରଖିବ ?

ଅମର—ଲତା ! ତୁ ତ ଜାଣୁ ମୋର ଭାଇ ଭଉଣୀ କେହି
ନାହାନ୍ତି । ପିଲାଟି ବେଳୁ ଆମେ ଏକାଠି 'ଭାଇ ଭଉଣୀ'
ହୋଇ ତଳ ଆସୁଛୁ । ତୋ କଥା ରଖିବନି ? କହ !
(ଆଖିରେ ଲୁହ)

ଲତା—ତୁମ ଆଖିରେ କି ଲୁହ !

ଅମର - ନା ନା ସେ କିଛି ନୁହେଁ, ତୁ କହ ।

ଲତା - ତୁମେ ପ୍ରକଟା କରି ପାରିବ ?

ଅମର କଣ ପାଇଁ ?

ଲତା -... ଯେମିତି ତୁମ୍ଭେ ବ୍ୟକ୍ତି ନଜାଣେ ।

ଅମର - ମୁଁ... ପ୍ରକଟା କରୁଛି । (ଏହି ସମୟରେ ହସି ହସି ହାତରେ ସୁନାହାରଟିଏ ହଲାଇ ହଲାଇ ଆସିଛନ୍ତି ସୁବୋଧ)

ସୁବୋଧ - ଲତା ! ଆଜି ଏ ବର୍ଷରେ ଟିକିଏ ବେଶି ପିଇଦେଲି, ଭୁଲିଗଲି । ତୋତେନୁହେଁ, ତୋ କଥା, ଫେରକ ପିଇଲି, ମନେ ପଡ଼ିଲା, ଶଳା ଲିଲି ଦେଲାନି ତୋ ଟଙ୍କା । ଏଇ ହାତଟା ତା ବେକରେ ଥିଲା । ଧରିଲି, ଛୁଣ୍ଡିଲି ଆଣିଲି ନେଇଯା ।

ଲତା - ସୁବୋଧ ଭାଇ ! (କାନ୍ଦି ପକେଇଲା)

ଅମର - ଲତା ! ସମୟ..... (ଲତା ଟଙ୍କା ଦେଲା । ଅନ୍ଧାରରେ ଗୀର୍ଜା ସଙ୍ଗାରୁ ୧୦ଟା ବାଜିବାର ସୂଚନା)

—୦—

॥ ଷଷ୍ଠ ଦୃଶ୍ୟ ॥

... .. ସହର ରାସ୍ତା, ଅପରାହ୍ନ, ଶଙ୍କର ଭଦ୍ର

ବେଶରେ ନିରାଶ ହୋଇ ଆସିଲା-

ଶଙ୍କର - ପୁରା ଖରାପ ହୋଇଗଲା ହୋ ! ଏ ଟୁକାଗୁଡ଼ା ଆଉ ମଣିଷ ମାନିଲେନି ସିନିମା ପାଖରେ ଘେନି କି କାଣ୍ଡ ?

ହୁଣ୍ଡ ମସମର, ବାସ୍ତରେ ବାସ୍ତ ! (ଏହି ସମୟରେ ଆସିଛନ୍ତି ମନ୍ତ୍ରଣ, ଆଖିରେ ଚଷମା, ହାତରେ ଛତା, ପୁରୁଷ ମାମୁଲତକାର, ପାନ ଖାଇ ପାଟିରୁ ଛେପ ବୋହୁ ପଡ଼ୁଥାଏ ।

ଶଙ୍କର—କହୋ ! ସମୁଦା ! ଜୁହାର !

ମହାଶୟ—ଜୁହାର, ଜୁହାର !

ଶଙ୍କର—ଶାନ ଆଉ ବଜାରରେ ଅଛି ନା ନାହିଁ ?

ମହାଶୟ—ଆଁ ? ମନ ? ଏଇ ମନ ବୁଝାବନ, ଏଇମନ କାଶୀ,
ଏଇମନ ବଦ୍ରିନାଥ, ପୁଣ୍ୟ ବାସୁଦେବୀ ।

ଶଙ୍କର—ବାଃ ବାଃ, ସାବାସ୍ ସମୁଦା !

ମହାଶୟ—ଆଉ ? ବୋହୂ ମୋର ପୁରୁଷ ପଡ଼ିଛି ଖେଳି ନା ।

ଶଙ୍କର—ହଁ, ହଁ, ମୁଁ କ'ଣ ମନା କରୁଛି ?

ମହାଶୟ—ପୀତା ଠାକୁରାଣୀଙ୍କି ଶ୍ରେୟ କରି ରାବଣ ମଲ୍ଲ ।
ଦୁର୍ଯ୍ୟୋଧନ ହିନମାନ କରି କୁରୁବଂଶ ଧ୍ବଂସ ହେଲା । ଆଉ
ଏ ଚୁକାଗୁଡ଼ା ହିଁସ ବୋହୂକୁ ହିନମାନ କରି ଶେଷରେ
ଶ୍ରେୟ ମାତାଲି ସାଜି କସରୁଟେ ହେପିବାବାଣୀ ହେଲେଣି ।

ଶଙ୍କର—ହଁ, ହଁ, ଦେଖୁନା, ଖଲି ଲମ୍ବା ଲମ୍ବା ବାଳ-

ମହାଶୟ—ରାଁ ସହର ସବୁଆଡ଼େ ମାଙ୍କଡ଼ ଲାଳା-

ଶଙ୍କର—ରୁକୁ ଛୁଆର ଧାର ବସାବସି ।

ମହାଶୟ—ଆଉ ଏ ଟୋଳାଗୁଡ଼ା କିସ କମ୍ପନ ?

ଶଙ୍କର—ହଁ, ହଁ, ତୁପ୍ ! ତୁପ୍ ! ମାରି ଖକେଇବେଟି ।
ଏଇଟା ସିନମା ।

ମହାଶୟ—(ଶୁଣି ନ ପାଇ) ସନାମା ? କୁହନା ସମୁଦା, ସନାମାର
ଗଣ୍ୟରେ ନାହିଁ । ନହେଲେ ଆମର ଏ ପୁଣ୍ୟ ବେଳରେ
ସେ ନ ଆନ୍ତା ?

ଶଙ୍କର—ଓହ --ସନାମା ନୁହେଁ, ସିନମା ହିନମା ।

ମନ୍ତ୍ରଣ—ଓ କିସ ଦେଖିବା ?

ଶଙ୍କର—ବାପ୍ରେ ବାପ୍ ! ଏ ଛୁଷ ମରାମତି ଭିତରେ ଯେଉଁ
ସିନିଆ ଦେଖିବା ?

ମନ୍ତ୍ରଣ—ନା ନା ଥାଉ, ଭୁଲ ବରଂ ମଠରେ ବସି କାନ୍ଦିବ
କରିବା । ଶେଷବେଳରେ ଠାକୁରଙ୍କ ପାଦତଳେ ଶେଷ
ଦୟା ଦୁଃଖ ଜଣେଇବା ?

ଶଙ୍କର—ହଁ ହଁ, ସେଇଆ ଦେଉ, ଏ ବଜାର ଖାଲି ମିଛ
ମାୟାର ହାଟ, ସେହି ମଠରେ ବରଂ ଶାନ୍ତି ଅଛି ।

(ଏହି ସମୟରେ ବାହାରୁ ମନ ଝୁରିରେ ଅସିଛନ୍ତି ସୋମନାଥ,
ଜେଲରୁ ଫେରିଛନ୍ତି ହାତରେ ମିଠେଇ ପୁଡ଼ିଆ)

ସୋମ—କରେ, ଶଙ୍କର ! ମନ୍ତ୍ରଣ !

ଶଙ୍କର-ମନ୍ତ୍ରଣ—ଆଜ୍ଞା ! ଜୁହାର !

ସୋମ—ଜୁହାର, ନିଆରେ ମିଠେଇ ଖାଅ !

ଶଙ୍କର—କିସ ଦେଲ କି ଆଜ୍ଞା !

ସୋମ—ତମେ ଆଉ ମୁହଁ ମିଠାକର, (ଦେଲେ) ଆରେ ମୁଁ
ସିନା ଥିଲ ଜମାଦାର, ମୋ ପୁଅ ଆଜିଠାରୁ S. I. ବେତେ
ଜମାଦାର ତାକୁ ସାଲୁଟ କଲେଇବେ ।

ଶଙ୍କର—ଯାହାଦେଉ, ଠାକୁରେ ଗଣକକୁ ସାହା, ଅପଣଙ୍କ
ଦୁଃଖ ସରିଗଲା ଆଜ୍ଞା !

ସୋମ—ଠିକ୍ ବାଟରେ ଚାଲିଥିଲେ ଦୁଃଖ ଆସେ ଆସେ
ବୁଲିଯିବ ଶଙ୍କର !

ମନ୍ତ୍ରଣ—ଅପଣ ଗଲା ପରେ ପରେ ଆମେ ଆସି ସହରରେ
ଅଛୁ ।

ସୋମ - ଗୀ ! ଛୁଡ଼ି ଦେଲ ?

ଶଙ୍କର - କ'ଣ ଆଉ କରବା ? ସେ ମିଶ୍ର ବୁଢ଼ା ଜଳରେ
ଅନେକ ଲୋକ ଏମିତି ଜାଗା ଛୁଡ଼ି ଚାଲି ଆସିଲେଣି ।

ସୋମ - ଠିକ୍ କଥା, ମହୁର ଉଦର ପାଇଁ ସେ ଦିନ ମୁଁ
ଯାଇଥିଲି, ଗୀତାର ଅପରାଧ ଜଣିବା ପାଇଁ, କିନ୍ତୁ ସେହି
ସେ ମିଶ୍ର ମୋତେ ଓଲଟା କେଶ୍‌ରେ ପକେଇ ସବୁସ୍ଥାନ
କରିଦେଲା ।

ଶଙ୍କର - ବାବୁ ! ଆମେ ହରିଜନମାନେ ଅନ୍ଧା ଭିଡ଼ିଲୁଣି, ତାକୁ
କ'ଣ ସହଜେ ଛୁଡ଼ିବୁ ?

ସୋମ - ନା, ସେ ବୁଢ଼କୁ ଉଚିତ ଶାସ୍ତି ଦେବାକୁ ପଡ଼ିବ ।
ଆଉ ମୁଁ ଗୀକୁ ଯାଏଁ, ଅବସ୍ଥା ଦେଖି ତୁମକୁ ଜଣେଇବି,
ସୁଅଟ ମୋର S. I ଆଉ ତର କାହାକୁ ?

(ହସି ହସି ଚାଲିଗଲେ)

ମହୁର - ଆମକୁ ଟିକିଏ ଦୟା ରଖିଥିବେ ଆଜ୍ଞା !

ସୋମ - (ବାହାର) ଠାକୁରଙ୍କ ଉପରେ ଭରପା ରଖ, ସେ
ସବୁ ବିଚାର କରିବେ ।

ଶଙ୍କର - ରଜପାଟଣା ଗାଁ'ର ଲୋକ କଣେ । ଟିକିଏ ହେଲେ ବ
ରଦ ନାହିଁ ।

ମହୁର - ହଁ, ହଁ ତା ନୁହେଁତ ଆଉ କ'ଣ ? କଥାରେ ପର ଅଛି,
ଖଣ୍ଡି ଯେ ଖଣ୍ଡି ତୋର ପଞ୍ଜିକ୍ଷ କାଠି, ଖାଉଣ ଥିବେ
ଶୁନ ଶୁଣାଇ ବାଣି । ଆରେ ହସୁଛ କ'ଣ ? ସଭ୍ୟ
ସେହି ଶିଆଳ ପାଟିରେ ପଡ଼ିବା ।

ଶଙ୍କର - ହଉ, ଏଥର ଆସ, ସଞ୍ଜ ହୋଇଗଲା । (ଚାଲିଗଲେ)

ଅନ୍ଧାର

॥ ସପ୍ତମ ଦୃଶ୍ୟ ॥

ସକାଳର ସୂର୍ଯ୍ୟ ଗତ ରାତ୍ରୀର କଳା ଅନ୍ଧାରକୁ
ଧେଇ ଧାଇଁ ପାଦ ପୃଥ୍ବୀଟାକୁ ସୁନା ଜରିରେ ରଙ୍ଗେଇ ଦେଇ-
ଥାଏ । ଦୁଆରର ପାଦୁଚ ଉପରେ ଅଶ୍ରୁଳ ନୟନରେ ବସି ଲତା
ଅଗତକୁ ଶ୍ରେମନ୍ତନ କରୁଥାଏ । ଲଇଟ ଜଳିବାପରେ ଦେଖାଗଲା,
ଯୋଗେଶ ପଟ୍ଟନାୟକ ରାଗର ଶେଷ ସୀମାରେ ପହଞ୍ଚି ପର୍ଯ୍ୟାୟ
ପିଟି ଚାଲିଥାନ୍ତି ନିର୍ମମ ଭାବରେ । ଲତା କିନ୍ତୁ ନିର୍ଦ୍ଦିଷ୍ଟ ହୋଇ
ବସିଥାଏ ଠିକ୍ ସେମିତି ଗୋଟି କାଠ କଣ୍ଢେଇ । ପାଟି ଚୁଣ୍ଡ
ଶୁଣି ଅଣ୍ଟାଲ ଅଣ୍ଟାଲ ଆସୁଥାନ୍ତି ସାବଣୀ । ଲତା ! ଲତା !
ତାଙ୍କ ତାଳ—

ଯୋଗେଶ—ବଦମାସ୍ ! ଆଉ ଆସିବୁ ? (ବାରମ୍ବାର
କହୁଥା'ନ୍ତି ଏବଂ ପିଟୁଥାନ୍ତି)

ପତ୍ନୀ— ଓଃ... ଅଃ... ମୋତେ ଗୁଡ଼ିବଅ ବାପା !

ସାବଣୀ— ସମ୍ଭା, ପିଲଟାକୁ ଆମ ଆଗରେ ଏମିତି ମାରନା !

ଯୋଗେଶ— ନା ତୁମକୁ ଭରବ ? ତୁ ଯିବୁ କି ନାହିଁ ?
ବଦମାସ୍ ! ମୋ ନାଁ ଟାକୁ ମାଟିରେ ମିଶେଇ ବେଲୁଣି,
ଭୁଲ, ଦୁଷ୍ଟ !

ପତ୍ନୀ— ବାପା ! ମୋତେ ଗୁଡ଼ିବଅ, ମୁଁ ଯିବି ।

ସାବଣୀ— ଯାଆରେ, ବାପା ! ତୁମଘରେ ଖୁସିରେ ରହୁବୁ ।

ପତ୍ନୀ—ଆଜ୍ଞ ! ମୁଁ ଯାଉଛି !

ଯୋଗେଶ—ତୁଷ୍ଟକର, ଭୁଲ ଘରକୁ ! (ଡାଣି ନେଲେ ଏହି
ସମୟରେ ଅସିଲୁଣ୍ଡ ସୋମନାଥ ମିଠେଇ ନେଇ ମନେହସିରେ)

ସୋମ—(ପତୀକୁ ଦେଖି ଖୁସିହେଲେ) ଅଚେ, ସମ୍ଭବ ' ନମସ୍କାର, ପତୀ ! ନେ'ରେ ମିଳେଲେ ନେ । ତୋ ମା'ରୁ ବୁଦ୍ଧି ପାଇଯାଇଛି । (ପତୀ ମିଳେଇ ପାଇଁ ଧାନ୍ ବଢେଇଲ, କିନ୍ତୁ ମିଳେଇ ନେବା ପୂର୍ବରୁ ଯୋଗେ ଗୋକୁ ଟାଣି ନେଇଯାଇଥିଲେ)

ପତୀ—(ବାହାରୁ) ଅଜା !

ଯୋଗେ—(ବାହାରୁ) ଚୁପ୍‌କର !

ସାବିତ୍ରୀ—ଓଃ କି ନୃଣାସ !

ସୋମ—ପତୀ ! (ଆଶ୍ଚର୍ଯ୍ୟ ହୋଇ ବୁଝିଥିଲେ)

ସାବିତ୍ରୀ—ଛୁଡ଼, ସେମାନେ ବଢ଼ଲେକ ।

ସୋମ—ହଁ ତାଙ୍କ ପିଲା ଉପରେ ଜୋର ନା ଜୁଲୁମ ?

ସାବିତ୍ରୀ—ତମେ..... ! କେମିତି..... ?

ସୋମ—(ହସି) ଦେବେଶ ମହାପାତ୍ର, D. I. G ଏଇଠି S. P. ଥିଲେ । ମୋତେ ସେ କେତେ ଭଲ ପାଆନ୍ତି, ତୁମେ ତ ଜାଣ, ସେ ଆସିଥିଲେ ଜେଲ୍ Inspectionରେ ମୋ ସହିତ ଦେଖା ହେଲା । ମୋର ଅବସ୍ଥା ଶୁଣି ସେ ସହି ପାରିଲେନ । ଶିଶିର କଥା ପଚାରିଲେ, ସେ ତ Interview ଦେଇଥିଲା, ମୁଁ ପଦେ ବଢ଼ିଲି । ହାତେହାତେ appointment letter ଧରେଇ ଦେଲେ । ସୁରୋଗ ବ ଏଣେ ସବୁ ଦୋଷ ନିଜ ଉପରକୁ ନେଇ ମୋ ସମକ୍ଷରେ ଜମାନବନ୍ଦୀ ଦେଇଥା'ନ୍ତି । ତେଣୁ ମୋ ଖଲାସ ହେବାରେ କୌଣସି ଅସୁବିଧା ହେଲାନ । ଯାହା ହେଉ, ଏତେ ଦିନ ପରେ ଶିଶିରକୁ ବୁଦ୍ଧି ଖଣ୍ଡି ଏ ମିଳିଯାଇଛି ।

ସ.ବନ୍ଧୀ— (ଘର୍ବଶ୍ୱସ୍ତିଏ ପବେଇଦେଇ ଫେରି ଯାଇଥିଲେ, ସୋମନାଥ ଲକ୍ଷ୍ମୀଙ୍କ ପାଖ ନାହାଁନ୍ତି, ଲତାକୁ ଦେଖି)

ସୋମ—ଆରେ, ଲତା ! କରେ, କାନ୍ଦୁଛୁ କାହିଁକି ? ନେ, ମିଠାଟିଏ ଖା । ଶିଶିର ସବ୍‌ଇନସ୍‌ପ୍ରେସର ଶୁକ୍ତି ପାଇଛି । ଏଠାର ଆଉ ଶୁଭଳ ମୁଠେ ପାଇଁ ହାତ ପାତବାକୁ ପଡ଼ିବ ନାହିଁ । ମୁଁ ଥିଲି ଜମାଦାର । ବର୍ତ୍ତମାନ ବେଳେ ଜମଦାର ମୋ ପୁଅକୁ ସମ୍ଭ୍ରମ ବଜେଇବେ । ଆରେ ଶିଶିର କ'ଣ ? ଶିଶିର ! ଶିଶିର ! (ଖୋଲିଲା ଆଖିରେ ଏଣେତେଣେ ଚାହିଁଲେ) ଚନ୍ଦ୍ରା ବେନା ବାପା ! ଏଣିକି ତୋ ଭାଷ୍ୟ ଖୋଲଗଲା । ଯେଉଁମାନେ ତୋ ମୁହଁକୁ ଚାହିଁ ନ ଥିଲେ, ସେମାନେ ଆଜି ବାଟ ଛାଡ଼ିଦେବେ । ଲତା ! ତୁ ବୁଝ ହୋଇ ବସିଛୁ କ'ଣ ? କ'ଣ ? କଥା କ'ଣ ସାବଣୀ ! ଏତେ ଖୁସିର ଦିନରେ ସବୁ କାନ୍ଦୁଛୁ କାହିଁକି ? ଶିଶିର କାହିଁ ? କୁଡ଼ ! (ସାବଣୀ କିଛି ନ କହୁ ଶୁଣି ଯାଇଥିଲେ, ଲତା ମଧ୍ୟ ଉଠିଥିଲା) ଲତା, ବହୁ, ମୋ ଶିଶିର କାହିଁ ? (ଲତା କିଛି ନ କହୁ ଶୁଣିଯାଇଥିଲା, ବାହାରୁ ଠକ୍ ଠକ୍ ଶବ୍ଦ ଶୁଣି ଅଟକିଗଲା । ଅଶ୍ରୁଳ ନୟନରେ ସୋମନାଥଙ୍କ ସହୃଦ ବାହାରକୁ ଚାହିଁଲା । ବାହାରୁ ଆସିଲେ ଶିଶିର । Train accidentରେ ତାଙ୍କ ବାମ ଗୋଡ଼ କଟି ଯାଇଥାଏ । ମୁହଁ ଛେତ ଯୋଡ଼ କଲା ପଡ଼ିଯାଇଥାଏ । ଅଗାଧ ସେ ଗୁରୁର ହସ ହସ ମୁହଁଟି ସବୁବେଳେ ରୁଦ୍ଧ ଦେଖା ଯାଉଥାଏ । ଲୁହ ଶେ ଆଖିକୁ ଫୁଲେଇ ଦେଇଥାଏ । ବାପାଙ୍କୁ ଦେଖି ସେ ଜହ୍ନାର ହେବାକୁ ହାତ ଉଠେଇଲା । ସାବଣୀ ସେତେବେଳକୁ ଲୁହ ଯୋଡ଼ ଭିତରକୁ ଶୁଣିଯାଇଥାନ୍ତି)

ସୋମ—(ଶିଶିରକୁ ଦେଖି) ଏ କ'ଣ ?

ଲତା—(ମୁଣ୍ଡ ହଲେଇ ଦେବଳ ଅସ୍ପଷ୍ଟ ସ୍ଵରରେ 'ହଁ'ର ସୂଚନା ଦେଲା)

ସୋମ—(ମିଠେଇ ଖସିପଡ଼ିଲା) ଶିଶିର ! ଏ କ'ଣ ହେଲା ବାପା !

ଶିଶିର—Train accident... ..

ସୋମ—ତୁ ମୋଟେ ଆଉ ସେ ଟ୍ରେନ ପାଖକୁ ଯିବୁନି । ଯାହା ହେବାର ତଥା ଦେଲଣି । ନେ, ତୋର ଚାକିରୀ ଫୋଲି ଯାଇଛି । ମୁଁ appointment letterର ସଂକଳନ ନେଇ ଆସିଛି । ଦେଖ, ସବୁଜନିସଂପେକର ଚାକିରୀ । ତୋତେ ଏବେ ଠିକ୍‌ତେ ଲୋକ ସମ୍ମାନ ବଜେଇବେ ।

(ଶିଶିର ଅଶ୍ରୁଳ ନୟନରେ appointment letterକୁ ଦେଖୁଥିଲେ । ସୋମନାଥ ବିଜୟ ଗୌରବର ହସରେ ମଜ୍‌ଗୁଲ । ହଠାତ୍ ଲତାର ଅବରତ ଅଶ୍ରୁ ଦେଖି ତା ନିକଟକୁ ଚାଲିଗଲେ) କରେ, ମା ! ତୁ ଆଉ କାନ୍ଦୁଛୁ କାହିଁକି ? ଏ ! କ'ଣ ଆଉ ଅସୁବିଧା ? (ହଠାତ୍ ମନେ ପଡ଼ିଯିବାରୁ ସେ ଶିଶିରକୁ ଚାହିଁଲେ ଏବଂ ଆକସ୍ମିକ ଭାବରେ ଶ୍ରଦ୍ଧା ପଡ଼ିଲେ) ଆରେ ..ସତେତ.. ଶିଶିର ! ଛୋଟା... ପକ୍ଷୀ.. ବଡ଼ଲାଙ୍ଗ...ପୋଲିସ ପାଇଁ.. ଯୋଗ୍ୟ ନୁହେଁ... ତେବେ...ତେବେ... ତେ... (ତଳେ ପଡ଼ିଗଲେ)

ଲତା—ବାପା !!! (ଚିତ୍କାର କରି ଦୌଡ଼ ଆସିଲା, ଏବଂ ବାଦ ବାଦ ବାପା ଉପରେ ଲେଟି ପଡ଼ିଲା, ପୁଣି ଉତରକୁ ପାଣି ଆଣିବାକୁ ବୋହେଲା । ପାଣି ଆଣିଲା, ପିଇବାକୁ ଦେଲା କିନ୍ତୁ ନା, ସେ ଆଉ ପାଣି ପିଇବେନି ।)

‘ ତା—ସର ! ସର ! ବୋଉ ! ବାପା---ଆଉ---ନାହାନ୍ତି ?

ଶିଶିର—(ଚଢ଼ିଲା ଉଠୁଥିବା କୋଠକୁ ଓଠରେ ବୁଝିଦେଇ ଆସିଲା ଶ୍ରାବଣୀର ଧାର ବୁଟେଇ ଦେଇ appoint letter କୁ ଚିରୁଥିଲେ) ତାଙ୍କୁ ଯିବାକୁ ଦେ, ଲତା ! ସେ ଜେଲଖାନାରୁ ଯେଉଁ ଖସି ନେଇ ଆସିଥିଲେ, ସେହି ଖସିକୁ ସାଥକର ଏ ବ୍ୟର୍ଥ ପୃଥ୍ବୀରୁ ବୁଲି ଯାଆନ୍ତୁ ।

ସାବିତ୍ରୀ—(ଆସୁ ଆସୁ) ଲତା ! ଶିଶିର ! କଣ ହେଲା ?
(ବାହାରୁ ଆସିଛି ଅମର)

ଅମର—ମୋର appoint letter ଅସି ଯାଉଛି ଶିଶିର !
ଅଉ ଗୋଟି ଶୁଭ ଖବର, ମଉସା ସତୋଟ ପୋଲିସ କର୍ମଚାରୀ ହସାବରେ ବଜ୍ୟ ସରକାରଙ୍କ ପୁରସ୍କାର ଲଭ କରିଛନ୍ତି । ଅଜର news (ସମସ୍ତଙ୍କୁ ନରୁଉର ବେଶି) ଆରେ, ଏ କଣ ? ମଉସା... ।

ଶିଶିର—ସେ prize ତାଙ୍କ ଭାଗ୍ୟରେ ନାହିଁ ଅମର ।

ଅମର—ଏ !!

ଶିଶିର—ସରକାରଙ୍କ prize ପାଇବା ଆଗରୁ ସେ ବୁଲି ଯାଇଛନ୍ତି ଅମର !

ଅମର—ଶିଶିର !!

ସାବିତ୍ରୀ—ନା !! (ଦୁଇ ହାତର ରୁଡ଼ି ଜୋରରେ ପିଟି ଦେଲେ, କାତ ଝଣ୍ଟ ଝଣ୍ଟ କରି ଭାଙ୍ଗିଗଲା)

(ଅନ୍ଧାର)

॥ ଅଶ୍ୱମ ଦୃଶ୍ୟ ॥

ଯୋଗେଶ ପଟ୍ଟନାୟକଙ୍କ ସାଜସଜ୍ଜା
ବିସ୍ମୟ କାହାର ଘର । ସକାଳର ମାରବତାକୁ ଶୁଭିଦେଇ
ବରଷା ଆରମ୍ଭ କରି ଦେଇଥାନ୍ତି ମିଶ୍ର ଓ ଯୋଗେଶ—

ଯୋଗେଶ—(କହି କହି ଆସିଲେ) ତୁମକୁ ବିଶ୍ୱାସ କରିବା
ମୋର ଗୋଟିଏ ମତ୍ରବଡ଼ ଭୁଲ ।

ମିଶ୍ର—ହରିହର, ରାଧେ ଗୋବିନ୍ଦ, ଏଇଟାକୁ ଗୋଟିଏ ସୁଆ
ଖେଳ ବୋଲି ଧରି ନିଅନ୍ତୁ ପଟ୍ଟନାୟକେ ।

ଯୋଗେଶ—କେବଳ ତୁମର ପାଇ ମୁଁ ଲାଲକୁ ବୋହୂକଲି ।
ଗୀତା ବରଂ ଭଲଥିଲା ।

ମିଶ୍ର—ହେଁ ହେଁ ସେଇଥିପାଇଁତ ତାକୁ ମାରି ଦିଆଗଲା ।

ଯୋଗେଶ—କେବଳ ତୁମର ଜାଲରେ ପଡ଼ି, ମୁଁ ଆଜ
ଅଣନିଶ୍ୱାସୀ ହୋଇଯାଇଛି ।

ମିଶ୍ର—ବେଉଟର ଜନ୍ମ ଜାଲ ବଢ଼େଇବା ପାଇଁ, ଆଉ ମାଛର
ଜନ୍ମ ଜାଲରେ ପଡ଼ିବା ପାଇଁ । ଏଥିରେ କାହାର କିଛି
କରିବାର ନାହିଁ ।

ଯୋଗେଶ—ଓ..., ମୁଁ ବୁଝିପାରୁଛି ତୁମର ଉଦ୍ଦେଶ୍ୟ ।

ମିଶ୍ର—ବହୁତ ଡେରିରେ ବୁଝିଲେ ଆଜ୍ଞା !

ଯୋଗେଶ—ବାସ୍ତବିକ, ଟିକିଏ ଆଗରୁ ଜାଣି ପାରିଥିଲେ,
ବୁଝିଲ ମୁଁଠେ ପାଇଁ ସୋମନାଥ ମହାନ୍ତି ଭଳି ବନ୍ଧୁ

ସଦୃଶେ ଜଳ ଯାଇଥା'ନ୍ତା । ଗୀତାଭଳି ଲକ୍ଷ୍ମୀ ମୋର
କବେଶିନରେ ପେଡ଼ି ଯାଇଥା'ନ୍ତା । ସୁରେଶ, ସୁବୋଧ
ଭଳି ପୁଅମାନେ ସାମାଜିକ କଳଙ୍କକୁ ମୁଣ୍ଡରେ ଧରି
ପ୍ରଳାପ କରୁ ନ ଥା'ନ୍ତେ ।

ମିଶ୍ର— କିନ୍ତୁ ଆପଣଙ୍କ ଅଗାଧତା ସେଇଠି ଅନ୍ଧକାର ଭିତରେ
ରହିଯାଇଥାନ୍ତା ।

ଯୋଗେଶ—ମୋର ଅଗାଧତା... ? (ଅଶ୍ରୁସୂର୍ଯ୍ୟରେ)

ମିଶ୍ର ସାବଣୀ କେମିତି ଅଛନ୍ତି ଦେଲ । ଜନ୍ମୋଥ ମହାନ୍ତି
କେମିତି ଜେଲଗଲେ । ସୋମନ ଧର କେମିତି ଚାକର
ଲେ । ଶେଷରେ ଯୋଗେଶ ଫକିରୀଙ୍କ କେମିତି ଗୋଟି
ଘଣ୍ଟରେ ଲକ୍ଷପତି ହୋଇଗଲେ ।

ଯୋଗେଶ—(ଶ୍ରୀ ଫକିରୀ) ଶେଷରେ ମୋ ବଞ୍ଚାସରେ
ବସଦେଇ.....

ମିଶ୍ର ଆପଣ ବା ସୋମନାଥ ମହାନ୍ତିର ସବୁ ବଞ୍ଚାସରେ
ବସଦେଇ ତାହା ଜଣେ ସକୋଟ ପୋଲିସକୁ ଦୁନିଆ
ଆଗରେ ଅପରାଧ ସଜେଇ ଦେଇପାରିଲେ । ସାବଣୀ
ଆଖିରେ ନକଲ ଔଷଧ ପକେଇ ତା'ର ସବୁସବୁ ଲୁଟି
ଅଣିଲେ ।

ଯୋଗେଶ—ମିଶ୍ର ! ଇସ୍ କ ବଞ୍ଚାସଦାକେ ତୁମେ !

ମିଶ୍ର— ଦୁଇ ବର୍ଷ ସାଙ୍ଗ ହୋଇ ଜନ୍ମୋଥ ମହାନ୍ତିକୁ arrest
କରିବାକୁ ଯାଇଥିଲେ । ସେ ଜନ୍ମୋଥକୁ ଆନାକୁ
ନେଇଗଲେ । କିନ୍ତୁ ଆପଣ ତା ସ୍ତ୍ରୀ ଉପରେ ଅତ୍ୟାଚାର
କରି ତାକୁ ଆତ୍ମହତ୍ୟା ଭିତରେ ଠେଲି ଦେଲେ ଏବଂ

ତାହାରେ ଥିବା ସୁନା ରୂପା ବୋହୁ ଆଣି ଗୋଟେ ଗଡ଼ରେ
ଲଗିପଡ଼ି ହୋଇଗଲେ । କିନ୍ତୁ ସବୁଗଲା ସୋମନାଥ
ମହାନ୍ତି ନାଁରେ, ତା ବୁକଣ ଦି ଗଲା । ଶେଷରେ ବରଷ
ମଲା.....

ଯୋଗେଶ - ଅଉ...ଜଗନ୍ନାଥ ମହାନ୍ତିର ଝିଅକୁ ବୋହୂ କରି
ମୁଁ କଣ ସେ ସମ୍ପତ୍ତିର ମାଲିକ ହୋଇପାରିବି ?

ମିଶ୍ର—ହୋଇପାରନ୍ତି । କିନ୍ତୁ ମନେ ଅଛି, ତା'ର ଗୋଟେ
ପୁଅଥିଲା... ସେ ଆଜି ପ୍ରତିଶୋଧ ନେବାପାଇଁ
ଘୁରୁବୁଲୁଛି । (ହଠାତ୍ ଇନ୍ଦ୍ରଜିତର ଆବର୍ତ୍ତବ)

ଇନ୍ଦ୍ର—ଆଉ ମୁଁ ସେହି ଇନ୍ଦ୍ରଜିତ ମହାନ୍ତି । ମୋ ଅଙ୍ଗତର
ହସାବ ନିକାସ ପାଇଁ ବ୍ୟସ୍ତ ହୋଇ ଧାଇଁ ଆସିଛି ।

ଯୋଗେଶ—(ଭୟ ଓ ଆଶ୍ଚର୍ଯ୍ୟରେ ବୁଝିଲେ) / ମୁଁ କିଛି
ଜାଣେନା ।

ଇନ୍ଦ୍ର—ଅବଶ୍ୟ, ୨୨ ବର୍ଷର ପୁରୁଣା କଥା ସହଜରେ ମନେ
ଥାଇ ନପାରେ । ତେଣୁ ମୋ ସମ୍ପତ୍ତିର ତାଲିକା ମୁଁ
ପ୍ରସ୍ତୁତ କରି ଆଣିଛି । ନିଅନ୍ତୁ (ବ୍ୟାଗ୍ରୁଷ୍ଟ ଦଲିଲ୍ ଦେଲେ)
ଗୋଟେ week ଭିତରେ ମୁଁ ମୋ ସମ୍ପତ୍ତି ବୁଝେ ଏବଂ
ତା ସହିତ ମୋ ବଣ ପ୍ରତି ଅଙ୍ଗତରେ ଅତ୍ୟାଚାର
କ୍ରିୟାସୂଚି ମଧ୍ୟ ମୋ ପାଖରେ ସମସ୍ତ ଖୁବ୍ କମ୍ ।
ଯାଉଛି, ଆସିବ ଠିକ୍ ସାତ ଦିନପରେ--ନମସ୍କାର (ହେ
ବେଗରେ ବୁଲିଗଲେ)

ମିଶ୍ର--ହେ, ହେ, ହରିହେ ବଧୈ ଗୋବିନ୍ଦ

ଯୋଗେଶ — ଏହାଏ ଯାହା କିଛି ହୋଇଯାଇଛି ସବୁ ତୁମର
କୁପସରଣରେ

ମିଶ୍ର — ଗଛକୁ ଉଠେଇ ଦେଇଛି ଯେତେବେଳେ ମୂଳରୁ ଗଡ଼େଇ
ଦେବା ଦାୟିତ୍ଵଟା ମୋର, ତେଣୁ ଆଜି ସଞ୍ଜରେ ଗୀର
ଲୋକକୁ ଏକାଠି ବସେଇ ଆପଣଙ୍କ ଅସଲ ରୂପଟା ଖୋଲି
ଦେବାର ବନ୍ଦୋବସ୍ତ କରୁଛି । ହଉ, ନମସ୍କାର ପଞ୍ଜନାୟକେ ।
ହେଃ ହେଃ (ଚାଲିଗଲେ)

(ଯୋଗେଶ ବହୁତ ହୋଇ ଏଣେତେଣେ ଚାଲୁଥାନ୍ତି, ଅସିଛି
ସୁବୋଧ)

ସୁବୋଧ — ଧୂଂସର ଜଉର ଭିତରକୁ ଠେଲିବେଇ ବସୁ
ତୁମର ଚାଲିଗଲେ କି ବାପା ?

ଯୋଗେଶ — (ପ୍ରକୃତସ୍ଥ ହୋଇ ସୁବୋଧ !

ସୁବୋଧ — ସୁବୋଧ ମର ଯାଇଛି ବାପା ! ତା ନୀରେ
ଜଣେ drunker'dର ନିର୍ଜୀବ ମୂର୍ତ୍ତି ତୁମର ସାମ୍ନାରେ
କେତୋଟି ପ୍ରଶ୍ନଧର ଛୁଡ଼ା ହୋଇଛି ।

ଯୋଗେଶ — ମୁଁ ବୁଝିପାରିଛି ତୋର ପ୍ରଶ୍ନ । କିନ୍ତୁ ଉତ୍ତର ଦେବାକୁ
ନିଜକୁ ପ୍ରସ୍ତୁତ କରେଇ ନାହିଁ, ତଥାପି... ଶୁଣିବ ନିଶ୍ଚୟ ।

ସୁବୋଧ — କହ ପାରିବ ବାପା ! ଆମସରେ ଯୋଉଁ ଯୋଡ଼ଏ
ମନ୍ତ୍ରଣ ବାଜିଗଲା, ତା ଭିତରେ ଶୁଭ କିଏ ଆଉ ଅଶୁଭ
କିଏ ?

ଯୋଗେଶ—ମତେ ଟିକିଏ ଭାବିବାକୁ ସମୟ ଦେ' ସୁବୋଧ ।

ସୁବୋଧ— ଭାଇ କାହିଁକି ସାରା ଜୀବନଟାକୁ ଜେଲ ଭିତରେ
କଟେଇ ଦେବାକୁ ବସିଛନ୍ତି ? ଆମ ଦରଠାରୁ ଜେଲ କଣ
ଆହୁରି ସୁଖମୟ ସ୍ଥାନ ?

ଯୋଗେଶ— ଆମ ଘରେ ଆଉ ସୁଖ ନାହିଁ ।

ସୁବୋଧ—ମୁଁ କାହିଁକି ବୋତଲ ଛୁଆ ଧରି ରସା ଗାଟରେ
ଚକ୍ରାଭ କରୁଛୁ ?

ଯୋଗେଶ—ଏ ସବୁ ମୋର ଅପକର୍ମର ଫଳ ସୁବୋଧ !

ସୁବୋଧ—ଆଉ, ସେ ବି ତୁମେ କହିପାରିବ, ଯଦି ବଣ
ପାଇଁ ଏତେ ସବୁ କରିଗଲ ତା'ର ଭବିଷ୍ୟତ କ'ଣ
ହୋଇପାରେ ?

ସୁରେଶ—(ଜେଲ୍‌ରୁ ଆସିଛନ୍ତି) ବୁଝି ଯାଉଥିବା ନୋକାର
ଆଉ ଭବିଷ୍ୟତ କଣ ହୋଇପାରେ, ସୁବୋଧ !

ସୁବୋଧ—(ଆଶ୍ଚର୍ଯ୍ୟରେ) ଭାଇ !

ସୁରେଶ—ହଁ, high bloodpressure ଯୋଗୁଁ ଗୋଟି
week ପାବେଲରେ ଆସିଛି ।

ଯୋଗେଶ—ସୁରେଶ..... ! ମୋତେ କ୍ଷମାକର-

ସୁରେଶ—ବାପ ସିନା ପୁଅକୁ କ୍ଷମା କରେ ।

ସୁବୋଧ—ଭାଇ ! କାହିଁକି ଏ ଅଶାନ୍ତିର ଦୁର୍ଘଟିତା ଭିତରକୁ
ପଶି ଆସିଲ ?

ସୁରେଶ—ବାପା ! ଏତେ ଗୁଡ଼ିଏ ଜୀବନକୁ ନେଇ ଖେଳିଗଲ
କାହିଁକି ?

ଯୋଗେଶ— ଅଜଣା ! କୁତସନ୍ତ ମୋତେ ବହୁତ ତଳକୁ
ଠେଲିଦେଲ ।

ସୁରେଶ—ଏଥିରେ କଣ ଶାନ୍ତି ପାଇ ପାରିବ ?

ଯୋଗେଶ—ଟାଣୀ ଖସିଲେ ନ ଚଢ଼ିଲେ ମୁଁ ଶାନ୍ତି ପାଇବନି ।
 ବୁଲି, ଗୋଲିସରେ ender ଭେ ଗୀତା
 ହତ୍ୟାପାଇଁ... (କାନ୍ଦିଲେ, ଆସିଛି ଅମର ଗୋଲିସ S. I.
 ସେ, ଯାଙ୍ଗରେ କନେଷ୍ଟବଳ)

ଅମର—I am sorry ଅମର ମିଶ୍ର, ଗୋଲିସ S I. ଡ୍ରାରେଣ୍ଟ
 (ଦେଇ) ଗୀତା ହତ୍ୟା ମାମଲାର ମୁଖ୍ୟ ଅସାମୀ
 କୁସ୍ତରେ ଯୋଗେଶ ପଟ୍ଟନାୟକଙ୍କୁ Court. nonbail
 warrant issue କରିଛି ।

ଯୋଗେଶ—ଠିକ୍ ହୋଇଛି, ମୋ ଯିବା ପୂର୍ବରୁ ନିମନ୍ତ୍ରଣ
 ଆସିଯାଇଛି ।

ସୁବୋଧ, ସୁରେଶ ବାପା !!

ଅମର—ଏହା ଏକ ଯୋଡ଼ିକ ଜନିତ ହତ୍ୟାକାଣ୍ଡ ହୋଇଥିବାରୁ
 ଅସାମୀଙ୍କୁ ହ୍ୟାଣ୍ଡକପ୍ସ୍ ପାଦରେ ବୁଲି ବୁଲି ଯିବାକୁ
 ପଡ଼ିବ ।

ସୁବୋଧ—ଅମର !

ଅମର—କୋର୍ଟର ନିର୍ଦ୍ଦେଶ, ବନେଷ୍ଟବଳ ! (ହ୍ୟାଣ୍ଡକପ୍ସ୍
 ଦେବାକୁ ନିର୍ଦ୍ଦେଶ)

ଯୋଗେଶ—ଏହାଦ୍ୱାରା ଅନ୍ତତଃ ଜନତାଠାରୁ କ୍ଷମା ମାଗିବାର
 ସୁଯୋଗଟା ପାଇ ପାରିବ । ଦିଅ, ଏଇ ହାତ ବଢ଼ିବାକୁ
 ବାନ୍ଧ ଦିଅ ! (ହାତ ବଢ଼େଇଲେ)

ସୁବୋଧ—ବାପା ! ବ୍ୟସ୍ତ ହେବାର କିଛି ନାହିଁ । କୋର୍ଟରେ
 ମୁଁ ଚେଷ୍ଟା କରିବି (ହ୍ୟାଣ୍ଡକପ୍ସ୍ ପଡ଼ିଲା)

ଯୋଗେ—ନା, ସେଥିରେ ମୁଁ ଶାନ୍ତି ପାଇବନି । ସୁରେଶ !
 ସୁବୋଧ ! ମୋତେ ଭୁଲିଯାଅ । ପ୍ରୀତିର ଅବସ୍ଥା ଭଲ
 ନୁହେଁ । ତା'ର ଯତ୍ନ ନିଅ, ମୁଁ ଯାଉଛି ।
 (ସମସ୍ତଙ୍କ ଆଖିରେ ଲୁହ, ହତାଶ ଓ ଅବଶୋଷରେ ସମସ୍ତେ
 ଭୁଲିଗଲେ ନିଜ ନିଜ ବାଟରେ) (ଅନ୍ଧାର)

— ୦ —

॥ ନବମ ଦୃଶ୍ୟ ॥

ସମୟ ସେତେବେଳକୁ ବହୁତ ବାଟ ଆଗେଇ ଯାଇଥାଏ ।
 ଗୋଟିଏ ବଳମୁକ୍ତି ସକାଳ । ଲତା କବାଟ ଖୋଲିବେଳ ।
 ନିଦରୁ ଉଠିଆସିଥାଏ, କେଶ ମୁକୁଳା, ଶାଢ଼ୀ ଅସଜଡ଼ା, କବାଟକୁ
 ଧରି ତ'ଣ ଭାବେ, ଅନ୍ଧାର ସେ ରେଖାକିତ ସ୍ମୃତିଗୁଡ଼ାକ
 ତା ମସ୍ତିଷ୍କକୁ କୋର ପକେଇଲେ—

ସୁବୋଧ—(Voice) ଆହତ ଗୋଲପଠାରୁ ଫୁଟିନା ଗୋଲପଟା
 ଆହୁର ସୁନ୍ଦର ।

ଇନ୍ଦ୍ର—(Voice) ଜୀବନର ଯମୁନାତଟରେ ଅନେକ ତାଜମହଲ
 ମୁଣ୍ଡ ଟେକନ୍ତି, କିନ୍ତୁ ଭୁଲର ଡେଉଁମାଡ଼ରେ ସମସ୍ତେ ଏମିତି
 ଭୁଲ୍‌ମାରୁ ହୋଇଯା'ନ୍ତି । ସେ କାଳ ତାଜମହଲର ସମାଧି
 ଉପରେ ମୁଁ ଯଦି ସ୍ଥାପନ ତାଜମହଲଟିଏ ତୋଳି ଦିଏ ।

ଶିଶିର—(Voice) ଶେକର ନଆଁରେ ଜଳଯା, ଦୁଃଖ
ନାହିଁ, କନ୍ତୁ ଇଚ୍ଛା ପାଇଁ ତୋତେ ବଳ ରହିବାକୁ ପଡ଼େ ।
ଇନ୍ଦ୍ର—(Voice) ଏ ପିତୃତ୍ୱ କଳାଅନ୍ତର ଭିତରେ ଆମର
ଏ କାହାଣୀ କୁଆଡ଼େ ଲୁଚିଯିବ ଲତା ! ଶୁଭର ଜୀବନ
ପାଇଁ ସାମାନ୍ୟ କେତୋଟି ମୁହୂର୍ତ୍ତ ଆମି ବୁନଦେଇ
ପାରୁନ ?

ସୁବୋଧ—(Voice) ଲତା ! ତୁ ମୋର, ଏ ସିନ୍ଦୂର ତୋର,
(ଅଙ୍ଗତର ଅତ୍ୟାଚାର ସହିପାରିଲନି, ଝେଲ୍‌କାଏ ବାନ୍ତି
ବାହାର ଆସିଲ, ବାହାରୁ ଆସୁଥିଲେ ଶିଶିର ଛୁଷ
ଥିଲାପରି ଜଣା ପଡ଼ୁଥିଲେ, ଲତାର ଏମିତି ଅବସ୍ଥାରେ ସେ
ଉଦ୍‌ଘାଟ ହୋଇ ଉଠିଛନ୍ତି ।

ଶିଶିର—ଗାଁରୁ ଯାହା ଶୁଣି ଅସିଲ ସେସବୁ କ'ଣ ତେବେ ସତ ?
ଲତା—(ଲୋଚକ ଭାବ ଆଖିରେ ଚାହିଁଛି) ଘର !

ଶିଶିର—କୃପକର ! ଶେଷରେ ତୁ ଥିଲୁ ମୋ ମୁଣ୍ଡଟାକୁ
ଭେଦେଇ ଖାଇଯିବାକୁ । ଏତେ ବଡ଼ ବନ୍ଧବ ହିଁଅ ହୋଇ
ତୁ ଏଠିଆ କରିପାରିଲୁ ? ତୋ ରକ୍ତ କ'ଣ ଏତେ ବଡ଼
ଅତ୍ୟାଚାର ସହିପାରିଲା ? (ଲତା ତେଲେ ତଳକୁ
ମୁହଁପୋତି ଆଖିର ଶ୍ରୀବତୀରେ ପାଦ ଧୋଇ
ଦେଉଥାଏ ।) ତୋତେ ଟୋପେ ବିଶ ମିଳୁଲନ ମରାଯିବା
ପାଇଁ ? କଣ ପାଇଁ ଏତେ ତଳକୁ ଚାଲିଗଲା ? କହ
ଘର ମୁଁେ ପାଇଁ ? ଲୁଗା ଖଣ୍ଡେ ପାଇଁ ? କହ, କ'ଣ
ପାଇଁ ? (ଲତାର ଫରବତ କୁ ସହିନପାରି) ନା, ମନରେ
ଭୟକୁ ରଖିବା ପାଇଁ ?

ଲତା—(ସହ ପାରିଲାନି, ଓଠ ଦୁଇଟିକୁ କେବଳ ଥରେ
ଦେଇ ଚମକ ଉଠିଲା)

ଶିଶିର— (ଅତି-ଉତ୍ତୁକ ହୋଇ) କହ, କେଉଁ ଅଙ୍ଗକୁ
ପୁରଣ କରିବା ପାଇଁ ଏତେ ଚଳକୁ ଚାଲିଲୁ ?

ଲତା—(କାନ୍ଦ) ଶୁଭ !

ଶିଶିର—ରୁପ ! ତୋ ଚର୍ଚ୍ଚିତ୍ର ପୁଁ ଆଜି ଏ କଳଙ୍କକୁ
ଧୋଇ ଦେବ । ତୁ ମଝିଯିବା ଉଚିତ (ଅବେଗରେ
ଚର୍ଚ୍ଚିତ୍ର) କହ, କଣ ପାଇଁ ଏ କାମ କଲୁ ? ନା, ହେଲେ
ତୋତେ ଆଜି ଶେଷ କରିଦେବ ।

ସାବିତ୍ରୀ—(କହି କହି ଆସିଲେ) କେ'ରେ ଶିଶିର ! ସେଇଟାର
ଚର୍ଚ୍ଚି ଚିପିଦେ ଗୋଟେ କଳଙ୍କ ଲାଗିଯାଉ ।

ଲତା—ବୋଉ !

ଶିଶିର—ମୁଁ ଏ କଥା ସହ ପାରିବନି ବୋଉ !

ସାବିତ୍ରୀ—ମୁଁ ବି ପାରିବନି ଯେଉଁ ସୁଖ ଶାନ୍ତି ପାଇଁ ଏଠିକୁ
ଆସିଥିଲି ବେଶ୍ ପାଇଲି । ମୋ କଥା ଶୁଣିବନି ।

ମୋତେ ଖୋଜିନେ । ମୋ ବାଟରେ ମୁଁ ଯାଉଛି ।
ଏ ଘରେ ଆଉ ଲେଡ଼ାନାହିଁ । ତୁମର ଇଚ୍ଛା ତୁମେ
ମର - ବଞ୍ଚି...ତୁମର ଦାୟିତ୍ବ ।

ଲତା—ବୋଉ !ମୁଁ ମରିଯିବି.....ବୋଉ !

ସାବିତ୍ରୀ—ତୁ ମରିଯିବା ଉଚିତ । (ଚାଲିଗଲେ)

ଶିଶିର—ଯାଅ, ସବୁ ଚାଲିଯାଅ । ମୁଁ କେବଳ ଗୋଟିଏ
ପାଦ ନେଇ ସୋମନାଥ ମହାନ୍ତର ରକ୍ତକୁ ବଢେଇ
ରଖିବି ।

ଲତା—ଭାଇ ! ମୋତେ..... (କିଛି କହୁନପାରି ଚାଲିଯିବା
ଉଦ୍ଦେଶ୍ୟରେ ଫେରିପଡ଼ିଲା)

ଶିଶିର—ତୁ ଯିବୁ କୁଆଡ଼େ ? ତୋତେ ମୁଁ ଶେଷ ନ କର
ଛାଡ଼ିବିନି । (ଧରିଛନ୍ତି)

ଅମର (ଭୈତରାସିଛି) ଶିଶିର ! ଏ କ'ଣ କହିଛୁ ?

ଶିଶିର—(ଅମରକୁ ଚାହିଁଲେ) ଖୁବ୍ ବାଧୁଛି, ନୁହେଁ ?

ଅମର—ତୁ କ'ଣ କହିବାକୁ ଚାହୁଁ ?

ଶିଶିର—ନିଶ୍ଚୟ ସତ କଥା ।

ଅମର—Accident ପରେ ତୋ brain କ'ଣ Out of
order ହୋଇଯାଇଛି ?

ଶିଶିର—ତା ହୋଇ ନ ଥିଲେ ଏତେ ବଡ଼ ସତ୍ୟଟା କ'ଣ
ଉଦ୍‌ଘାଟିତ ହୋଇପାରିଥାନ୍ତା ?

ଅମର—ଶିଶିର ! ତୋର ଉଦ୍ଦେଶ୍ୟ ?

ଶିଶିର—ମୋ ଘର ଉପର ଦେଇ ଏତେ ବଡ଼ ଝିଲ୍‌କା
ବୋହଲେ । ତୁ ବାଧୁ ହିସାବରେ ତା'ର ସୁଯୋଗ ନେଇ
ମୋ ଉତ୍ତରୀର ସବୁସ୍ତୁଟି କଳୁଟି ନେଲୁ ?

ଲତା - ଭାଇ !

ଶିଶିର ତୁ ଚାହୁଁଛ ।

ଅମର—(କିଛି ବୁଝି ନ ପାରି) ମୋତେ ବୁଝାସ କର ଶିଶିର !

ଶିଶିର—ମୋର ସେହି ଅନ୍ଧବଶ୍ଯାସର ମୁହଁରେ ବସ ଛୁଟି
ଆଜି ମୋ ବାଣକୁ ମାଟିରେ ମିଶେଇ ଦେଇଛୁ ।

ଅମର — ତୁ ମୋତେ ଭୁଲ ବୁଝନା ଶିଶିର !

ଶିଶିର — ଏ ଦୁନିଆକୁ ବୁଝା । ସେ କାହିଁକି ଡେଇଁଲା ପିଟୁଛି ।

ଅମର — ତା ବୋଲି ତୁ

ଶିଶିର — ଯେଉଁ ହାତରେ ତା ମୁଣ୍ଡରେ ଏତେ ବଡ଼ ବେଢ଼
ଲବ ଦେଇଛୁ ସେହି ହାତରେ ତା ସୀମନ୍ତରେ ସିନ୍ଦୂର
ପିନ୍ଧେଇଦେ ।

ଲତା — ଝଇ !

ଅମର — ଶିଶିର !!

ଶିଶିର — ପାଇବୁ ? ତୁମ୍ଭ କାହିଁକି ? ତୋତେ ବଦାନ୍ତ କରିବାକୁ
ପଡ଼ିବ ।

ଅମର — ଶିଶିର ! ଚରଦନ ଲତାକୁ ମୁଁ ଭଉଣୀ ଆଖିରେ ..

ଶିଶିର — Shut up (ଉଦ୍ୟତ ହୋଇ ଅମର ଗାଲରେ ଚୁପୁଡ଼ାଏ
ମାରିଲେ । ଲତା ସହପାତ୍ରନଥାଏ, ରଘୁ ମିଶ୍ର ଆସି ଦେଖିଛନ୍ତି
ଏବଂ ଗାରି ଯାଇଛନ୍ତି)

ମିଶ୍ର — କି ? କ'ଣ ଦେଲୁଣିକି ? ଚୁପ୍ ଚୁପ୍ ମୋ ପୁଅ ଉପରେ
ହାତ ଉଠେଇଲୁଣି ।

ଅମର — ବାପା ! ଆମ ସାଙ୍ଗ ସାଥୀ ଭିତରର କଥା, ତୁମେ
କାହିଁକି ମୁଣ୍ଡ ପୁରାଇଛ ?

ମିଶ୍ର — ସାଙ୍ଗ ? ଏ ଛୋଟା ମାଗିଣିଆ ତୋ ସାଙ୍ଗ ?

ଅମର — ବାପା !!

ଶିଶିର — ସେହି ଛୋଟା ମାଗିଣିଆର ଭଉଣୀକୁ ତୁମ ପୁଅ
ବାଡ଼ା ହଉଛି, ବୁଝିଲ ?

ମିଶ୍ର—କ'ଣ ହେଲା ? ବ୍ରାହ୍ମଣ ହୁଅ..... ବାହା ହବ ତୋ
ଭଉଣୀକୁ ?

(ଲତା ଭିତରକୁ ଯାଉଥିଲା, ପୁଣି ଚାଲିଯିବା ବାନ୍ଧି)

ଶିଶିର—ଦେଖି ପାରୁଛ । ଏ ସେହି ବ୍ରାହ୍ମଣ ହୁଆର ଜାଣି ।

ମିଶ୍ର—ଅ...ମ...ର !!

ଅମର—ତୁମେ ଚାଲିଯାଅ ବାପା !

ମିଶ୍ର—ତୁ କ'ଣ..... ହରିହେ... .. !

ଅମର—ଯାହା ଉଚିତ ମୁଁ ସେଇଆ କରିବି ।

ମିଶ୍ର—ଚପ୍ପକର ! ଅପବାଧ ! (ଚାପୁଡ଼ାଏ ପିଟିଲେ)
ରଘୁମିଶ୍ରର ପୁଅ ହୋଇ ଶେଷରେ ଅଜାତରେ ପଶିଲୁ ?
ହରିହେ ସାଧେ ଗୋବିନ୍ଦ, ତୁ ଆଜିଠୁ ମୋର କେହିନୁହଁ ।

ଅମର—ବାପା ! (ମିଶ୍ର ନ ଶୁଣି ଚାଲିଗଲେ) ଠିକ ଅଛି ଶିଶିର !
ତୋ ବଗର ଇନ୍ଦ୍ରକୁ ନିଶ୍ଚଳକ ରଖିବା ପାଇଁ...ତୋର
ଯାହା ଶ୍ରୀ... ସେଇଆ ହେବ । ମୁଁ Word ଦେଉଛି
(ଚାଲିଯାଉଥିଲେ)

ଲତା—ଅମର ଭାଇ !

ଅମର—ଅନେକ ଇଚ୍ଛା ନେଇପାରନ୍ତି, ହେଲେ ସେଇପାରନ୍ତି
କେତେ ଜଣ ? (ଚାଲିଗଲେ)

ଲତା—ମୁଁ ପାରିବିନି...ଭାଇ !

ଶିଶିର—ପାରିବୁନି ? ଆଉ ସେହି ଜାରଜ ଶିଶୁଟାକୁ ଧରି
ମୋ ରକ୍ତ ପିଇବୁ, ନାହିଁ ?

ଲତା—ଭାଇ ! ...ମୋତେ ବିଶ୍ୱାସ କର ।

ଶିଶିର—ତୋତେ ବଶ୍ମାସ କରବାଟା ମୋର ଗୋଟେ ବରଟ
ଭୁଲ । ଲତା ! ହିଅ କେବଳ ଆଗକୁ ଯାଏ, ପଛକୁ ଫେରି
ପାରେନା , ତୁ ଥରେ ଭାବ ଦେଖ୍ ତୋର ଭବିଷ୍ୟତ କ'ଣ
ହୋଇପାରେ — (ବ୍ୟସ୍ତରେ ଆସିଲେ ସୁରେଶ)

ସୁରେଶ—ଶିଶିର ! ପତ୍ନୀକୁ ଟାଇଫଏଡ୍, ତା ଅବସ୍ଥା ଶ୍ରେ-
Serious ସେ କେବଳ ପାଗଳ ପରି 'ମାଉସୀ ମାଉସୀ'
ଚିତ୍କାର କରୁଛି । ମାନେ ବହୁତ ଚେଷ୍ଟା କରି
ଶେଷରେ ବଢ଼ିଲେ ମାଉସୀକୁ ନ ପାଇଲେ ହୁଏତ ତାକୁ
ବଢ଼େଇବା... ଅସମ୍ଭବ ହୋଇ ପଡ଼ିବ ।

ଶିଶିର—ସେଇଥି ଶାଝି ଲତାକୁ ଦରକାର ପଡ଼ୁଛି, ନୁହେଁ ?

ସୁରେଶ—ଶିଶିର ! ଏଇଟା ପ୍ରତିଶୋଧ ନେବା ସମୟ ନୁହେଁ...
ପତ୍ନୀ ପାଇଁ ତୋ ଗୋଡ଼ ଧରୁଛି (କାନ୍ଦ ପକେଇଲେ)

ଶିଶିର—ଲତା ନିଶ୍ଚୟ ଯିବ, ଯେତେବେଳେ ପତ୍ନୀର ଜୀବନ ସମସ୍ୟା
ଅନ୍ୟ କାହାର ନୁହେଁ । (ଅନ୍ଧାର)

—୦—

॥ ଦଶମ ଦୃଶ୍ୟ ॥

ପୂର୍ଣ୍ଣମୀର ଅପରାହ୍ଣ । ଇଂରାଜିତର କକ୍ଷ ଆଗରେ
ଧଳା ନେଟ୍ ସିନ୍ଦୂଟା ଝୁଲୁଥାଏ । ଅଳ୍ପଅଳ୍ପ ଜଳିଲପରେ
ଦେଖାଗଲା କକ୍ଷ ଭିତରୁ ଯୁକ୍ତି ଚର୍ଚ୍ଚା ସହ ବାହାର ଆସିଲେ
ମିଶ୍ର ଓ କାନ୍ତକିତ ।

ଇଂଦ୍ର—ତା ମାନେ ? ଆପଣ କ'ଣ କହିବାକୁ ଚାହୁଁଛନ୍ତି ?

ମିଶ୍ର—ତୁମର ଯେଉଁଟା ଖେଳ, ଆମ ପାଇଁ ସେଟା କାଳ ।

ଇଂଦ୍ର—ଖେଳପାଇଁ ଖେଳାଳୀର ଜନ୍ମ, ଖେଳ ଛଡ଼ା ସେ ଆଉ
କିଛି ବୁଝେନା ।

ମିଶ୍ର—ଖେଳରେ ବେଳେ ବେଳେ ଗୋଡ଼ ହାତ ଶୁଦ୍ଧି ଯାଏ ।

ଇଂଦ୍ର—ତଥାପି ଖେଳାଳୀ ଖେଳିବୁଲେ ।

ମିଶ୍ର—ଯାହା ହେଲେ ବି ତୁମକୁ ନିଶ୍ଚୟ ବିବାହ କରିବାକୁ
ପଡ଼ିବ ।

ଇଂଦ୍ର—ନା ।

ମିଶ୍ର—ତୁମେ ଏ କଥା କହି ପାରୁଛ ? କେବଳ ତୁମର
ବଂଶ ପାଇଁ ତା ବଂଶଟା ଧୂଂସ ହୋଇଗଲା, ତୁମେ ଶେଷରେ
ତାର ମୁହଁରେ କଳା ବୋଳିଦେଲ ?

ଇଂଦ୍ର—ଯାହା କିଛି ହୋଇଛି, ସବୁ ଆପଣଙ୍କ ପରାମର୍ଶରେ,
ତେଣୁ ମୋ ଠାରୁ ଆପଣ ବେଶୀ ଶ୍ରବରେ ଦାୟୀ ।

ମିଶ୍ର—ସେଇଥିପାଇଁ ଆଜି ମୋ ପୁଅ ମୁଣ୍ଡରେ ସବୁ ଅଠା
ବୋଳି ଦିଆଗଲା ।

ଇଂଦ୍ର—(ହସି ଉଠିଲେ) ତା ହେଲେ ଅମର ସାଜରେ
ବାହାଘର ହୋଇଯାଇ, କିଛି କ'ଣ ?

ମିଶ୍ର—ଇଂଦ୍ରକି ? ଉଦ୍ଧୂ ମିଶ୍ରକୁ କେବେ ଶସ୍ତ୍ର ଶ୍ରବରେ
ଦେଖନା, ଭଲରେ ନ ହେଲେ ଆଜି ନିଜ ରୂପଟା
ଦେଖିଯିବ ।

ଇଂଦ୍ର—ମୋତେ ଧମକ ଦେଉଛନ୍ତି ?

ମିଶ୍ର—ନା, ସେ ସମୟ ଆସିନି, ଥରେ ଚାହିଁ ଦେଖ ତୁମର ଅଙ୍ଗତକୁ, ବାପ ଜେଲ ଗଲା ଓ ମା' ବିଷ ଖାଇ ମଲା ପରେ ତୁମ ଭାଇ ଭଉଣୀ ଦି'ଜଣଙ୍କୁ ସୋମନାଥ ମହାନ୍ତି ତା' ଗେଟରୁ କାଟି ମଣିଷ କଲା, ଭଉଣୀକୁ ତୁମର ରଜାଝିଅ ପରି ସଜେଇ ବାହା ଦେଲା, ନିଜେ ସବୁସ୍ତନ୍ତ ହୋଇ ଜେଲ ଗଲା, ଖେତରେ ମଲା କିନ୍ତୁ ତୁମକୁ ଅନାଥାଶ୍ରମରେ ଛାଡ଼ି ଆଜିର ଲକ୍ଷପତିର ଆସନରେ ବସେଇଲା, ତଥାପି ସେ ତୁମଠୁ କେବେ ପ୍ରତିଦାନ ଆଶା ବି କରି ନ ଥିଲା, କିନ୍ତୁ ତୁମେ, ବେଶ୍ ପ୍ରତିଦାନ ଦେଇ ପାରିଛ ।

ଇଂଗ୍ର—(ଚିନ୍ତା) ଏ କ'ଣ କହୁଛନ୍ତି ଆପଣ ?

ମିଶ୍ର—ମୁଁ ଯାହା କହୁଛି ନିଶ୍ଚୟ ସତ କଥା । କେବଳ ମୋ ପ୍ରତିଶୋଧ ପାଇଁ ତୁମକୁ ଅସ୍ତ୍ର ରୂପେ ବ୍ୟବହାର କରୁଥିଲା, କିନ୍ତୁ ସେ ଅସ୍ତ୍ର ଆଜି ମୋ ବେକ କାଟିବାକୁ ଯାଉଛି ।

ଇଂଗ୍ର—ତା ହେଲେ ଯାହା ସବୁ ଦର୍ଶିଗଲା ସବୁ କେବଳ ଅନ୍ୟାୟ ଅତ୍ୟାଧିକାର ଛଡ଼ା କିଛି ନୁହେଁ... ଆପଣ କାହିଁକି ମୋତେ ଭୁଲ ବାଟରେ ନେଇଗଲେ ?

ମିଶ୍ର—ମୋ ଯକୃତ ମୋତେ ଭୁଲ ବାଟରେ ନେଇଗଲା ଇଂଗ୍ରଜିତ ? ଗୋଟି ଖେପୁଲରେ ଗୋଟି ବାଣକୁ ଜଳେଇ ଦେଲା ।

ଇଂଗ୍ର—ଆପଣ ହେଉଛନ୍ତି ମୋର ବଡ଼ ଶତ୍ରୁ । ଇସ୍ ! କି ବେଇମାନ ମୁଁ ?

ମିଶ୍ର—ହଁ, ମୁଁ ତୁମର, ଏ ଦୁନିଆଁର ବଡ଼ ଶତ୍ରୁ । ମୋର ଅନୁରୋଧ, ସମସ୍ତେ ତ ଗଲେ ଝିଅଟାକୁ ବଢ଼େଇ ଦିଅ ।

ଇଂ—୭: ମୁଁ କିଛି ବୁଝି ପାରୁନି । ଆପଣଙ୍କୁ ବୟାସ
କରି, ମୁଁ ଅଜି - ନା ନା... ଏ ସବୁ କ'ଣ କହୁଛନ୍ତି
ଆପଣ ?

ମିଶ୍ର କେବଳ ମୋତେ ବାଧୁକାରୁ ଯାହା ସତ କହିଗଲା ।
ତୁମେ ଯାହା କରୁଛ ଶବ୍ଦ । ଯାଉଛି, ସାରା ଗାଁରେ ଏ
କାହାଣୀ ପ୍ରସାର କରି ମୋ ପାପରୁ ମୁକ୍ତ ପାଇବ ।

(ଶୁଣିଗଲେ, ଇନ୍ଦ୍ରଜିତ ବ୍ୟସ୍ତ ତଥା ମର୍ମାହତ ହୋଇ
ଏଣେତେଣେ ବୁଲିଲେ, ପଶିଗଲେ ନେଟ୍ ଭିତରକୁ । ବୋତଲ
ତାହାର କଲେ । ପିଇଲେ, କ'ଣ ଭବିଷ୍ୟେ ପୁଣି କଣ ସଂଜ୍ଞା
ପିଇଗଲେ । ଲଳ ଅଖିରେ ହଠାତ୍ ଦେଖିନେଲେ
ସୋମନାଥଙ୍କ ଗୁରୁ । ଡରିଗଲେ ତମ୍ବୁରର ଶବ୍ଦରେ—

ସୋମନାଥର ଗୁରୁ ତୁ କେବେ ସୁରଜିତ ? ଇନ୍ଦ୍ରଜିତ
ରୂପରେ ଆମକୁ ଡରେଇବାକୁ ଆସିଥିଲୁ ? ଶୁଣୁ,
ଡରେଇଲୁ, କିନ୍ତୁ ମନେ ଅଛି ତୋର ଅଗତଟା..... ?
ମୁଁ କହିବିନି, କାହିଁକି ଦାନର ପ୍ରତିଦାନ ମୁଁ ଶୁଣିନା ।
ମୁଁ ଶୁଣିଥିଲି ତୋତେ ମଣିଷ କବିବାକୁ । କିନ୍ତୁ ତୁ ମୋ
ପାଇଁ ଭୁତ ବନିଗଲୁ । ଆଜି କିନ୍ତୁ ମୁଁ ନିରବରେ
ରହିବିନି । ମୁଁ ଆଜି ଭୁତ ସାଜିଛି ତୋ ଦେହରୁ ମୋ
ରକ୍ତଗୁଡ଼ାକୁ ନେଇଯିବାପାଇଁ ଦେ, ଦେ ମୋ ରକ୍ତ !
(ସୋମନାଥ କହୁ କହୁ ଆଗେଇଲେ । ଇନ୍ଦ୍ରଜିତ ଡରି ଡରି
ପଛେଇଲେ । ପୁଣି ହଠାତ୍ ପଛରେ ସାବଣୀର ଗୁରୁରେ
ଡରିଗଲେ । ସୋମନାଥ ଅଦୃଶ୍ୟ, ସାବଣୀର ଗୁରୁ ଇନ୍ଦ୍ରଜିତକୁ
ଲକ୍ଷ୍ୟ କଲ)

ସାବଣୀର ଗୁରୁ—ହୁ ! ହୁ ! ଲଜ୍ଜା ନାହିଁ, ତୋତେ ?
 ପିଲାଦିନର କଥା କ'ଣ ଟିକିଏ ହେଲେ ବି ମନେ ନାହିଁ
 ତୋର ? ତୋ ପାଇଁ, ତୋ ଭଉଣୀ ପାଇଁ ଆମ
 ସବୁସ୍ଥାନ ହୋଇଗଲା । କିନ୍ତୁ ତୁ କ'ଣ କଲୁ ? ତୋ
 ବିବେକ ବି ତୋତେ ବାଧା ଦେଲାନି ? ମୋତେ ସେ ମା'
 ବୋଲି ଡାକୁଥିଲୁ ? ମୁଁ କ'ଣ ତୋତେ ପୁଅ ପରି ସ୍ନେହ
 କରୁ ନ ଥିଲି ? ମୋର କ'ଣ ତୋ ପ୍ରତି କମ୍ ମମତା
 ଥିଲା ? କିନ୍ତୁ ତୁ ପ୍ରତିଦାନରେ କ'ଣ ଦେଲୁ ? ମୁଁ ବି
 ବୁଝି ନ ଥିଲି । କିନ୍ତୁ ଆଜି ଦେ, ଫେରେଇ ଦେ ମୋ
 ସ୍ନେହ, ଫେରେଇ ଦେ ମୋ ମମତା—

(ଆଗେଇଲେ, ଇନ୍ଦ୍ରଜିତ ସେମିତି ପଛେଇଲେ ଡରି ଡରି ।
 ପଛରୁ ଶିଶିରର ଗୁରୁ ଅସିଷ୍ଟ, ସାବଣୀ ଅଦୃଶ୍ୟ)

ଇନ୍ଦ୍ର—ନା ନା ମୋତେ କ୍ଷମା କର ।

ଶିଶିର—କ୍ଷମା, ମୁଁ ଦେବ, ତୁ ପରା ମୋ ଗୁରୁ । ତୋତେ ମୁଁ
 କେତେ ଭଲ ପାଏ । କିନ୍ତୁ ତୁ ମୋ ଗୋଡ଼ଟା କାଟି
 ନେଇଛୁ । ଦେ, ଫେରେଇ ଦେ ମୋ ଗୋଡ଼ଟା, ଦେ,
 ଫେରେଇ ଦେ ।

(ଶିଶିର ଆଗେଇଲେ 'ନା' 'ନା' କହୁ ଇନ୍ଦ୍ରଜିତ ପଛପୁଲେ !
 ପୁଣି ବସନ୍ତ ଦିଗରୁ ଲଜ୍ଜାର ଗୁରୁ ଦେଖି ଇନ୍ଦ୍ରଜିତ ଉତ୍ସବର
 ସ୍ବରରେ ଡରିଗଲେ)

ଲଜ୍ଜା—ସୁର ଗୁରୁ ! ତୁମ ହାତରେ ମୁଁ ପରା ବଣୀ ବାନ୍ଧି
 ଦେଇଥିଲି । ସେ ସୁତାଟା କ'ଣ ତୁମେ ଛୁଣ୍ଡେଇ ଦେଲି !
 ମୋ ବଣୀଟା ତାହେଲେ ମୋତେ ଫେରେଇ ଦିଅ
 ଦିଅ ମୋ ବଣୀଟା, ଦିଅ ।

ଇନ୍ଦ୍ର—‘ଡରିଯାଇ) ନା, ନା, ମୁଁ...ମୁଁ...

ସୋମ ଦେ, ଦେ ମୋ ରକ୍ତ ।

ସାବଣୀ—ଦେ, ଫେରେଇ ଦେ ମୋ ସ୍ନେହ, ମମତା !

ଝିଣିର—ଦେ ମୋ ଗୋଡ଼ଟା ମୋତେ ଫେରେଇ ଦିଅ ।

ଲତା—ଦିଅ, ମୋ ଗୁଣିଟା ମୋତେ ଫେରେଇ ଦିଅ ।

(ସମସ୍ତଙ୍କ ମିଳିତ ଆବେଶରେ ଇନ୍ଦ୍ର ବ୍ୟତିବ୍ୟସ୍ତ ହୋଇ
କ୍ଳୋର କରି ଉଠିଲେ)

ଇନ୍ଦ୍ର—ଆଃ !! ନା ନା ମୋତେ ...ମୁଁ... (ତଳେ ପଡ଼ିଗଲେ
ଅନ୍ଧାର ପୁଣି Calling Bell ଶବ୍ଦରେ ଲଭିବୁ, ଜଳିବୁ ।
ଇନ୍ଦ୍ରଜିତ ବାହାର ଆସିଲେ । ବିଷଣ୍ଣ ବଦନରେ ବାହାରୁ ଆସିବୁ
ଲତା, ବିପର୍ଯ୍ୟସ୍ତ ବେଶ ଓ ହାତରେ *°° ଟଙ୍କା, ମୁହଁରେ ଦୁଃଖ
ଏବଂ ଲୁହ, ଇନ୍ଦ୍ରଜିତର ପାଦତଳେ ଟଙ୍କା ତଳ ରଖି ଦେଇବୁ
ଏବଂ ଫେରିବି ସମୟରେ ଇନ୍ଦ୍ରଜିତ ‘ଲତା’ ବୋଲି ଡାକ
ଦେଇବୁ । ଏହି ସମୟରେ ଆସିବୁ ଅମର । ଉତ୍ତେଜନାର ଶେଷ
ପ ହାତରେ ପାଦଦେଇ)

ଅମର—ଦେ, ଫେରେଇ ଦେ ଇନ୍ଦ୍ରଜିତ ! ଟଙ୍କା ଦେଇ ଯାହା
ନେଇଥିଲୁ ଟଙ୍କା ନେଇ ତାକୁ ଫେରେଇ ଦେ !

ଇନ୍ଦ୍ର—ଅମର ! !

ଅମର—ପାରିବୁ ? ତୁମ୍ଭ କାହିଁକି ?

ଇନ୍ଦ୍ର ମୋତେ ଟିକିଏ ଶାନ୍ତିବାକୁ ସମୟ ଦେ ।

ଅମର—ମୁଁ କିଛି ଶୁଣିବାକୁ ଏଠିକୁ ଆସିଲି ।

(ସୁରେଶ ଆସିଛନ୍ତି)

ସୁରେଶ—ତୋତେ ଲଜ୍ଜା ନାହିଁ !

ଇନ୍ଦ୍ର—କିଏ ?

୩୩.

ସୁରେଶ—ତୋ ଆଖି ଖସିଯିବ ହୋଇଯାଉଛି ଇନ୍ଦ୍ରଜିତ ! ତୁ
ମଣିଷକୁ ଚିହ୍ନି ପାରୁନା । : : : :

ଅମର—ସୁରେଶ ଭାଇ ! ସେ ଯେଉଁ ମହାପାପ କରିଛି ତାକୁ
ଛାଡ଼ିଦିଆଯିବା ଉଚିତ ନୁହେଁ ।

ସୁରେଶ—ତୁ ସେହି ଇନ୍ଦ୍ରଜିତ ! ବାପ ଜେଲ ଗଲା ପରେ
ସୋମନାଥ ମହାନ୍ତି ଭାତରେ ବଞ୍ଚୁଥିଲୁ !

ଅମର—କହ, ତୁ କ'ଣ ସେହି ଇନ୍ଦ୍ରଜିତ ନୋହୁଁ ?

ଇନ୍ଦ୍ର—ଓଃ.....ମୋତେ ଟିକିଏ ସମୟ ଦିଅ !

ସୁରେଶ—ତୁ ସେହି ଇନ୍ଦ୍ରଜିତ ଯାହାର ଭଉଣୀ ପାଇଁ ଗୋଟି
ବଣ ଗୁରୁଗାର ହୋଇଗଲା ।

ଅମର—ଆଜି ତୁ ବି ସେହି ଇନ୍ଦ୍ରଜିତ, ଯାହାପାଇଁ ଗୋଟି
ନରିତ ଝିଅର ଜୀବନ ଜଳିଲେ ?

ଇନ୍ଦ୍ର—ମୋତେ ଟିକିଏ ବୁଝିବାକୁ ସମୟ ଦିଅ ।

(ଶିଶିର ଆସିଛି)

ସୁରେଶ—ତୋ ଭଉଣୀର ସୀମନ୍ତ ପାଇଁ ସେମାନେ ଦେହରୁ ରକ୍ତ
ନିଗାଡ଼ି ଦେଲେ ।

ଅମର—କହ ତୁ, ତା ଭଉଣୀର ସୀମନ୍ତରେ କଳା ବୋଳିଦେଲୁ ?

ଶିଶିର—ତୁ ଜଗନ୍ନାଥ ମଉସାଙ୍କ ପୁଅ ? (ବୁଝିଛି)

ଇନ୍ଦ୍ର—ଶିଶିର ! ମୋତେ କ୍ଷମା କର

ଶିଶିର—ଗୋଡ଼ ମୋର କାଟି ଦେଇଛୁ

ସୁରେଶ—ତୁ ଏଡ଼େ ନୃଶଂସ ହୋଇପାରିଲୁ ?

(ଶଙ୍କର ଆସିଛି ବ୍ୟସ୍ତରେ)

ଶଙ୍କର—ବାବୁ ! ବାବୁ ! ଶୀଘ୍ର ଆସନ୍ତୁ ।

ସୁରେଶ—କ'ଣ ହେଲା ?

ଶଙ୍କର—ଘର ଆପଣଙ୍କର ସରିଗଲା ବାବୁ ! ଏଠି ଆପଣ
କିଛି ବୁଝି ପାରିବେନି । ଶୀଘ୍ର ଆସନ୍ତୁ !

ସୁରେଶ—ମୁଁ ଆସୁଛି ଶିଶିର ! କେହି କାହାର ଭବିଷ୍ୟତ ନଷ୍ଟ
କରିନା । (ଶଙ୍କର ସହ ପ୍ରସ୍ଥାନ)

ଶିଶିର—ଇଂରାଜି ! ଗୋଟିଏ ଅସହାୟ ଶିଶୁକୁ ମଣିଷ
କରିବା କ'ଣ ଭୁଲ ? ଗୋଟିଏ ନିରାଶ୍ରୟା ଝିଅକୁ ତା
ମନଲାଖି ଆଶ୍ରୟ ଯୋଗାଇ ଦେବା କ'ଣ ଭୁଲ ?
କଣକ ପାଇଁ ନିଜକୁ ଜଳାଇ ଦେବା କ'ଣ ଭୁଲ ?

ଅମର ଆଉ ରୁକ୍ମିଣୀ ଲୋଭ ଦେଖାଇ ଜଣେ ବେକାର
ଯୁବକର ଖାଦ୍ୟକୁ ନଷ୍ଟ କରିଦେବା କ'ଣ ଠିକ୍ ? ରୁକ୍ମିଣୀ
ବିନୟରେ ଗୋଟିଏ ଝିଅର ଚରିତ୍ରକୁ ନଷ୍ଟ କରିବାକୁ
ଚେଷ୍ଟା କରିବା କ'ଣ ଠିକ୍ ? ଟଙ୍କା ବିନୟରେ ଗୋଟିଏ
ଅସହାୟ ଝିଅର ଇଚ୍ଛାକୁ ଲୁଚିନେବା କ'ଣ ଠିକ୍ ?

ଶିଶିର—ତୁ ପର ମୋ ଭାଇ ! ଆଉ ଲତା ମୋର ଭଉଣୀ ।

ଅମର—ଭଉଣୀ ଯାଇଛି ଭାଇକୁ ବଞ୍ଚେଇବାକୁ—

ଶିଶିର—ଭାଇ ହୋଇ ତୁ ତା ଖାଦ୍ୟକୁ ନଷ୍ଟ କରିବେଲୁ !
ବାପା ପ୍ରତିଦାନ ରୁଣ୍ଡି ନ ଥିଲେ, ତେଣୁ ତୋତେ ଆମେ
ସଂପୂର୍ଣ୍ଣ ପାଖୋରି ଦେଇଥିଲୁ । କିନ୍ତୁ ତୁ, କୃତବ୍ୟ
ହୋଇନୁ । ବାପା ଥିଲେ ତୋତେ ଦେଖି ଖୁବ୍ ଖୁସି
ହୋଇ ଥାଆନ୍ତେ ।

ଭଦ୍ର—ମୋର ଭୁଲ ହୋଇଛି ଶିଶିର ! ମୋତେ କ୍ଷମା
କର । ତୋ ଗୋଡ଼ ଧରୁଛି ।

ଶିଶିର—ଗୋଡ଼ ? (ଚାହିଁଲା) ସେ ଗୋଡ଼ ମୋର କଟି ଯାଇଛି ।

ଅମର—ପାରିବୁ ? ତା ଭଳା ଗୋଡ଼କୁ ଯୋଡ଼ ଦେଇପାରିବୁ ?

ଶିଶିର—ପାରିବୁ ? ଯେଉଁ ହାତରେ ଲତାର ସୀମନ୍ତକୁ
କଳା କରି ଦେଇଛୁ, ସେଇ ହାତରେ ତାର ଉଦ୍‌ବ୍ୟାତକୁ
ସିନ୍ଦୂରରେ ଲଲ କରି ଦେଇ ପାରିବୁ ?

ଇଂଗ୍ରା—ପାରିବ, ନିଶ୍ଚୟ ପାରିବ । ଲତା ଭଳି ଝିଅକୁ ମୁଁ
ତେବେ ନଷ୍ଟ ହୋଇ ଯିବାକୁ ଦେବନି । ମୋ ଜୀବନ
ବନମୟରେ ତା' ଜୀବନକୁ ନିଷ୍ଫଳଙ୍କ ରଖିବି । ମୁଁ ପ୍ରତିଜ୍ଞା
କରୁଛି ।

ଶିଶିର—ବେଶ୍, ଶୁଲିଯା । (ଇଂଗ୍ରା ନ ଶୁଣି ଶୁଲିଯାଇଛି)
ଅମର ! ମୋତେ ଶମା କର ।

ଅମର—ଶିଶିର ! ତୁ ତ ଜାଣୁ, ମୋର ଭଉଣୀ ନାହିଁ ।
ତେଣୁ ଲତାକୁ ମୁଁ ଶୁଭ୍ ସ୍ନେହ କରେ ।

ଶିଶିର—ମୁଁ ତୋତେ ବୁଝି ପାରିନି ।

ଅମର—ଲତା ହାତରେ *** ଟଙ୍କା ଦେଇ ଇଂଗ୍ରାଜିତକୁ
Charge କରିବାକୁ ଡେଣ୍ଡା କରିଥିଲି । Success ହୋଇଗଲା ।
ସେହି ଟଙ୍କା ଲତାଙ୍କ ବାହାଘରରେ ଉଡ଼ିଇ
ଦେବ ।

ଶିଶିର—ମୁଁ ଲତାକୁ କେତେ ଭଲ ବୁଝିଛି । ତା ଭଳି
ଭଉଣୀ ପାଇଁ ମୁଁ ରବୀ । ପୃଥିବୀରେ ଏମିତି ଭଉଣୀ
କେତେ ଜଣ ?

(ଏହି ସମୟରେ ଦୌଡ଼ ଦୌଡ଼ ଆସିଲେ ମିଶ୍ର)

ମିଶ୍ର—ମାରି ପକେଇଲେ ବଞ୍ଚାଅ ।

ଅମର, ଶିଶିର—କ'ଣ ଦେଲ ?

ମିଶ୍ର - ଗାଁର ଲୋକେ ଠେଙ୍ଗା ବାଡ଼ି ଧରି ମୋତେ ଗୋଡ଼େଇଛନ୍ତି ।

ଅମର—ଆମେ କ'ଣ କରିବା ?

ଶିଶିର—କାହିଁକି ?

ମିଶ୍ର - ମୋ ଅଙ୍ଗରେ ପାପ ମୋତେ ପାଇଁ ସେମାନେ ଆଜି
ପାଗଳ । ମୋ ଘର ପୋଡ଼ି ଦେଲେଣି ।

ଅମର—ବାପା ! ଉଦ୍‌ବ୍ୟକ୍ତ ଜନତା ହାତରୁ ମୁଁ ତୁମକୁ
ବଞ୍ଚେଇ ପାରିବନି ।

ଶିଶିର - ମୁଁ ଅଛି ବ୍ୟକ୍ତ ହୁଅନ୍ତୁନି ।

ମିଶ୍ର—ତୋ ଗୋଡ଼ ଧରୁଛି ବାପ !

ଶିଶିର—ଗୋଡ଼ଟା ଅବଶ୍ୟ ମୋର କଟି ଯାଇଛି ।

(ଏହି ସମୟରେ ହଠାତ୍ ଠେଙ୍ଗା ଧରି ଶଙ୍କର ଓ ମନ୍ତ୍ରୀ
ଆସିଲେ)

ଶଙ୍କର—କାହିଁ ? କାହିଁ ସେ ସବୁସିଆ ?

ଶିଶିର—ଶଙ୍କର ! କାହାକୁ ଖୋଜୁଛ ?

ଶଙ୍କର—ବାବୁ ! ସେଇ ବୁଢ଼ା, ସାବ ଗାଁଟାକୁ ସାରି ଦେଲଣି
ପର ।

ମନ୍ତ୍ରୀ—ତାକୁ କ'ଣ ଆମେ ସେମିତି ଗ୍ରହଣ ।

ଶଙ୍କର—ତେବେ କଷ୍ଟରେ ବୁଢ଼ା ଧରି ପଡ଼ିଛି ।

ମିଶ୍ର—ହରିହର ସାଥୀ ଗୋବିନ୍ଦ... ।

ଶଙ୍କର—ତୁମ୍ଭେ ! ଇମିତ କଥା କଥା କହି ଆମକୁ ଦେଇ
ପାତ ପଡ଼ାଇଲଣି ।

ମନ୍ତ୍ରଣା—ଆଉ ସେ ଲମ୍ବା କଳିଆ ପଟପଟିଆ ବାଲୁ କାହିଁ ?

ମିଶ୍ର—ବାବା ଶଙ୍କର ! ମୋ ସମ୍ପତ୍ତିବାଡ଼ି ତୁମ ସ୍କୁଲକୁ ଦେଇ
ଦେବ, ମୋତେ ଗୁଡ଼ିଦଅ । ହରିଦେ ରାଧେଗୋବିନ୍ଦ ।

ଶଙ୍କର—ଆମେ କିଛି ଶୁଣିବୁନ । କେତେ ଛକରେ ବୁଢ଼ା
ପଟଇଛି ଦେଖ ।

ଅମର—ଠିକ୍ ଅଛି ଶଙ୍କର ! ସେ ସମ୍ପତ୍ତି ସ୍କୁଲ ନାଁରେ ଆଉ,
ତାକୁ ଗୁଡ଼ିଦଅ ।

ଶିଶିର—ନା, ଭଲ ସମସ୍ତେ ଏକାଠି ମିଶି ଏକ ସମାଧାନ
କରବା ।

ମନ୍ତ୍ରଣା—ବାବୁ ! ଏତେ କଷ୍ଟ ସହୁଛ କିପରି ?

ଶିଶିର—ତେଣୁ କଲେ ସବୁ ସମ୍ଭବ ହେବ, ଆସ ।

ମିଶ୍ର—ହରିଦେ ରାଧେ ଗୋବିନ୍ଦ...

(ସମସ୍ତେ ଯିବା ସମୟରେ)

ଅ ଶ ର

॥ ଏକମାତ୍ର ଗୀତ ॥

ମନ ତୋ ହସ୍ତରେ ଝରି ଝରି
ମାନସୀ ହଜେରେ ଝୁରି ଝୁରି

ଲୁହ ଲୁହ ତାଳି କଲେଃ ପୋଡ଼ିମହୁଷ ॥ ୦ ॥

ଛୁଟିତଳେ ଚାପିଦେଇ କୋହକୁ,
ଆଖିତଳେ ଭାସିବେଇ ଲୁହକୁ,
ଓଠତଳେ ଲୁଚେଇ ତା ଯନ୍ତ୍ରଣା,
ମନତଳେ ମାରିଦେଇ କଳ୍ପନା,

ପର ଓଠେ ଭରିଦିଏ ହସ ଲହରୀ ॥ ୧ ॥

ଏ କୁଳରେଝୁଆଏ ଚକୋର,
ଆରୁକ୍ତଳେ ହଜିଯାଏ ତା ସୁର,
ସପନରେ ଭଜି ଭଜି ଚକୋର,
ଅଭିସାର ଲାଗି ଖୋଲେ କବରୀ,
ହେଲେ ମିଳନ ନଈରେ ନାହିଁ ନାଉରୀ ॥ ୨ ॥

ଝିଅଟିଏ ଦେଖିଥିଲା ସପନ,
ବଂଧୁ ହାତେ ବାନ୍ଧିଦେଇ ଜୀବନ,
ଆକାଶେ ତା' ଭାରିଦେଇ ସିନ୍ଦୂର,
ଝୁଡ଼ିରେ ବି ଗଢ଼ିବ ତା' ସଂସାର,
ଭାଙ୍ଗିଲେ ତା' ଜୀବନ କାତ ମହୁଷୀ ॥ ୩ ॥

—*—

ଲତା—ମୁଁ ପଚାରେ... ..

ସୁବୋଧ—ମୁଁ ଶୁଣ—

ଲତା—ମୋ ପଛରେ ସମାଜର ଲାଲ ଆଖି—

ସୁବୋଧ—ମୋ ପଛରେ ଗୋଲସର ପାଖି ଶୁଣ—

ଲତା—ଏ ଦୁର୍ଗ ଭିତରେ ଆମେ ବଢ଼ି ।

ସୁବୋଧ—ଭଲ ଉପାଦେବା ଶୁଣ ଉପରକୁ—

ଲତା—ପକ୍ଷ ମୋର ଯତ ଦିଅ ।

ସୁବୋଧ—ମୋ ହାତର ରକ୍ତାକ୍ତ ।

ଲତା—ଜଳପଥ କ'ଣ ଆମପାଇଁ ଉନ୍ନତ ହେବ ?

ସୁବୋଧ—(ନୌକାକୁ ନିର୍ଦ୍ଦେଶ କର) ନୌକା ଆମ

ଅପେକ୍ଷାରେ—

ଲତା—ଭଲ ଉପାଦେବା—

ସୁବୋଧ—ଶୁଣ ଦୁଇକୁ—

ଲତା—ଦିଗ୍‌ବଳପୁ ସେପାରିକୁ—

ସୁବୋଧ—ଏ ପୃଥିବୀ ପାଇଁ ଆମେ ଅନୁପ୍ରସନ୍ନ—

ଲତା—ଅବରୋଧ ମଧ୍ୟ ।

ସୁବୋଧ—ଏ ଜନ୍ମରେ ଆମେ—

ଲତା—ଦୁଇଟି ସମାଜର ସରଳରେଖା ।

ସୁବୋଧ—ପରଜନ୍ମ ପାଇଁ—

ଲତା—ଏକ ବିଦୁଷୀ ଦୁଇଟି ରଣ୍ଡୀ

ସୁବୋଧ—ସେହି ସ୍ୱପ୍ନ ପାଇଁ—

ଲତା—ଆସ ତପସ୍ୟା କରିବା ।

ସୁବୋଧ—(ବିଶିଷ୍ଟ ବାହାର କର)

ଘୋଷାସିଂହାସ୍‌ସାଇତନାଭତ୍ !

ଲତା—(ବିଚାରିବାଦୀ ଭାବରେ) ଫଳିବ !

ସୁବୋଧ—ଆମପାଇଁ ପୁଣିକଥା—

ଲତା ଆମକୁ ସ୍ୱର୍ଗକୁ ନେଇଯିବ—

ସୁବୋଧ ଆମେ ପ୍ରସ୍ତୁତ ସ୍ୱର୍ଗର ସଂଧାନରେ

ଉପସ୍ଥାପିତ ହେ ପୃଥ୍ୱୀ ନମସ୍କାର ! (ନୌକାରେ ବସିଲେ, ସମାଜ
ରାଜ୍ୟ ଅନ୍ତ ଓ ପଳ୍ଲବ ହୋଇ ମଧ୍ୟରେ ହୃଦୟ ହୋଇଥାଏ
ସେମାନେ ଫିଟିଲେ ହସି ହସି, କୌତୁହଳପୂର୍ଣ୍ଣ ଭାବେ)

ଲତା—ଲତା ! ଲତା ! ଫେରିଆସ ! (ବିଷୟ ନେଇ
ହତାଶହୋଇ)

ଲତା ଫେରିଯାଅ, ମୁଁ ବନ୍ଧୁହୁଏ...

ଲତା...ଭ୍ରମରାଶି ମୁଁ ସିନ୍ଦୂର ଆଣିଛି ଲତା !

ଲତା ସାଗ ସମାଜକୁ ଲାଲ କରିଦିଅ ।

ସୁବୋଧ ଭ୍ରମରାଶିର ଲାଲ କି ?

ଲତା (ଅତିରେ ଲୁହ) ବାସ୍ତବରେ ମୁଁ ହାତୀରାଶି ।

(ସିନ୍ଦୂର ଫୁଲକୁ ନିଶ୍ଚୟ ଉପେକ୍ଷା ଦେଲେ । ସୁବୋଧ ଲତା
ହସି ହସି ପରସ୍ପର ନିକଟରେ ଉଠି ପଡ଼ିଲେ, ନୌକା ଶୁଣି
ଯାଉଥାଏ ଶୁଭ୍ ଦୂରକୁ ସମାଜ ଗୋଟି ହୃଦରେ ଶୁଭ୍ କରୁଣ
ସ୍ୱର୍ଗର ମନ୍ତ୍ରଣା ବଳେ ଦେଇ, ଉନ୍ନତ ହାତ ହାତୀରାଶି,
ନୌକା ଲୁଗାଲ ମନ୍ତ୍ରଣା ବଳ ହେଉଛି)

ସମାଜ ଫେରିଆସ ଯୁବକ

ଲତା—(ପ୍ରକୃତରେ ହୋଇ) କିଏ ?

ସମାଜ—ଉପକରଣ, ମୁଁ ରାଜ୍ୟ ।

ଲତା—ରାଜ୍ୟ ? ?

ସମାଜ—ଦେଖିପାରୁଛ, ମୋର ଗୋଟେ ହାତ ନାହିଁ । ଗୋଟେ
ଆଖି ଫୁଟି ଯାଇଛି । ଗୋଡ଼ରେ ବେଡ଼ । ତଥାପି ଦନ୍ତହୀନ
ପାଟିରେ ପିଇ ଶୁଳୁଛି ମଣିଷରକୁ ।

ଇନ୍ଦ୍ର—କାହିଁକି ?

ସମାଜ—ମୋ ବକ୍ଷ ଦେଖ, କପରି ରକ୍ତରେ ଜୁଡ଼ି ବୁଡ଼ୁ,

ଇନ୍ଦ୍ର—ବକ୍ଷସ ! ତୁମେ ରକ୍ତାକ୍ତ କାହିଁକି ?

ସମାଜ—ମୁଁ ସମାଜ । ଯୌତୁକ ଓ ବେଜାର ମୋର ବଶ୍ୱସ୍ତ୍ର
ସେନାପତି, କନ୍ତୁ ଦେଖି ପାରୁଛ ମୋ ବକ୍ଷରେ ସେମାନେ
କେମିତି ଶୁବୁକ ପରେ ଶୁବୁକ ପିଟି ଶୁଲୁଛନ୍ତି । ମୋତେ
ସେମାନେ ଅତି ଭରି ଦେଲେ, ମୋ ହାତ କାଟି ନେଲେ,
ମୋ ଗୋଡ଼ର ବେଡ଼ ବେଇ ମୋ ଉପରେ...(କାନ୍ଦଲେ)

ଇନ୍ଦ୍ର—ସମାଜ ! ତୁମେ କାନ୍ଦୁଛ ?

ସମାଜ—ମୋ ଲୁହ ପୋଛି ପାରିବ ଯୁବକ !

ଇନ୍ଦ୍ର—ନିଶ୍ଚୟ ପାରିବ ।

ସମାଜ—ତେବେ ନିଅ ଏହି ଯୋଡ଼ମନ୍ତ୍ରଣ ! ଏ ବବର ଗୁଳିରେ
ତଡ଼ି ଥରେ ସେ ମନ୍ତ୍ରଣକୁ ବଜେଇ ଦିଅ । ପାରିବ ?

ଇନ୍ଦ୍ର—ମୁଁ ପ୍ରତିଜ୍ଞା କରୁଛି, ହେ ସମାଜ ! ଦିଅ ତୁମ
ଯୋ...ଡ଼ି...ମ...ନ୍ତ୍ର...ଣ ! !

ମନ୍ତ୍ରଣ ନେବା ସମୟରେ ନର୍ତ୍ତ ଆସିବୁ

* ଯ କ ନି କା *

ଶେଷ.....

ସେଇ ମନ୍ଦିର କୂଳରେ ସୁପକ୍ତିତ ନୌକା ।
ପୂର୍ଣ୍ଣିମାର ଆକାଶ ହସୁଥାଏ । ମନ୍ଦିରରେ ଆରତୀ ଘଣ୍ଟା
ସରି ଯାଉଥାଏ । ଆଲୁଅର ଗୁଚ୍ଛରେ ଦେଖାଗଲା ମୁକୁଳା କେଶ
ଓ ଅଦରକାଶ ଶରୀରକୁ ନେଇ ଚାଲିଥାଏ ଲତା, ପଛରୁ ହଠାତ୍
ରକ୍ତାକ୍ତ ହୋଇ ଛପି ଛପି ବାହାର ଆସିଲେ ସୁବୋଧ—

ସୁବୋଧ—ଲତା !

ଲତା—(ତମକ ଉଠି) କିଏ ?

ସୁବୋଧ—ସ ! ମୋ ପଛରେ ପୋଲିସ ।

ଲତା—କାହିଁକି ?

ସୁବୋଧ—ମୁଁ ଖନ୍ ତରଳ ।

ଲତା—(ଆଶ୍ଚର୍ଯ୍ୟରେ) ସୁବୋଧ ଶୁଭ !

ସୁବୋଧ—ବିବାହ ପୂର୍ବରୁ ଲିଲି ଅନ୍ତଃସତ୍ତ୍ୱା ହୋଇଥିଲା ।

ମୁଁ ସହି ପାରିଲିନି ।

ଲତା—ତେବେ କଣ..... ?

ସୁବୋଧ—ଏ ମନ୍ଦିରରେ ଲୁଚିଥିଲି ।

ଲତା—କାହିଁକି ?

ସୁବୋଧ—ତୋ ସହିତ ଶେଷ ଦେଖାପାଇଁ ।

ଲତା—ମୁଁ ବି ତୁମକୁ ଖୋଜୁଥିଲି ।

ସୁବୋଧ—ମୋ ସାଙ୍ଗରେ ଯିବୁ ?

ଲତା—ମୁଁ କିନ୍ତୁ ଅଗ୍ନିପରୀକ୍ଷା ଦେଇପାରିବିନି ।

ସୁବୋଧ—ମୋ ପାଇଁ ବି ଅଯୋଧ୍ୟାର ସିଂହଦ୍ୱାର ବନ୍ଦ ହୋଇ
ଯାଇଛି ।